A155
27

ཀོཾ་ཆེད་ཡུན་དཀ་
ཤེཅས་ནས་ཆས་
སྒོགས་ནས་ཞེད་ངས།

༄། །ཀ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ལས། ཕྱག་ཆེན་སྐོར་གྱི་

གླེགས་བམ ༢༽ པ་བཞུགས་སོ།། །།

འཁྲིད་ གཅིག་ བརྒྱུད་

༄༅། །སྒྲིང་ བརྗོད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀློང་། །རིག་པའི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲོག་འཛིན་པ། །འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཀརྨ་པས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །སྣང་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་གར་གྱིས་བག་ཡངས་ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་བགྲོ། །གྲགས་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་དོ་ཧ་སྙན་པ་བཟང་ཡིད་ཀྱིས་མྱུར་པ་སེལ། །བདེ་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྩལ་འདྲེན་པ། །རྟོགས་ཚོགས་རང་སར་གྲོལ་བའི་འཛིགས་མེད་རྣལ་འབྱོར་སྙིང་དབུས་མཆོད། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གོ་ཏམ་ལྷ་ཡི་ལྷ་དེས། རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དབང་མོས་པའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར། རིམ་གསུམ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཕྱེ་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས། ཚེ་གཅིག་ལུས་

–

གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ལམ་ཟབ། ཆེས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་དེ་གྲུབ་པའི་ས་ལ་གཤེགས་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་ཆེས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཏཻ་ལོ་པ་དང་། དཔལ་ནཱ་ལནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙཱ་བའི་རིང་ལུགས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་བཞུགས་པའི་སྙིང་པོ། ༡ ཐབས་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ༢ གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་

ཀ གཉིས

༄༅། །རིམ་པ་རྣམས། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་འཆིངས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་རྣམས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་དང་དཔལ་མི་ཏྲི་པའི་མན་ངག་ཚིག་བརྒྱད་ཙམ་མིན་པར། སྙིང་པོ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པའམ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དྲི་མ་མེད་པ། མདོ་སྔགས་སྙིང་པོའི་ལུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རིང་ལུགས་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་གྲོལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། ལོ་གསུམ་དང་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེར་གནད་དུ་བསྣུན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ཡིན་པ། . དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དང་། པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་ཏཱ་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་

༄དཔལ་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། ཏཱ་ཡི་སི་ཏུ་པདྨ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་གྱི་སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུར་སྒྲུབ་གྲྭ་ཡིད་འོང་བསམ་གཏན་གླིང་ཐོག་མར་དབུ་བཙུགས་པའི་སྐབས་༄རྗེ་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ཉིད་སྒྲུབ་གྲྭར་ཞུགས་པར་མཛད་ནས་སྒྲུབ་གྲྭ་བའི་ལས་རིམ་ཇ་འདྲེན་པ་ཚུན་ཆད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དག་རྒྱུན་དུ་གྲགས༔ ད་ལན་འདིར་ནི་ཏྲྀ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ཁྲིད་ཡིག །རྒྱབ་ཆོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། གཱཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

ཨྲེ་

གསུམ་ཕྲོས།

བརྒྱད་

༄༅། །མི་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ། ༄དཔལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀརྨ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ། ༄ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱིན་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས༔ ནི་ཏྠའི་ལས་བྱེད་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་རྩོལ་ལ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྩིས་འཁོར་དུ་བཙུག་ནས་ཞུ་དག་དང་དཔེ་སྒྲིག་ལེགས་པར་ཞུས་ཤིང་། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཙྪ་
འདྲ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ལགས་ན། དགེ་བས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་འཇུག་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོར་སོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་རྒྱན་ཏེ། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རིང་ལུགས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ། གུས་རྫོགས་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐར་སྐྱེས་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་གསུང་རབས་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དེས། སྟོན་

བའི་འདས་ལོ། ༢༥༥༥ སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༡ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ལ་ནུབ་གླིང་ནཱ་ལནྡཱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲིས་པ། དགེ་ལེགས་འཕེལ། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །སྤྲུལ་དཔོན་མཁན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་ཀྨ་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཆེ་དབང་གྲགས་པ། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཀྨ་ནོར་བུ༔ བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་འཆི་མེད། བླ་མ་ཀྨ་རྡོ་རྗེ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན། དབུ་མཛད་བཀྲ་ཤིས་དགའ་བ། དབུ་མཛད་ཀྨ་འགྱུར་མེད། བསྟན་དགའ། ཀྨ་དཔལ་ལྡན། ཀྨ་རབ་རྒྱས། རྫོགས་ཆེན་བསོད་རྒྱལ་བཅས་ཞུ་དག་དང་མཐུན་སྦྱོར་གནང་མི་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ནེ་ཧྲུའི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན། སྤྱི་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་ལ་ཡག་སྤྲུལ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ཞུ་དག་པ། ཨ་ཙྪ་བཀྲ་ཤིས་དབང་ཕྱུག ཨ་ཙྪ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང༔ བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས། བླ་མ་རབ་བརྟེན་ཚེ་རིང་། རྫོགས་ཆེན་བསྟན་རྣམ། ཀྨ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།

PUBLISHER'S ACKNOWLEDGEMENT
The Publisher gratefully acknowledges the generous support of Tsadra Foundation for sponsoring the publication of this book.

-Nitartha International

Nitartha *International*

Nitartha *International* Publications
3902 Woodland Park Ave.N.
Seattle WA 98103 USA

Nitartha *International* Document Input Center
G..P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal
www.nitartha.org

© 2011 by H.H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International
All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H. H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International.

དཀར་ བཀྱོ ཆག

༄༅། །ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ལས་ཕྱག་ཆེན་སྐོར་གྱི་གླེགས་བམ་ ང ། པའི་བཞུགས་བྱང་ལ། ༡ 1-2 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཕྲིན་ལས་འོད་འཕྲོ། ༡༢༨ 3-369 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་རིག་མུན་སེལ། ༣༦ 371-441 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཆོས་སྐུ་མཛུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ། ༣༠ 443-502 བཅས་བཞུགས་སོ།། །། ༥

—

གཅིག

༄༅། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཕྱིན་ལས་འོད་འཕྲོ་བཞུགས། །

ང

༄༅། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས། །འབྲལ་མེད་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས་གསོལ་ཏེ། །ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཟབ་དོན་འདི། །བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་གསུང་བཞིན་བྲི་བར་བྱ། །དེ་འང་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཞིང་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རིག་སྐྱེ་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་འགྲོ་དྲུག་ཕ་མ་ཤ་སྡུག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་སུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའང་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག

༄། །པའི་ཉེ་ལམ་མཐར་ཐུག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཚེ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་དོན་ཆེད་དུ་གཉེར་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་རྣམས་ཟབ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལེགས། དེ་ལ་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཁྱེད་འདེབས་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་འབེན་མ་མཐོང་བར་མདའ་རྒྱག་པ་བཞིན་གར་འགྲོ་ཆ་མེད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དབང་སྣ་ཚོགས་པས་སོ་སོའི་ཤེས་རྒྱུད་དང་བསྟུན་ནས་སྟོན་དགོས་པ་ལས། ཁྱེད་ཁྱེད་སྟོན་ཞུ་མྱོང་ ༥

བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་རྒྱུས་ཡོད་དང་གོ་བ་སྐམ་པོ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། བླ་མ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ལུགས་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་དང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རེས་ཁྱེར་བྱོན་པས་མི་ཆོག་སྟེ་འདིར་མྱོང་ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་ངེས་ཤེས་པ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལའང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་རིགས་མང་ཡང་ད་རེས་གཞན་སྤྲས་སྤྲོས་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་ངེད་
ཀྱིས་བཏབ་པའི་ངོ་སྤྲོད་འདི་ག་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་གཉེན་པོས་མ་བཅོས་པའི་ཉམས་ལེན་མཐིལ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངེས་པ་ཞིག་བྱས་ནས་འཆར་སྒོ་གང་བྱུང་གི་ ༤
ཉམས་རྟོགས་ཁྱེར་ཤོག །དེ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཟབ་ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་འཛམ་བློའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཁྲིད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྗེ་དྭགས་པོ་
རིན་པོ་ཆེས་ནི་སློབ་མ་སྐྱིད་ལྡན་རྣམས་རྗེ་མི་ལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་ཁྲིད། ཚོགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་བཀའ་གདམས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྲིད་པར་མཛད་ཅིང་བཀའ་ ༦

ངེས་དོན་ བཀྲམ་ ཨཱ་ཀྵོཾ

༄༅། །སྨོན་ལམ་འདི་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས། བཀའ་གདམས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལའང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་རྒྱུད། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གསུམ་དུ་

ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་མ་འདི་ཧྲི་ལོ་ནཱ་རོ་ནས་བརྒྱུད་པས་དོན་གྱི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་དེས། སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྲིད་པར་

བྱ་བས་ས་མཚམས་དང་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འགྱུར་མོད། འདིར་ནི་རང་དོན་དང་ཚེ་འདིའི་དོན་གཉེར་སྲུ་ཙམ་མེད་པར་འགྲོ་དྲུག་དྲིན་ཅན་ཕ་མར་ཤེས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྫོགས་སངས་སྒྲུབ་ ༥

པ་ལ་ཆེས་རིངས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་བ་དག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་ན་འཕོ་བས་དབང་པོ་

བརྟུལ་པོ་ལས་རྣོན་པོ་དང་། རིགས་དམན་ཅིང་མ་ངེས་པ་ལས་རིགས་མཆོག་ངེས་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལས་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ ༡

བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྲིད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་དེ་ཡང་རིང་བ་བརྒྱད་པའི་དང་། ཉེ་བ་
དངོས་ཀྱི་སྔོ་ནས་དབྱེ་བ་ལས། ཐོག་མ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཇོ་བོ་རྗེས་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཆོས་བཞིར་གསུངས་
ལ༔ དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཁྲིད་སྟོན་པ་ཡང་རབ་རང་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་ཀྱང་ཞུས་ལོ་ཐོབ་ ༨
ལོ་སྒོམ་ལོ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་རང་གིས་ཉོ་ནུས་གཏུགས་ནས་བསྒོམས་པའི་ཉམས་མྱོང་ཇི་ལྟར་འཕྲུལ་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་ཁྲིད་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་ཐོག་པོའི་ཞུར་ཁྲིད།
འདོད་པོ་ཆེའི་དཔུང་ཁྲིད། ཤེས་ཆུང་གི་དཔེ་ཁྲིད། སྐུ་ཆེན་གྱི་ཡོམ་ཁྲིད་རྣམས་སྤངས་ལ། པཎྜི་ཏའི་ཚིག་ཁྲིད། སྒོམ་ཆེན་གྱི་སྨར་ཁྲིད། རྣལ་འབྱོར་པའི་མྱོང་ཁྲིད། རྟོགས་ལྡན་གྱི་དགོངས་ཁྲིད།

བཞི་

༄༅། །ཆུན་མོའི་མཛུབ་ཁྲིད་རྣམས་ནི་དོན་དང་མཐུན་ནོ། །ཁྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་འང་ལེ་ལོ་གཡེང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་ཁྱེར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་གི་རིག་པ་འདི་ཅོལ་ཆུང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་འདི་བཀྲག་ཆེ་ཞིང་བསླུ་བྲིད་ལ་མཁས་པས་ཁོའི་དབང་དུ་ཤོར་དོགས་ཡོད། དེ་མི་འཚོར་བའི་ཕྱིར་སྔོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྟོན་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་ལ།
ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་བཞི་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་ ༤
འབྲས༔ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་བཞི་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་གོ་བ་དང་ངེས་པ་རྙེད་པ་དགོས་པས་ཐར་རྒྱུད་ལས། རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །
ཅེས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བར་མི་ཁོམ་པའི་བྱ་བ་ངན་པས་དལ་བས་ན་དལ་བ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ ༡

པས་འཁོར་བསན་འཁོར་བའོ། །ཡང་ན་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དལ་བ། དགེ་བ་ལག་ཏུ་ལེན་པས་འཁོར་བའོ། །ཡང་ན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་སྤངས་པས་དལ་བ། འབྱོར་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པས་ ༥
འཁོར་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ནི། ཆོས་མངོན་པར། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ལྐུགས་པ་
འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། འབྱོར་པ་བཅུ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་ཆོས་བསྟན་
དང་༑ ༑བསྟན་པ་གནས་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་གཞན་འབྱོར་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་རྣམས་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཚེ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ནི་ངེས་པར་ལྟོ་འཛམ་ 10

ཐོག་དོན་ ༄། །བྱ་གླིང་པའི་མི་ལུས་ཁམས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་དགེ་བ་སྤྱད་ཅིང་སྡིག་པ་སྤངས་ཚོགས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
ཤིན་ཏུ་ནས་དཀོན་པའོ། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་ན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ད་ལམ་ཆོས་བྱར་
ཀཿ ཡོད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། གང་རྙེད་པར་དཀའ་ན་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའོ། །ཚུལ་གང་གིས་རྙེད་པར་ ༤
དཀའ་ན། ངན་སོང་གསུམ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དང་མི་ལུས་ཙམ་པོ་པའང་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལས་ད་ལམ་མི་ལུས་མཆོག་ཐོབ་པ་འདི། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་
ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །ཞེས་དང་། ཙནྡྲ་གོ་མིས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་འབྱིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་

བོན་དགེ་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སྲུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ། །
ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྙེད་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་མིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །སྐྱེས་བུས་དོན་
གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ལ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས། །མིར་གྱུར་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྲོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ། །དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་
བའང་རྙེད་པར་དཀའ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་

༄༅། །དང་མཐུན་པའོ། །དེའང་ལུས་ལ་གྲུ་དང་འོག་རྟ་དང་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་དང་འཕྲང་ལས་བསྒྲལ་ཞིང་འགྲོས། དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་དགོས་ཏེ། །མི་
ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྙེད་པར་དཀའ། །རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་དང་། མི་ལུས་གཙང་མའི་རྟ་ཞོན་ནས། །འཁོར་བའི་སྡུག་
བསྔལ་འཕྲང་ལས་བྲོས། །ཞེས་དང་། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྟར་སྣང་ལ་མི་ལུས་སྐྱོན་མེད་དུ་སྣང་ཡང་རྒྱུད་ལ་དད་པའི་བློ་མི་འཆར་བ་ ༥
ནི་དལ་འབྱོར་ལྟར་སྣང་དུད་འགྲོ་མིའི་བྱད་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། རྒྱུད་ལ་དད་པའི་བློ་ཡོད་ན་འཕྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ཚང་མ་ཚང་ཅུང་ཟད་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྟེན་མཆོག་ཡིན་ཏེ་ཕལ་ཆེན་
ལས༔ སྲིད་པའི་གནས་ཅན་དད་པ་ཆུང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་

མི་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྨྲ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དད་པའང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པ་དང་སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དང་བའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མར་མོས་ཤིང་སེམས་དང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁམས་གོང་གི་བདེ་བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ ༨

སློ་དཔོན་ ༄༅། །ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་ལ་སློབ་པའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་པ་དང་། །རྨོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་
བྱ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བའང་དད་པར་འཇོག་གོ །ཕན་ཡོན་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ། མི་ཁོམ་པ་
ཟླ་ན་ བརྒྱད་སྤོང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དད་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་ཏ་ལར། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། ། ༥
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་
ཨཱཾ་ཨཱཿ གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རིག་ནས་དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་

པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་དད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་འདིར་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བས་ཚུད་མ་གཟན་པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས།
གཞན་དུན་ལུས་ངག་གི་སྡིག་པ་མངོན་གྱུར་བ་མ་བསགས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་སེམས་མགོ་མི་ནོན་པར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འཆར་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་ཆ་མ་འཚལ་ཏེ། དགེ་
བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷུང་ན་ཇི་ ༥
ལྟར་བྱ། དེས་ན་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་དཀའ་ཞིང་འཇིག་སླ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གོ་བ་དང་ངེས་ཤེས་རྣལ་མ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་དཀའ་བར་ཤེས
ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་རྙེད་པར་དཀའ་བ་རྙེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པས་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་

༄༅། །ལ་འབད་པ་དང་བསླབ་གསུམ་མིག་ལྟར་བསྲུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་བྱ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་དཀའ་ཞིང་འཇིག་པར་སླ་བས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་ལྟེམ་རྒྱུང་མེད་པར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དམིགས་པ་དང་ཆོས་ཐུན་དང་པོའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ནི། སྟོན་པས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ན། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །
བསླངས་པའི་ཐ་མ་འགྱེལ་བར་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་ཐ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་འགྱུར་བས་ཚེ་སྲོག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ །དེ་ཡང་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་ལའང་བསྐལ་པ་ཆགས་འཇིག་གནས་གསུམ་ལོ་ཟླ་ཞག་ཟ་མ་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཉིན

མཚན་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་སྟེ། རྒྱ་རོལ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་ནམ་མཁའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ནས་རྒས་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས། ཁྱད་པར་ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་
དུ་མས་ངེས་མེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ ༥
ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་པའི། །ལ་ལ་རྒན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཚེ་ཚེ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་
སྣ་གྲགས་སྟོབས་འཁོར་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང་ཕྱིས་གནོད་པའི་རྒྱུ་བྱས་པས་དོན་མེད་སྟོང་རོ་དང་འཆི་ཁར་ཡང་དེ་དག་གི་སེམས་ཁྲལ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་

ཚེ་དོན་ ཁྲི་ ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ

༄། །ན། །བུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཕ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། །ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའང་བདག་ངེས་པར་འཆི། །ནམ་
འཆི་ཆ་མེད་པར་མྱུར་དུ་འཆི། སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཡོང་མེད་པར་འཆི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱ་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འཆི། ཚེ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་བཙན་ཕྱུག་སྟོབས་འབྱོར་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་
འཆི་འོ། །ངེས་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྔར་རང་གི་ཕ་མ་ཁྱིམ་མཚེས་ཡུལ་མི་དགོན་པ་རི་ཁྲོད་གནས་གཞི་ན་གནས་པའི་གཉེན་འབྲེལ་མཐུན་གྲོགས་ངོ་ཤེས་ཧེ་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚེ་འདི་ ༥
དོན་དུ་གཉེ་རནས་རྩོལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་སྤོད་ཆོས་ཀྱི་གྲབས་སེམས་ཧེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་མ་ཟིན་པར་ཕོ་ཤི་མོ་ཤི་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་རྒྱུད་པ་རེད་ཅིང་། སྔར་བྱུང་བ། ད་ལྟ་ཡོད་པ།
སླད་ནས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མི་འཆི་བར་སྡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཡང་འཇིག་ན་འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་

སློབ་དཔོན་ཧ་དབྱངས་ཀྱིས། སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ཞེས་དང་། ཇི་སྐད་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི། །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་ན། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །
མྱུར་དུ་འཆི་ཞིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དེ། །མཛོད་ལས། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ་སྐོལ་འཛམ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེང་སང་ལྔ་ ༥
བཅུ་ཁ་རལ་གྱི་སྐབས་སུ་འདུག །དེའང་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་དུག་གཟའ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དོ་དགོངས་གསོན་པོ་ཉལ་བའི་ཤུལ་དུ་སང་ཤི་བའི་རོ་ཡོང་བའང་མཐོང་བས་ངེས་པ་མེད་ཅིང་ལོ་བླ་
བ་ཞག་སོགས་ཇི་ཙམ་སོང་རིམ་ནས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཚོར་བ་ཞིག་ལ་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་འོང་། རྒྱལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ་རི་གཟར་ནས་ཆུ་འབབ་པའམ་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་

༄། །བཙོན་བཞིན་མྱུར་དུ་འཆི་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་ཆེན་གྱིས། རྒྱུད་ལ་སྦྲིངས་ནས་མདའ་བསྐྱུལ་བ། །མི་སྡོད་བསྡིག་སར་མྱུར་དུ་ཕྱིན། །མི་རྣམས་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས
དང་༑ འདུས་པ་ལས། གྲོགས་དག་ཚེ་འདི་མྱུར་འགྲོ་ཞིང་། །རི་གཟར་ཆུ་དྲག་མགྱོགས་འགྲོ་ན། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་ལོངས་སྤྱོད་དྲེགས་པས་མྱོས། །ཞེས་དང་། ལྷོན་ཤིང
གི་མདོར། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། །གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་དང་ཉེ། །ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས། དཔེར་ན་ངེས་པར་གསོད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བ། །གསོད་པའི་དྲུང ༨
དུ་བསྙེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ལོང་མེད་པར་འཆི་སྟེ། །ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་རྐྱེན་མང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་གསོན་རྐྱེན་ཡང་འཆི
རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཚེ་འདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ལྟར། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་དབྱུང་དབུགས་རྔུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །

སད་ཁེམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་
མཛོད་ཅིག །ཅེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་སྡིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །
བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཆར་མ་ཟིན་བྱ་བཞག་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱ་དགོས་སྙམ་པའི་ངང་ལ་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་འཆི་བདག་ཐོག་ཏུ་སླེབ་ཡོང་བས་ཚེ་འདི་འི་དོན་མི་སྒྲུབ་ཅིང་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །སྔུན་ལ་གང་ཡོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཆེས་ལ་མི་
འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྣོན་པ་གུད་ནས་ཡོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་

༄༅། །འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དཔའ་ཞིང་རྩལ་ཆེ་ལ་གཟི་ཞིང་བང་མགྱོགས་སླ་མ་ཆུ་བདེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་བཙན་ཕྱུག་སྟོབས་འབྱོར་ཇི་ཙམ་འཛོམ་ཡང་འཆི་བ་བཟློག་མི་
ཐུབ༑ འཆི་དུས་སྣར་གྱི་ལས་གང་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ལ་བཞག །སྔེ་མར་གྱི་ནང་ནས་སྐྲ་བཏོན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་མོ་ལག་སྟོང་དུ་འགྲོ། ད་ལྟ་ལུས་ན་མི་བཟོད་ལྟོགས་མི་
བཟོད་འཁྱགས་མི་བཟོད་སྐོམ་མི་བཟོད། བརྒྱབ་ཀྱི་དོགས་བསད་ཀྱི་དོགས་བཅིངས་ཀྱི་དོགས་བཟུང་གི་དོགས་ལུས་ཀྱི་འཚོ་སྐྱོང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དཀའ་དགུ་སྤྱོད་པ་འདི་ཤི་ཚེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྐྱུག་བྲོ་ལྟ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་ཐོབ་ཤ་བྱེད། ལུས་དེ་ཐག་པས་བཅིངས་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བྱ་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་ཟོས་རུས་པ་ཙམ་ལས་སྣར་གྱི་ཤུལ་ཙམ་ཡང་
མེད་པར་བྱེད། ཡང་ན་མེར་བསྲེགས་ཐལ་བ་སྦྱར་གང་བྱེད་དམ་ཆུར་སྐྱུར་ཏེ་སྦལ་གྱིས་ཟའམ་ས་འོག་ཏུ་འབུ་ཉོག་གི་སྦྲ། གནས་ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་པས་དུས་དེ་ཙ་ན་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ ༤

དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་སྐྱབས་སྐྱེལ་མ་མེད་པས་དེ་ཙ་ན་མི་འགྱོད་པའི་བློ་བདེ་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་སྐད་དུའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་མལ་དུ་འདུག་བཞིན་དུ། །
གཉེན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་། །སྲོག་ཆད་པ་ཡི་ཚོར་བ་ནི། །བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་གཤེས་ཅི་ཕན། །དེ་ཚེ་ ༤
བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་བ་མང་པོས་བསྒྲུབས་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། །ཁྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་ཁྱིས་ཟ། །
ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཚིག །ཡང་ན་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་འདྲུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྦ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐུན་དང་དམིགས་ཐུན་གཉིས་པའོ། ༈ །འཆི་ཚུལ་དངོས་ཀྱང་མེ་ཆུ་དུག
མཚོན་གཟའ་སོགས་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་འཆི་བའམ་ཡང་ན་འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་བཏབ་རིམ་གྲོ་སྨན་དཔྱད་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་ལུས་སེམས་བཟོད་གླགས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན། 24

༄༅། །གཏམ་གྱི་ཤེད་སྐོར། ཟས་ཀྱིས་ཕན་ཡང་དང་ཁར་མི་འགྲོ། སྐོམ་འཁྱུང་འདོད་ཀྱང་སྣུན་པས་བཀག །ཨ་ན་རུ་ཚྭའི་སྨྲ་འཕྲིན། ཐུབ་གཉིད་མི་ཡོང་། ཉིན་དབང་མེད་དུ་འཐིབས།
མལ་གྱི་ཐ་མར་ཉལ། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ཁར་སྟོད། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་འོར་སྙིད་བྱེད། གདོང་ལ་རྩུལ་ཆགས། གོས་ལ་ནོམ་ནོམ་འཇུ། ས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྙམ་བྱེད། དབུགས་ཁ་ནས་བསྒོ་ཞིང་ཕྱིར་ལྡོག
པ་མེད་པར་མིག་སྐྱ་ཡོག་གེར་ཤི། ལུས་དེ་དུར་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ། ལུས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དེ་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བར་དོར་དབང་མེད་འཕྱོ། ལས་དབང་གིས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་ ༥
གནས་འཛིན་ནོ། །དེའང་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ། །སྐྱེས་ཆེན་པོས་ནི་འདེགས། མུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། ཕ་མ་ཕུ་ནུ་སྲིང་མོ་བུ་བུ་མོས་ནི་བསྐོར།
དབུགས་ནི་ཆད། ནོར་རྣམས་ནི་བགོ་བཤའ་བྱེད་ཟེར། །ཀྱི་རུད་པ་ཀྱི་རུད་མ་ཀྱི་རུད་ཕུ་ཞེས་ནི་ཟེར། །སྨྲ་ནི་བཤིག །དེའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་སྐྱབས་དང་གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། །

དེའི་དུས་ན་ཆོས་ནི་གླིང་དང་མགོན་དང་གནས་དང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔོན་བྱོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་རྟག་པས་ཐུགས་བསྐྱུད་
བསྐུལ་ཆེ་འདི་བློས་བཏང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས། ཇོ་བོ་རྗེ་དང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ཆག་ཁྲི་མཆོག །ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་རྡོ་རྗེ། འཇིང་
སྒོམ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཚན། པོ་ཏོ་བ། ཁ་རག་པ་སོགས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་མི་རྟག་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ལོང་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ཟས་
གོས་ཡོད་པས་མི་ཆོག་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་ནོར་ལ་བེད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་ཕྱུགས་ཐེབས་དགོས། བྱས་ཀྱང་རྫུང་མ་བྱས་ཀྱང་རྫུང་བའི་ཆོས་དེ་འཆི་བ་སྙིང་གཟེར་ལ་བྱེད་པར་སྣང་། ཤེས་པ་
རྣལ་དུ་ཡོད་བྱས་ན་ཙིའང་ཨང་བསམ་ནས་བླ་མ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཚིག་གཅིག་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་གྲོགས་སུ་

༄༅། །བཟང་། ཕོ་བྲང་སྐྱིད་ཚལ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་སོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ལས་ས་རྡོའི་སྤྱིལ་པོར་སྒོ་གསུམ་མི་དགེ་བས་དབེན་པར་བསྡད་ན་གནས་བཟང་། ནོར་རྫི་ཙམ་འཛོམ་པ་ལས
འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ནོར་དུ་ཆེ་བས་ལག་ཏུ་བླང་བ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམས་ལ་བློ་སྣ་བསྒྱུངས། སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད། ལོང་མེད་ཀྱི་བསམ་པ་དྲག་པོས་ཉིན་མཚན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་དུས
འདའ་ཞིང་དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་ཕྱང་སྤྱད་ཀྱི་མ་སོང་བར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་གོ་བ་དང་ངེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན ༤
དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པ་མི་བྱེད་པར་ལེ་ལོར་ལུས་འགྲོ་བས་དགེ་སྦྱོར་ཡོང་མ་ཡོང་འདི་ལ་རག་ལས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་བྱ་ནི། སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་མ་གཏོགས་མེད། དེའང་ནམ
འཆིའི་ཆ་མ་མཆིས་ཤེ་ཆ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་སྐམ་ཞིང་སྐབས་ཙ་ན་རང་ནད་ཀྱིས་བཏབ་སྐེ་ཤི་ཕུང་པོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་གང་རུས་སུ་གྱུར་རྣམ་ཤེས་བྱ་སྤྲ་ཆུང་ཁྱེར་ལྟར 27

དབང་མེད་དུ་འཕྱོ་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ། སྐྱོ་ཤས་དང་ཡོང་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་ཕྱུང་སྦྱད་པ་བྱའོ། །ཆོས་ཕྱུན་དང་དམིགས་ཕྱུན་གསུམ་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་ནི། དེ་ནས་
ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པར་བྱ་དགོས་པས། སྤྱིར་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལས་རྣམས་ཀུང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་
བྱས༔ །ཞེས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ། ༥
ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་དེའང་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེའང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་
གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ཚེ་འདིར་བདེ་སྡུག་ཅི་སྣང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་

༄། །རྣམས་སུ་དགེ་མི་དགེ་གང་སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ར་ལས་གང་དང་གང་སྤྱད་པ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེའང་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཚེ་ཐུང་འགྱུར། །རྣམ་པར་འཚེ་བས་གནོད་པ་མང་། །བརྐུས་པ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས། །བྱི་བོ་བྱེད་པས་དགྲ་ཟླར་བཅས༏ ༏རྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སྐུར་བ་སྟེ། །ཕྲ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྱེད། །ཚིག་རྩུབ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྙན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བས་ནི་ཚིག་མི་བཙུན། །བརྣབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས། །གནོད་སེམས་འཇིགས་པ་སྨིན་པར་བྱེད། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལྟ་ངན་ཉིད། །ཅེས་དང་། དབང་འབྲས་ནི། ཕྱི་རོལ་གཞི་ཚུང་གནོད་པ་མང་། །རྡུལ་འཁྲིགས་དྲི་ང་མཐོ་དམན་ཅན། །ཚྭ་སྒོ་ཅན་དང་ལོག་པ་དང་༏ ༏འབྲས་བུ་ཕྲ་ཁ་ཚུང་ངམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཡིན་ཅིང་། དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་ན་བདེ་འགྲོའི་ལུས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་ཅིང་

ཡུལ་ཡི་དྭགས་དུ་འོང་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་མི་དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སྤྱད་པ་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་ལས་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་
དུད་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་། །དགེ་བ་ཆུང་དུ་སྤྱད་པས་མི་ལུས། འབྲིང་འདོད་ལྷ་སོགས། ཆེ་བ་སྤྱད་པས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་འང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་
ནི་དགེ་བ་ཡིན། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་དང་། ཆགས་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན། །རྨོངས་པས་དུད་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དྲན་ཉེ་ཆུང་བ་ལས། དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་འཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར

བསྡོང་དོན་ ཐོང་ལྡ་ ཨ་མཚང་

༄། །བསྟན༔ ༔ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ།
ངག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སོགས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ཞིང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དགེ་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །
བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དགེ་མི་དགེ་གང་བྱས་དེ་སེམས་ལ་ས་བོན་དུ་བཞག་སྟེ་དེ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཞིག་དང་ ༥
ནམ་ཕྲད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་བསླུ་མེད་དུ་འབྱུང་། ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལྟར་སྣང་གི་དགེ་བ་ཅི་བྱས
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣལ་མར་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་འང་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་ཐོག་ཁོ་ནར་སྨྱོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བགོ་བྱར་མེད།

གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་ས་བོན་བཅོམ་ན་མ་གཏོགས་བསྐལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུའང་བག་ལ་ཉལ་ཆུད་མི་ཟ་བར་གནས། སོ་སོའི་འབྲས་བུའང་བསླུ་མེད་དུ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྨིན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་པས་ཞུས་པ་ལས། ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་ཟླར་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི༑ ༑སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དྲན་ཉེ་ཆུང་བར། མེ་ནི་གྲང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །རླུང་ནི་ཞགས་

ཆོས་མངོན་ ཞུ་དག་ ཡ་མཚན་

༄༅། །པས་ཟིན་ཀྱང་སྲིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྲིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསླུ་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་དམིགས་བཞི་པའོ།། ༈ །།སྦྱོར་ལས་དེ་ལ། མཐོང་ཆོས་མྱོང་
འགྱུར། སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར། མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་དང་བཞིར་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཞིང་བསམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
བྱེད། གཉིས་པ་ནི། མཚམས་མེད་ལྔ་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་བྱེད། དེའང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། །ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ ༤
ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
ཡང་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བྱེད། ཡང་ན་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས། འདྲེས་མའི་ལས། རྣམ་སྨིན་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།
ཁམས་གོང་མའི་དགེ་ལས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི་འདོད་པའི་དགེ་ལས་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་དེ། དེས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་
འོང་སྒྲིལ་མ་སོགས་འབྱིན་ཅིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལས་སྔ་མ་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བསམ་པ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་གནག་པ་སོགས་བཞིར་ཡོད། དང་པོ་ནི་དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ ༨
ཆེན་པོས་ཚོང་པ་གཡོ་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བསམ་པ་དག་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་ཤ་ཟ་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་ལས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་འདོད་པའི་དགེ་ལས་ལ་

ངོས་དོན་ ཕྱུ་ཕྲན་ ཨ་མཚོ་

༄། །ཁྲིད༔ གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་ལས་ལ་ཁྲིད། ཡང་ན་འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ལ་སྦྱ་བཞིར་ཡོད། དང་པོ་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་ནི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བདེ་བ་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཁྲིད། གསུམ་པ་འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་སྡིག་པ་ནི་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཁྲིད། བཞི་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་
གྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྲིད། ཡང་ན་དགེ་བའི་ལས། མི་དགེ་བའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྲོག ༥
གཅོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལ་ཁྲིད། གཉིས་པ་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྲིད། གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལ་ཁྲིད། གསུམ་
པ་ལ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཁྲིད། གཉིས་པ་ནི། བཟོ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཁྲིད།

བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལུང་མ་བསྟན་གཞིར་བྱས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། སྤྱོད་ལམ་པ། བཟོ་གནས། སྤྲུལ་སེམས་དང་བཞིར་ཡོད། ཡང་ལས་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པ་དང་གཞུང་གི་ཚིག་གསལ་བ་རྣམས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བསྟན་པ་དང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་མ་འཆོལ་བར་བྱ་ཞིང་སྒོ་གསུམ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཾང་མ་ལུས་པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཞིང་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱ། དགེ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་རྒྱུད་མི་འཛད་པར་བྱེད། སྡིག་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་བསྡོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱ། མི་སྡུག་རྒྱུད

༄། །ཁྲུས་ནགས་ཚལ་སྲེག་ནུས་པ་ལྟར་དགེ་བས་སྡིག་པའི་ཕུང་པོ་འཇོམས་པར་ནུས་པ་ལ་སྤྲོ་བས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚོམས་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡིག་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་སྤང་། དགེ་བ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་བསྒྲུབ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མདོར་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་བྱ་ནི། ཤི་ནས་གར་སྐྱེ་རང་དབང་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དང་དེ་ཀས་ཆོག་སྟེ་གར་སྐྱེ་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ལ་རག་ལས་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་འཚོལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་སྙམ་པ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་གཞིག་འགྲེལ་བྱེད་ཅིང་སྡིག་པ་སྤང་དགེ་བ་

བསྒྲུབ་པར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཐུན་དམིགས་ལྔ་པའོ།། ༄ ། ༎བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་ད་མེད་པར
ང་དང་བདག་མེད་པར་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་མནར་རོ། །དེའང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བ་
བཏང་སྙོམས་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དཔེ་ནི་རིམ་བཞིན་མེ་མདག་བསྐལ་བ་ལྟ་བུ་
དང་༏ དེའི་སྟེང་དུ་རྫ་བཀབ་པའི་ཁར་སྐྱི་བོ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་རླུང་གིས་བུས་པས་འབར་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཉམ་ཉེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་
གྱི་བར་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། གཟུགས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འཕེན་ཤུགས་ཟད་ནས་ལྟུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་ཙམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་

༄། །ལྡན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་སོ་སྐྱེས་མི་ཤེས་ཤིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་ཉག་གཅིག་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་ཀྱང་མ་བདེ་བ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་
སོང་ན་མི་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལག་མཐིལ་སྤྱུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །
འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྤྱུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ ༥
སོགས་འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་སྲེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་མདའ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་དང་སྤྲུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་ཀྱི་སྦྲང་རྩི་དང་ཟ་ཆུ་དང་གཡེན་པ་འཕྲུག་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཐར་
སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་འང་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་འགྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས། འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་འཁོར་ལོས་ 39

སྒྱུར་རྒྱལ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ཐུག་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་དང་
ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སླར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སླར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་
གྱུར་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྙེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མཐོང་བདེ་བར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་སྡང་བློས་མི་ ༥
ཐོང་ས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཟས་གོས་ཀྱི་རྒྱེན་དང་གནམ་མི་སྙན་པ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་མི་ཐེག་པ་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་བའི་བཤལ་ཐག་ཅི་ཆོད་
གལ་ཆེའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་མང་ཞིང་། སྡིག་ཤས་ཆེ་བ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་ནི་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་

༄༅། །ཤུར་གཞལ་བ་ན་ལྕགས་བསྲེགས་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ས་གཞིར་སྤྲིག་པས་བསྐྲུབས་པའི་ཤའུམར་གསར་ལྟ་བུ་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབ་ཅིང་
དེའང་ཡང་སོས། ཐིག་ནག །བསྡུས་འཇོམས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་པ་སྟེ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བ། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། སྤུ་ ༤
གྲིའི་ཚལ། རལ་གྲིའི་ལོ་མའི་ནགས། ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཕྱོགས་བཞིར་རེ་རེ་རྣམས་གནས་ཏེ། མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཐུབ་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་
ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། །བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་མུར་དང་རོ་མྱགས་དང་། །སྤུ་གྲིའི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཆུ་བུར་ཅན་སོགས་
གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་སོ། །གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ནི་གླིང་འདིའི་འོག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་ན་མུན་ནག་གི་སྨག་རུམ་རླུང་བུ་ཡུག་འཚུབས་པའི་འཁྱགས་སྦྲུབས་ན། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྡོལ་

བ་ཅན། ཨ་ཙུ་ཟེ་ར་བ། ཀྲི་ཏྲུད་ཟེ་ར་བ། སོ་ཐམ་པ། ཨུཏྤལ་ལྟར་གསལ་བ། པདྨ་ལྟར་གསལ་བ། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གསལ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཉི་ཚེ་བ་རྣམས་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྣ་
ཚོགས་སྤྱོད་པས་དམྱལ་བ་དེ་རྣམས་ན་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གནས་ལ། སྡུག་བསྔལ་ནི་མིའི་ཡུལ་འདི་ར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་མཚོན་སུམ་
བརྒྱ་དཔལ་མེད་དུ་བསྣུན་པ་དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཟུར་ཙམ་དུའང་མི་ཕྱིན་ནོ། །ཚད་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ ༥
རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ། ཡང་སོས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཚེ་ཚད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པས་མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ། །དམྱལ་བ་ཚ་བས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ། རབ་ཏུ་ཚ་བས་བར་བསྐལ་ཕྱེད། 42

ཚེ་དོན་ ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ ཀ་ཚོམ

༄༅། །མཐར་མེད་པས་བར་བསྐལ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་མྱོང་བ་ཡིན། གྲང་དམྱལ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱིས་ཉེལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་བང་བ་ཉེལ་གྱིས་བྱུར་བུར་
བཀང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉེལ་རེ་ཕྱིར་ཕྱུང་བས་ཉེལ་དེ་ཟད་པ་ན་ཚེ་ཚད་རྫོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ཉི་ཤུ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་མངོན་པ་ནས་གསལ་བར་དོན་བསྡུས་ཏེ་
བཤད་པ་ནི། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །རབ་ཚ་ཕྱེད་མཐར་མེད་ནི། །བར་ ༥
གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཉེལ་ཟླང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཞིན། །ཉེལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་
གནས་ནི་འདི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འཇལ་བ་ན་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་ལ་འཁྲོས་པ་ནི་མི་ཡུལ་དང་ནམ་མཁས་ཁྱབ་པར་ཡོད། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཕྱི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན་མཐོང་ཚད་ 43

མཚོན་ཆར་མཐོང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བས་བཟར་མེད། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཟས་སྐོམ་མགྲིན་པར་མི་ཐར་བ་སོགས། ཟས་སྐོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་གང་ཟོས་མེར་འབད་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་
དཔག་ཏུ་མེད་ཚེ་ཚད་མིའི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་སྟེ། ཡི་དྭགས་རྣམས། ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྔ་བརྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོའི་གནས་ལ་ངེས་པ་
མེད་ཅིང་ཆེ་བ་རི་རབ་ཙམ་ཆུང་བ་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་བཀོལ་གསོད་གཅོད་རྨོ་འགེལ་དབྱུ་གུས་བསྣུན་པ་སོགས་དང་ཀླུ་རྣམས་ལ་བྱེ་ཚན་གྱི་ཆར་བབ་ནས
ཤ་རུས་འབྲལ་བར་བྱེད། ཚེ་ཚད་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཀླུ་འགའ་ཞིག་བསྐལ་པར་ཡང་གནས་པས་མ་ངེས་ཏེ། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཆོག་རང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་དམིགས་དྲུག་
པའོ།། ༈ །།བདེ་འགྲོ་ཡང་རང་ཅག་མིའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་བཞི། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ། མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ། དགྲ་སྡང་བ་དང་ཕྲད་པ། གཉེན་བྱམས་པ་དང

༄༅། །བྲལ་བ། ཡོད་པ་སྲུང་དཀའ་ཞིང་མེད་པ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་སོགས་སྔར་ཡང་སྨྲོང་ཞིང་ད་དུང་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་སྨྲོང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་གསོད་གཅོད་འཕིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ། འདོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་སྨྲོས་ནས་མ་ཚོར་བར་ཚེ་ཚད་ཟད་དེ། མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་རྙིངས་སྐྱན་ལ་མི་དགའ་ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོས་སྤྲངས། ལུས་ལ་དྲི་ངན་བྲོག་ནས་འོག་མར་ལྟུང་བར་ཤེས་པས་འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བག་ཚ། སྨྲུག་བྲོ་སྡེ་ཅི་བྱུ་གཏོལ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ལྔ་རྣམས་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་
བའི་སྡུག་བསྔལ་འབུམ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེ། བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་སྤངས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་བག་ཉལ་དང་བཅས་ཐར་པ་འདོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྨྲོས་ཏེ། རེ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྔར་གྱི་དགེ་འབྲས་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་གནས་དེ་བཏང་སྐྱེ་ངན་སོང་

སོགས་སུ་སྐྱེ་བས་སླར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངོ་། །དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དམྱལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྭགས་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས
ཉམས། །མི་དག་འཚོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྷ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཁམས་གསུམ་བརྩོན་རར་འཛིགས་པས་ན། །བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས
སོ། །དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཁྱིམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འདུ་འཛི་རྣམ་གཡེང་ཆེ་འདི་འི་བྱ་བ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་དེ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློས་ནགས་མཐའ་མེས་ཚིག་པའི་

༄༅། །རི་དྭགས་བཞིན་བྲེད་ཤ་དང་བཅས་རིངས་པར་འགྲོས། མཚོ་འཁྲུགས་པའི་ཉ་བཞིན་གདུང་བ་བཅད་དེ་འགྲོས། དེད་དཔོན་སྲིན་མོའི་གླིང་ནས་ཐར་པ་ལྟར་ཞེན་ཆགས་བཅད་དེ་ཡ་
ངབས་འགྲོས། ཆུ་བོ་སྒྲོལ་བར་རྒྱལ་པའི་གཅེས་སྤྲས་བཞིན་སྡོམ་གསུམ་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོས། ལམ་དུ་ཆས་པའི་ཚོང་པའི་གྲབས་སྔོམས་བཞིན་ཚོགས་གཉིས་
དང་དགེ་བའི་ནོར་ཚགས་སུ་ཚུད་པས་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་འཁོར་བ་ལས་འགྲོས་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་རི་དྭགས་མེས་ཚིག་ཆུ་བྱ་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་དེད་དཔོན་སྲིན་མོས་ཟོས་རྒྱལ་མཁན་ཆུར་ ༥
ཤི་ཚོང་བ་སྟོང་པར་ལོག་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་མེས་ཚིག་ཁྲིམ་གྱི་འཁྲུགས་སྤྲབས་སུ་ཚུད་ཚེ་འདིའི་སྲིན་མོས་ཟོས་ངན་སོང་གི་ཆུར་ལྟུང་དལ་འབྱོར་སྟོང་པར་ལོག་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
བློས་བཏང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱང་དུ་བསྲིངས་འཆི་བ་སྙིང་ལ་གཟེར་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་སྲིད་པ་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་ཡང་མ་ཏན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་མ་ཆགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ངོ་བོར་མ་ཐོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཡོངས་སུ་དྲན་
པའི་སྒོ་ནས་ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་ཞིང་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ།། ༈ །།དེ་ནི་ཚུང་ཟད་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་བྱ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ན་སྲིད་
རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཡན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་འཁོར་བའི་གནས་གྲོགས་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་གཤེད་མའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་མཐོང་ནས་
འཁོར་བ་འདི་མེ་འོབས་སམ་བཙོན་དོང་ལྟ་བུར་བལྟས་ཏེ་དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་ལ་འཁོར་བའི་ཞལ་ཐག་ཅི་ཚོད་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་

༄༅། །བསྐྱབ་སྐམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་བཞི་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །ཐུན་དམིགས་བདུན་པའོ། །ཁྱུས་པར་ཐུན་བཞི་བསྒོམས་ན་བཞི་པའོ།།

།།གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ་བཞི་སྦྱོར་ནི། རྒྱུད་སྔོད་དུ་རུང་བའམ་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས

དཔའི་སྒོམ་བཟླས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ། བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་རྒྱལ་ཅན་ཚངས་པ་ ༥

ཁྱབ་འཇུག་སོགས་སམ་ཕ་མ་གཉེན་ཉེ་བར་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱབས་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་རང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་དེ་དག་དེ་

ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྐྱབས་མིན་ནོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ཞིང་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གཙྪ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་གསུམ་ག་ཚང་སྟེ།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས༔ ༔སངས་རྒྱས་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་མེད། །དམ་ཆོས་འདྲ་བའི་སྐྱོབ་པ་མེད། །དགེ་འདུན་འདྲ་བའི་ཞིང་མཆོག་མེད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་མྱང་འདས་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ༔ ༔འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལས་མེད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་དང་བར་ཆད་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དུམ་དང་བཅས་པས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ

༄། །ཀ་ལ་ཆེའོ། །ཕན་ཡོན་དང་བྱེད་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་སར་ཚུད། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཟད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ། བསམ་པའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཕེལ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ཞིང་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །འཆི་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆི་བ་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིའི་བསླབ་བྱ་དང་བྱེ་
བྲག་གི་བསླབ་བྱ་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་སློབ་ཅིང་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་བླང་དོར་མ་འཆོལ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་ལའང་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། མདུན་དུ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་རྩ་བ་གཅིག་པ་རྩེ་མོ་དང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་

ཁྱབ་པ་ཡལ་ག་ལྔ་ཕྱོགས་བཞི་འབུར་དུ་དོད་པ། དེའི་དབུས་ཀྱི་ཟེ་ཙུ་འབྲུའི་སྟེང་དུ་སེང་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བ་རམ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་གྱི་རེ་ལྟོས་ཞུས་ཚེ་འདི་ལ་དབང་དང་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་
ཉིད་བླ་མ་དེ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་ཡང་ན་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ ༥
དང་རུས་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ། ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་ནས་འཛིན་པ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་བཀྲག་མདངས་དང་ཞལ་འཛུམ་བག་དང་ལྡན་ཞིང་ཐུགས་དགྱེས་པ་
དང་བཅས་པ་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་ཞིག་ཏུ་སྒོམ། དེའི་དབུ་གཙུག་ནས་ཡར་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་མཐོ་བརྩེགས་དང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་སྤྲིན་ལྟར་གཏིབས་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་

༄༅། །འགྲོ་ཐམས་ཅད་ན་བུན་ལྟར་བར་མཚམས་མེད་པར་བཞུགས་པ་གདན་མཚམས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཕྱིར་
ཞལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྲོ་གཏུམ་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ། དེའི་མདུན་གྱི་འདབ་མར་གདན་ཁྲི་སྟར་བཞིན་ལ་པདྨ་ཉི་རོའི་གདན་སྟེང་དུ་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའམ། ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ།
མ་རྒྱུད་མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ། སྙིང་པོ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ། གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་གང་མོས་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པར་བསྒོམ། གཡས་ཀྱི་ ༥
འདབ་མའི་སྟེང་དུ་གདན་ཁྲི་རྣམས་རོ་གདན་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་སྟེང་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་གཉིས་སོགས་ཕྱོགས་བཅུ་
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པར་བསྒོམ། རྒྱབ་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྣམས་པོ་ཏི་འམ་གླེགས་བམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཧྲ་རེ་ཉིལ་བ་ལྟར་གསེར་གདོང

ཁྲ་ཆེམ་མེ་རང་ལ་བསྟན་ཏེ་བཞུགས་པར་བསྒོམ། གཡོན་གྱི་ཡལ་གའི་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་མཆོག་ཟུང་ཀུན་དགའ་
བོ་འོད་སྲུང་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ན་བཟའ་ངུར་སྨྲིག་དབུ་ཟླུམ་ཞབས་རྗེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་བསམ། དེའི་བར་མཚམས་སུ་ཡང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་
རྣམས་ན་བུན་དང་བུ་ཡུག་འཚུབས་པ་ལྟར་བཞུགས་པར་བསྒོམ། ཤིང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ནེའུ་གསིང་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བདག་ལ་སྡང་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་བགེགས་སུ་གྱུར་པ་
རྣམས་དང་རང་གི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་ཐེམ་འགགས་ནེམ་འགགས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དང་སྤྱོད་ལམ་
སྒོ་བསྟུན་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲ་ཨུ་དེ་རི་རི་འདོན་པར་བསམ་ལ། ངག་ཏུ་བདག་གི་དྲིན་ཅན་ཕ་མས་གཙོ་བྱས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་

༄༅། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་དྲིན་ཆེན་རྩ་བ་དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །སོགས་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ཚིག་རྒྱུན་མར་འདོན་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་སོགས་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ། མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་གདན་ཁྲི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སྙམ་པའི་ངང་ནས་སེམས་མ་བཅོས་པར་རང་ལུགས་སུ་གློད། གསལ་སིང་ངེ་བ་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པར་གང་ཡང་
མི་འཕྲོ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ན། དགེ་བ་འདི་ཡིས་མྱུར་བ་དག །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་
ཤོག །ཅེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བས་རྒྱས་བཏབ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་དང་དམིགས་པ་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།དེའང་སྤྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་དང་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་མཆོད་ཆུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དག །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་

༄། །པའི་གདན་གྱི་གེགས། །ཞེས་དང་། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་ནུས་པས། འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་ཡང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། རྒྱུ་རྐྱེན། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་མཐྲེན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་མདོར་

བསྟུན། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེར་འདོད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་པར་སེམས༔ ༔ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་མདོ་ར། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡུད་པར། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ཏོ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དབྱེ་བ་ལ། ས་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨིན་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞིར་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས

༄༅། །བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ས་མཚམས་ནི།
ས་སོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྡུས། དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྡུས། དེ་ནས་བཅུ་ནི་ས་བཅུས་བསྡུས། དེ་འོག་ལྔ་ནི་ས་བཅུའི་
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་སོ། །ཕྱི་མའི་མོས་ལྡན་སོགས་བཞི་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་ ༥
བསྡུས་སོ། །ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། རྫི་བོ་ལྟ་བུ། མཉེན་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་མོ། །ཡང་སྨོན་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇོགས་བྱང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟ་

བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ན་སྨོན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དམ་འཆའ། འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་དམ་འཆའ་བའོ། །དམིགས་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ནམ་མཁས་ཁྱབ་ཚད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བཟང་སྤྱོད་ལས། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་
བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་ཞིང་

༄༅། །སྐྱེ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས༔ ༔མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །དེའང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་རླུང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཞེས

གསུངས་སོ། །ས་མཚམས་ནི་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་ཡིན་
པས་ཞེས་སོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་བླང་ཡུལ་ནི། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི། །བླ་མ་བཟང་ལ་སྡོམ་པ་བླང་། །སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་
ཞིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྡོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ར་ལྡན། །བླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ལས་བླང་ཞིང་དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་གང་ལེན་པའི་ཚིག་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྔོན་འཇུག་གི་སྡོམ་པའང་འཐོབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་

༄༅། །བར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་མེད་ན་མདུན་དུ་དམིགས་ནས་བླངས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན་ཕྱོགས་བཅུ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་ནས། སྡོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ནས་བླངས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བླང་བའི་ཆོ་ག་ནི་མང་ཡང་
འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་བརྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལྟར་ན་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ ༥
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་དེའང་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས་འབྱུང་བས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤམས་ཤིང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་རྒྱས་བསྡུས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཞིང་བསྡུན། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐུལ་ཞིང་

གསོལ་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་ཟློས་བྱ། དངོས་གཞི་ནི། སྐྱབས་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་དགོས་པས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་གེས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་
ཕྱག་གཉིས་ས་གནོན་མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་ཞབས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་དང་ཉན་རང་གི་དགེ་འདུན་སོགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་བཞུགས་པར་མོས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་ཆོས་ལ་ལམ་དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེའི་

ཐོ་དོན་ ཕྱམ་ཕྱོགས་གཉིས་ ཀ་མཚོན་

༄། །ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྐམ་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བློས་མཛོད། ཅེས་བརྗོད་སྦྱར། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་
པའི་བར་ཚར་གསུམ་གྱིས་སྨོན་འཇུག་བསྡོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བདག་དགའ་བ་སྒོམ་པ་འདིའི་རྗེས་བློས་མཛོད། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་
ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཙུན་
པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་དགའ་བ་སྒོམ་པ་འདིའི་རྗེས་བློས་ཀྱིས། བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་
ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་ཚར་རེ་བརྗོད། བསླབ་བྱ་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གཉིས

ལས༔ དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་མདོར། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྷ་ནི་གཞན་དག་ལ། །ཕྱག་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་སློབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། མདོར་བསྡུ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མ་ལ་གུས་པ། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤྱང་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ། སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ། སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་བསྡུས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ། དོན་མེད་པའི་སྡིག་པ་མི་བྱེད་དེ། ཅི་នུས་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་འཇུག་པའི་བསླབ་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ན་ཐར་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་སྡོམས་སུ་མཛད་པ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་མི་བཏང་བ་དང་། །སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །

༄༅། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། །དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་བླང་དོར་ཏེ། །ལྔ་པོས་སྟོན་པའི་བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་གཙོ་བོར་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡོམས་སུ་མཛད་པ་ནི། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྩོན་
འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་ཡིས། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤང་བླང་འཇུག་ལྡོག་མ་ནོར་བར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ ༥
པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་

ཐག་རྣམས། །བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་
ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་བཏང་ན་ཉེས་དམིགས་ནི། ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དོན་ཉམས་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་ཡུན་རིང་འགོར་བའོ། །དེ་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ ༨
ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཏེ་བླང་དོར་མ་འཆོལ་བར་ནན་ཏན་
སྙིང་པོར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱོས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད། བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་དགུ་པའོ།། ༈ །།

༄༅། །གཉིས་པ་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ནི། སྤྱིར་དགེ་སྡིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྔོན་
འགྲོ་བས། །ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པས། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཆགས་སྡང་
ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་མི་དགེ་བ་བཅུའམ་མཚམས་མེད་པ་ལྔའམ་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔའམ་སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱས་སམ་གཞན་
བྱེད་དུ་བཅུག་གམ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆགས་སྡང་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཐོས་བསམ་བགྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྡིག་པ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །
སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་དང་པོས་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ། གཉིས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། དང་པོ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད།

གོང་མ་ལྟར་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཡིན། བསྟན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་སྟེ་རྩ་ཉོན་དྲུག །ཁྲོ་སོགས་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྣམས་ལ་བྱེད། བསྡུ་ན་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་དུ་འདུས། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ་བྱེད། དེའང་ཤེས་བྱར་སྲིད་ཚད་ལ་མཚན་མར་བཟུང་བར་འདུ་ཞིང་། བསྡུ་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཚན་འཛིན་དུ་འདུས། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་ན་འདག་ཅིང་བཤགས་ཚུལ་སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ཡང་དོན་མེད་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་། མྱུར་དུ

༄༅། །འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སྡིག་པ་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དཀྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་རྒྱུ་དངོས་སོགས་ཚེ་འདི་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཁོན་རེད་པས་ཤི་ཚེ་དེ་དག་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། ལས་ཁོན་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ། དེ་དག་བསྒྲུབས་ཀྱང་དཀའ་ལས་ཆེ་ཞིང་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ཕྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར། ཕ་མ་སྤུན་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། །བྲན་དང་ནོར་དང་རྒྱ་ལག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཤི་བའི་རྗེས་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེ་དག་འགྲོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཆི་ཁ་གནད་གཅོད་དང་ཤི་འོག་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་དང་ཤི་ནས་དམྱལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་

བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་འཇིགས་ཏེ་སྡིག་པ་འཕྲལ་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ། སྡིག་པ་མ་བྱང་བར་གློ་བུར་དུ་ཤི་ཆེ་ཐར་མེད་ཀྱི་དོང་དུ་ལྟུང་ཉེན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་
སྡིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདིས། །བྱས་
དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པར། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་ལ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་
བཤགས་པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་ཁ་དྲག་གི་བུ་ལོན་མ་འཁོར་བར་ཞུ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲའོ། །སྟོབས་གཉིས་པ་ནི། སྡིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྡིག་པ་མང་པོ་དགེ་བ་
གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཛོམས་ཏེ། །མྱང་འདས་མདོར། དགེ་བ་གཅིག་བྱས་པས་ཀྱང་སྡིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་ཏེ། །ཞེས་དང་། གསེར་འོད་ལས། གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །སྡིག་པ་

༄། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྲིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མི་གཙང་བས་གོས་པ་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་པ་དང་འདྲའོ། །སྟོབས་གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་འཇིགས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྡིག་པའི་འཕྲོ་གཅོད་ཅིང་སྡོམ་པ་ཡིན་ཏེ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྡིག །ངོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སླན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཆུ་འོད་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །སྟོབས་བཞི་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕག་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྲིས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེ་ལས་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་

གྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཁས་ཉེན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ་དུག་ལ་སྔགས་བཏབ་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་སྔོན་མི་
དགེ་བཅུ་དང་གོ་དགེ་བསད་པ་སོར་ཕྲེང་ཅན་དང་། མ་བསད་པ་བདེ་བྱེད་དང་། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་གཙུང་དགའ་བོ་དང་། ཕ་བསད་པ་མཐོང་ལྡན་སོགས་ཀྱང་སྟོབས་བཞི་པོ་རེ་རེས་སྡིག་པ་
དག་ནས་དགྲ་བཅོམ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། ། ༥
དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་པ། །དམིགས་པ་དགུ་པའོ།། ༈ །།དེ་ནས་སྟོབས་བཞིའི་ནང་ནས་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེའང་ཐོག་མར་རང་ཐ་མལ་པར་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་པཾ་ལས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་གདན་དེའི་སྟེང་

༄༅། །དུ་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འཕགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་རང་གི་རྩ་
བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཐུགས་ཀར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་།
གཡོན་པས་དེ་ས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་སྙེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཀུར་བརྟེན་པ། ཞབས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ལྷའི་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་ཅན། ༥
དབུ་སྐྲ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་བཅིངས་པའི་རྩེ་མོར་རིགས་བདག་བླ་མ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན་སྙན་རྒྱན་མགུལ་རྒྱན་དཔུང་རྒྱན་ཕྱག་གདུབ་
ཞབས་གདུབ་སྐ་རགས་དོ་ཤལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་

གཟུགས་བརྙན་ལྷ་བུར་གསལ་བ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ། དེའི་མཐར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་ཧཱུྃ་ཞེས་དང་། དེའི་མཐར་ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་ནས། ས་ཏྭ་
ཨཱཿ། ཞེས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུས་གཡས་སྐོར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་བོའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ་པས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐུར་བལྟས་ཏེ། ངག་ཏུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་
རང་གཞན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་སྔགས་ཕྲེང་ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དང་ཁྲ་ལ་ལ་བབས་པས་སྐུ་ལུས་ཐམས་ཅད་དཀར་ལྷེམ་གྱིས་གང་ཞིང་ལྷག་མ་རྣམས་

༄༅། །ཞབས་གཡས་པའི་ཐེ་བོང་ནས་ཆང་རྫ་འི་ཐེམ་བུ་རྡོ་ལ་བ་ལྟར་དང་རྒྱང་རྒྱང་བབས་ཏེ་རང་གི་ཚང་བུག་ནས་ཞུགས། རང་གི་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ནད་གདོན་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྐྱིགས་མ་ཐམས་ཅད་རྣག་ཁྲག་གམ་དུད་ཁྱིམ་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཆུ་སྣས་སྦྲུར་མ་ཕྱིར་བ་ལྟར་དེད་ཅིང་འོག་སྒོ་གཉིས་དང་དབང་པོའི་སྒོ་བ་སྤུའི་བུ་ག་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ནས་ནག་ཉུ་རུ་རུ་ཐོན་ཏེ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱིས་གཞི་ལ་ཐིམ་ཞིང་ལུས་ཐམས་ཅད་དཀར་སངས་ཀྱིས་དག་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་དཀར་ལྷེམས་ཀྱིས་གང་བའི་ལྷག་མ་ཡར་ཕྱུར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ལ་རེག་པར་བསམས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་དང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཅི་ནུས་བཟླ། མཐར་ཐལ་མོ་སྙིང་གར་སྦྱར་ཏེ། མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །བླ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀྱེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་

གསོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་ཞལ་འཛུམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་དབུགས་དབྱུང་བའི་གསུང་འབྱོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་སྙམ་པའི་ངང་ནས་མི་དམིགས་པར་བཞག །རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ན་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ལ་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་ལ། ལུས་ཡང་ཞིང་གཉིད་ཆུང་། ཁམས་བདེ་ཞིང་སྙིང་དགའ་ཡལ་བ་འབྱུང་། རྨི་ལམ་དུ་ཁྲུས་བྱས་པ། གཙེར་བུར་ཐོན་པ། ལུས་

༄༅། །ལ་རྣག་ཁྲག་འཛག་པ། འབྲུབ། སྐྲག་པ། གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་སོགས་རྨིའོ། །གཞན་ཡང་ཟས་ངན་སྐྱུག་པ། ཞོ་དང་འོ་མ་འཐུང་བ། ཉི་ཟླ་མཐོང་བ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། མེ་འབར་བ། མ་ཧེ་དང་མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་ཁྱུ་མཆོག་དང་། རི་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛེག་པ། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་རྨིས་ན་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་བྱུང་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་བསྒྱུར་བྱས་ན་མི་འོང་བས་འཕྲོ་མཐུད་ནས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་འབད་དགོས་སོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་གཅིག་པ། དམིགས་པ་བཅུ་པའོ།། ༈ ། །གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད་ལ། སྤྱིར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དགེ་བ་བསྒྲུབས་ན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལྟར་ན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱམས་ཆོས་སོགས་ལྟར་ན། དང་པོ་གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་འཆར་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསོད་ནམས་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ཆར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ལྔ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་འདི་སྐབས་བླ་མ་མཉེས་
པར་བྱས་ན་ཚོགས་རྫོགས་ཤུལ་ཆེ་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཚོགས་ཆེ་བས་བླ་མ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ལུས་ངག་

༄༅། །ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཉེས་པ་བསྒྲུབ་པས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །
སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམ། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྲུང་བའོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདི་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་
ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བསྟེན་པར་བྱ་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀུ་ས་ལིའི་ཚོགས་གསོག་བྱ་ན། ཕཊ་ཅེས་པས་རང་གི་སྙིང་དཀར་ནག་གི་མཚམས་ནས་རང་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྐྱ་མདོག
དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་གཡས་ཀྱི་གྲི་གུག་ནམ་མཁར་འཕྱུར་ཞིང་གཡོན་ཐུགས་ཀར་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བསྣམས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་སྐྱ་ཁྲོལ་ལེ་བ་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
རྒྱངས་ཀྱིས་བྱོན་མདུན་དུ་མི་མགོའི་སྒྱིད་པོ་རི་རབ་ཙམ་གསུམ་བརྩུགས། རང་གི་ཐོད་པ་གྲི་གུག་གིས་ལིངས་ཕོག་དེའི་ཁར་བཞག །ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་དཔྲལ་བར་ཨཱཿས་མཚན་པ་ ༨
ཨཱཿརང་ལ་བསྟན་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསམ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་སྟོད་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཕྲག་པ་གཡས་པ་བྲེགས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བཅུག་གྲི་གུག་གིས་དཀྲུགས། ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་མྲི་ཏ་ཀུ་ཎྜ་ལི་ཧ
ན་ཧ་ན་ཧཱུྃ་ཕཊ། ས་བྷཱ་ཝས་སྦྱང་བར་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ

ཚོ་དོན་ བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག ཨཱ་མཱུཾ

༄༅། །ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྩ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཨཱཿཀྲྀ་སོགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུ་གྲུས་གསོལ་བས་མཉེས་པར་གྱུར་ཏེ་མཐར་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་དམིགས་པར་བསམ། ཡང་རོ་སྟོད་གཡོན་པ་བཅད་ཐོད་པར་བཅུག །ཨ་མྲི་ཏ་སོགས་དང་། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གཏིབས་པ་བཞིན་སྤྱན་དྲངས་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུ་གྲུས་གསོལ་བས་མཉེས་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་གང་བར་བསམས་ལ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ། ཡང་རོ་སྨད་གཡས་པ་ཐོད་པར་བཅུག །ཨ་མྲི་ཏ་སོགས་དང་། ན་མཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཨོཾ་སམྦྷ་ར་སམྦྷ་ར་ཧཱུྃ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་མཛེས་དམ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་འབྱམས་ཀླས་ལ་ཕྱག་འཚལ་

ལོ༔ ༔འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲིན་ཅན་ཕ་མས་ཐོག་དྲངས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག །ཡམ་རྒྱུད་ལྔ། སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ནོ། །ཁྱེད་རྣམས་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཆོམ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱུད་གང་བར་གྱུར་ཅིག །ཡང་རོ་སྣོད་གཡོན་པ་ཐོད་པར་བཅུག་གོང་བཞིན་ཨ་ཤྲི་ཏ་དང་སམྦྷ་ར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་ནས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩེའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཁ་ལ་མེ་འབར་མས་གཙོ་བྱས་ཡི་དྭགས་གཉྫའི་ གླུང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དྲུ་མའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཚོགས་བཀྲེས་སྐོམ་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱིས་གདུངས་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱིན་ནོ། །གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཆོམ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་རྒྱུད་གང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བསམས་ལ་མི་དམིགས་པར་བཞག །དེ་རྗེས། རྒྱལ་བ་མཆོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །དམ་ཅན་ཐུགས་དམ་སྐོང་གྱུར་ཅིག །རིགས་དྲུག་འདོད་པ་ཚིམ་གྱུར་ཅིག །ཕ་མའི་དྲིན་

༄། །ཞེན་འཁོར་གསུར་ཅིག །འབྱུང་པོ་གང་དག་འདིར་ནི་ལྷག་གྱུར་ཏམ། །སོགས་དང་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ་བོ། །དེ་ནི་ཀུ་ས་ལིའི་ཚོགས་གསོག་གོ །
ཚོས་ཐུན་བཅུ་གཉིས་པ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། ༈ །།དེ་ནས་ཚོགས་གསོག་གི་རིམ་པ་མང་ཡང་མཎྜལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་འདི་ཁྲིད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོར་འབྱུང་
ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་ནི། མཎྜལ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དང་། མཆོད་པའི་མཎྜལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མཎྜལ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆེ་ཞིང་ ༤
བཟང་བ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་གྱི་དམིགས་རྟེན་བྱ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་དམན་པ་ལ་མཆོད་པའི་མཎྜལ་གྱི་དམིགས་རྟེན་བྱ། གཅིག་ལས་མེད་ན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་དང་། མཆོད་པའི་མཎྜལ་གྱི་
དམིགས་རྟེན་ཤེལ་དང་རྡོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་བྱའོ། །དེའང་ལག་ལེན་ཐུབ་ཕྱིན་གང་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་ན་སོར་བཞི་ཡན་

དུ་ལོངས་པ། སརྗོ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་མཐོ་གང་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་ལས་ཆུང་བ་མི་བསྐྱེད། དབྱིབས་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོ་སྙེད་འདམ་ཞིང་མཉམ་པ་དབུས་ཙུང་ཟད་མཐོ་བ་འབུར་དུ་དོད་པའི་
རྣམས་པ་ཅན། སྐྱིལ་མོ་དང་ཚོམ་བུ་མི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྙེང་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་དང་མཉམ་པའི་རི་ཟླུམ་པོས་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། གས་གྲུམ་དང་ཆག་པ་དང་བཙས་ཁྱེར་
སོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དྲི་བཟང་གིས་བྱུགས་ཤིང་རི་མོ་མེད་པར་བྱའོ། །དེའང་སྐྱོན་དེ་དག་དབུས་ལ་ཡོད་ན་བླ་མ། མདུན་རང་། གཡས་ཕ་མ་དང་ཉེ་འབྲེལ། གཡོན་མཆེད་གྲོགས། རྒྱབ་ ༨
འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད། ཆོས་བུའང་རབ་རིན་པོ་ཆེ། འབྲིང་དུང་དང་འགྲོན་བུ། ཐ་མའང་ནས་དང་འབྲས་སོགས་འབྲུ་བཟང་པོ་ལ་བྱའོ། །དམ་ཚིག་ཏུ་མཎྜལ་སྟོང་པར་མི་བཞག །
ལེགས་པར་རང་གཞན་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་པར་དམིགས་ལ་མཎྜལ་ལག་ཏུ་ཐོག་ཏེ་གཡས་སྐོམ་པ་མེ་ཏོག་དང

༄། །བཅས་པས་ཀྲི་ཡ་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱག་གཡས་པས་གཡས་སྐོར་དུ་ཕྱི་ཞིང་མཇུག་བསྣུང་བ་བཞག་ནས་ཆོམ་བུ་བཀོད་པ་ཡིན། ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཡོན་སྐོར་དུ་ཕྱི་ཞིང་མཇུག་གྱི་
བསྣུང་བ་བཞག་ནས་ཆོམ་བུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་ལུགས་གཉིས་གང་འཐད་བརྟགས་ལ་ལན་གསུམ་སོགས་ཕྱི། དེ་ནས་ཆོམ་བུ་དབུས་དང་མཐའ་གང་རུང་དུ་ཉེ་དྲུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོ་བ་དང་
འཕོར་བ་དང་ཆེ་ཆུང་མི་སྙོམས་པའི་སྐྱོན་སོགས་དང་བྲལ་བར་བཀོད་དེ། སྒྲུབ་པའི་མཇུག་དངོས་དེ་ཉིད་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མཇུག་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་
སྒོ་བཞི་རྒྱན་རྟ་བབས་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ནང་གི་དབུས་སོགས་སུ་ཆོམ་བུ་ལྔ་བཀོད་དེ་སྐབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་དབུས་སུ་གྱུད་དང་སེང་གེ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་དང་པདྨ་ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ཕྱོགས་བཞིར་མདུན་དུ་ཡི་དམ་སོགས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་ ༤

ཀོཾ་ཆེན་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

བསྐྱེད༔ ལྷ་ཚོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ། ཐུགས་ཀར་ཧཱུྃ། ཧཱུྃ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐོར་བ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟིམ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་དེ་ཉིད་མཆོད་ཡོམས་ཀྱི་དབུས་སམ་མཆོད་ཡོམས་
མེད་ན་སྟེགས་མཛེས་ཤིང་གཙང་བ་མཆོད་པའི་རྟེན་གྱི་བཞུགས་གནས་སུ་འོས་པ་མཐོ་ལ་ཡངས་པའི་སར་བཤམ་མོ། །གཉིས་པ་མཆོད་པའི་མཎྜལ་ནི། དེའི་མདུན་དུ་ཅུང་ཟད་དམའ་བའི་སྟེན་ ༥
ལ་རང་ཉིད་འདུག་སྟེ་ལག་པ་གཡོན་མཎྜལ་དང་གཡས་སུ་ཚོམ་བུ་ཐོགས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་ཚར་གཅིག་འདོན་པ་དང་སྦྲགས་ནས་གོང་བཞིན་མཎྜལ་གྱི་རྡུལ་གཙང་ཞིང་དག་པར་ཕྱི་བ་དང་སྦྲགས་
གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག་པར་བསམ། ཆོག་འདོན་པ་དང་དོན་གསལ་འདེབས་པ་དང་ཚོམ་བུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་མཐུན་བྱ་

༄༅། །ཧྲཱིཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཧྲུ་མི་ཨཱཿཧཱུྃ། གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི། ཞེས་པ་ནས། བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ས་གཞི་སྦྱོར་བྱུགས་མ་དང་། མཉེས་བྱེད་མཎྜལ་བཟང་པོ་དང་། སྐུ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་བླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད། །བདག་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་སྲིད་ཡོངས་བཞེས་ནས། །བླ་མེད་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད། སྤྲོ་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་མ་དང་། བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ལྷ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་དང་གཞན་ཡང་སྦྱི་བཤགས་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཆོད་བསྟོད་སོགས་གང་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསག་སྦྱང་གི་ཐབས་ལ་འབད། ༥

མཐར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྒོམ་སྟེ་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོའོ། །ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྟགས་སུ་ཟས་ཆེར་མ་ཞེན་ཀྱང་མི་ལྟོགས། ཤེས་རབ་ཕྱེ་
བས་སྣང་བ་མ་ཡག་བའི་ཆོས་མང་དུ་ཤེས། སྣང་བརྗོད་པའི་ཆོས་མང་དུ་དྲན་ཞིང་ཉམས་དགའ་ལ་བློ་བཀོལ་དུ་བཏུབ་པ་འབྱུང་། རྨི་ལམ་དུའང་བུད་མེད་མང་པོས་ཟས་སྐོམ་སྟེར་བ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་
བ༔ གྲིན་ལ་འགྲོ་བ། མེ་ཏོག་གི་ཐང་ལ་འགྲོ་ཞིང་མེ་ཏོག་འཐུ་བ། གོས་གསར་གྱོན་པ། རྒྱན་བཏགས་པ། ཆུ་བརྒལ་བས་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲོལ་བ། ཆུ་ལ་གྲུའམ་ཟམ་པ་བཙུགས་པ། མཆོད་དང་མེ་ ༥
ལོང་གྱི་ཞིང་ལྟ་བ་དུང་འབུད་པ་རྔ་བོ་ཆེ་བརྡུང་བ་རོལ་མོ་དཀྲོལ་བ་ལྷ་ཁང་ལྟ་བ་སོགས་རྨིའོ། །དེའང་ཐེངས་རེ་ཙམ་རྨི་བ་ལ་གཏད་་ར་མེད་པས་རྟགས་འདི་རྣམས་ཡང་ཡང་དངོས་ཉམས་རྨི་ལམ་
དུ་བྱུང་ན་ཙུང་ཟད་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་གསུམ་པ། དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། ༔ །།བཞི་པ་བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

༄༅། །དེ་འང་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་སྟོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཞེ་མེད་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བཟློག་མེད་ཀྱི་མོས་གུས་ཕུལ་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་འོ་སྐོལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་འདི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་
བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་མ་ཞུགས་ན་ཉམས་རྟོགས་འཆར་མི་སྲིད་ལ་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ཚེ་དབང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལའང་དཔོན་
སློབ་གཉིས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡའང་འདུལ་བ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ལ་ལས་ཀྱི་དང་གནས་སྦྱིན་
པའི་དང་གསོག་པའི་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་ལྔར་ཡོད་དེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་མཁན་པོ་ཉིད་

དུ་གནས་པ་ལའོ། །ཞེས་དང་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ནོ་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་གནས་སྦྱིན་པ་དང་ཀློག་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། མཁན་པོ་དེ་དག་ཀུང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་
དགོས༔ ཆོས་བཞི་ནི་བཙུན། བརྟན། མཁས། ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་དགོས་ཤིང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། སྙིང་རྗེ་བཟོད་ལྡན་ནང་འཁོར་དག་པ་དང་། །ཕན་འདོགས
གཉིས་བརྩོན་མཚན་དང་ལྟ་བ་མཐུན། །བློ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས། །ཐ་མལ་ལུས་དང་ས་ནི་རང་བཞིན་གནས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། ནད་པ་སྙིང་བརྩེ་འཁོར་ནི་དག་པ
དང་༔ ༔ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་གཉིས་བརྩོན་པ། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་བླ་མར་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ལའང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ནི་དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག
དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་བདུན་ལྡན་ནོ། །དྲུག་ནི་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་མཚན་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་

༄༅། །ཐ་མལ་པར་གནས་པ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །གསང་སྟོན་ནི། ཆོས་དྲུག་པོའི་སྙིང་དུ་བར་ཆད་དྲི་བ་ལ་མཁས་པའོ། །ལས་བྱེད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུགས་པར་བློ་ནས་ཐོན་པའོ། །གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནི་མཁན་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཁར་ཆོས་འདུལ་བའི་སྲུང་བླང་གི་ལུང་འབོགས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མའི་རྒྱུད་དག་པར་སྦྱུབ་ནུས་པའོ། །ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། རབ་བྱུང་ལ་རང་རང་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མཚན་ ༥
དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་རང་གིས་བསླབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ནོར་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་དང་གསང་སྔགས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱིན་འཇུག་ལས། རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་

དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་ཞི་བ་དུལ་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག
པར་བརྩོན་བྱས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ཡན་ལག་དགུ་ལྡན་པ་དགོས
ཏེ༑ རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་དང་། །གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ། ༥
འཇམ་ཞིང་རྒྱགས་བྲལ་མི་སྐྱོ་བ། །གསལ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་རིགས་པ་དང་། །གོ་ཞིང་ཟང་ཟིང་མེད་ཀུན་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས། བླ་མས་སློབ་མའི་བསམ་ཤེས་ནས། །རྗེས་སུ
མཐུན་པར་སྟོར་བྱེད་པ། །མཁས་པས་སློབ་མ་བསྟུ་བྱ་ཡི། །བླུན་པོས་སློབ་མ་ནམ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས། གསང་སྔགས་ལྟར་ན། རང་འདོད་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་པ། །རབ་མཐོང་སྔགས

༄། །ཀྱེ་ཕ་རོལ་སོན། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས། དང་པོར་ཡང་དག་བསྙེན་བྱ་བླ་མ་དག་ཀུང་དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་ལ་ལྷག་པར་གནས། །དེ་ཉིད་བསྒོམས་ཤིང་མ་ཆགས་དྲི་
མ་དག་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་བཟོད་པའི་དང་ཚུལ་ལམ་ལ་ཞུགས། སློབ་མ་རྣམས་ལ་ལམ་ནི་སྦྱིན་བྱེད་དམྱལ་བའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཚངས་སྤྱོད་ལྡན། །བདུད་རྣམས་ལ་ནི་རྡོ་
རྗེའི་དབྱུག་པ་དེ་ཡང་འཛིན་མའི་གཞི་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་། སྙིགས་མའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ ༥
ཉེས་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེར་ཡང་ནི་ལེགས་དཔྱད་ནས། །དེ་ལ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དོན་དམ་བསྟེན་པར་གསུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
ལས༑ ༑སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ 95

དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་ལྷག་པར་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་གཏན་མ་ཞུགས་ཤིང་རབ་སྡོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ལྡན་ཞིང་ཐ་མའང་ཕམ་པས་མ་གོས་པ་རང་ལ་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་གི་བྲན་དུ་མི་བཀོལ་བ་དགོས། གཡོ་ཟོལ་གྱིས་རྙེད་པས་རྙེད་པ་བསླུ་བ་དང་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་དང་གཡོ་སྒྱུས་གཞན་མགོ་བསྐོར་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྡིག་ལ་སྦྱོར་བའི་བླ་མ་ནི་བསྟེན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་བསྡུ་ན་བླ་མ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཚེ་འདི་དོན་གཉེར་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་དྲུག་ཕ་མར་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་བརླན་པ་དང་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཚེ་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ལྟོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཚེ་

༄། །འདིའི་ཁེ་གྲགས་དང་མི་ཚེ་འཕྲིད་ཐབས་ཙམ་དུ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བླ་མའི་འཁོར་གཡོག་བཟའ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དཔོན་སློབ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། བླ་
མའི་བཟའ་བ་བྱེད་པ་དང་། །བླ་མའི་སློབ་མ་བྱེད་པ་གཉིས། །འཁོར་དུ་ཚོགས་པ་འདྲ་ལགས་ཀྱང་། །ཞེ་འདོད་སྒྲུབ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བླ་མ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་ལ་སློབ་མ་སྣོད་ལྡན་གྱིས་བརྟེན་པ་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་རྣམ་པར་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་ནས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ལས། རྟོགས་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མོས་གུས་ཁོ་ནར་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞུགས། ཞེས་དང་། བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་གདངས་རེ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཐབས་
ལ་མོས་གུས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་

མེད༔ ༔ཅེས་དང་། མདོ་ལས། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལོ་རས་ཀྱིས། དང་པོར་བཙོས་མའི་མོས་གུས་བྱ། །བར་
དུ་བཙོས་མིན་མོས་གུས་སྐྱེ། །ཐ་མར་བླ་མ་རང་ལ་ཐིམ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས། བསྐལ་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། །སྲོག་ཆགས་བྱེ་བའི་ཚེ་
བསྐྱབས་ཀྱང་། །ཚེ་འདི་རི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ལ། །དང་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཐོབ། །
ཅེས་དང་། བསླབ་བཏུས་སུ། །དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་བློ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དད་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན། །སབོན་མ་རུལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །དད་པས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །ཅེས་དང་། བ་ཙྭ་ཅན་གྱི་ཆུ་ཀླུང་གི་མདོ་ར། ལྟ་བརྒྱའི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་སློབ་

༄། །དཔོན་གཟུགས་སུ་འོང་། །ང་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་བྱེས་ལ། །དེ་ཚེ་དེ་ལ་གུས་པ་སྐྱེད། །ཅེས་སོགས་དད་པ་དང་མོས་གུས་བྱས་ན་རྟོགས་པ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མ་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དད་མོས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། བརྟག་གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡུད་པར། སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མར་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །བླ་མ་མེད་པར་སྲིད་མཐར་མིན། །ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་བཀོད་པར། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པའི་ལྷ། །བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་བསྒོམས་པ་བས། །བླ་མ་སྐད་ཅིག་དྲན་པ་འབུམ་ཆར་

ཀོཾ་ཚང་མཛན་དཔག་གཉིས་འཕྲུས།

མིན༔ ༔བསྟེན་སྒྲུབ་བཟླས་པ་ས་ཡ་ལས། །བླ་མའི་གསོལ་འདེབས་ལན་གཅིག་དགའ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་བསྟེན་པར། སློབ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་དག་ནི། །བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས
འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། རི་དབང་རྩེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལྷུང་གྱུར་ན། །ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལམ་རྙེད་ན། །གྲོལ་བར་མི་བྱ་
སྙམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ནཱ་རོ་པས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་མཛོད་བླ་མ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བླ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཨ་ཏི་བཀོད་པར། དྲིན་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ ༥
དེ༔ ༔སྤྱི་བོའི་གཙུག་གམ་སྙིང་གི་དཀྱིལ། །ཡན་ལག་མཐིལ་དུ་གང་བསྒོམས་པ། །སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །གང་ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒོད་ཚང་པས། བླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ན། །སྒྲིབ་དག་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་མང་ལགས་ཀྱང་། །བླ་མ་སྒོམ་པའི་གོང་ན་མེད། །བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པ་མང་ལགས་

༄། །ཏེ༔ ༔གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གོང་ན་མེད། །རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། །བློས་ཁེལ་ལེའུ་སྐྱུར་གོང་ན་མེད། །ཅེས་དང་། གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་གྱི་མགུར་ལས། །བསྐྱེད་
རིམ་དུ་རང་ལུས་ལྷ་སྐུ་བཟང་། །དབུ་རྒྱུན་དུ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་བཟང་། །རྫོགས་རིམ་དུ་གཡག་སྡེ་པཎ་ཆེན་བཟང་། །སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་བཟང་། །ཞེས་དང་། རྗེ་ས་སྐྱ་པས་ཀྱང་། མཆོག
གི་དངོས་གྲུབ་དེ་རྩ་བའི་བླ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མི་འཐོབ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་བླ་མ་གཞན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་འཐོབ། །ཅེས་དང་། དཔལ་འབྱུང་གི
རྣམ་ཐར་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྲུངས་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ནི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ལྡོག་གོ །དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད། །ཅེས་དང་། བླ་མ་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །ཞེས་དང་། བླ་མ་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཆོས། །ཞེས་སོགས་དང་། བླ་མ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན༔ །ཐ་དད་པ་ཡང་མི་བལྟའོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་། བླ་མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་བལྟས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་རླབས་འཇུག་ཐག་ཉེ་བས་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་ཞིང་བསྟེན་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ངེས་ཤིང་། བསྟེན་ཚུལ་ཡང་། རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བླ་མ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྟེན་ཅིང་ལྷག་

༄༅། །ཏུ་བླ་མ་དེས་མཛད་པ་བཟང་ངན་ཅི་སྟོན་ཡང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་བར་དང་བ་ལྷག་ཏུ་འཕེལ་ཏེ་ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འདི་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་མཛད་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྒོ་
ནས་གདུལ་བྱ་འདྲེན་པའི་ཐབས་བསམ་ལས་འདས་སྙམ་དུ་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་བྱ། བཀའ་སྐྱོལ་ཅི་གནང་ཐམས་ཅད་དང་ཐ་ན་ཀུ་རེའམ་བཞད་གད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞལ་ཏ་བྱོན་པ་མདོར་ན་མེ་ལ་
རྒྱུ་དང་ཞྭ་ལ་ལྟམ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་ལའང་དེ་ཀ་བསླུ་མེད་ཡིན་སྙམ་དུ་ཅི་གསུང་ཚད་མར་འཛིན། བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་དེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ ༥
ཐུབ་པ་འདུག་ན་སྲོག་དང་བསྡོས་ནས་སྒྲུབ། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ན་སྒྲུབ་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་ཁ་ཞེ་མེད་པར་བཏབ། མཐར་བླ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྲེ་བའི་མོས་
གུས་རྣལ་མ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས། བླ་མས་ཐུགས་ལ་བཏགས་ནས་གནང་བའི་གདམས་པ་ཁར་ཟགས་སུམ་སོང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་མི་རྟག་པས་ཡིད་བྲོགས་ཏེ་ 103

སྒྲོ་ཤས་དང་དགོས་མེད་དང་ངེས་འབྱུང་དག་སྣང་མོས་གུས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་འདོད་དང་མཐུན་ན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་ནས་གང་མཛད་ཅི་གསུང་ལེགས་པ་སྐད། ཡིད་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ན་ནི་བླ་མས་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་བཀའ་གནང་བ་ལ་
སྙད་སྙོད་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཆེ་ན་ལོག་ལྟ་བྱས་ནས་འཕོན་གྱིས་སུ་འགྲོ། འབྲིང་དུའང་ར་ད་རི་དའི་ངོས་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་ཕ་མའང་དགོངས་གྲོལ་ཞུ་བ་སྐད་བྱས་ནས་ཚེ་འདི་བའི་དོན་ཁོ་ནར་
འབྱམས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་བློ་ཆོས་སུ་མ་སོང་ཆོས་བརྒྱད་མ་སྤངས་པས་གཞན་ལས་འདོད་ཁ་ཆེ་བ་རེ་ཡོང་གིན་འདུག་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་དུ་མ་དང་བཅས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྣོད་དང་
སློབ་མའི་གྲངས་སུ་མི་འདྲེན་ནོ། །བླ་མའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་རུང་དང་ལྡན་ཞིང་རང་ལ་ལྟོས་བཅས་སྡིག་པར་མི་སྦྱོར་བར་ཆོས་རྣལ་མ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་

༄༅། །འདི་བས་པ་རྫུན་དང་ཟོག་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་རློམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པས་གཞན་མཐའ་དག་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་གཏི་ཐུག་གི་
མཐོང་བྱེད་པ་དང་མཐོ་དམན་ཕྲན་ཚེགས་ལ་དགའ་མགུ་སྐྱེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་མི་ཕན་པའི་བླ་མ་ནི་བདུད་སློམས་སུ་བྱ་སྟེ། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། སངས་རྒྱས་བསྟན་བཞིན་མི་བྱེད་
པའི༑ ༑བླ་མ་ཡིན་ཡང་བདུད་སློམས་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་ལ་བླ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་མོས་
གུས་ཕུལ་ན་སློབ་བུ་དད་ལྡན་དེ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དེ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ནུས་པར་
གསུངས༑ ཡང་སྔར་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་བླ་མ་གང་དང་གང་ལ་མོས་ཤེད་དད་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མར་འགྱུར་ཞིང་བྱིན་རླབས་འཇུག་ནུས་པར་ངེས་པས་ཚིག་རྒྱུད་མི་དགོས་དོན་

རྒྱུད་འདི་ཁོ་བོ་རང་ལ་དེད་ཆོག་ཅེས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་དང་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ཀརྨ་པཀྴི་ཞང་གཡུ་བྲག་པ་རྗེ་རྒོད་ཚང་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེས་ན་རང་གང་ལ་དད་པའི་བླ་མ་དེ་རྗེ་བའི་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་མྱུར་བར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །དེས་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་བཞི་པ། དམིགས་པ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། ༈ །།

དེའང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཞིང་ཉམས་སུ་བླངས་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སོགས་ཀྱིས་བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཡི་དམ་རང་གང་མོས་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའམ།

ཚོམ་དོན་

ཕུ་བཞུར་བཀྲུས་

ཨོཾ་མཾ་ཧཱུྃ

༄། །ཡང་ན་སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་པའམ། དེའང་མ་གསལ་ན་རང་ཐ་མལ་པར་གནས་པའི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་གམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་གེས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དང་
པདྨ་ཟླ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་བློས་ཁེལ་ཞིང་གདམས་པ་ཞུས་པའི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་སྔོ་བསངས་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ཐབས་སུ་འཛིན་པ་སྐུ་བཀྲག་མདངས་འོད་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ། ཞལ་འཛུམ་ཞིང་ ༤
ཐུགས་དགྱེས་པ་དང་བཅས་པ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
སྐུ་ལ་རྫོགས་ཤིང་སྐུས་ཞིང་ཁམས་ཁྱབ་པ་དེའི་སྤྱི་བོར་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ཐོ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བརྩེགས་ཤིང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་སྤྲིན་ལྟར་འདུ་བ། དེ་ལ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་

བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པར་བསམ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་སམ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐུར་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དངོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡི༎ ༎མཆོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པར་བགྱི། །སྔར་བྱས་སྡིག་པ་མ་ལུས་བཤགས་པར་བྱ། །སྡིག་པ་གཞན་ཡང་སླན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་ནི་བསྔོ་བར་བགྱི། །མྱ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐེག་མཆོག་བླ་མེད་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་འབྱོངས་པ་དང་། །དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར། །བདག་གིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྐྱེ་ལུས་སྤྲུལ་སྐུར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ ༥

༄། །རློབས༔ ༔སྤྲོག་རྩེ་ལ་ལོངས་སྐུར་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རང་སེམས་ཆོས་སྐུར་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་
པའི་བར་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པ་འདི་དང་། མཆན་ལ་སོགས་པ་གང་འོས་འབྲུལ་ཞིང་མོས་གུས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས༔ ༔བདག་འཛིན་བློ་ཡིས་ཐོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །འཁྲུལ་པ་རང་སར་དག་པར་
བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྣང་སྲིད་ཆོས་སྐུར་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཁོར་གྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་བླ་མ་
ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པས་བླ་མ་དམ་པ་བདག་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མ་དམ་པའི་དཔྲལ་བའི་གནས་ནས་འོད་

ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱོན། རང་གི་དཔྲལ་བར་ཐིམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་
ཅན་དུ་བྱས། བླ་མའི་མགྲིན་པའི་གནས་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱོན། རང་གི་མགྲིན་པར་ཐིམ་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་དག །ལམ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས། བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་གནས་ནས་འོད་ཟེར་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱོན༑ རང་གི་སྙིང་གར་ཐིམ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །ལམ་དགའ་བཞིའི་བདེ་བ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས། བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་གསུམ་
ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐིམ། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག །ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྒོམ་

༄། །པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས་སྨམ་པ་འདོན་སྒོམ་དང་སྦྲགས་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག །སླར་དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

ཞེས་སོགས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་གྱུར་སྨམ་པའི་ངང་

ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག །འཕྲོ་ན་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་བླ་མའི་རྣལ་ ༤

འབྱོར་བསྒོམས་པས་སྨིན་གྲོལ་གཉིས་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ཡི་རྟགས་སུ་བླ་

མ་ལ་མོས་གུས་དང་གདུང་ཤུགས་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་། བླ་མ་རྒྱ་ན་ཡོད་ཀྱང་མིང་ནས་འདོན་ཞིང་མི་ཟུག་པ་ལྟ་བུ་དང་དྲུང་དུ་ཕྱིན་དུས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་བློ་སྣ་བླ་མས་ཕྲོག་ནས་བསམ་རྒྱུ་བླ་མ་ལས་མེད་པ་དེས་བསྐུལ་ནས་གསོལ་འདེབས་ལ་ཚོག་ཤེས་མེད་པར་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འགྲོ་བ་འབྱུང་། ནང་རྟགས་སུ་རྗེ་དྲན་ཙམ་ལ་ཉམས་འབར། ཕྱིའི་སྣང་བ་བན་བུན་ཡང་ཡོང་དུ་འགྲོ། ནང་གི་ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་འགྲོ། བར་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་སྔོན་འགྲོ་རང་ལ་ངོ་སྤྲོད་པས་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །གསང་བའི་རྟགས་སྨི་ལམ་དུ་བླ་མ་དང་མཇལ་བ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་༑ ཆོས་བཤད་པ་དང་། འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨི་འོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཅིས་ཀྱང་སྒོམ་སྐྱེ་ཞིང་སྔོན་འགྲོ་འདི་ལ་སྒོམ་གྱི་སྣ་གཅིག་མ་ཟིན་ན་ཉམས་རྟོགས་མི་སྐྱེ་བས་ཡུན་སྲིང་བ་གལ་ཆེ། སྒྲུངས་བཅན་ལ་སྔོན་འགྲོ་རང་ལ་ངོ་སྤྲོད་པས་ཞི་གནས་སྐྱེས་པ་ཡོང་། འདིའི་སྐབས་སུ་བླ་མས་ཉམས་བལྟ་བར་བྱ། དེ་ནི་སྔོན་འགྲོ་མིང་བཏགས་ཀྱང་དངོས་གཞི་རང་ཡིན་པས་སྒོམ་

༄། །སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འདི་ལ་རག་ལས་སོ། །འདི་གཞན་དུས་སོང་ན་དངོས་གཞི་ལ་རྟབ་རྒྱུགས་བྱས་ཞན་འདྲ་བས་སྔོན་འགྲོ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཅིང་ངེས་ཤེས་འཛོམས་པ་དང་རྟགས་
མ་ཐོན་གྱི་བར་ཡུན་བསྲིང་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་པར་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཅོ་ལྔ་པ། དམིགས་པ་བཅུ་བཞི་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་བཞི་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན།
བདག་པོའི་རྐྱེན། དམིགས་པའི་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་དུས་ན་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་གང་ལའང་ཞེན་ཆགས་མེད་པ་ཞེན་ལོག་བྱ་བཏང་ཞིག་དགོས་པས་
སྔོན་དུ་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་བསྟན་པའི་མཐུས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་དཀའ་བར་ཤེས་ཤིང་། མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་མི་རྟག་པ་རྫ་རྔེའི་ཟེ་ལ་པ་ལྟ་བུར་གང་གིས་
ཀྱང་མི་སྡོངས་པར་མྱུར་དུ་འཇིག་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མ་མཆིས། འཆི་བའི་ནང་པར་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་སྙམ་པའི་ཚེ་འདི་འི་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ལ་

དགོས་པ་མེད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་མེད་དུ་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་སྙམ་པས་རྒྱུད་དུལ་བར་གྱུར་ཅིང་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་སྟེ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་ ༥

ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ཆགས་སྤྱུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སློས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་བསམ་གཞིག་འགྲེལ་ཁ་སྟོན་བཟླས་

བརྗོད་སོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་དེ་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་བྱའོ། །དེའི་དགོས་པའང་ཕྱག་རྒྱ་

ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་པས་སེམས་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་

དྲུག་པ། དམིགས་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བླ་མ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་ཞིག

ངེས་དོན་ ལུ་བཅུད་བདུན་ རྒྱ་མཚོ་

༄། །དགོས་ཤེད། དེ་ལའང་གང་ཟག་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། བདེ་གཤེགས་བཀའི་བླ་མ། སྣང་བ་བརྡའི་བླ་མ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་ཞེས་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་
ནས་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་མན་ངག་སྒོམ་སྒྲོལ་མ་ཉམས་ཤེད། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་ནུས་པ། རང་གིས་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་གཞན་ལ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་འབྱེད་ནུས་པ། རྣམ་རྟོག་སྐྲ་དྲིན་ཅན་དུ་ཤེས་ཏེ་གང་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་གསོས་འདེབས་པ། མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་འགལ་ཕྱོགས་དག་ཀྱང་མཐུན་རྐྱེན་ཡོན་ཏན་དུ་
བསྒྱུར་ནུས་པ། འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་པས་འཁྲུལ་པ། ཡང་རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་ཤེས་པས་རྟོག་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་མཏུང་བསྐོར་བ་ལྟར་ཐོགས་རྟགས་མེད་པར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་འབྱེད་ནུས་པ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་ཞིང་བསྟེན་ཏེ་དད་མོས་རྩེ་ ༥

གཅིག་པ་བྱའོ། །དེ་ནི་ནཱ་རོ་པས། བླ་མའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུད་པར་ལྡན། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བླ་མའི་ངོ་སྤྲོད་ཐོབ་པར་གྱུར་བས་ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་གུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་པར་བརྟག་གཞིག་དཔྱད་པས་གདམས་ངག་སྒོམ་པ་འདི་དང་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་བརྟགས་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདམས་ངག་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གསུང་རབ་གདམས་པར་འཆར་བས་བླ་མ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནད་དང་མི་ལྡན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་རེའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཡིན་མིན་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་ནི་རྨམ་པར་མ་དག་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་བཀའི་བླ་མ་བསྟེན་ཐབས་ཡང་དག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོགས་དཔེས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ས་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། བརྟོན་འགྲུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའམ་སྙིང་རྗེའི་ ༥

༄། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པས་ཚུ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྲེག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལྕེས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་སོགས་སྟོན་
ཕྱིར་མེ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་གཏོར་བ་སོགས་སྟོན་པས་རླུང་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཀུན་ལ་
ཁྱབ་པ་སོགས་སྟོན་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བླ་མར་མ་གྱུར་བ་མེད། དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ལ་གཞིག་
འགྲེལ་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ནས་ངེས་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་སྣང་བ་བརྡའི་བླ་མ་བསྟེན་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བླ་མ་དམ་པས་རང་གི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་ངོ་སྤྲོད་པ་དེ་མངོན་སུམ་མཐོང་རྟོགས་གཏན་ལ་ཕེབས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་འང་བླ་མའོ། །འདི་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རགང་ཟག་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གལ་ཆེ་སྟེ

དེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དོ་སྤྲོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་རྐྱེན་གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་ཟིན་པ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་དང་། འདིར་ཡང་སྒོམ་པར་སྤྲོན་བླ་མ་མཐོ་བརྩེགས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡི་
དམ་གང་རུང་དུ་གསལ་བཏབ་དེའི་སྤྱི་བོར་རྩ་བའི་བླ་མ་དེའི་སྤྱི་བོར་ཡང་བླ་མ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསྒོམས་ཏེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། མ་ནམ་མ་བཞི་སྐོར་དང་། གསོལ་ ༥
འདེབས་དང་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྣང་བ་འགྱུར་ངེས་བྱའོ། །བླ་མ་ལས་དབང་བཞི་ལེན་པར་འདོད་ན། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལ་དབང་བཞི་བསྐུར་དུ་གསོལ། །སྒྲིབ་བཞི་དག་
ཅིང་དགའ་བཞི་རྫོགས། །སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །ཞེས་དང་འདུན་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཡས་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཅིག་ལ་ 118

༄༅། །གཅིག་ཐིམ་རྩ་བའི་བླ་མར་ཐིམ་པས་བླ་མ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེ་ལ་དབང་བཞི་བླང་བ་ནི། རྩ་བའི་བླ་མ་དེའི་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་ཐུགས་ཀ་ལྟེ་བ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་
དཀར་དམར་སྔོ་སེར་རྣམས་བྱུང་རང་གི་གནས་བཞིར་ཐིམ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །དགའ་བ་མཆོག་དགའ་ཁྱད་དགའ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་སྟེ་དགའ་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་དབང་བཞི་ཐོབ། སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལོངས་སྐུ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཆོས་སྐུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་པར་བསམ། མཐར་བླ་མ་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་ལ་
ཐིམ་པས་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེད་པར་བསམ་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངོ་། །མཐར་དགེ་རྩ་བསྔོའོ། །དེ་ལྟར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཉམས་ལེན་མཐིལ་ཕྱིན་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་བདུན་པ།
དམིགས་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་དམིགས་རྐྱེན་ནི། མུ་སྟེགས་པ་དང་རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་པ་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཧྲི་ག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདི་ནི་ཡིན་ནོ་མིན་ནོ་ཞེས་རང་རང་སོ་སོའི་ཕྱོགས་ཞེན་འདོད་པ་ལ་ཨ་འཐས་པའི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་
བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ལས། འདི་ར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཀུན་རྫོགས་ཀུན་ལས་
འདས་པ་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་རང་བབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
སྐུ་གསུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བློ་དེའང་ངོས་གཟུང་དང་བྲལ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ངེས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེའང་མི་སྤྱང་བར་སྐྱ་བཞིར་འཁྱེར་
བར་བྱེད་ཅིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཁྱེར་བ་སྟེ་མདོར་ན་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་མ་འཁྲུལ་བར་བྱ་བ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་བཅོ་བརྒྱད་པ། དམིགས་པ་བཅུ་བདུན་པའོ།།

ཚོ་ཏོན་

ༀ། །ཱཿ །།བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི། དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་བདག་གིས་འདི་སྒོམ་མོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་བྱེད་དོ་བྱས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་བདག་ལ་སྒོམ་

སྐྱེས་ན་ལེགས་མ་སྐྱེས་ན་མི་ལེགས་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་མ་བཅོས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཀ་བསྐྱངས་ཏེ་བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱའོ། །

ལྷག་ཆུ་

འདི་ནི་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་སྟོན་འགྲོར་དགོས་པའང་དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚེའང་རྒྱུའི་རྐྱེན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་དམིགས་ ༥

རྐྱེན་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་གཟུགས་བསྟན་ཡོད་རྣམས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་འཛོམ་པ་ལས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཚེ་འདི་

ཡུམ་མཚོ་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་གང་ལའང་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་མ་ཆགས་པ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་རྒྱུའི་རྐྱེན། སྔར་བཤད་པའི་བླ་མ་བཞི་དང་བླ་མ་དམ་པས་ཟིན་པ་ནི་བདག་

རྐྱེན་དང་། འདི་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་བྱ་སྙམ་པའི་བསྒོམ་བྱ་མ་འབྲུལ་བར་བློ་ཡུལ་དུ་འགོད་ཙམ་པ་དམིགས་རྐྱེན། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་རེ་དོགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཏེ། བཞི་པོ་འདི་དག་འཛོམ་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་སྒོམ་དང་དངོས་གཞིའི་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་
ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སྐྱེ་སྐྲུབ་རྐྱེན་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཅུ་དགུ་པ། དམིགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས། དང་པོ་ལའང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གོ །དང་པོ་ལ་ལུས་གནད་དང་སེམས་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་བཅའ་བའོ། །
ཆོས་བདུན་ནི། རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག་བྱས་ལ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་མཚམས་སུ་བཞག་ སྐེ་གྲུ་མོ་མ་གུག་པར་བསྲང་། དཔུང་པ་རྒོད་གཤོག་ལྟར་བརྐྱང་། མགྲིན་པ་ལྕགས་ཀྱུ་

༄༅། །ལྟར་ཡོག་མས་ཡོལ་མདུད་ནོན་པ་དགུག །སྐྱོལ་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྲང་། མིག་སྣ་རྩེའི་སོར་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་རྡོ་རྗེ་མ་མི་གཡོ་བ་ཅིང་ཡ་ཡོ་ཁྱུར་ཁྱུར་མེད་པར་གཏད། མཆུ་ཅུང་ཟད་སྤྲུར་བ་སོ་ལ་བར་བག་ཙམ། ལྕེ་ཡ་རྐན་ལ་སྦྱར་ལ་བདེ་བའི་སྟན་ལ་འཁོད་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་སྟེ། །མིག་ནི་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ནས། །སྣ་མཐོང་ལྟ་བའི་ཚད་དུ་ཞོག །ཕྲག་དཔུང་མཉམ་ལ་ལྕེ་རྐན་སྦྱར། །སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབུགས་ཀྱི་དབྱུང་རྔུབ་གློད་ནས་ནི། །ཅུང་ཟད་རྩོལ་བ་བྲལ་བ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་གནས་ཤིང་། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བཞི་ལུས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ནི། །བདེ་དང་ཡངས་དང་ལྷོད་དང་གསུམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་ ༥

སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ཕ་རི་ལྷ་ན་ཚུ་རི་ནས་སྟོན། །སྟོང་པ་འདོད་ན་སྣང་བ་གཏན་ལ་ཕོབ། །སེམས་གནས་པར་འདོད་ན་ལུས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་ཆུན༔ ༔ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པས་རྟེན་ལུས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་བཅིངས་ཙ་ན་བརྟེན་པ་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟེན་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་ལ་ལྕགས་བཅུག་ན་བརྟེན་པ་མི་ལ་འགྲོ་ས་མི་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་ཐིམ་སོང་ཙ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མཐོང་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་གནས་དགོས། སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལུས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་གཙུན་དགོས། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ཐོག་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་དུས་རིང་པོར་འགོར་ཏེ། སམྦུ་ཊི་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་དག་གི་ཚོགས་ནི། །ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ ༨ 124

༄༅། །འབྲས་བུ་མེད། །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲེ་ནོལ་བའི་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྤྲེའུ་ཞིག་གིས་ལུས་གནད་བསྟན་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་
ཐོབ་ཅེང་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་། མན་ངག་དུ་མ་ལས་ཀྱང་། ལུས་དྲང་བས་རྩ་དྲང་། རྩ་དྲང་བས་རླུང་དྲང་། རྩ་རླུང་གནད་དུ་ཆུན་པས་སེམས་ཟིན་པ་ཡིན།
ལུས་ཀྱོག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་བསྒོམས་ན་ཅི་ཙུག་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཟིན་པ་མི་འོང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྟ་རླུང་ཡིན། རླུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཞིང་ཟིན་པས་སེམས་ཟིན་པ་ཡིན། སྤྱིར་སེམས་ཀྱིས་རླུང་ཟིན་
པ་དང་། རླུང་གིས་སེམས་ཟིན་པ་གཉིས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དང་ནཱ་རོ་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་རྟོག་པ་ཀྱ་ཀྱུ་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་འགྲོ་བ་དེ་སེམས་
ཀྱིས་རླུང་ཟིན་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམས་ནས་ཧིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་ལ་བསྟིམ་སྟེ། སྣ་བུག་ནས་རླུང་རོ་དན་པ་

ཀོ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བུས་རླུང་གིས་ནད་གདོན་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་སོང་བར་བསྒོམས་ཏེ་སྟེང་རླུང་ཆེར་བཟུང་འོག་རླུང་རང་སར་བཞག །དམིགས་པ་མཐུན་དུ་གཏད་དེ་རང་
ལུགས་སུ་བཞག་པས་སེམས་མི་ཟིན་ཀ་མེད་དེ། དེ་ནི་རླུང་གིས་སེམས་ཟིན་པའོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུས་ལ་བསྒྲིགས་པས་རྟོགས་པ་སེམས་ལ་འཆར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར
ཆོས་ཐུན་ཉེ་ཤུ་པ། དམིགས་པ་བཅུ་དགུ་པ། བསྟན་འདི་མི་དགོས།། ༈ །།གཞན་ཡང་ལུས་གནད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་པས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དབུ ༨
མར་ཚུད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲག་དོག་ཞི་བ་དང་བར་གཅོད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའོ། །ལག་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིར་བཅས་པས་ཆུ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་ཞི་
བ་ཡིན། སྙལ་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྲང་ཞིང་དཔུང་པ་རྒོད་གཤོག་ལྟར་གདེང་པས་ས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་གཏི་མུག་ཞི། མགྲིན་པ་བྲང་ལ་གུག་ཙམ་བྱས་པས་མེ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་འདོད་

ངེས་དོན་ ཕྱག་ཆེན་ཟླ་ཟེར་ [illegible]

༄༅། །ཆགས་ཞི། མིག་མི་བཙུམ་པར་སྣ་རྩེ་ནས་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་ལྟ་བ་དང་ལྟེ་ཡ་ཀན་ལ་སྦྱར་བས་རླུང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་ང་རྒྱལ་ཞི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད། དེའང་སེམས་གནད་རླུང་། རླུང་གནད་རྩ། རྩ་གནད་མིག་ལ་ཡོད་པས་ལྟ་སྟངས་མ་འཆུགས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ལུས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་ལྔའམ་བདུན་བཅས་པས། དྲག་ལྷོད་རང་ཞིར་འགྲོ་ཞིང་རླུང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣུ་ཧྲིར་ཚུད་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་འགགས་ལ་འབོལ་ཤིག་གེ་དངས་སིང་ངེར་འགྲོ་ཞིང་རྟོགས་པ་མྱུར་དུ་འཆར་བས་ལུས་གནད་གལ་ཆེ། ལུས་སྙེས་པ་དང་ཁྲུག་ཁྲིག་སོགས་གནད་དུ་མ་སོང་ན་རྟོག་པ་འཕྲོས་ནས་སེམས་མི་ཟིན་ཞིང་། འཁྲུལ་འཁོར་གཡས་སུ་ཡོ་ན་དང་པོ་གསལ་ཉམས་སྐྱེ། དེ་ནས་ཞེ་སྡང་རང་རྒྱུད་པ་འབྱུང་ཞིང་གདོན་རྒྱལ་པོ་སོགས་གནོད་པའི་ཉེན་ཡོད། །གཡོན་དུ་ཡོ་ན་དང་པོར་བདེ་ཉམས་དང་དེ་ནས་འདོད་ཆགས་དྲག་པོ་འབྱུང་ཞིང་གདོན་ཀླུ་དང་མོ་རིགས་སོགས་གནོད། མདུན་དུ་གུག་ན་དང་པོར་མི་རྟོག་པ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་དེ་ ༥

ཀོ་ཆོང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

རྗེས་སུ་གཏི་མུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་གདོན་ས་བདག་ལ་སོགས་པ་གནོད། ཁྱད་པར་དུའང་མི་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གྲོས་བྱས་པ་མཐོང་ན་འདི་གཉིས་ང་ལ་ཁ་ཟེར་བ་འདུག་སྙམ་པ་དང་མི་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྒྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལོག་པའི་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་། ལུས་གནད་རྒྱབ་ཏུ་དཀྱིན་དང་པོར་སྟོང་ཉམས་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་གོང་གི་གདོན་
རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པའང་འཆར་ཁྱད་པར་སེམས་མི་གནས་ཤིང་རྟོག་པ་འཕྲོ། ལུས་སྦོ་སྐམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཁམས་འཛག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཉེས་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་ ༥
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་གནད་ལུས་གནད་ཡིན་པས་འཁྲུལ་འཁོར་མ་ཆུགས་པ་གལ་ཆེའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་ལྔ་ནི། བླ་མ་ཞང་གིས། ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་ལྔ་སྟེ། མདའ་ལྟར་བསྲང་
བ་དང་། ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག་པ་དང་། རེ་མིག་ལྟར་བསྡོལ་བ་དང་། ལྕགས་སྒྲོག་ལྟར་བསྡམ་པ་དང་། ཤི་རི་ལྟར་བསྒྲིམ་པའོ། །མདའ་ལྟར་བསྲང་བ་ནི། སྙལ་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྲང་བ་སྟེ་

༄༅། །དཔེར་ན་མདའ་བསྣུང་བ་དེ་ཐད་ཀར་བསྣུངས་པས་མི་ལྡོངས་ཏེ་ཀྱོག་ཕྱོགས་སུ་དྲག་པོར་སྤྲོང་བ་བཞིན་དུ་གསུམ་ཚུང་བའི་གཉེར་མ་གསུམ་པོ་དྲང་བ་ཙམ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཚུགས་དགྱེ་
ཡོག་གིས་གཏོང་བ་སྟེ་དེའི་དགོས་པ་ནི་རྩ་གསུམ་རང་གནས་སུ་གནས་ལ་ཨ་བ་ཧྲུ་ཏྟི་དྲང་ཐད་ཀྱིས་སོང་བས་རྩ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་རླུང་ཧྲུ་ཏྟིར་ཚུད་སླའོ། །ལྟགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག་པ་ནི་མགྲིན་པ་ཡིད་
ཙམ་རང་བབས་སུ་དགུག་པ་སྟེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཤ་མོ་ཁ་གདངས་པ་ལྟ་བུ་ནས་རླུང་དང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ་བཀག་པས་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའོ། །རེ་མིག་ལྟར་བསྒོལ་བ་ནི་
ཀང་པའི་ལོང་བུ་བསྒོལ་བ་སྟེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་དོད་པོ་ཡིན་པས་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའོ། །ལྕགས་སྒྲོག་ལྟར་བསྡམ་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པའམ་སྒོམ་ཐག་ལ་སོགས་པས
ལུས་མོ་ནས་ཚུར་དམ་པར་འཁྲུད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དགོས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནད་མི་འཆུགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡི་རི་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ནི་འཕོངས་སུ་གོས་ཀྱི་འབོག་བཅུག་ནས་འོག་སྒོ་དྲག་ཏུ་སྡོམ་པ་ཡིན་

༥

ཏེ༔ དེའི་དགོས་པ་ནི་རྩ་རླུང་གཉིས་ནང་ཕྲད་ནས་བདེ་དྲོད་སྨྱུར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ལྔ་པོ་འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལྷོ་བྲག་པའི་ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་བས་ངའི་ལུས་གནད་ལྔ་པོ་འདི་གདམས་ངག་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ངའི་ལུས་གནད་ལྔ་པོ་འདི་བཅས་པའི་གནད་ཀྱིས་རླུང་རྣུ་ཧྲིར་རང་ཚུད་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན༔ དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ནས་གཏུམ་མོ་རང་འབར་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རང་བབས་སུ་འབབ་པ་ཡིན། དེས་བདེ་བ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེས་རྣམ་རྟོག་ཆེད་དུ་དགག་མི་དགོས་པར་མི་རྟོག་པ་དབང་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན། དེས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤུགས་ལ་འཆར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དང་པོར་ལུས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་གལ་ཆེ་ཞིང་འདི་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཆ་སྙོམས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚེ་རིང་བ་དང་ནད་ཐུར་ཡོད་པ་སོས་ཤིང་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་རྩ་རླུང་དངས་མ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་སྙིང་གི་ལྷིད

༄༅། །ཀྱིས་འོག་ཏུ་མི་གནོད་པ་དང་། རྩ་རླུང་ཐིག་གསུམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པས་ལོ་ཟླའི་བར་དུ་གནས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། དངས་མའི་དངས་མ་ཤིན་ཏུ་སྨིན་པས་རིག་པ་རང་
གསལ་རྟོགས་པ་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐུན་ཉེར་གཅིག་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་སེམས་གནད་ནི། འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྔུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་
གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །དེའང་འདས་པ་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག་པ་དང་སོང་ཟིན་པས་བསམ་བྱར་མེད་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་ཕྱིན་མ་གྲུབ་ཡུལ་ན་མེད་པས་བརྟག་ ༥
གཞིག་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟར་བ་དེ་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་སིལ་བུ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་བདེན་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ངང་ལ་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་

སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་འང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་བཅད་མ་བཅད་ལ་མ་ལྟོས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་སྒོམ་ལ
འཇུག་པའི་ཚེ་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་བློ་རྒྱུན་མ་བཅད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཁྲིད་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲིད་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཐུན་ཉེར་གཉིས
པ༔ དམིགས་པ་ཉི་ཤུ་པའོ།། ༈ །།དེས་ན་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་གནས་པོ་ཞིག་འདོད་ནས་བསྒྲིམས་དྲགས་ན་འཁྲོ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་མཉམ་པར་གཞག་གོ་སྙམ་པའི་ ༨
འཕེན་པ་ཙམ་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་ཀྱི་ཚེ་སྒོམ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྔོན་འགྲོ་སྒོམ་པ་ཡིན་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་རྟོག་པའང་མི་བྱེད་པར་ཧད་དེ་ཧྲད་དེ་འཛིན་མེད་ལྷུག་པའི་ངང་དུ
འཇོག །དེ་ཉིད་གོམས་སུ་བཅུག་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིའི་དུས་སུ་འང་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐོག་མར་ཟན་ཁམ་གཅིག་གམ་ཛ་རུབ་རེ་ཙམ་དང་མ་ཎི་ཚར

༄༅། །རེ་འདྲིན་རིང་ཙམ་མམ་ལངས་ནས་གོམ་པ་དོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོང་གང་ཐུབ་བྱ། དེ་གོམས་ནས་རྐྱེན་བཟང་ངན་མི་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་གང་གི་དུས་སུའང་མ་ཡེངས་པའི་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པ་ལ་བསླབ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུང་རྗེ་སྒམ་པོ་པས། འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣལ་མར་ཅེན་གྱིས་ཞོག །དེ་ལ་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད་ཟེར་ཙ་ན་འོ་སྐོལ་གྱི་བློ་རྣམ་རྟོག་སྔ་མའི་ཕྱིར་མི་འབྲང་བ་ཡིན། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསུ་ཟེར་ཙ་ན་འོ་སྐོལ་གྱི་བློས་རྣམ་རྟོག་ཕྱི་མའི་མདུན་མི་བསུ་བ་ཡིན། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རྣལ་མར་ཅེན་གྱིས་ཞོག་ཟེར་ཙ་ན་ད་ལྟར་གང་དུའང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སེམས་མ་བཅོས་ན་གསལ། ཆུ་མ་རྙོགས་ན་དངས་བྱ་བ་ཡིན་པས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་རང་གར་ཅེན་གྱིས་ཞོག །དེ་ལྟར་བཞག་པས་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཙམ་མམ་བ་འཛིན་པའི་ཡུན་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། དེ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཡོན་ ༨

ཏྭཾ་དུ་མི་ལྟ། ཐུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་བསྒོམ། དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ཡོང་དེ་ལ་གློད་ནས་འཛོག །འཛུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །གློད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །བྱ་བ་
ཡིན་པས་གློད་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གློད་ཅིང་བསྒོམས་པས་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ཡུན་ཧེ་རིང་ཧེ་རིང་ཅི་ཞིག་ཙ་ན་རང་གི་ངོ་བོའི་ནང་དུ་ཁྲིལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འོང་། དེ་ལྟར་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཇོ་སྨྲི་ཧེ་རུ་ཀའི་དགོངས་པ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ནི། ཆུ་མ་རྙོགས་ན་དངས་པ་བཞིན་དུ་རྩལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་གོ །ཉི་མ་སྤྲིན་གྱིས་མ་
བསྒྲིབས་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དྲུག་མི་དགག་པར་རང་ལུགས་སུ་གཞག་གོ །དུས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡེངས་པར་གཞག་གོ །ཞེས་དང་། རྗེ་སྒོད་ཚང་པས། མེད་པའི་ངང་ལ་ལྷོད་དེ་
ཞོག །ཡལ་ལེ་ཕྱུད་དེ་འཛིན་མེད་ཞོག །ཅེས་པ་ནི་སེམས་ནི་བཙལ་བས་མི་རྙེད། བལྟས་པས་མི་མཐོང་། བརྟགས་ན་མ་གྲུབ། བཟུང་ན་མི་ཟིན། བཏང་ན་མི་འགྲོ། བཞག་ན་མི་སྡོད། བསྒྲེས

༄༅། །ན་མི་འདྲེ། ཕྱི་བས་མི་ཕྱེད། ཐྲལ་བས་མི་ཐྲོལ། བལྟས་པས་མི་ཤེས། བཤད་པས་མི་རྟོགས། དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་མཚོན། ཐག་ཏུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕེབས། མིང་གང་ལྟར་
བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉམས་སུ་ཇི་ལྟར་ལེན་ན། ཆེད་དུ་མི་སྒོ། ཆེད་དུ་མི་བསྒྲུ། བཏང་སྙོམས་སུ་མི་གཞག །རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་དུ་མི་གཏོང་། བྱུང་ཚོར་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། རིག
དཔྱོད་ཀྱི་བསླད་མི་གཞུག །ཕྱི་ཡུལ་མེད་སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོར་མི་འཛིན། ནང་བདག་མེད་སྟོང་པ་ལ་ཕྱལ་བར་མི་ལྟ། འབྱུ་བ་རྩ་བྲལ་སྐྱོན་དུ་མི་གཟུང་། སྣང་འཛིན་དང་སྟོང་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ ༥
མི་བཏང་ངོ་། །འདས་པའི་རྗེས་མི་བསྔག །མ་འོངས་པའི་སྔུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་བ་ལ་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པ་བཟོ་མེད་དུ་ཕྱལ་ལེ། རྩོལ་མེད་དུ་ཤིག་གེ །གཏད་མེད་དུ་ཁྲིས་སེ།
འཛིན་མེད་དུ་ཐུན་ནེ། སྐྱེ་མེད་དུ་སིང་ངེ་། འགག་མེད་དུ་ཐལ་ལེ། སྒྲིབ་མེད་དུ་གསལ་ལེ། ཕྱི་རྣ་ཡུལ་གཅིག་མ་ལུས། ནང་དུ་སེམས་གཅིག་མ་ལུས་པར་མཉམ་ཁད་དེ་བཞག །དེ་སྐད་དུ་ས་ར

ཏས༔ འདུར་བྱུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། །བློད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། མ་བཅོས་ཤེས་པ་སོ་མར་ཞོག །བཅོས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཤེས་པ་མ་བཅོས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པས་རྟོག་པ་རགས་པ་འགག །གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་སྐྱེ། བླ་མའི་དྲིན་དྲན། རང་སྙིང་དུ་ཆོར། འཁོར་བ་ལ་བློ་ལྡོག །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་
ཟེར་ཏེ། ཞི་ནི་ཉོན་མོངས་ཞི། གནས་ནི་དེའི་དོན་ལ་གནས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཏིང་ངེ་ནི་མི་གཡོ་བ། འཛིན་ནི་མི་བཏང་བའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་མེད་ཞང་གིས། དུས་གསུམ་གྱི་སྦྲིས་
པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། མ་འོངས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ད་ལྟར་དུའང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། རིག་པ་བཅས་བཅོས་མེད་པར་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་ཀྱི་གློད་ལ་བཞག་
གོ ༔བློད་མ་ཤེས་ན་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་མི་ཕེབས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་མི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྕུགས་སུ་བཅུག་པའི་མི་ལ་འགྲོས་པའི་བསམ་པ་འབབ་ཞིག་དང་ལྡན་ལ། མ་བཅུག་ན་འགྲོས་པའི་བསམ་པ་

༄། །མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འདི་ཡང་བཟུང་བ་བཙུག་བྱས་ན་འཕྲོ་བ་ཡིན། མ་བཟུང་ན་འཕྲོ་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པ་གློད་ལ་བཞག་གོ །གློད་པའི་ངང་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གསལ་ལམ་འགགས་པ་རྩིག་གེ་བ། ཕྱད་དེ་བ། ཡལ་ལེ་བ། སྟོང་སང་ངེ་བ་མི་འཆར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོར་ན་རྣམ་རྟོག་སྔ་མ་ལ་མི་བསམ། ཕྱི་མ་ལ་མི་བསམ། ད་ལྟ་རང་ཉིད་རྣམ་རྟོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་འགྱུ་ཡིན་འདུག་སྙམ་དུ་ད་ལྟར་གྱི་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ཉིད་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རྟོག་པའི་རྒྱུ་འགྲུལ་ཐད་ཀྱི་ཆད་ནས་མ་ཡེངས་པར་དུ་རྟོག་པ་མི་འོང་ནམ་ཡེངས་པ་དང་རྟོག་པ་ཡེར་གྱི་ཡོང་སྟེ། བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱས་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ་ནས་མི་རྟོག་པར་ཆམ་ཆམ་འགྲོ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གང་བྱུང་བྱུང་ལ་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱ་ཞིང་ཅེར་ཅེར་བལྟའོ། །ཐུན་ཡུན་མི་རིང་ཙམ་དུ་གསལ་བདོ་བ་ལ་འཕྲོ་བཅད་ཀྱིན་ཡུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་དུ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟན་བདེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་

མི་སྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མེད་དང་སྤྲོས་བྲལ་དང་བློ་འདས་དང་མཚན་མེད་དང་དམིགས་མེད་དང་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་བྱས་པ་གང་ཡང་མི་སྒོམ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ལུས་མི་སྒྱུལ། མིག་མི་འཛུམ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྔུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ཉིད་ངོས་ཅེར་གྱིས་འཛིན་པ་གནད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཚུངས་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་པ་བྱུང་ཚད་ལ་བལྟས་པས་དུས་ཚོད་ཅིག་ན་རྟོག་པ་ངོས་ཆེར་གྱིས་ཟིན་ཏེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་ངོས་ཆེར་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་ཞེས་བྱ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ། སྒོམ་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟོག་པ་ངོས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མ་ལུས་པ་ཕམ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བླུན་པོས་པ་

༄༅། །ཡང་སྐྱོང་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གང་དགར་བཏང་། །ཞེན་མེད་ཁྱི་རོ་ལྟ་བུར་བཞག །འདོད་མེད་མཛེ་པོ་ལྟ་བུར་བཞག །བྲམ་ཟེ་སྐྱུད་པ་འཕལ་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་
ཤེས་པ་གློད་ལ་ཞོག །འཛིན་མེད་མི་རོ་ལྟ་བུར་ཞོག །དྲན་མེད་སྨྱོན་པ་ལྟ་བུར་ཞོག །འགག་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞོག །གསལ་བ་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུར་ཞོག །མ་བཅོས་བུ་ཆུང་ལྟ་བུར་ཞོག །
ལྷུག་པའི་ཚུར་དུ་བསྡད་པར་བྱ། །སེམས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་དུས་སུ་སེམས་གནས་པ་ནི་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་པའམ་ཤེས་པ་ལ་གང་ཡང་མི་རྒྱུ་བས་ཅེན་ནེ་
གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཙ་ན་སེམས་ཟིན་པར་ངོ་ཤེས་པའོ། །སྔར་རྣམ་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་འདུག་སྙམ་པའང་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སེམས་གནས་པ་དེ་དང་པོ་ཡུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བསྒོམ།
དེ་ནས་ཡུན་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་བསྲིང་ཞིང་བསྒོམ། ཕྱིས་གོམས་ནས་གར་བསྡད་བསྡད་དུ་འོང་། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཁྱད་མེད་པའང་ཡོད། སེམས་གནས་པའི་རྟགས་ལ་ཉམས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་དེ་

ལ་ཤེས་པ་གཏད་པའི་མོད་ལ་ཞི་བའང་འགྱུར། རང་ལ་རང་མགུ་བའང་ཡོང་། སྙིད་དུ་ཚོར་བ་དང་། ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང་། སྒོམ་སྙིང་ཡང་ཡང་འདོད་པ་
དང་༎ མི་འདོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་དང་། དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དབེན་པར་སྡོད་སྙིང་འདོད་པ་དང་། གདམས་ངག་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ་
ཡང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སྒོམ་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་ཀྱང་མི་ཕན་འཆི་བར་འདུག་སྙམ་པ་འོང་། ཆོས་འདི་འདྲ་བ་དང་ཕྲད་པ་བསོད་ནམས་བསགས་སྙིད་པར་ ༥
འདུག་སྙམ་པའང་འགྱུར། དེ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་མེད་པ་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་མགོ་ཐོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སེམས་ཟིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སེམས་གནས་པའམ་ཡུལ་དུ་མི་རྒྱུ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
ཞེས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཞེས་པ་ཡུལ་འབྱུང་པ་ 140

༄༅། །ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་གདམས་པ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། དེ་ལ་གདམས་པ་ལོགས་ན་ཡོད་པ་མིན། ཏེ་ལོ་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་
བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཞལ་གདམས་ཞིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་དགོས་ཞུས་པས། དེ་ལ་ཞལ་གདམས་བཤད་པ། མི་མནོ། མི་བསམ། མི་སེམས། མི་སྒོམ། མི་
དཔྱད། སེམས་རང་བཞིན་དུ་བཞག་ཅེས་པ་ལ། མི་མནོ་ཞེས་པ་ནི་སྔར་འདས་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་འདས་པའི་རྗེས་བཅད་ན་རྣམ་རྟོག་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། སྔར་འདས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་རག་ ༨
ལས་པ་མེད་པས་སྔར་འདས་ཀྱི་རྗེས་མི་གཅོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། མི་བསམ་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་ད་ལྟར་བའི་སྐྱེད་དུ་བཟོ་བཅོས་བྱས་ན་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་གཞི་འཆུགས་ཤིང་
མཉམ་བཞག་རྒྱུན་དབང་དུ་འཚོར་ལ་ཕྱི་མི་ནང་དུ་སོང་བ་དང་འདྲ་བས་བཅོས་བསླད་ཀྱི་ཁ་སེ་མ་འདོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། མི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྔུན་མི་བསུ་བ་སྐྱེ་མ་འོངས་

པའི་སྟྲུན་བསྒྲུབ་དང་ཤངས་ལེན་བྱས་ན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལ་བྱ་ཤོར་ནས་དངོས་གཞི་ངོས་གཟུང་དུས་མི་ཟིན་པས་དཀྲ་བོ་ལ་བྱ་མ་ཤོར་བ་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། མི་སློམ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་སློད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམ་པ་རྒྱས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པར་བསློམས་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པས་སྣང་བ་འདི་རང་སོར་གཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། མི་དཔྱད་ཅེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་དཔྱད་ན་ཇི་ལྟར་བཟང་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་མཚན་མའམ་བློའམ་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་དཔྱད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། སེམས་རང་སོར་བཞག་ཅེས་པ་ནི་གཤིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེ་ལེགས་འདོད་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་བཅོས་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་གསོན་པས་ཁོ་རང་གི་གཤིས་གསལ་ལེ་བ། ཧྲིག་གེ་བ། རྗེན་ནེ་བ། དངས་སིང་ངེ་བ། གསལ་ཡེ་རེ་བ། ཨ་ཕྱད་དེ་བ། མིང་འདོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མིང་འདོགས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བ། བརྗོད་པའི་ཡུལ་

༄། །ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད། འབོ་ལྡོས་སེ་བ་འདི་ཁོ་རང་རང་རིག་རང་གསལ་བའི་ངང་དུ་ཅི་བདེར་ཞོག་ལ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་གཅོར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་དྲུག་པོ་

དེའི་ཁོངས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་ཀྱིས་ཟིན་ན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལ་བསྙད་པའི་ཡུལ་མི་ཡོང་། ཞེས་དང་། སེམས་གནས་འཚོལ་བའི་ཐབས་ལ་

ཐོག་མར་བླ་མའི་མོས་གུས་ཁོན་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ནས་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་ལེགས་པར་ཚུན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། དེའི་སྟེང་ནས་སེམས་ཀྱི་འཛིན་ཐབས་ལ་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ས་ར་ཧས།

འདི་སྐད་དུ། ཐོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །གོ་ལྡོག་ཛ་མོ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་པས་སེམས་ཉིད་གར་ཡང་མ་ཤོར་བར་གཟུང་དགོས་སྙམ་ན་བསམ་པའི་གཟུགས་ ༥

དེ་རང་འཁྲོ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གནས་གཞི་ཞིག་ཏུ་མི་ཞིག་འོངས་པ་དེ་ལ་དཔོན་པོའི་གསུང་གིས་ཁྲིད་གཞན་དུ་མ་གཏོང་གསུང་གིན་འདུག་པས་དེ་རིང་འདིར་སྡོད་ཅིག་གྱུས་ན་ 143

སྤྱར་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་དེས་བསྐུལ་ནས་བྱ་དཀའ་འདི་དང་འདི་བཀོད་པ་ལས་འོས་མེད་པས་བརྒྱུར་བ་དྲག་གམ་སྙམ་དུ་འཁྲིས་པའི་ཆས་བྱེད་དུ་འོང་བ་དང་འདྲ། དེ་
ལའང་དཔོན་པོའི་གསུང་དེ་མེད་ན་སྤྱོད་དུ་བྱུང་ཚད་ཀྱིས་ཟ་བདེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་སེམས་ལ་ལས་མི་འཆོལ་བར་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་ངང་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་
ཞིང་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷོད་དེ་ཤིག་གེ་འདོས་སེ་བཞག །རེ་དོགས་དང་རྩིས་གདབ་མེད་པའི་ངང་དུ་གུ་ཡངས་པར་བྱས། དེའི་ངང་ལ་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་པའི་སྔུན་ ༥
མི་བསུ། ད་ལྟར་བ་ལ་བཟོ་བཅོས་རེ་དོགས་མེད་པར་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅད་ནས་སེམས་སྣང་ཕྱིར་མ་ཤོར་བར་བྱས། ཐན་སྒོམ་སྐྱེས་ན་དགའ་སྟེ་མ་སྐྱེས་
ན་ཐུའོ་སྙམ་པ་བྱུང་ནའང་དེ་རང་རྟོག་པ་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སེམས་རང་ཡན་དུ་རྐྱང་དེ་ཤིག་གེ་བཞག་པས་ད་གཟོད་སེམས་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་

༄༅། །པ་སྟེ། སར་ཧའི་ཞལ་ནས། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། །གློད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅད་ནས་མ་བཅོས་པར་
འཇོག་པ་འདི་སེམས་གནས་འཚོལ་བའི་མཆོག་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་བས་ལྷག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་བསྡུས་ནང་ནས་དཀྲུགས། ལུས་གནད་
དང་ལྟ་སྟངས་སྲོལ་དུ་མ་ཆུད། མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་མ་འཕྲུལ་བ་ཞིག་བྱས་ནས་སྒོམ་མེ་ཡོ་རེ་བསྡད་ཀྱང་སེམས་ཁོ་སྟོད་དུ་མི་འདོད། སྤྱིར་རང་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཟུང་ན་
མི་ཟིན། བཏང་ན་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གདའ། རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཐུག་པས་སེམས་རང་ཐོག་ཏུ་གློད་མ་ཤེས་ན་སྒོམ་མི་ཡོང་། ཞེས་དང་། ཏཻ་ལོ་པས།
ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་ཐོད་རྣལ་མ་དལ་བར་སྡོད། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་མེད་པ་གྲགས་སྟོང་བྲག་ཆ་འདྲ། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་ལ་ཟླའི་ཆོས་ལ་ལྟོས། །ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་སྨྱུག་མའི་སྡོང་པོ་

འདྲ། །སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །དེའི་ངང་ལ་བཏང་བཞག་མེད་པར་གློད་ལ་ཞོག །ཅེས་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཞི་འདོད་ཀུན་དང་བྲལ། །རང་བྱུང་རང་ཞི་
ཆུ་ཡི་པ་ཏྲ་འདྲ། །མི་གནས་མི་དམིགས་དོན་ལས་མི་འདའ་ན། །དམ་ཚིག་མི་འདའ་མྱུན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །ཞི་འདོད་ཀུན་བྲལ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ན། །སྡེ་སྣོད་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་མཐོང་བར
འགྱུར། །དོན་འདིར་གཞོལ་ན་འཁོར་བའི་བཙོན་ལས་ཐར། །དོན་འདིར་མཉམ་བཞག་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྲེག །བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཁོར་ཡུལ་ཆགས་ ༨
སྡང་འབྲེལ་པ་ཀུན་ཆོད་ལ། །གཅིག་པུར་ནགས་ཀྱི་འདབས་སམ་རི་ཁྲོད་དགོན་པར་སྒོམས། །བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ངང་ལ་གནས་པར་གྱིས། །ཐོབ་མེད་ཐོབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ཅེས་དང་།
སེམས་ཉིད་ངལ་བསོ་ལས། །དང་པོར་ལྷོད་ཀྱི་གློད་ལ་ཞོག །བསམ་གཏན་དྲི་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །བར་དུ་རྟོག་གེ་ཡེར་རེ་ལྟོས། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་མ་ཕྱམ་ཅེར་བཏང་

ངེས་དོན་ བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ རྒྱ་མཚོ

༄། །བར་བྱ། །སྐྱར་བྱས་མི་དཔྱད་སྐྱུན་མི་བསྐྱུ། །ལྷུར་འཛིན་མེད་པར་ནམ་མཁར་བཞག །དུས་གསུམ་རྟོག་པའི་འགྲོ་འོང་བཅད། །དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་ངང་འཛིན་གནས། །ཞེས་དང་།
ཕྱག་ཆེན་གཞུམ་ལས། སྤྱི་བོའི་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་ཉ་བཞི་རྒྱ་བཞི་གློད་ནས་རྩོལ་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པ་ནི་ལུས་རང་བབས་སོ། །མཆུ་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་རྩོལ་བ་
མེད་ཅིང་ངག་སྨྲ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་ནི་ངག་རང་བབས་སོ། །མིག་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་སྒོམ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སྔོན་འགྲོ་སྒོམ་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རྐྱང་དེ་སྤྱད་དེ་ལུས་ ༨
པ་ནི་སེམས་རང་བབས་སོ། །དེ་ལྟའི་ངང་ལ་ལྷ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རྐྱང་དེ་ལུས་པ་དེ་སྔོན་འགྲོ་དང་པོའི་ཚད་ཡིན་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དང་པོའི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་
ཆད་པ་དལ་བསྒོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཆར་ཏེ་ངོས་མ་ཟིན་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ནོ། ད་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་སྟེ་ཟན་ལ་སོགས་པ་ཟ་བའམ་

ཕྲེང་བ་ལྷ་བུ་ལག་ཏུ་ཅི་བྱུང་ཡང་གླང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྣང་ཀྱིས་ཏད་དེ་ལུས་པ་དེ་ལ་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་གཡོན་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དང་པོ་མིག་སྤྲིད་ཆེལ་བ་ལྷ་བུ་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ལ་ཆམ་སོང་བ་དང་ངའི་སྔོན་འགྲོ་རང་ཤར་ནས་འདུག་སྣམ་དུ་ངོས་བཟུང་ལ་ཏད་དེ་བཞག་གོ །དེ་རམ་ཟད་ཏད་དེ་ཕྱད་དེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ཆམ་ཆམ་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུ་འཚག་པའི་ཚེ་མ་སྲིད་བརྒྱུས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་ཉམ་ང་བག་ཚ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། ཉལ་བ། ལངས་པ། འདུག་པ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་གང་གིས་དུས་སུའང་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལས། འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པ་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །ཅེས་སོ། །མདོ་རན་གཏམ་སླབ། མདོ་འདོན་པ། སྔགས་བཟླ་བ། ཆོས་ཉན་བཤད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སུའང་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ཏད་དེ་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་བརྒྱུད་

༄། །ཀྱི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཕྱུན་ཉེར་གསུམ་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་དབྱེ་བྲག་ལ།
སེམས་མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པ། ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ། བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་འཛིན་པ། དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་འཛིན་པ།
ལྷུང་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འཛིན་པ་དང་ནང་དུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་དག་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། དག་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རགས་པ་ལ་འཛིན ༤
ན་ལྟ་སྟངས་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་མདུན་དུ་བལྟས་པའི་མིག་ཡུལ་དུ་ཀ་བ་རྩིག་པ་རི་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱིས་གང་ཤར་བ་གསལ་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་དང་ལྟ་སྟངས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད།
དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །ཕྲ་བ་ལ་འཛིན་ན་མདུན་དུ་ཤིང་བུ་ཕྲ་བ་སོར་བཞི་པ་ཞིག་དང་རྡེའུ་ཆུང་ངུ་གཉིས་གང་རུང་ལ་སེམས་འཛིན། དེའང་དམིགས་རྟེན

ལ་ཧ་ཅང་བསྒྲིམས་ཆེས་ན་རྟོག་པའི་འཕྲོ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་བབས་སུ་བཞག་ཅིང་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་དམིགས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོད་གློད་ལ་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག །དེའི་ཕྲ་སྒོམ་རིང་ཐུང་ཁ་དོག་སོགས་བསམ་མནོ་མི་གཏོང་བར་རང་སར་གློད་ལ་མ་ཡེངས་པར་དྲན་ཐག་མ་ཆད་ཙམ་བྱ། དེའང་དམིགས་རྟེན་དེ་མི་ཡེངས་པའི་དྲན་གསོའམ་བཟེད་པོ་ཙམ་ཡིན་པས་དམིགས་རྟེན་དེའི་སྟེང་དུ་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྟངས་གཏད་ནས་ལྟོད་དེ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེ་ཀ་སྒོམ་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཐུན་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་དང་དམིགས་རྟེན་འགྱུལ་བའམ་འགྱུ་བའམ་མི་མཐོང་བའང་མི་གསལ་ཞིང་གྲིབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་འཕྲོ་ཐད་ཀྱིས་བཅད་ནས་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་མི་ལྟ་བར་སྤྱན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་བལྟ་ཞིང་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་བཞག །འདི་སྒོམ་གྱི་གཏད་སོ་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་མ་ཡེངས་ཙམ་བྱ་ཞིང་བྱིང་རྨུགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་རིག་པ་དངས་སེང་ངེ་བ་ལ་ཅོན་ནེ་བཞག་གོ །འདི་ནི་ཏི་ལོ་པའི་ཞལ་ནས། སེམས་ལ

ཚིག་དོན་ བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ ཨ་ཨོཾ་

༄། །གཏད་སོ་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དྲུག་ཉེར་བཞི་པ་དམིགས་པ་ཉེར་གཅིག་པའོ།།

།།དེ་འང་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་གནས་གནས་པོ། །གསལ་གསལ་པོ། །བདེ་བདེ་པོ་འོང་བར་རེ་བ་དང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསྒྲིམས་དྲགས་ན་སེམས་མི་གནས་

པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འབོལ་ཤིག་གེར་འཛོག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་ཞང་གིས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་ནི་བཅོས་མ་དང་དམིགས་གཏད་དང་ཞེ་འདོད་དང་རྩོལ་བས་ ༥

རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་དང་རྩོལ་བ་ཡོད་ན་འཚང་མི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། སེམས་མ་བཅོས་ན་གསལ། ཆུ་མ་རྙོག་ན་དངས། ཞེས་དང་། འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །གྲོད་ན་

གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་དོར་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མེད་པར་བཞག་སྟེ། མ་བཅོས་པར་བཞག །རང་གར་བཞག །གློད་ལ་བཞག །ལྷུག་པར་ 151

བཞག །སྤྲོ་བསྒྲུ་མེད་པར་བཞག །དམིགས་པ་མེད་པར་བཞག །གཟུང་གཏད་མེད་པར་བཞག །རང་བབས་སུ་བཞག །ཅི་བདེར་བཞག །ཞེ་འདོད་མེད་པར་བཞག །རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པའི་
ཉམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཆར། །ཞེས་དང་། སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་ནི་གང་དུའང་དམིགས་གཏད་མེད། ཞེ་འདོད་མེད་པར་སེམས་རང་གར་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ལ་ཅེན་གྱིས་ཞོག །དེ་
ལྟར་གློད་ཤེས་ན་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལྟ་བུར་འཆར། དེ་ཡུན་རིང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ་ཡུན་ཐུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འཕྲེར་ ༨
ཞིང་བསྒོམས་པས་དུ་ཅི་ཞིག་ཙ་ན་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་འོད་གསལ་དུ་ཤར་ནས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྲེལ་གྱིས་འཆར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་སླེབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྒོམ་ཚང་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟེལ་གྱིས་དྲིལ་ན་འདི་ལས་མེད་དོ། །དང་པོ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་བླ་མ་རང་ལ་བསྟིམ་ 152

༄༅། །ནས་བླ་མའི་ཐུགས་དང་རང་གི་སེམས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་ལྟར་བསྲེས་ལ་དེའི་ངང་ལ་སེམས་སོ་མར་བཞག་གོ །སྒོམ་ཡོང་ལ་རེ་བ་དང་མ་བྱུང་གི་དོགས་པ་མི་བྱ། སེམས་གང་ལྟར་
འདུག་པ་དེ་ཀ་ལྟར་བཞག་གོ །སྟོང་པར་མི་སྒོམ་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པར་བཞག་གོ །དམིགས་མེད་དུ་བདེ་བདེ་པོ་གསལ་གསལ་པོ་ཞིག་འདོད་པའི་ཞེ་འདོད་མེད་པར་བཞག་གོ །དམིགས་པ་
མེད་པར་ཆམ་མེ་བཞག །སེམས་ནང་དུ་མ་བསྡུ་བར་རྒྱ་བཀྱེད་ལ་ཐོག་སེམས་ལ་ལས་མི་འཚོལ། ལར་གང་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པར་ཕྱོད་དེར་ཐོག །ཅེས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། རང་གི་ ༥
ཤེས་པ་ལ་བལྟས་པའི་དུས་ན། ཞི་བར་གནས་པ་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ། དེ་མ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པར་འཛོག་པ་ཡིན། མ་ཡེངས་པའི་
དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཡེ་མི་ཡོང་། དེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་དེ་ལ་བལྟས་པས་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་པོ་མ་སྐྱེས། བར་དུ་མི་གནས། ཐ་མར་མི་འགག་སྟེ། དངོས་པོའམ། ངོ་བོ་ཉིད་དམ། ངོས་བཟུང་མཐའ་དག་ 153

དང་བྲལ་བར་འདུག་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཏཻ་ལོ་པས། མ་བཅོས་གཉུག་མའི་ངང་དུ་གློད་ལ་ཞོག །བཅིངས་པ་གློད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་དང་། རང་སེམས་རྩ་བ་ཆོད་ལ་
རིག་པ་གཅེར་བུར་ཞོག །རྟོག་པ་དྲི་མའི་ཆུ་དེ་དངས་སུ་ཆུག །སྣང་བ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱ་རང་སར་ཞོག །སྤོང་ལེན་མེད་ན་སྣང་སྲིད་ཕྱག་རྒྱར་གྲོལ། །ཀུན་གཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བག་ཆགས་སྒྲིབ་
གཡོགས་བྲལ། །སྙེམས་བྱེད་རྩིས་གདབ་མི་བྱ་སྐྱེ་མེད་སྙིང་པོར་ཞོག །སྣང་བ་རང་སྣང་བློ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཟད་དུ་ཆུག །ཅེས་དང་། གོད་ཚང་པས། ཡང་ཅིག་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་ན། །ངོ་ཡིས་ཅེར་ ༥
གྱིས་ཟུང་མཛོད་ལ། །ཁོ་རང་ཐོག་ཏུ་གློད་ལ་ཞོག །རང་སར་གྲོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས། མ་བཅོས་སོ་མར་བཞག་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་སྐུད་པ་འཁལ་བ་བཞིན་དུ་ལྷོད་
དེ་བཞག །སོག་མའི་ཡོན་ཐག་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཤིག་གེ་བཞག །བལ་གྱི་སྙིང་དུ་བཟེས་པ་བཞིན་དུ་འབོལ་ལེ་བཞག །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྲིན་བུ་ཁ་ཆུས་འཐུམས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་ 154

༄༅། །བཅིངས་༔ ཐྲག་རྐེད་ཀྱི་ཤིང་ཐུན་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བསྡམས་ཀྱང་སེམས་ཁོ་སྡོད་དུ་མི་འདོད། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཁོ་སྲུན་ཐུག་ཏུ་མ་
བཙུག་པར་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་རྒྱུང་སོ་བཙུགས་ནས་གང་འགྲོ་སར་ཆལ་ཏེ་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བས་རྟེའུ་བཟུང་ནས་རྟ་མོ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་རང་མལ་དུ་འཁོར་ནས་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་འཛིན་
པའི་གནད་ལ་མ་ཡེངས་པའི་ངང་དུ་མི་སྒོམ་པར་གློད་ཤེས་པ་ཞིག་ཁོ་ན་ཟབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་དག་ནི་དམིགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ ༨
གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཀའི་རང་ངོ་ལ་བལྟས་ཏེ་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་སྤང་བླང་རེ་དོགས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པར་ལྷོད་གློད་ནས་འཇོག་པ་གལ་ཆེ། ཆོས་ཐུན་ཉེར་ལྔ་པ། དམིགས་པ་ཉེར་
གཉིས་པའོ།། ༈ །།ཡང་མར་མེ་སོར་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། རྗེ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། རང་གི་གཞོགས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་མར་མེ་རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞིག་བཞག་ལ་དེའི་

གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ཞིག་ལ་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་གཟུགས་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པ་གཏད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །ཡང་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལག་
མཐིལ་ཙམ་ཕུབ་ཙམ་ཁང་པའི་ནང་ཙམ་ཕུང་པའི་ནང་ཙམ་མིག་གིས་འཁྱུད་ཚད་ཙམ་སྟོང་གསུམ་ཁེངས་པ་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་འཛིན། ཡང་རྣམ་ཤེས་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྙིང་
མཚམས་ཀྱི་རྩུས་པ་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །དམིགས་རྟེན་དེ་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆུང་སྲོམ་ཕྲ་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱ་བར་རང་བབས་ ༥
སུ་གཞག་གོ །མར་མེ་ནམ་མཁའ་ཐིག་ལེ་གསུམ་དམིགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་རུང་གང་གསལ་བ་རེ་ལ་སེམས་ཟིན་པ་དེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོས་སྤྱན་ཉེར་དྲུག་པ།
དམིགས་པ་ཉེར་གསུམ་པའོ།། ༄ ། །གཉིས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་

སྨོ་དོན་ འདྲེན་ཚོ་དོན་བསྐྱང་ ཨ་ཙམ་ཛ

༄། །གང་གིས་སེམས་འཇོག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་སེམས་བཟུང་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་
བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། མདུན་དུ་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་པད་ཟླ་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་ས་གནོན་དང་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་ཐུན་མཚམས་སྤྲིན་ལྟར་དམར་བའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མཛེས ༨
ཤིང་ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་འོད་དང་འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོ་བ་རྣམ་པའི་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་རང་ཉིད་ལ་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྟོན་བཞིན་པ་གསལ་བར་བསྒོམས་ཏེ། གང་ཞིག་
སངས་རྒྱས་ཡིད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་ཐུབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་པའི་ངེས་པས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་མདུན་ན་བཞུགས་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བདག་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལྟ་ཞིང་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་སྙམ་དུ་དད་གུས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ། །བྱིང་རྨུགས་འཐིབས་གསུམ་
བྱུང་ན་དབུའི་གཙུག་ཏོར་རམ་མཛོད་སྤུའམ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་འཛིན། འཕྲོ་རྒོད་བྱུང་ན་སྐུའི་ལྟེ་བ་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལམ་གདན་མཚམས་གང་རུང་དུ་སེམས་འཛིན། བྱིང་རྒོད་
མེད་པའི་ཚེ་སྐུ་རིལ་པོའམ་ཐུགས་ཀའི་དཔལ་བེའུ་ལ་གཏད། དེ་ལ་མི་གནས་ན་མཚན་བཟང་རྣམས་ལ་ཡས་ནས་མར་དང་མས་ནས་ཡར་རིམ་པས་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོ་བགྲང་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་གཏད།
ཆོས་ཐུན་ཉེར་བདུན་པ། དམིགས་པ་ཉེར་བཞི་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་ནང་དུ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཡི་དམ་གང་རུང་མངོན་བྱུང་ལྷའམ་ཆོ་ག་
གསུམ་མམ་སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་པའམ་བླ་མ་ལ་མོས་ན་བླ་མ་སྒོམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ལ་སེམས་མ་གནས་ན་དེའི་ངོ་བོ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་དངས་ལ་འོད་

༄༅། །གསལ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན། འདི་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཐག་པས་བཏགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །དམིགས་ ༥
པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐུན་ཉེར་བརྒྱད་པ། དམིགས་པ་ཉེར་ལྔ་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཆེན་ཅིག་ཅར་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ཞིང་སྟོང་ཆེན་འོད་གསལ་བ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར
བཞག་གོ །འདི་འི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྣང་དང་སྒྲ་སྣན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། ཞེན་པ་གཏིང་ནས་མ་ལོག་ན། །སྒོམ་ཉམས་བཟང་ཡང་ཞུང་མའི་གཡོས། །ཞེས
བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྒྱས་གདབ་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཐུན་ཉེར་དགུ་པ། དམིགས་པ་ཉེར་དྲུག་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རླུང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། རླུང་ཐུམ་པ་ཅན་བཟུང་

སྐྱེ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པའམ་བུམ་པ་ཅན་མི་ཆུན་ན་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པའི་ཉེར་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའམ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་བརྩེགས་ནས་གྲངས་སུ་
བཟུང་ཞིང་སྣ་བུག་གི་སྒོ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་སུམ་ཅུ་པ། དམིགས་པ་ཉེར་བདུན་པའོ།། ༈ །།ཡང་རྟོག་པ་མང་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
བྱུང་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་རྟོག་པ་ཁོ་རང་ཇི་ཙམ་འགྱུ་ནུས་པ་འགྱུས་ཤིག་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམས་ལ་འགྱུས་ཚད་དྲན་པས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་གོར་བར་ངོས་བཟུང་སྟེ་གཞི་མེད་དུ་བཞག་པས་རྟོག་
པ་རང་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་སོང་ནས་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ་ཏེ་གནས་པ་སྐྱེའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་ཁབ་མིག་ཏུ་སྐུད་པ་འཛུད་པ་ལྟ་བུའམ། རལ་གྲི་མཁན་
གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ཉིད་གཡོ་འགུལ་མེད་ཅིང་ཅི་དགར་གཏོང་བ་གཟིངས་ཐོག་ནས་འཕར་བའི་བྱ་ལྟ་བུའམ་རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་རྩོལ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་ཁྱུང་རྣམ་འཕང་

ཞོར་དོན་ བཀྲ་ཅུ་ ཀུ་མཚོ་

༄། །གཅོད་པའམ་མཁས་པ་གླང་པོ་ཆེ་སྐྱོང་བ་ལྷ་བུ་སྟེ་འདི་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འང་བདག་གིས་སེམས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་འཕན་

པའི་འདུ་ཤེས་དང་དངོས་ཀྱི་ཆེ་དྲན་པའི་སོ་པ་བགོད་དེ་ཙེ་ཁོ་བོའི་སེམས་གནས་སམ་མི་གནས། ཐྱིང་ངམ་རྒོད་སྙམ་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པར་མཐོང་ན་དེ་

ཉིད་ལས་མི་སྒུལ་བར་བཞག །གལ་ཏེ་མི་གནས་པར་བྱིང་རྒོད་གང་རུང་གི་སྐྱོན་འདུག་ཆེ་སྐྱོན་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐབས་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །སྒོམ་པ་དེ་ཡང་ ༥

ཐོག་མར་དབུགས་ཐེངས་རེ་ལ་ཐུན་རེ་ཙམ་དེ་ནས་རིམ་པས་ཐུན་རིང་དུ་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྒྱུན་བསྲིངས་ན་དམིགས་པ་རྣམས་འདྲེས་ཤིང་ཉོགས་ཏེ་སྙིད་ལུག་པར་འགྱུར་བའི་

སྐྱོན་ཡོད་པས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བ་གསལ་དངས་དང་ངར་བཅས་པའི་ངང་ནས་ངལ་བསོ་ཞིང་ཡང་ཡང་སྤུ་མཐུད་དེ་སྒོམ་དང་འབོན་གྱིས་སུམ་སོང་བར་འཕྲོས་གཞིན་ 161

པོས་སེམས་ཕྲོད་ཁ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་གཅིག་པ། དམིགས་པ་ཉེར་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།དེ་ལྟར་མ་ཟིན་པ་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་མན་ངག་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གནས་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཆར་ཏེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དམ་དུ་མ་གནས་པ་འདབ་ཞིག་ཡོད་དེ་སྣ་ཟིན་ཙམ་ཡིན། དེ་ནས་རིག་པ་བག་ཙམ་དངས་ཙ་ན་རྟོག་པ་སྔར་བས་མང་དུ་
སོང་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་མང་དུ་སོང་བ་མིན། སྔར་ཕན་ཆད་མ་བསྒོམས་པས་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཡང་མ་ཚོར། ད་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྐེ་རིག་པ་དངས་པས་ཚོར་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྣམ་
བསྐྱིལ་རྗེས་སུམ་འབྲངས་པར་བཞག་པས་རྟོག་པ་འོག་འགྱུ་ལ་མི་འཚོར་བར་སྐྱེས་ཚད་ངོས་ཟིན། ཐུན་བསྟུང་མ་དགོས་པར་རིག་པ་སྤྱུན་སི་ལི་ལིར་འགྲོ་བ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་སྒོམ་གྱི་རྒྱུན་དེ་
མ་ཆད་པར་བྱུང་ན་གནས་པ་དང་པོ་རི་གཟར་གྱི་ཁ་ནས་ཆུ་འབབ་པ་འདྲ་ཟེར་བ་ཡིན། རི་གཟར་གྱི་ཆུ་ཐ་གློང་དང་བཅས་འབབ་པ་དེའི་གསེབ་ཏུ་རང་རེ་ཚུད་ནས་ཁྱེར་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་མིན།

༥

༄༅། །དེ་ལ་གཡལ་མེད་དུ་ལྟ་བ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ན་ཡིན། དེ་ལ་ལྟ་ལུགས་གོང་ལྟར་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཕྲ་ཉལ་གྱི་སོང་ནས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་འགྲོ། སྐབས་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་རེ་དོལ་ དོལ་གྱི་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་མི་འབྲེལ་བར་རྗེ་ཚན་ལ་ཁབ་བབ་པ་ལྟར་ཡལ་འགྲོ། རྟོག་པ་ཙམ་འགྱུས་སྤྲུ་རིས་དང་གྲངས་སུ་ཐེབས་པ་ཡོད་ཞིང་རང་གི་སྒོམ་རྒྱུན་དེ་ན་རར་འགྲོ་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ གནས་པ་བར་པ་ཆུ་ཀླུང་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེའང་རང་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་ནས་དེའི་འབབ་ལུགས་ལེགས་པོ་མི་མཐོང་བ་འདྲ་ན་མིན། རྒྱར་འདུག་ནས་མཐོང་བ་འདྲ་ན་ཡིན། ༨
དེ་ལ་གོང་བཞིན་བསྐྱངས་པས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་དེ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མེ་རེ་གནས། ལུས་བདེ་བའམ་ཡོད་དུ་མི་ཚོར། རླུང་འགྲོ་འོང་འགགས་པའམ་མི་ཚོར། སེམས་བདེ་གསལ་ མི་རྟོག་པ་ལ་ཆམ་ཆམ་འགྲོ། རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་ལེགས་པར་མ་དཔྱད་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྲུ་རིས་མི་ཟིན། རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག་བརྗེད་ངས་ཆེར་སོང་བ་འདྲ་བ། མ་བསྒོམས་ཀྱང་སྒོམ་དུ་ཆམ་ཆམ་ 163

ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

འགྲོ་བ། དངས་ཆ་ཡོད་པ་སྒྲིབ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དངས་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཉམས་ལ་ཁ་གཏིང་མེད་པ་གསལ་མེ་རེ་བ་བྱུང་ན་གནས་པ་ཐ་མ་མི་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་འང་མུན་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ན་མིན། ཉིན་པར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ན་ཡིན། འདི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཡུན་བསྲིངས་ན་མངོན་ཤེས་སོགས་འཆར་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །གནས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་སྐྱེས་འདུག་ཙ་ན་ངོ་སྤྲད་པས་རང་ངོ་ཤེས། སྤྲོད་ཁ་རྟེན། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། མ་སྐྱེས་པར་ངོ་སྤྲད་ན་དེ་འདོད་ནས་ཉམས་ལེན་འཆུགས། གནས་པ་དང་པོ་དེས་རྒྱུད་གྲུལ་མི་ཐུབ། ༨
ཁྲིད་ཐེངས་གཅིག་ལ་ཐ་མའང་གནས་པ་བར་པ་ཙམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་མེད། དེ་གཉིས་སྐྱེས་ནས་མཐའ་མ་གསུམ་པ་མ་སྐྱེས་ན་ཟིན་པ་བརྟན་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་སྒོམ་དགོས་པས། ཉམས་འདི་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་དྲིས་ནས་ལན་དང་ལྟག་བསྟུན་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་བོགས་འདོན་ལུགས་མ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཐོག་མ་ནས་འདི་ལྟར་ཡོང་བྱས་ཚེ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་བའི་

ངོས་དོན་ བརྒྱད་ཅུ་པ་གཉིས་ ཨ་ཙོ་མཚོ་

༄། །ཛྙཱན་དང་གོ་བའི་འོལ་ཚོད་བྱེད་ཉན་ཡོད་པས་རིམ་གྱིས་གོ་ཉམས་དང་བསྟུར་གྱིན་ཆོས་ཐུབ་འདི་སྟོན། གནས་པ་གསུམ་པོའི་རྟགས་དང་འཆར་ལུགས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་གོང་གི་ ༨
དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ཐུབ་འདི་མི་སྟོན། འདིས་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དྲི་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེའོ། །ཆོས་ཐུབ་སོ་གཉིས་
པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་ཟིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། སེམས་བཅིང་བ་དང་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དགུའོ། །དང་པོ་ལ་སྟེང་དུ་བཅིང་བ། འོག་ཏུ་བཅིང་བ། སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
རོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དངུལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཀར་ལ་འཚེར་བ་སྐྲུམ་ལ་འདྲིལ་བ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་པ་བསམས་ལ་རླུང་རྩུར་བཟུང་
ལ་ཕྱིར་གཏོང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཐིག་ལེ་དེ་ཚངས་བུག་ནས་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོན་པོར་གནས་པར་བསམས་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་སྟེང་དུ་གཏུན། སེམས་གཟེངས་བསྟོད། 165

རིག་པ་ རུར་བཏོན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་འོག་མིན་དུ་སེམས་འཛིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའོ། །
ཆོས་ཐུན་སོ་གསུམ་པ། དམིགས་པ་ཉེར་དགུ་པའོ།། ༔ །།གཉིས་པ་ནི། སྙིང་གར་པདྨ་ནག་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ་ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སྲན་འབྲུ་ཙམ་མམ་ཅི་རིགས་པ་
བཀོད་དེ་བ་ཐག་བཞིན་དུ་འཕྲིལ་ནས་གསང་བ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་རིམ་གྱིས་དལ་བུས་ཡོག་གི་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་མང་པོའི་མཐར་ལྡིད་ལྡི་བའི་རྣམ་པས་གནས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག །
སྲིན་ཞལ་བསྡམ། ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་ཆ་ཆ་ནས་མཐུར་དུ་དབབ། འདི་ལ་ནི་ས་འོག་གི་སྦྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་ནི་རང་གི་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་སེམས་མཐོན་སྨད་པ་དང་།
དམའ་ན་བསྟོད་པའི་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་སྤེལ་མར་བསྒོམས་པས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱོན་རྣམས་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་བཞི་པ། དམིགས་པ་སུམ་བཅུ་པའོ།། ༔ །།གཉིས

༄། །པ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་གང་ཞེ་ན། དེའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ནི། འཛོག །ཀུན་ཏུ་འཛོག །ངེས་
པར་འཛོག །ཉེ་བར་འཛོག །དུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད། མཉམ་པར་འཛོག །ཅེས་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལ་སེམས་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འཛོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱུན་མཐུད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕྲོ་ན་མོད་ལ་དྲན་པས་བཟུང་སྟེ་མཉམ་པར་
འཛོག་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་དེའང་སྔར་གྱི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྲེས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། སེམས་གནས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྣམས
གསལ་བར་དྲན་པས་དགའ་སྤྲོ་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ངང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། གང་དང་གང་ལ་འཕྲོ་བའི་རྐྱེན་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་ངེས་ཤིང་དེ་ལ་ཞེན་པ་བཟློག་སྟེ་གནས་པར་བྱ་བའོ། །བདུན་

པ་ནི། བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཅིའང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ངོས་
བཟུང་སྟེ་རང་གྲོལ་དུ་བྱ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་མཐུས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇུག་ཅིང་འབད་རྩོལ་དྲག་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གནས་པའོ། །དགུ་པ་ནི།
མཐར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་ལྔ་པ། དམིགས་པ་སོ་གཅིག་པའོ།། ༔ །།སེམས་
འཛིན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པའི་སོ་པ་བཀོད་དེ་བྱིང་རྨུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟ་ཞིང་མི་འདུག་ན་དེ་ཀར་འཇོག་པ་དང་། འདུག་ཚེ་སྐྱོན་སེལ་དགོས་ཤིང་སྐྱོན་
དེའང་སྒྱིར་སེམས་མི་གནས་པ་སྒོམ་མི་སྐྱེ་ཚད་མི་རྟག་འཆི་བ་མ་དྲན། ཆོས་བརྒྱད་མགོ་མ་སྙོམས། མོས་གུས་རྣལ་མ་མ་སྐྱེས། སྙོམས་ལས་དང་ལེ་ལོར་ལས་ཏེ་བདག་འཛིན་མ་ཐུབ་པས་ལེན་

༄༅། །པ་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོར་སྒྱུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཆེ་འདོད་འི་འཁྲི་བ་བཅད་ཐབས་སུ་བཅད། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་བཟློག་སྒོ་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས། བླ་མ་རྗེ་ལ་སྙིང་ཁྲུང་རུས་པའི་གཏིང
ནས་གསོལ་འདེབས་དང་མོས་གུས་བྱ། སྙོམ་ཐྲན་བསྐྱེད། བདག་ལས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྙོམ་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་སྙོམ་སྐྱོན་སེལ་ཐབས་ནི། །སྙོམ་སྐྱོན་བྱིང་རྨུགས
རྒོད་དང་གསུམ། །བྱིང་ན་འདུག་ས་བསེང་བར་བྱ། །ཙུ་ལྟུག་བཏབ་དང་ཁྲབ་པར་བསྒོམ། །རྨུགས་ན་གློ་ཁང་སེར་བུ་བརྡེག །ཅེས་གསུངས་པས། ཤེས་པ་བྱིང་ན་ས་མཐོ་ས་དང་སྣང་གཡེལ་ཆེ་ ༥
སར་བསྡད་ཕོ་བ་དགྱེ་ལོག་བྱ། སྣལ་ཚོགས་བསྔངས་ལ་རིག་པ་དར་དང་ལྡན་པས་མིག་ཕ་རེའི་རི་རྩེ་ལ་གཏད་དེ་དངོས་སུ་འང་ཙུ་ལྟུག་འདེབས་ཤིང་དམིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏབ་པར་བསྒོམ།
ལྷག་པར་བླ་མ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྒོམས་ནས་རིག་པ་དར་དང་ལྡན་པས་གསོལ་བ་དྲག་འདེབས་བྱ། ས་བསིལ་སར་སྡོད་ཅིང་གོས་སྲབ་བར་བྱ། ཐུན་བསྡུང་གིན་བསྒོམ། སྒྱུ་ཤེས་དང་དེས

གོཾ་ཚོང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

འཕྲུང་བསྐྱེད། བཟའ་བཏུང་མ་མང་བ་བྱ། མེ་དང་ཉི་མ་ལ་མི་སྡོད། འཁྲུལ་འཁོར་དྲག་པོ་འང་བྱ་ཞིང་། སྐབས་སུ་འཆག་ཅིང་ངལ་བསོས་ལ་དྲན་འཛིན་མ་དོར་ཙམ་བྱ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚངས་
པའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱིང་རྨུགས་སེལ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་ཕེབས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒོད་ན་ཤེས་པ་གློད་ལ་ཁ་ཟས་བཅུད་ཅན་ཟ། །བསྐྱུ་མཉེ་བྱེད། གོས་དྲོ་
བར་བྱ་ཞིང་སེམས་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་ལ་གནས་གང་ཐུབ་ཏུ་འཛོག །སྐབས་སུ་ངལ་བསོ། །གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་པར་འཕྲོ་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་འཚམ། ཆོས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་གཞིག ། ༥
དང་པོ་ལྟར་ན་དགྲ་ཕྱོགས་སམ་གཉེན་ཕྱོགས་སམ་ནོར་ཟང་ཟིང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་ཞེས་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གང་དུ་འཕྲོ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། ནང་དུ་རང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དགྲ་བཏུལ་
ཡང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཉམས་རྟོགས་མི་སྐྱོང་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་གཉེན་བསྐྱངས་ཀྱང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནོར་རྫས་ནི་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་བཞིན་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པའི་

ཚེ་དོན་ བརྒྱད་ཅུ་ང་ལྔ་ ཀ་མཚོ

༄༅། །ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བསམས་ཀྱང་དོན་མེད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་བསྒྱུར་ཙམ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པས་སེམས་རྣམ་གཡེང་དང་ཆོས་མིན་གྱི་
བྱ་བ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་པའམ་མཁས་བཙུན་བཟང་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་
བྱས་སོ་བྱེད་དོ་ཞེས་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེའང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྔགས་སུ་སྨྲ་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དང་། ། ༥
འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་རང་གཞུང་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིས་ནི། །འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེ་འདོད་བྱུང་བས་འོད་གསལ་མ་མཐོང་བསྒྲིབས། །རྟོག
པས་བསྲུང་སྡོམ་དམ་ཚིག་དོན་ལས་ཉམས། །ཞེས་ཏི་ལོ་པས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་བློ་མ་ལོག་པར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅིངས་ན་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་

ཁྲུར་མི་ཚུད་པས་དེ་ཕྱོགས་ལ་འཕྲོ་བ་འབད་དེ་སྤྲངས་ལ་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་སེམས་རང་མལ་དུ་གཞག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕྲོས་པ་
རྣམས་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། གོང་གི་ས་འོག་སྤྱོད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་འདྲ་བྱ། བྱིང་བ་ནི་གཉིད་མི་བྲོ་ཡང་རིག་པའི་དྭངས་ཆ་
མེད་པའམ་རྨུགས་པ་ནི་གཉིད་རྨུགས་སུ་འཐིབས་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་འགྲུས་པའང་མི་ཚོར། ཉམས་བཟང་ངན་ཀྱང་ཤན་མི་ཕྱེད་དོ། །དེའི་གཉེན་པོར་གོང་གི་དམིགས་པ་ ༥
སྤྱོད་ལམ་རྣམས་དང་རང་གི་མལ་སའི་ལོགས་སུ་ལུག་པ་བྱས་ལ། དེ་ནས་ཚུར་ཀླུང་འབྱུང་བ་ལུས་ལ་ཕོག་པར་བྱས། བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་རྒྱུའང་སྐྱེ་བ་སྟ་མ་ཕན་ཆད་དུ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐུར་པ་
བཏབ་པ་ཡིན་པས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་ཤིང་། ཡིག་བརྒྱ་དང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་སྡིག་བཤགས་སོགས་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཞིང་། མཆོད་རྟེན་ལ་སྐུ་ཕྱིས་དང་ཕྱག་དང་ 172

ཚོ་དོན་ བཀྲ་ཚེ་ཕྱུག་ ཀ་ཚོ

༄། །མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སེལ་ལོ། །ཡང་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལོགས་སུ་མི་བཙལ་བར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་དེ་རང་སེམས་སུ་ཤེས་སམ་སེམས་སྤྲོས་བྲལ་སྟོང་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སེམས་མི་ཟིན་ཀ་མེད་ཡིན། དེར་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་ང་ལ་སྒོམ་
བྱུང་ངང་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་སྙམ་པ་འོང་ཡང་། རྗེ་ལ་གསོལ་བ་མ་ཐེབས་ཤིང་། །ཞེན་པ་གཏིང་ནས་མ་ལོག་ན། །སྒོམ་ཉམས་བཟང་ཡང་ཆུང་མའི་གཡོས། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒོམ་སྐྱོང་བར་བྱེད་ ༥
པ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་ཚེ་འདི་འི་ཞེན་པ་བཟློག་སྟེ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། མོས་གུས་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་དེ་མགོ་མེད་ཡིན། ཞེན་པ་མ་ལོག་པའི་སྒོམ་དེ་རྐང་མེད་ཡིན།
མགོ་རྐང་མེད་པའི་ལུས་དེས་ཅི་ཡང་མི་བཏུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཤར་བའི་མཐུ་ལས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་ལོག །ཟས་ཀྱང་ཟ་མི་དགོས། དབུགས་འགྱུ་བའང་མི་

ཚོར༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འདི་ཀ་ཡིན་སྙམ་པའི་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་སྐྱེ། བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུག་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡོང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་
སོགས་ཀྱང་འཆར་བས་དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱའོ། །རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་འདི་ལོ་རེ་བསྒྲུབས་ན་ཕྱིས་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ཞི་གནས་བརྟན་པའི་ཚད་རབ་རླུང་དང་ལུས་འགྲོ་
འོང་དང་ཡོད་པ་མི་ཚོར། འཁྲིང་བརྟགས་ན་ཚོར། ཐ་མ་རླུང་འགྲོ་འོང་དང་ལུས་ཀྱི་ལྕིད་ཀྱིས་མི་གནོད་པའོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་དྲུག་པའོ།། ༄ ༎གསུམ་པ་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བ་ནི། དང་པོར་
རང་གི་མིག་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བཟང་ངན་གང་གསལ་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད། དེ་གསལ་ནས་གཟུགས་མཐོང་ཚད་ལ་གཏད། དེ་བརྟན་པ་ན་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྒྲ་
དང་སྣའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དྲི་དང་ལྕེའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རོ་དང་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རེག་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་སྐྱེས་པ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག །ཁྲེ་

ངེས་དོན་ བཀྲད་ཅུ་ཕ་བདུན་ ཀ་ཆཱུ་

༄། །ཐག་ཏུ་སྤྲང་བུའི་རྟོག་པ་ཆགས་སྡང་དུག་ལྔ་སོགས་དང་། བླང་བྱའི་རྟོག་པ་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་བ་ཞིག་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་བཞག་གོ །ཁ་ཅིག་སྤྲང་བྱའི་རྟོག་པ་དེ་ནན་གྱིས་བཀག་དགོས་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོག་པ་མང་བས་ཧ་ཅང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་དཀའ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་དེ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ལྷོད་ཀྱི་གློད་ཅེན་གྱི་བཞག །དྲན་ཐག་མ་ཆད་པར་རྟོག་པ་འགྲུས་ཚད་འགྲུ་རུ་བཅུག །རྒྱ་ཡན་དུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར་གཅིག་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་ངོས་བཟུང་། ཡང་རྩུང་ཟད་ངལ་བསོ། ཡང་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྟོག་པ་རང་སེམས་འཛིན་གྱི་རྗེན་དུ་སོང་ནས་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད་དེ་གནས་པ་མེ་རེ་བ་ཡོང་། དེ་མ་བྱུང་བར་ད་རུང་རྟོག་པ་མང་དུ་སོང་ན་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱངས་པས། ཐུར་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་དང་ད་ལྟ་རྟོག་པ་ལ་ལྟ་བ་ཁྱད་མེད་པས་དེ་ཉིད་སེམས་འཛིན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ༥

175

གང་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་དེ་ཉིད་ལ། །ཇི་ལྟར་བཞིན་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར་དེ་བཞིན། །དེ་ཡིས་དེ་དག་ལས་ངེས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཧེ་བཛྲ་ལས། ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་
འཆིང་འགྱུར་ལ། །འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། བློ་རྣམ་རྟོག་ལ་སྤང་བླང་མི་འཛིན་ཞིང་། །མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲུབ་པར། །དྲན་པའི་རྒྱུང་མོ་
ཞིག་ཙུགས་ལ་ལོག་དང་། །སྒོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འཚོལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐུན་བསྟུང་གིན་མཐུད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་སྒྲིམ་གློད་གཉིས་ཀྱང་སྤེལ་མར་བྱ་སྟེ།
བསྒྲིམ་པ་ནི་དམིགས་པ་གང་རིག་གཅིག་ལ་གྲིམ་གྱིས་བསྒྲིམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་ཁ་མིག་དང་རྣ་མཆོག་ཙུན་ཀྱང་གྲོང་གི་ཡོང་ལུས་ཀྱང་ཉ་བཞི་གྲིམས་ཀྱིས་འགྲོ། ལེགས་པར་
འཇུར་བཏབ་སྟེ་སྒོམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཁྲིམ་གསེབ་ནས་རྐུན་བུ་ངོས་འཛིན་པའམ་རྒྱང་མིག་གིས་རྡ་པ་གྲངས་སུ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཟམ་པ་མདའ་གཅིག་མའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དང་མར་ཁུས་གཞོང་པ་

༄། །གང་བ་འཚོ་བ་ལྷ་བུར་བསྒྲིམ་པའོ། །གློད་པ་ནི་སློམ་གྱི་རྩོལ་བ་རྒྱུངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་འདྲ་ཞིག་བྱ། དོན་ལ་བསྒྱུར་བ་ནི་མིན་བཟོ་མེད་བདག་མེད་དུ་ཕྱུལ་གྱིས་བཏང་ལ་མ་ཡེངས་ཙམ་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བྱ། ཐུན་ཡང་ཅུང་བསྲིངས་ལ་ལུས་སེམས་ཁོང་གློད་དེ་དཔེར་ན་ལས་ཟིན་ནས་བློ་བདེ་བའམ་ན་མེད་ལ་སོང་ནས་བློས་བསྒྱུར་བའམ་སོག་ཕོན་ཐག་པ་ཆད་པ་དང་བུ་ཆུང་ལྟོས་འགྲངས་པ་དང་ཉི་ཟླ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་དང་མར་མེ་རླུང་དང་བྲལ་བ་ལྷ་བུར་གློད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་གཏོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་སོ་སོར་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་བདུན་པ། དམིགས་པ་སོ་གཉིས་པའོ།། ༈ །།འདི་འི་ཀ་ནས་ན་པའི་བར་གྱི་དོན་ཚན་འདི་རྣམས་ངེས་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྲ་ཧེ་བཞིན་པར་སྟོན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གོ་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གེགས་སེལ་དང་བོགས་འདོན་ལུགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་སྟོན་དགོས་ལ། དེའང་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དྲི་བ་བྱས་ནས་ཁོའི་རྒྱུད་ཚོད་ལ་རྟགས་འཆར་ཚུལ་ལ་དཔགས་ཏེ་གང་

འགག་བ་སོ་སོར་སྟོན་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་གཞུང་མ་མི་བྱེད་པའི་ཐོབ་ལོ་ཙམ་གྱི་རིགས་ལ་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོག །ནན་གྱིས་འཆད་དགོས་པ་བྱུང་ན་གོ་མི་གོ་ཙམ་དུ་ལུང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲོགས་

གཅིག་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཆར་བྱས་ཏེ་འཆར་ཚུལ་འདི་བཞིན་ཡོང་ཞེས་ཐོག་མ་ནས་བཤད་པར་བྱས་ཆེ་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་དྲེད་པོར་ཤོར་ནས་ཧྲེང་སོར་གཞན་གྱིས་ཁྲིད་འདེབས་པ་ལའང་གནོད་

པས་དབང་པོ་དང་དུས་ཚོད་ཤེས་པས་སྟོན་ནོ།། ༔ །། ༼ཀ༽ ཡང་ཁ་ཅིག་སྒོམ་དུས་སུ་ཉམས་བཟང་བཟང་པོ་ཞིག་འདོད་པས་བློས་བྱས་ཀྱི་གསལ་སྟོང་ཁྲིད་འཕགས་ཤིག་བཟོས་ཀྱིན་སྒོམ་ ༨

པ་དེ་སྒོམ་འཛའ་ཆོན་མ་ཟེར། ངོ་སྤྲོད་ཐོས་ན་འདི་ཡོང་བས་སྒོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད། སྟོན་པའམ་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོའི་བཤད་ཚོད་སྣན་སྣན་ཚོ་དང་མ་མཐུན་ན་ཁོ་མ་མགུ་ནས

བཅོས་སྒོམ་བྱེད་པ་དེ་གེགས་ཆེ་དེ་འདྲས་ཅི་ཡང་མི་བཏུབ་སྐས་གཤམ་ནས་མ་འཛེགས་པར་སྐས་མགོར་མི་སླེབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གེགས་སེལ་དུ་ཞེ་འདོད་སྤྱུངས། ཆེད་དུ་མ་སྒོམས། ཡིད་ 178

ངེས་དོན་ བརྒྱད་ཅུ་ཁ་དགུ་ རྒྱ་མཚོ་

༄། །བཟོ་མ་བྱེད། ཐ་མལ་ལྷུག་པར་སྐྱོངས། ཚོད་ཀྱི་ངེས་ལོད་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་དྲག་ཏུ་འགྲོ་རི་ཤི་ཞེས་བརྗོད། ༼ཁ༽ །ཡང་ངོ་སྤྲོད་སྟོས་པ་འགའ་ཞིག་སེམས་འདི་ག་སངས་རྒྱས་
ཡིན་མ་བཅོས་པར་ཞོག་བྱས་པས་ཁོ་རང་གི་རྣམ་རྟོག་རྒྱ་ཡན་དེ་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་སྙམ་ནས་རྟོག་པ་ཐོ་ཅོ་ལ་རེ་ཉམས་སྐྱོང་ཆར་ལ་རེ་བ་ཞིག་ཡོང་འདུག་པ་སྔ་མ་བས་ཀྱང་ལོད། དེ་ལ་གོ་ཆ་དང་
སྙིང་རུས་བསྐྱེད་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་སྒོམས། ཆོས་སྐད་མ་མཐོ། ལག་ལེན་ལ་རིམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ༼ག༽ །ཡང་སྒོམ་ལེགས་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བསྐྱངས་པར་ལུད་ན་སྒོམ་ ༥
བདག་མེད་པ་ཟེར། དེ་ལ་གཉུགས་བསྲིངས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཇེ་ཆེར་ཐོང་ལ་སྒོམ་ཞེས་བརྗོད། ༼ང༽ །ཡང་ལན་རེ་དགའ་རབ་རེ་བྱུང་། དེ་རྟིང་འགྲིབས་པས་ཡི་མུག་སྟེ་སྟོན་མ་དེའི་ལད་མ་
བཟོས་ཀྱིན་སྒོམ་དེ་མ་བྱུང་བས་སྡུག་ཐག་ཆོད་ནས་གོ་ཆ་ཆེས་ན་ཁམས་འདུས་ཡོང་། ཆུང་ན་སྐྱིད་ཆོས་རེ་ལ་ཁ་ལྷན་གྱིས་འགྱུར་ནས་འགྲོ། དེ་ལ་ངན་དུས་དེར་བཟང་པོ་མ་འདོད་ངན་པའི་ཉམས་

དེ་རང་ལ་ལྟོས་ཀྱིན་སྐྱོངས་དང་བཟང་པོ་དེ་བས་ངན་པ་དེ་སྐྱོང་སླ་ལ་གྲུལ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བས་འདི་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། ༼ཅ༽ །ཡང་མཉམ་པར་བཞག་མ་ཐག་མ་བདེ་ཧིང་པ་བཙོས་
དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་གིན་དེ་བཙོས་པའམ་རྟོག་པ་འོག་འགྲུ་ལ་ཤོར་ན་ཇེ་ལོད་དུ་འགྲོ་བས་དེ་ལ་མ་བདེ་བ་དེ་མ་བཙོས་པར་དེ་ག་ལ་བལྟས་ན་མདུད་པ་བཀྲོལ་བ་བཞིན་ལྷོད་ཀྱི་བདེ་ཆམ་གྱིས་
འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། ༼ཆ༽ །ཡང་རྣམ་རྟོག་འགྲུ་དུས་མ་ཚོར། ཁོ་རང་མ་ཡེངས་བར་ཡོད་སྙམ། དར་གཅིག་ལ་ད་ཅི་ནས་འགའ་ཞིག་འགྲུས་འདུག་པ་མ་ཚོར་མ་ལེགས་སྙམ་ནས་སྡུན་མ་དེའི་ ༨
ཕྱི་སྐྱེགས་བྱས་ནས་བཀུག་གིན་སྒོམ་ལ་འཇོག་པ་སྐད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འགུགས་མཁན་དེ་ཡོག་ནས་མི་འོང་། འགུགས་མཁན་ཡང་རྟོག་པ། ངོ་ཤེས་ཀྱང་ཉིང་འཁྲུལ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྒོམ་ལྟུགས་
ཀུམ་ཞེས་བརྗོད། ༼ཇ༽ ཡང་འགའ་རེ་རྟོག་པ་འགྲུས་པ་ཚོར་ཡང་དེ་ཚོ་སྐྱོང་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་ཕཏ་རེ་རྒྱབ་ཀྱིན་རྟོག་པ་ཆ་ལང་ལ་གཏོང་། དེ་དེ་བས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལ་རབ་རྟོག་པ་དེ་ཚོར་མ་ཐག་

༄༅། །ང་ཡེངས་འདུག་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་ཀ་ལ་ལྟོས། དེ་མ་བྱུང་ཡང་ཕྱི་སྙིག་གི་འགྱོད་པ་མ་བྱེད་པར་ནམ་དྲན་ལ་ལྟོད་གློད་བཞག་པས་མདུད་པ་གྲོལ་བ་བཞིན་གྲོལ་འགྲོ། ༼༡༽ ཡང་འགའ་ཞིག་མ་ཡེངས་ཙམ་ལ་འཕྲོ་གཅོད། ཡང་གློད་པ་ནི་ཆུ་ནང་དུ་ཉ་བསྐྱུག་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲོ་རྐོད་བྱ་བ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ཐུམ་ཚོར་བ་ལ་ཟེར། འདི་གློད་དགོས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་རིག་པ་འཇུར་ཐེབས་པ་གལ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད། ༼༢༽ ཡང་སྒྲིམ་པ་དེ་རྩོལ་བར་སེང་ན་གཉེད་ན་འཁྲིལ་བའམ་ལུས་དགག་བསྡམས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གློད་ནས་བསྐྱུར་བ་གལ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད། ༥

༼༣༽ ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་ལ་གསེད་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་མི་ཞིག་ནམ་དྲན་ཙ་ན་རང་གི་སེམས་དེའི་རྩ་རར་སླེབ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཡུལ་དེ་ལྟ་སྣང་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ན་ཡོད་སྙམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བཟོ་མེད་དུ་བལྟས་ཙ་ན་ཡལ་འགྲོ། དེའི་འཕྲོ་ལ་སྐད་ལྡང་བའམ་ལུས་ཚ་ཚག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་དེར་འགྲོ། ཡང་རྣམ་རྟོག་དོན་མེད་ཅིག་ཤལ་དྲན་ཡོང་། ཡང་ལྟ་སྣང་ཡུལ་དེར་ལྡན་ནི་བསྡད་པ་སྙམ

ཀློང་ཆེན་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

བྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་རིག་པ་གང་སོང་དེར་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ། དེ་མ་བྱུང་ཀྱང་ཐུན་བསྟུང་གིན་ཡང་ཡང་ལྟོད་གློད་ཤིག་བཤིག་གིན་ཤོག ༼ད༽ །ཡང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྤྲེའུ་འདྲ་བས་སྤྲེའུ་ཞིག་ཁང་སྟོང་དུ་བཅུག་ན་སྐར་ཁུང་ཐམས་ཅད་ནས་ཤུག་ཤུག་བྱེད་ཅིང་མིའི་ལད་མོ་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་དེ་འང་མིག་གིས་གཟུགས་གཅིག་མཐོང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་
ཅིང་ལད་མོ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་ཚོར་ཡང་དེ་དང་དེ་འདྲ་བར་རྒྱུག་ཅིང་ལད་མོ་བྱེད་པར་འདུག །དེ་ལ་ངོས་བཟུང་གིན་རང་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་ན་རྩལ་སྦྱུར་དུ་རྫོགས་འགྲོ་ཤིང་ ༥
ཕྲ་ཞིབ་སྤྲུ་རྩེ་འགྱུལ་བ་ཤེས་པ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་ཚེ་མི་ཤེས་ཟེར་ནས་ཡུན་རྒྱུང་བ་རེ་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་གིན་སྐབས་རེ་ར་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་སྒོམ་རེ་བཟློས་ཀྱིན་སྒོམ་པ་ནི་དྲན་
པ་མཆོག་འཛིན་བློས་བྱས་ཀྱི་སྒོམ་ཟེར་བར་གདའ། ད་ལྟའི་སྒོམ་ཆེན་པ་ཕལ་ཆེར་འདི་ལ་བྱེད་དེ་དེ་ལ་ཡིད་བཟོ་དང་བཅོས་སྒོམ་མ་བྱེད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅེས་བརྗོད། ༼ན༽ རྒྱུ་

༄། །ནང་དུ་ཆུ་འཕེགས་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲོ་རྒོད་ཟེར་ནས་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཚད་ཚོར་ནས་རྗེས་མེད་དུ་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱི་སྒྲོའི་རྩེ་མོ་རླུང་གིས་སྤྲུར་བ་ལྟ་བུའི་གཡོ་ཐུན་ལ་དྲན་པས་འཕྲལ་དུ་ཤེས་པ་བྱུང་ན་དེས་ནི་མི་སྟོ་བར་གདའ། འདི་དག་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །དགོས་བྱུང་ན་ཆོས་ཐུན་སོ་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མོས་གུས་ལ་རག་ལས་ཏེ། མོས་གུས་རབ་ལ་སྒོམ་རབ། མོས་གུས་འབྲིང་ལ་སྒོམ་འབྲིང་། མོས་གུས་ཐ་མ་ལ་སྒོམ་ཐ་མ། མོས་གུས་གཏན་ནས་མེད་ན་སྒོམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་ ༤
འདི་ར་སྒོམ་བཟང་ངན་མོས་གུས་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པས་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་འདེབས་དང་མོས་གུས་ཁོ་ན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་སྒོམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐུན་བསྟུང་བ་རང་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་རླུང་འགྲོ་འོང་རེ་ལ་འང་ཐུན་རེ་ཙམ། དེ་རྗེང་རྗེ་རིང་ལ་བཏང་སྟེ་བཟང་གྱིས་གལ་ཆེ་བ་ནི་ཁ་ཞེང་མཚམས་གྲོལ་ཁ་དེར་ཉམས་བཟང་།

ཕྱིས་ཞུགས་མ་ཐག་དེར་ཡང་ཉམས་བཟང་། ངན་ནའང་དེ་ཀ་ལྟར། ཐུན་ལའང་དེ་དང་འདྲ། ཡར་མཚམས་མགོ་དང་ཐུན་མགོར་ལེ་ལོར་ཤོར་ན་ཇེ་ལོད་ཇེ་དཀར་འགྲོ་རྟིང་ལ་འཆོས་པའང་དཀའ་
མོ་ཡོང་། མགོ་དེར་ཉམས་ལེན་བསྟུངས་པ་རེ་བྱུང་ན་མཚམས་དང་ཐུན་མ་ཐོན་པར་སྒོམ་སླ་ཞིང་འཕྲོས་གཤིན་པ་ཡོང་། དམིགས་པ་གཏོད་པ་དེའང་གང་ལ་གཏད་པའི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་
ཞིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་གཏད་ཅིང་། གལ་ཏེ་མ་གསལ་ན་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་བྲ་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒོམ་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་མ་
བཅོས་པར་བློད་ལ་འཇོག །དེའང་སེམས་འཛིན་གྱི་མན་ངག་གི་མཐུས་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་རྐྱེན་དང་མ་ཕྲད་པས་ཀྱི་ནར་ལས་པ་ཙམ་ནི་ཧིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་གྲངས་སུ་མི་ཚུད་དེ་དེ་ནི་ལུག་ལྟར་རྨུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མ་དག་པའོ། །གང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་མམ་ཞག་དང་ཟླ་བ་ལོ་བསྐལ་

༄། །པའི་མཐར་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཞེས་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་ངོ་བོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ངོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པས་དབེན་པ་ཡིན། རྐྱེན་ནི་སེམས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཕན་ཡོན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་རགས་པ་རྣམས་མགོ་གནོན་པའོ། །ཆོས་ཐུན་སོ་དགུ་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ། གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ། གཞི་རྩ་གཅད་པ། རིག་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་རགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་བྱས་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་བཏེན་ཙམ་བྱ། ཐོག་མར་སེམས་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་ཀྱི་གློད་ནས་འཇོག་ལུགས་ནི་གསལ་དངས་མདངས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་བཞག །བྱུང་ ༥

ཆོར་སེམས་སྒྲུ་ཤེས་པ་རྒྱུ་དང་རླབས་ལྟ་བུར་བཞག །གསལ་ཆ་ཡོད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་བུ་ཆུང་གིས་ལྷ་ཁང་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་བཞག །དེའི་ངང་ནས་རང་གི་སེམས་གནས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུའི་
རྩལ་གྱིས་གནས། ཁ་དོག་ཅི་ལྟ་བུ། གཟུགས་དབྱིབས་རྣམ་པ་ཅི་ལྟ་བུ། དངོས་པོར་འདུག་གམ་དངོས་མེད་དུ་འདུག་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་། ད་ལྟ་གར་གནས། ཐ་མ་གར་འགག །རང་གི་ལུས་
ལ་འདུག་གམ་མིང་དང་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སུ་འདྲའི་རྣམ་པར་གནས་གཞིག་ཅིང་དཔྱོད་ལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྙེད་ན་ལེགས་ཀྱི། གལ་ཏེ་མ་
རྙེད་ན་སྙིད་ལུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་ཡང་ཡང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་བཞི་བཅུ་པ། དམིགས་པ་སོ་གསུམ་པའོ།། ༈ །།དེ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ
ཞིག་འདུག་དྲིས་ལ། གནས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་ཡིན་ཤེས་རྒྱུ་མི་འདུག་ཟེར་ན། འོན་ཤེས་པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོམ་མུན་ནེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ། གསལ་ཧྲིག་གེ་བ་ལ

༥

༄༅། །རྫིན་ནི་བ་ཞིག་འདུག་དྲིས་པས། རྟིང་མ་ལྟར་འདུག་ཟེར་ན་སེམས་ངོ་མཐོང་བ་ཡིན། སྔ་མ་ལྟར་འདུག་ཟེར་ན་སླར་སྐྱོང་འཇུག །ཡང་སྔར་གྱི་གནས་པའི་དུས་དང་ད་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་དྲིས་པས་སྔར་གྱི་སེམས་གནས་པ་དེ་ཤེས་པ་འགོལ་ལེ་ཤིག་གེ་སྣང་བ་བཀག་མེད་དུ་བྱུན་ལོང་གི་སོང་ཞེང་དེ་ལ་ལྷོད་ཆགས་པ་སྔར་གྱི་རྩོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བ་ཡུལ་གྱི་སྤྲུ་རིས་ཆེར་མི་ཕྱེད་ཅིང་རིག་པའི་ངོ་བོ་མི་མཐོང་བར་གནས་པ་འཐུག་པོ་ཤེས་པ་དོང་དུ་བཙུག་པ་ལྟ་བུའམ། སྦྲང་མ་གར་སྦྱིན་ལ་འཕུར་བ་ལྟ་བུ་རིག་པ་མི་གསལ་བའི་ངང་དུ་གནས་པ་ཞིག་འདུག་ལ། ད་ལན་སེམས་གནས་པ་དེ་གསལ་དངས་སིང་ངེ་བ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ན། སེམས་ངོ་ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་སྔར་དང་ཁྱད་མི་འདུག་ཟེར་ན། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་གནོན་ནུས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པས་ད་དུང་ནན་ཏན་སྐྱེད་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ། ཡང་

གནས་པ་བཙལ་བས་མ་རྙེད་ན་སེམས་དེ་འཕྲོ་ར་བཙུག་སྟེ། སེམས་ཟེར་བའི་མི་དྲན་དགུ་དྲན་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་འཕྲོ་བ་འདི་ཉིད་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཕྲོ། དབྱིབས་ཅི་ལྟ་བུ། ངོ་བོ་ཅི་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཕྲོ། མིག་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ལ་འདུག་གམ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་འདུག །འོན་ཏེ་རང་གི་མགོ་ནས་རྐང་མཐིལ་ཡན་གྱི་དབང་པོ་དང་དོན་སྙིང་དང་ཡན་ལག་དང་ལུས་མདང་སྐྲ་དང་པགས་པའི་མཐར་སོན་པའི་བར་རམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་གང་འདྲའི་ཚུལ་དུ་འཕྲོ། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་གཉིས་ཀའམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གང་འདྲའི་ཚུལ་དུ་འཕྲོ་ཞིང་གནས་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་དོ། །ཆོས་ཐུན་ཞེ་གཅིག་པ། དམིགས་པ་སོ་བཞི་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་གཞི་རྩ་བཅད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་ན་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་སེམས་དེ་ཀ་ནན་གྱིས་ལེགས་པར་བཙལ། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་མ་རྙེད་ན་ཚོལ་མཁན་དེ་ཀའང་ཇི་ལྟར་འདུག །སྔར་རང་ལུགས་སུ་གློད་པའི་སེམས་དེ་དང་ད་

༄། །བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ཙམ་འདུག །སེམས་དེའི་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་འགྱུར་
བཅུག་ལ་གཅིག་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་ངོས་བཟུང་གནས་མཁན་དང་འགྱུ་མཁན་གཅིག་མི་གཅིག་འདྲི། དེ་གཉིས་གཅིག་ཟེར་ན་གཅིག་པར་ངོ་སྤྲོད། དཔེ་བཟའ་མི་གཉིས་ལ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་མའི་
རྒྱར་ཡོད་ན་ཕའི་རྒྱར་མི་ཡོང་ཕའི་རྒྱར་ཡོད་ན་མའི་རྒྱར་མི་ཡོང་འཕྲིན་ཕར་སྐྱེལ་ཚུར་སྐྱེལ་བྱེད་པ་བཞིན་སེམས་དེའང་གནས་ཙ་ན་མི་འགྱུ་འགྱུ་ཙ་ན་མི་གནས། གནས་འགྱུ་བྱེད་མཁན་སེམས་ ༤
གཅིག་པུ་དེ་རང་ཡིན་པས་གནས་འགྱུ་གཅིག་པར་ངོ་སྤྲོད། འགའ་ཞིག་སེམས་ངོ་མཐོང་ཡང་བརྗོད་མི་ཤེས་ཆོས་སྐད་མི་ཐོན་པ་ཡོད་པས་ཉམས་མྱོང་གི་མཚམས་ཕྱེད་པར་བརྟགས་ཤིང་དྲི་
དགོས༔ འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་སྐད་མ་འཛོལ་བར་སྨྲ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཆོས་སྐད་བཀར་ཞིང་ལེགས་པར་གཅུན་པས་གོ་བའི་ཆོས་སྐད་དེས་ཆོ་མི་ཐུབ་པར་ཟུར་དུ་རྒྱུངས་

ཀྱིས་ཐོན་ནས་ཡོང་། དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གིས་ཚོད་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལེགས་པར་ཁྲིད་དགོས། ཆོས་ཐུན་ཞི་གཉིས་པ། དམིགས་པ་སོ་ལྔ་པའོ།། ༈ །།
གཞན་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གཞི་རྩ་བཅད་དགོས་ཤིང་། བཅུ་གཅིག་ནི། ཡོང་སུ་འཚོལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། སོ་སོར་བརྟག་པ། ཞིབ་མོར་དཔྱོད་པ། ཞི་གནས། ལྷག་
མཐོང་༑ ཟུང་འབྲེལ། གསལ་བ། མི་རྟོག་པ། བཏང་སྙོམས། རྒྱུན་མི་འཆད་པ། ཡེངས་པ་མེད་པའི་རབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཡོད་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ ༨
བྲེང་ཆགས་སུ་བཙལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་དང་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གཞི་རྟེན་སོགས་རྩད་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོལ་པོ་དང་ཚོལ་མཁན་ལ་
སོགས་པ་རིམ་པས་མཐར་ཐུག་པར་བཙལ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོལ་བརྟག་དཔྱད་པས་དང་པོར་རང་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་

༄༅། །དུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའང་སྔ་མ་ལྟར་བཙལ་བས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི༑ དེ་དག་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱིང་ཞིང་རྨུགས་པར་གྱུར་ན་གོང་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། འཕྲོ་གོད་དུ་གྱུར་ན་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དགུ་པ་ནི། ཕྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་ཆོ་ལ་བརྟག་དཔྱད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །བཅུ་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ནམ་ ༥
ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཉེ་བར་བསྒྲིམས་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གིས་གླགས་མི་རྙེད་པར་བྱ་བའོ། །དེའང་གོ་བ་དང་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་ཞེན་པས་ནི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་དངོས་དང་ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུའང་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་གཞིག །ཕྱིད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགྲོ་ཚུལ་འདུག 191

ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཡེངས་པ་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་ཞེ་གསུམ་པ། དམིགས་པ་སོ་དྲུག་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རིག་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི།
གང་ཟག་གི་བློའི་རིམ་པས་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་སྔོན་བསགས་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ཆུང་བས་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཙམ་མམ་ཆོས་ཐོས་ཙམ་མམ་བརྡ་རྐྱེན་སྣ་
ཚོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་སྒོམ་བཏབ་ཙམ་ནས་ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་གོང་མ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་འོག་མའི་ཉམས་ཡར་ལྡན་ཚང་བ་དང་བཅས་དུས་གཅིག་ལ་ཤར་ཡོང་། ཐོད་
རྒལ་བ་ནི་སྔོན་སྦྱངས་དང་འཕྲུལ་གྱི་བློ་མཐོ་དམན་ཆེ་བ་ཞི་གནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ། རེས་འགའ་ཞི་གནས་འཆར། རེས་འགའ་གཉིས་ཀ་མི་ཡོང་། རིམ་གྱིས་པ་
སྦྱངས་སྟོབས་ཞན། ཉམས་ལེན་རྣལ་མ་སྤྲོལ་མ་དེ་ཉུང་ཉུང་སྔོན་ལ་ཞི་གནས་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དེ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་རྟོགས་རིམ་གྱིས་འཆར། འདི་ཀ་མང་ཡང་མང་རྒྱ་ཡང་བརྟན་པས

ངོ་སྤྲོད། དགུ་བཅུ་གོ་དགུ ཨ་མཚོ

༄། །ངོ་སྤྲོད་ཀུན་འདི་ཀའི་ལུགས་སུ་བགྱི་འོ།། ༈ །།ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་དགྲམ། མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་བཤམ། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། དམ་སེལ་དང་སྡིག་ཅན་གྲིབ་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ཚུར་མི་བཏང་། རྣམ་གཡེང་དང་བར་ཆད་མེད་པར་བྱས་ལ་སློབ་མ་ལ་གོང་ལྟར་ལུས་གནད་དང་སྔོན་འགྲོ་སོགས་སྒོམ་བཅུག་པའི་རྗེས་ལ་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་ཞོག །གློད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟེན་ལྟང་གིས་ལྟོས། མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྐྱེན། རྣམ་རྟོག་ཅི་ཤར་ ༥
ཡང་ཆེད་དུ་སྤང་བླང་བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་རང་ངོ་ལ་ལྟོས། འདི་ནི་ས་ར་ཧས། ཆུ་དང་མར་མེ་རང་གསལ་གཅིག་པུར་ཞོག །འགྲོ་འོང་ཡིས་མི་ལེན་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཟེར་བའམ་ད་ལྟར་བའི་ཤེས་པ་ངོས་གཟུང་དང་བྲལ་བའི་གསལ་སྟོང་རྗེན་ལྟང་ངེ་བ་འདི་ག་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན། གཞན་ནས་བཙལ་ཏེ་སྒོམ་པའང་མ་ 193

ཡིན༔ མི་ཤེས་པ་ཞིག་སྒོམ་དུ་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་རེས་སྒྲིམ་རེས་གློད་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྟེན། མཉམ་གཞག་ཏུ་གློད། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ལ་གང་ཤར་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། སེམས་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་སྟོང་བའི་དབྱིངས༔ ༔གསལ་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བློ་བྲལ་དེ། །རང་སར་ཞོག་ལས་རང་ལ་ལྷོས་དང་། །སྒོམ་ལྷག་མཐོང་གི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་འོང་གི། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ལ་དེ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐུན་ཞེ་བཞི་པ། དམིགས་པ་སོ་བདུན་པའོ།། ༈ །།འདི་འི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་འདྲི། འདི་ལ་མི་དགོས་པའི་སྟོང་སྣང་འདོན་དུ་འོང་བས་གཙུན་གྱིན་ཡང་དྲི། ཁོས་ཞུས་པ་དེ་ཁ་འཆལ་དང་དགའ་ཚད་མིན་དོགས་ཉམས་སྐྱེས་ཀྱང་བསྐྱིལ་ཡོང་བས་སྣ་ཁྲིད་དེ་གང་ཟབ་ཀྱི་ངོས་ནས་དྲི། འགའ་ཞིག་དོན་ལ་ཤར་

༄༅། །ཡང་ཁར་འདོན་མ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་སློབ་ཀྱིན་ཡང་དྲི། དེའི་སྐབས་སུ་བཙོས་མ་དང་གོ་ཡུལ་ཡིན་ན་ཚིག་དེ་ཟུང་མི་ཐུབ་པས་འགྱུར་གྱིན་ཡོད། དངོས་ཡིན་ན་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་ཀྱང་ང་ལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ཟེར་ཡོང་། ལེགས་པར་དྲིས་གང་སྐྱེས་རིམ་ནས་བདར་ཤ་བཅད་དེ་ངོ་སྤྲོད་པ་མ་གཏོགས་ཨེ་སྐྱེས་ཆ་མེད་པར་ངོ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་བཏབ་ན་དྲེད་པོ་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་ཞིག་ཡོང་༑ ཕྱིས་གཞན་གྱི་སློམ་འདེབས་པ་རྩུན་ལའང་གཉོད་དོ། །འདི་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་མ་ཚང་ཡོད་པས་རིག་པ་གཞུངས་ནས་ཉམས་ཤིག་ཁྲིར་ཤོག་ཅེས་བསྒོས་ལ་བཏང་ངོ་། །ཆོས་ཐུན་ཞེ་ལྔ་པའོ།། ༈ །།ཡང་རྟོག་མེད་དུ་བལྟས་པའི་དུས་དེར་གནས་པ་དེ་ཀ་མིན་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཟེར་ན། ལྷག་མཐོང་མ་ཤར་བས་ད་དུང་ཞག་འགའ་བསྲིང་ཞིང་བལྟར་འཇུག། ༈ །།ཡང་ཅི་ཡང་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཅང་མེད་དུ་འདུག་ཟེར་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་ཡང་མཐའ་དག་མ་མཐོང་བས་ད་དུང་མ་ཡེངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐག་ཆོད་ལ་སྟོང་རྒྱུང་ཞིག་འདུག་གམ་སྟོང་ལུགས་ ༥

ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་ལྟར་འཛུག །ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ཧྲིག་གེ་རྗེན་ནེ་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་མཐོང་རྒྱུ་འདི་འདྲ་རྣམ་རྒྱུ་ཡང་མེད། །འདི་ཡིན་སྙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་དང་། སེམས་འདི་གནས་པ་སྟོང་པའི་ངང་དུ་གནས་ལ་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་བ་རང་གིས་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་ལ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་གདའ་ཟེར་ན། གཅུར་གྱིན་དྲིས་པས་གོ་ཡུལ་ཡིན་ན་གྲུལ་མི་ཐུབ། མྱོང་བ་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཏེ་གནས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་ནོ།། ༔ །།ཡང་གར་སྐྱེ་གར་འགགས་སེམས་ངོས་བཟུང་ནས་ཚོལ་དུ་བཅུག་པའི་དུས་དེར་ཅལ་ཅོལ་བཤད་བྱུང་ན་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན།། ༔ །།སྐྱེ་རྒྱུ་འགག་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཟེར་ན་དེ་ཀའི་དུས་སུ་དེ་སྐད་སྨྲ་མ་པ་རེ་བྱུང་ངམ་དྲི། དེ་བྱུང་ཟེར་ན༔ དེ་སྐད་སྨྲ་པ་དེ་ག་རང་ལ་བལྟར་འཛུག །འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྨྲ་རྒྱུ་འང་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་ཟེར་ན། རྟོག་མེད་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེ་རིག ༤

196

༄༅། །སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད། ༔ །རྟོག་པ་ལ་བལྟར་འཇུག་པའི་དུས་དེར་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདུག་ཟེར་སྙན་སྙན་པོ་ལབ་ན་རྫུན་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ལ་བལྟས་པས་
རྗེས་མེད་དུ་ཤིག་ཤིག་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ཟེར་ན་ཅུང་ཟད་ཤར་བ་ཡིན། ༔ །རྟོག་པ་ཤར་ཚད་ངོས་གཟུང་མེད་པར་འཆར་གྱིན་འདུག་ཟེར་ན། དེ་དུས་ངོས་གཟུང་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཡོང་མི་ཡོང་དྲི།
ཡོང་ཟེར་ན་གོ་ཡུལ་ཡིན། འདི་སྙམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་གཏལ་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ཟེར་ན། རྟོག་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན། དེ་
གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད། ༔ །ཡང་དབང་པོ་སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བལྟར་བཅུག་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དེ་ཕ་གིར་ལམ་མེར་འདུག་ཟེར་ན། དེར་ལམ་མེར་འདུག་སྙམ་རྒྱུའི་གད་
དེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་དྲི། འདུག་ཟེར་ན་དེ་སྐད་སྙམ་པ་དེ་བལྟར་གཞུག །དེ་སྙམ་པ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་ཐལ་ལེ་བ། དེར་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེ་འང་འཛིན་མེད་གལ་

སློ་དོན་ དཔྱོ་བརྩ་གོ་བཀྲ་ ཨུ་མཚོ་

༥

197

མེད་དུ་ཤིག་གེ་བ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུའང་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དེ་སྐད་སྐམ་པའང་མེད་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ན། སྣང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན། དེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད།
༄ །།འདི་དག་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བའི་ཐབས་ཏེ་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ་བྱ་བ་སྟེ། རང་རིག་པ་བྱ་བའང་། བལྟས་པས་སེམས་ངོ་མཐོང་བ་དེ་རང་རིག་པ་ཡིན་
ཅིང༔ རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་བལྟས་ན་སེམས་ངོ་མི་མཐོང་། དེ་མ་མཐོང་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ངོ་མི་ཤེས། །དེ་མ་ཤེས་ན་ ༥
ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གལ་ཆེའོ། ༄ །དེའང་ཁོ་རང་ལ་མཐོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་གོ་ཡུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངེས་
ཀྱིས་ནས་ཁྲེར་ཤོག་བྱས་ལ་བསྒོམ་དུ་གཞུག ༄ །དེ་ལ་དྲིས་པས་སེམས་བདེ་གསལ་ལེ་བའམ། དངས་གསལ་ལེ་བའམ། ཐལ་ལེ་བ་གཏིང་ཕ་གི་ནས་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ངག་ཏུ་བརྗོད་

༄༅། །མི་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག །དེ་ལ་བལྟས་པས་ངོས་གཟུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་ཡོང་བ་འདུག་ཟེར་ན་གོ་ཡུལ་ཡིན་པས་གོ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འཕྲོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་གཞན་གྱི་གཞིག་འགྲེལ་མང་པོ་མ་བྱེད་པར་ངས་བསྟན་པ་བཞིན་སྒོམས་ལ་ཤོག་བྱས་ཏེ་ཉམས་རྟོགས་གོང་བཞིན་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་སྒོམ་དུ་གཞུག་ཅིང་སྐྱེས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །ངོ་སྤྲོད་པ་འདིའི་སྐུལ་ཤད་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་ངོ་བོ་ནི་གོང་གི་དོན་ཚན་གང་དང་མཐུན་ཀྱང་དེ་ཀ་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་ཅིང་ངོ་འཕྲོད་པའི་རྟགས་ཡིན། ཆོས་ཐུན་ཞི་དྲུག་པའོ།། ༔ །།ཡང་ངོ་སྤྲོད་གདབ་ཚུལ་ལ། འགྱུ་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། སྣང་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། འགྱུ་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། སྟོན་འགྲོ་ལུས་གནད་ཞི་ལྟག་གི་དམིགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་མ་བརྗེད་ཙམ་མམ་ཐུང་ཙམ་བསྒོམས་ནའང་ལེགས། ཐོག་མར་ཤེས་པ་རང་ལུགས་ ༤

སྲུ་གློད་ནས་བཞག །དེའི་ངང་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱི་བལྟ། དེ་ནས་འགྱུར་བཅུག་སྟེ་ལྟ་སའི་ཧ་བོའམ་མཆུར་ཕྲུའི་ལྟ་ཆེན་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གསལ་ལམ་གྱི་ཤར་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྒོམ། སླར་
ཡང་འགྱུ་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་དང་གནས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་བལྟ། འགྱུ་སེམས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བའི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་བལྟ། དེ་ལྟར་བལྟས་པས་འགྱུ་བ་རང་གྲོལ་
དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཡང་སེམས་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་ལྟ་ཆེན་དེ་དང་དེ་ཤར་བའི་སེམས་དེ་གཉིས་ཨེ་གཅིག་བལྟ། གཅིག་ན་སེམས་ལྟ་ཆེན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ལྟ་ཆེན་སེམས་སུ་སོང་བ་ཡིན་བརྟག །མི་
གཅིག་ན་ལྟ་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་ཆེན་དངོས་རེད་དམ་གཞན་ཞིག་ལྟ་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་བརྟག །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཚད་དང་དེ་མཐོང་བའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་མི་
གཅིག་སོགས་སྔར་བཞིན་བལྟ། དེ་ལྟར་རྣ་བས་སྒྲ་དང་སྣས་དྲི་དང་ལྕེས་རོ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ཚོར་བ་རྣམས་ལའང་གོང་བཞིན་བརྟགས་ཏེ་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་

༄༅། །པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་ཏེ་འགྱུ་བ་རང་གྲོལ་དུ་སོང་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
བཞག་གོ །ཆོས་སྤྱན་ཞི་བདུན་པ། དམིགས་པ་སོ་བརྒྱད་པའོ།། ༈ ། །ཡང་རང་གི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཞིག་གསལ་བཏབ། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམས། ཡང་མི་དགའ་བ
ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་སྙིང་མི་དགའ་བ་ལྷང་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་འདུག །དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་དེ་དང་མི་དགའ་བར་འགྱུས་པའི་སེམས་དང་ ༥
ཐོག་མའི་གནས་པའི་སེམས་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་འདུག་བལྟ། ཡང་སེམས་སྤྲོ་གང་ཐུབ་ཅིག་དུས་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་སྤྲོས་ནས་དེ་དང་སྔར་གྱི་གནས་པའི་སེམས་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་
འདུག་བལྟ། དེ་ལྟར་བལྟས་པས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་དུ་མ་སྤྲོར་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་འདིའི་གནས་འགྱུའི་རོལ་པར་

ཀོཾ་ཚོང་མཉན་ངག་གཅེས་བཏུས།

རྟོགས་ཏེ་འགྲུབ་པ་རང་དངས་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དུམ་རོ་གཅིག་པ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ སྤྱན་ཞེ་བརྒྱད་པ། དམིགས་པ་སོ་དགུ་པའོ།། ༄ །།ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་གང་ཤར་བ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཀ་ངོས་གཟུང་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དུ་ཤར་ཙ་ན་རྟོག་པ་ངན་པ་ཞིག་ཡོགས་སུ་སྣང་མི་དགོས་གཉེན་པོ་ཞིག་ཡོགས་ནས་བཅལ་

མི་དགོས་ཏེ། གང་དང་གང་གིས་འཆིང་བ་རྣམས། །དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གྲོལ་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱད་པར་ལམ་དེ་རྟོགས་པ་ན། །ཚེ་འདི་ར་སངས་རྒྱས་གནས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆགས་ཡུལ་ ༤

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བསམས་ནས་ཆགས་པས་བློ་རང་དབང་མི་འདུས་པ་ཙམ་དུ་བྱ། ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ལ་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་བལྟ། ཡང་གཉིད་བྲོ་བའི་དུས་གཉིད་འཆོག་པའི་

སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ། དེ་བཞིན་དུང་རྒྱལ་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལའང་བལྟ་ཞིང་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པ་དང་བཅས་བཞིན་པར་གཅིག་ཚུགས་སུ་བལྟའོ། །ཡིད་ལ་སྣ་མའི་རྟོག་པ་རྒྱུན་

༄། །མི་མཐུད། རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱ། ལྷ་ཡུན་ཐུང་ན་ངོ་མི་འཕྲོད་པས་ཐུན་བཅུ་བཅུ་ཙམ་རེ་ཐུན་དུ་བཅད་ལ་རིག་པ་ངར་བསྐྱེད་དེ་བལྟའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟ། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་པས་དུག་ལྔ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་ཤར་ཙན་འདོད་ཆགས་སོགས་མ་སྤངས་པར་དག་པས་རང་གྲོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་དེ་ཀ་ལ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་འོད་དཔག་མེད་སོགས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་ལ་ཅེར་ཅེར་བལྟ་ཞིང་བཞག་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བས་དུག་ལྔ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་མན་ངག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། དུག་ལ་སྔགས་ཀྱིས་ཐེབས་པ་བཞིན། །དུག་ལྔ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གདམས་ངག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཐུན་ཞི་དགུ་པ། དམིགས་པ་བཞི་བཅུ་པའོ།། ༈ །།མདོར་ན་སེམས་ཉིད་གཉུག་མའི་རྩལ་སྣང་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་ཡང་

དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་རོ་སྙོམས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡོགས་སུ་མི་བཙལ་བར་གང་ཤར་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་ཅེར་བལྟ་ཞིང་སྐྱོང་ལམ་རྣམ་བཞེར་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱངས་པས་དེ་རྣམས་ངོས་གཟུང་དང་
རང་བཞིན་མེད་པར་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་རྗེན་རྗེན་འཆར་བས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱུས་ནས་གཉིས་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། གང་སྐྱེས
གཉུག་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །གང་ཤར་དྲན་པས་སོར་བཞག་ན། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ཏུ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི་ ༤
ཉིད་ནས། །བསྐལ་པའི་མུན་པར་སྒྲོན་མེ་སྦྱར། །ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་གཏན་ནས་བཅོམ། །སྐྱེས་བུ་གཉིད་སད་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། །རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་
ལགས་པར་གདའ། །གཉེན་པོས་བཅོས་སུ་མེད་པར་གདའ། །རིག་པ་གསལ་བའི་ངང་དུ་གདའ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་

༄༅། །མེད་༔ ༔ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་གོད་ཚང་པས། དེས་ན་རྟོག་པ་སྐྱེས་དུས་སུ། །དེ་ཉིད་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར། །སྟོང་
པར་ཤེས་པས་སོ་ལ་ཞོག །རྟོག་པ་ཆོས་སྐུ་ཤར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་པས་ཉམས་ལེན་པ་དེ་མོ་ཞིག་ཡོང་བར་གདའ།
སྔར་མི་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ད་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྔ་ཕན་མིག་གིས་མིག་མ་མཐོང་བ་བཞིན་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་བསྒྲིབས་ནས་འཆར་སྒོའི་
གདངས་མ་མཐོང་ལ། འདི་ར་རྟོག་པ་དངས་པས་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྒོམ་གྱི་མཐིལ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་གང་ཤར་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་གྱིས་ལ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་རྗེན་
པར་གནས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བར་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ་ནས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གསལ་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་

ཞལ་ནས། རྟོག་པ་དེ་དགོས་པར་བལྟ། སྐུ་དྲིན་ཆེ་བར་བལྟ། སྙིང་དུ་སྡུག་པར་བལྟ། མེད་དུ་མི་རུང་བར་བལྟ། དེ་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་དོན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་པས་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན། རྣམ་རྟོག་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་མེད་པས་རྟོག་པ་དགོས་པར་བལྟ། སྔར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལས་ད་རྟོག་པ་ཆོས་སྐུར་གསལ་འདེབས་པ་འདུག་པས་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བར་བལྟ། ད་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་རྩོལ་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ན་ཁོ་རང་ཆོས་སྐུར་འདུག་པས་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་བལྟ། རྟོག་པ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་མྱོང་བ་སྐྱེས་ན་ཁམས་འདུས་ཀུན་འབྱུང་ ༥
བའི་དོན་མེད། ཁམས་འདུས་ཚད་རྟོག་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་པས་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྒམ་པོ་ནས་དྭགས་པོ་སྟོད་དུ་བྱོན་ཅ་ན་གྲྭ་པ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་དུས་སུ་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ཆེན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཞིག་འདོད། རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནི་དགག་ཏུ་མི་བཏུབ་པར་འོང་། སྒོམ་ཆེན་པ་འོ་བརྒྱལ་ཏེ་འགྲོ། འོན་ཤིང་ཇི་ལྟར་མང་བ་ལྟར་མེ་ཆེ་བ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་ཇི་

༄། །ལྷར་མང་བལྷར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དུག་ལྔ་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་ཀ་ལྷར་སྐྱེར་བཅུག་པས་ཆོག །དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་མ་བཅོས་པ་འདི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་འདི་རང་ཡིན་ནོ། །རང་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་ངོ་མ་ཤེས་པའང་འདི་ཀ་རང་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལའང་འདི་ཀ་ལས་མེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཕག་མོ་གྲུ་པས། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རིག་པ་སྟེ། །རིག་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དགའ་བ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །སྒོས་ཀུང་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཉིད་ ༨
ལ༑ །སྣང་བར་འདོད་ན་མང་དུ་འགྲོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྤང་མི་དགོས། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་དུས་སུ། །རང་གི་བླ་མར་ཕལ་གྱིས་ཤེས། །རྟོག་པ་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་གོ །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་
རྣམ་རྟོག་གཉིས། །ཐ་དད་ཆུང་ཟད་མེད་པར་ནི། །ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་པ་དེ། །བདག་གི་མ་འཁྲུལ་བླ་མ་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་སེམས་སུ་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས། །རྣམ་

པར་རྟོག་པ་སྤང་དུ་མེད། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད། །རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་འདི། །ཆུ་ལ་ལན་ཚྭ་བཏབ་པ་བཞིན། །རྟོག་པ་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་པར། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བླ་མ་དེ། །ཤེས
རབ་སྒོ་འབྱེད་བླ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས། མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་བཙལ་མི་དགོས། རྣམ་རྟོག་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་མི་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་མུ་གེ་མི་
ཡོང་བར་སྐྱ་རྒྱལ་གྱི་མགོ་ནས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་སེམས་གནས་གནས་པོ་གསལ་གསལ་པོ་བདེ་བདེ་པོ་ཞིག་མ་འཚོལ་བར་གང་ཤར་ལ་སྤྱངས་བླང་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ ༨
པས་རྟོག་པ་གང་ཤར་ཡང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་དྲན་པ་མ་ཡེངས་པའི་ངང་ནས་བཟོ་བཅོས་མི་བྱེད་པ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཧྲཀ་དེ་ཕྱད་དེ་འཛིན་མེད་ལྷུག་པའི་ངང་ནས་རང་བབས་སུ་འཇོག་
པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ཆུ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་ཅིང་དེ་ལ་ཅེར་

ཐོར་རྒོན། ཁྲ་བཞི། ཁྲ་ཚོ།

༄། །བལྟས་པས་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་འགགས་པ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་ལྟང་ངེ་ར་འདུག་པ་དེ་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལས་རླབས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉུག་མ་གསལ་སྟོང་གི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཡང་དོན་གཉིས་སུ་མེད་དེ། བརྟག་གཉིས་ལས། འདི་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ། །འཁོར་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་ནི༑ ༑མྱ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་རྟོག་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་མ་སོང་གི་བར་འབད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་ལྔ་བཅུ་པའོ།། ༈ ། །དེ་འང་ ༤

སེམས་འདི་འགྲོའམ་སྡོད་དམ་ལས་བྱེད་དམ་ཅི་འདྲ་འདུག་ལྟོས་ལ་འདུག་ཚུལ་ཁྲེར་སོག་བྱས་ཞག་འགའ་བརྟག་འཛུག །དེ་ནས་དྲིས་པས་སེམས་དེ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྡོད་འདུག་ཟེར་ན། ཁ་སང་འདི་ནས་ཕྱིན་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་ཁྱོད་ལ་ཟས་ཟ་བ་གོས་གྱོན་པ་ཉལ་བ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་སམ། ད་ལྟ་འདིར་འགྲོ་དགོས་བསམ་པ་དང་དེད་ལ་བླ་མ་ཡིན་སྙམ་པ་

ཙམ་གྱི་རྟོག་པ་འཆང་མེད་པར་གནས་འདུག་གམ་བྱས་པས། དེ་ལྟར་མི་འདུག་ཟེར་ན། འོན་ད་ཅི་ནས་སྟོད་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་བ་དང་འགལ་མོད་ད་རྫུང་རེམ་ལ་ལྟོས་ཤིག་བྱ། ༈ །ཡང་སྒོམ་ཆེན་རྙིང་
པ་ལྟ་བུས་སེམས་མ་བཅོས་གཉུག་མའི་ངང་ལ་སྟོད་གདའ་ཟེར་བའམ། སྤྲོས་བྲལ་དུ་འདུག་ཟེར་བའི་སྟོང་སྐད་འདོན་གྱིན་འདུག་ན་ཁ་སང་ནས་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་གཉེན་པོས་མ་བཅོས་པའི་
ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཁྱེར་ཤོག་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཁྱེད་ལ་སྒོམ་སྐད་ཞུས་པ་མ་ལགས། ད་དུང་གཞིག་འགྲེལ་མཛོད་ལ་བྱོན་བྱ། ༈ །ཡང་དགེ་བཤེས་ལྟ་བུས་དོན་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་མདོ་རྒྱུད་ ༥
སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་མང་པོ་བྱས་ནས་དེ་དང་སྒོ་བསྟུན་ཏེ་ལབ་བྱུང་ན་ཁ་སང་ནས་གཞུང་སྐམ་གྱི་ཚིག་རིས་རེ་ཁྱེར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་འདིར་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའི་སེམས་ལ་ལྟོས་བྱོན་
བྱས་པ་ལགས་པས་ལུང་གིས་མི་ཕན་ད་དུང་གཞིག་འགྲེལ་མཛོད་བྱ། ༈ །ཡང་བསྒྱུར་གྱིན་དྲིས་པས་གཉེན་པོས་མ་བཅོས་གྲུབ་མཐས་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་རང་ག་མ་འདི་ལ་སྟོད་རྒྱུ

༄༅། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག །རྣམ་རྟོག་མི་འཕྲོ་དགུ་འཕྲོ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བྱེད་ཀྱིན་གདའ་ཟེར་ན། ད་བྱ་ར་ཙུང་ཟད་ཅིག་བྱས་འདུག་སེམས་ཁོ་རང་ལ་སྟོད་རྒྱུ་མི་འདུག་པ་དེ་ཀ་ཡིན།
༈ །ད་དུང་ཆགས་སྡང་དང་དགའ་སྡུག་དང་དབྱ་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་སྟོད་བཙུད་སོགས་སྣང་བ་དུ་མ་འཆར་བ་འདི་རྣམས་བྱེད་མཁན་ཡོགས་ན་འདུག་གམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སེམས
རང་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་ལྟོས་ལ་ཤོག་ཅིག་བྱས་ལ་བརྟག་ཏུ་གཞུག་གོ །ཡང་དྲིས་པས་སྟོད་བཙུད་འདི་རྣམས་ལྷ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདུག་ཟེར་ན། ༥
ལྷ་སོགས་དེ་དག་ནི་གནས་གང་ན་ཡོད་དུས་ནམ་ནས་བཟོས་རྒྱུ་གང་ནས་བཙལ་བཟོ་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱས་དྲིས་པས་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ཟེར་བ་ཅི་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་
ནང་དུ་རྫུན་མི་ཤོད། ངེས་ངེས་བྱས་ནས་ལབ་དགོས་པ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྫུན་མ་ཐོས་འདུག་པ་དེ་ལ་ཧིག་ཧིག་མེད་ད་དུང་བརྟག་གཞིག་ཐོང་བྱ། ༈ །ཡང་དྲིས 211

པས་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུག །སེམས་བསྡད་ཙ་ན་གང་ཡང་མི་འདུག་སེམས་འགྲོ་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་བྱེད་འདུག་ཟེར་ན། སེམས་བྱེད་པ་པོ་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གམ་ཐ་དད་དུ་འདུག་བྱས་པས། ཐ་དད་དུ་འདུག་ཟེར་ན། ཀ་བ་སྣམ་པའི་དུས་སུ་ཀ་བ་སྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཀ་བ་ཞིག་ཡོགས་སུ་འདུག་གམ་དྲིས་པས། གཉིས་མི་འདུག་ཟེར་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འཁྲུལ་སེམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱ། ༔ །དེ་དག་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་ཁྱེད་རང་སེམས་འདི་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་བ་དེ་དུས་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན། ༔ །འཁྲུལ་སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་སེམས་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་དྲུག་གི་འཁྲུལ་སྣང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་རྫོགས་སུ་བཅུག་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་

༄༅། །ཅེས་པ་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ནི་མེད་ལ་འཕྲུལ་སེམས་མི་རྟག་ན་འཕྲུལ་སྣང་མི་རྟག་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ༈ །ཡང་ཕྱིད་རང་བྱེད་མཁན་
ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུག་གཞན་སུས་ཀྱང་བྱས་པར་མི་འདུག་སེམས་བསྡད་ཙ་ན་གང་ཡང་མི་འདུག་སེམས་འགྲོ་ཙ་ན་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ག་ཡིན། དེ་ལའང་བྱེད་པ་པོ་
སེམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིད་རང་གིས་ཀ་བ་སྐམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཡིན་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཀ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཅིར་སྣང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གུར་ ༥
ལས༔ རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དོན་རྣམས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་
ཧས༔ སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས

གསུངས་པས། རང་ལ་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བློ་ཐག་གཅད་པར་བྱོས་ཤིག །ཆོས་སྤུན་ང་གཅིག་
པའོ།། ༔ །།གཉིས་པ་སྣང་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ། སྣང་བ་སེམས། སེམས་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ། ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་སྟོན་འགྲོ་སོགས་སྔར་
བཞིན་མ་བརྗེད་ཙམ་བྱས་ལ། མིག་སྔར་གང་གསལ་བའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་མིག་དང་སེམས་གཏད་དེ་མ་ཡེངས་པར་བལྟས་པས་དང་པོར་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར། དེ་ནས་ལྟ་མི་ ༤
འདོད༔ དེ་ནས་མིག་སྒྲིད་ཆེ་ལ་བ་འབྱུང་བས་དེའི་དུས་སུ་མིག་ངོར་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཨེ་འདུག་བལྟ། བལྟས་པས་མིག་རྟེན་དེ་ལྟ་ཡུལ་ལགས་མོད། ལྟ་མཁན་
སེམས་དེ་ནང་ན་ཡོད་པ་དེར་འདུག་ཟེར་ན། སེམས་དེ་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་ན་འདུག་གང་ཕན་གཟུགས་ཡིན་གང་ཙུན་སེམས་ཡིན། ད་དུང་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་མ་ཟིན་པར་འདུག་པས 214

ཀོཾ་ཆེན་ངག་གཅེས་བཏུས།

༄༅། །སེམས་ལ་གཟུགས་དེ་སྣང་ལུགས་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་འདུག་ལྟར་འཛུག །གལ་ཏེ་སྣང་བ་སེམས་སུ་འདུག་ཟེར་ན། ད་དུང་བློ་ཐག་ཆོད་མ་ཆོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དེ་སེམས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སེམས་དེ་གཟུགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་བརྟག་འཛུག །གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་སོགས་ལ་མཚོན་ན་འབྱུང་བཞིས་ཚུར་ལ་ང་ནི་འབྱུང་བཞིའོ། །སྙམ་དུ་རྟོག་གམ་ཟེར་བ་འདུག །འོན་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་འབྱུང་བཞི་ཞེས་བརྟགས་ནས་འབྱུང་བཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་འདུག་སོགས་ལེགས་པར་བརྟག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་སེམས་གཏད་ནས་གོང་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་བྱེད་བཅུག་སྟེ་དྲིའོ། །བལྟས་པས་དམིགས་རྟེན་དེ་ཀ་མ་གཏོགས་ལྟ་མཁན་གྱི་སེམས་མདོག་དབྱིབས་སོགས་གང་ཡང་མི་གདའ་ཟེར་ན་དེ་ཀ་སྣང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་རྩེ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྐྱོང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་བྱིན་རླབས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་

པས་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་བར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་སེམས་འདི་ག་དམིགས་རྟེན་ལ་སོགས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བར་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བག་
ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། བིར་ཝ་པས། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཉིད་སྣང་བ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ ༨
ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཉམས་ལེན་དུ་བྱོས་ཤིག །ཆོས་ཐུན་ང་གཉིས་པ། དམིགས་པ་ཞེ་གཅིག་པའོ།། ༈ །།ཡང་སེམས་ནང་དུ་བཀུག །སྐྱེ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་དུ་འདུག་གམ་གཅིག་ཏུ་འདུག་དྲི། ཐ་དད་ཟེར་ན

༄། །ལུས་སེམས་ཁང་པ་དང་མི་བཞིན་དུ་འདུག་གམ་ལུས་དང་གོས་བཞིན་དུ་འདུག །དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ནའང་མགོ་ནས་རྐང་མཐིལ་ཡན་གང་དུའང་ཚེར་མ་ལྟ་བུ་ཟུག་ཚེ་ཚ་བ་ཚོར་བ
འདི་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར་བ་ཡིན། ལུས་ཀྱིས་ཚོར་ན་རོས་ཀྱང་ཚོར་རིགས་པ་ལས་མི་ཚོར་བར་འདུག །སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ན་ལུས་སེམས་ཐ་དད་ཅིང་ལུས་ལ་ཟུག་རྫུ་བྱུང་བ་འདི་སེམས་ཀྱིས
ཚོར་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་བཅད་པ་དང་ས་བརྐོས་ནའང་སེམས་ལ་ན་ཚ་འབྱུང་རིགས་ལ། དེར་མ་ཟད་སྣང་བ་སེམས་སུ་འདུག་ཟེར་བྱུང་བ་ཐག་རིང་པོའི་སྣང་བ་རྣམས་སེམས་སུ་འདུག་ན་ཉེ་བ
ལུས་སེམས་སུ་མེད་པ་གར་སྲིད་པས་ལུས་སྣང་གཉིས་སེམས་ཡིན་ན་ཡིན་མཉམ་དང་མིན་ན་མིན་མཉམ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ད་དུང་ལེགས་པར་བརྟག་གཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ། གལ་ཏེ་
ལུས་སེམས་གཅིག་ན་ལུས་སྐྱེ་ཤི་བྱེད་དུས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤི་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། ལུས་འགྱུར་ཚེ་སེམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་དང་སེམས་འགྱུར་ཚེ་ལུས་ཀྱང་འགྱུར་ཞིང་ལུས་མེས་ཚིག་ན་སེམས་ཀྱང་མེས

ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམས་ཏེ་བརྟག་གཞིག་ལེགས་པར་བྱས་ནས་གོ་ཡུལ་ཙམ་མིན་པར་མྱོང་བ་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངེས
ཀྱིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་དེ་ལན་ཁྱེར་ཤོག་ཅེས་བསྒོའོ། །ཡང་དྲིས་པས་ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པས་ཚ་བ་དང་ལུས་སྐྱེ་ཤི་ཅན་དུ་སྣང་བ་སོགས་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་མ་རྟོགས
ཤིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་མ་གྲོལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལགས་མོད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སེམས་སྣང་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཤི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ ༥
དེའང་དེ་མཐོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྣང་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་ཟེར་ན། ད་ངོ་འཕྲོད་འདུག་པས་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་སུ་ཐག་བཅད་ཅིང་དགེ་
མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་འཇོག་པར་བྱོས་ཤིག །ཆོས་ཐུན་ང་གསུམ་པ། དམིགས་པ་ཞེ་གཉིས་པའོ། ༈ །དེ་ལྟར་བསྒོམས

༄༅། །ཕས་ཡུལ་དང་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་སེམས་གཅིག་པུ་འདི་ཀའི་རང་སྣང་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བློས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་བ་ན་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཐ་དད་དང་ཡོད་མེད་དང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་སེམས་བེམ་ཤེས་དང་ཡིན་མིན་དང་སྟོང་མི་སྟོང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྟག་མི་རྟག་གཟུང་འཛིན་སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་སོགས་ངག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་དུ་སེམས་ཉིད་ཀོ་ནའི་རང་སྣང་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་བཟུང་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་ལྟོས་བཞག་ཡིན་པས་ཐ་དད་མ་གྲུབ་པས་གཅིག་ཏུའང་འཛོག་མི་རུང་ལ་འོན་ཀྱང་སྣང་རིག་སྟོང་གསུམ་

དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་ངག་ཏུ་གཅིག་པར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན་མེ་དང་ཚ་བའམ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་ཆུ་ལས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་དང་
པོ་པ་དང་རྟོག་གེ་བ་ལྟ་བུ་ཁྲིད་ན་གཅིག་ཏུ་མ་བརྟག་པ་སོགས་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་མ་ཆོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དྲི་བ་སོགས་བྱ་དགོས་ལ། རང་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་བའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྤྲོས་པ་མང་
པོའི་བརྟག་གཞིག་མི་བྱེད་པར་སྣང་བ་གང་ཤར་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པ་མ་བཅོས་པར་ལྷོད་ཀྱིས་བཞག་པས་སྣང་བ་སེམས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཉམས་རྟོགས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར ༤
གྱི༑ གཞན་དུན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བློ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་འདི་རམ་མི་འཐད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་ཤོར་བའི་སྐྱོན་དུའང་འགྱུར་བས་འདིའི་སྐབས
སུ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྒོམ་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་ཞེ་འདོད་དང་རེ་དོགས་བྲལ་བའི་ངང་ནས་ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ལ་གང་ཤར་འཛིན་མེད་མ་བཅོས་པའི་ངང་ནས་སྐྱོང་བ་འདི་ཀ་གལ་ཆེ། དེ་སྐད་དུའང་། གྲུབ

ཞི་ཁྲོ་ བཀྲ་ བཅུ ཀྲུ་མཚོ

༄། །ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས། སེམས་དང་སྣང་བ་གཉིས་པོ་མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད་ཅེས་དང་། སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་སམ་སེམས་ཀྱི་འོད་ཡིན་མོད།
ཅེས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་སྣང་སེམས་གཅིག་ཡིན། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་ལོགས་ན་མེད། སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་འོད་དམ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་
སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་སྣང་བ་སྒྲོག་རང་བཏོལ་དུ་འགྲོ། སེམས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་སྒྲོག་རང་བཏོལ ༥
དུ་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉི་མ་སོང་ནས་འོད་ཕྱིར་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ་ཉི་མའི་ཕྱིར་འོད་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་རང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནས
འོང་༑ སེམས་དག་པས་སྣང་བ་རང་ཤུགས་ལ་དག །དེས་ན་སྣང་བ་དང་སེམས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་སོར་བཞག་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་ཆོག །སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་

གློས་བཞག་ནས་སེམས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་ཡེ་རྒྱིས་རྐྱན་མོ་མཇུབ་ཚུགས་སུ་བསྒོམ། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཡལ་བ་ཞིག་ཕབ་ནས་དེ་ནས་ངོ་བོའི་ཐོག་ཏུ་
བསྒོམ་ཏེ་དེ་གཉིས་འདྲ། ཆོས་ཉིད་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ་ནས་ངོ་བོ་མ་རྟེད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་འཚང་མི་རྒྱ། རླུང་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཡིན། རླུང་གིས་གཡོས་པས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་
སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གནས་ཏེ་སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རང་སར་དག་ནས་འགྲོ། གཉིས་མེད་རིག་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད་གཉིས་ཚུན་དང་ཚུན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུར་དབྱེར་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཞང་གིས། འདི་ལྟར་སྣང་
བ་འདི་འང་སེམས་ལས་ལོགས་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ། སེམས་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་དཀར་དམར་ལ་

༄། །སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་ཤར་བས་སྣང་བ་རྐྱེན་ཤར་ཡིན། དྲན་པ་དང་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་བྱུང་ས་དང་གནས་ས་དང་ཐིམ་ས་
དང་བྲལ་བས་རྩ་བྲལ་ཡིན། བདེ་སྡུག་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་བདེ་སྡུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དཔེར་ན་གཏྲ་དང་བཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་འདས་རོ་གཅིག་གོ །
ཞེས་དང་། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པས་ན་ཆོས་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་བ་ལ་སྣང་བ་མཐའ་དག་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡང་དག་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་
བྲལ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་འབྲས་བུ་གང་ལའང་རེ་བ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྒོ་ད་ཚང་པས། སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། སྣང་ཡང་རང་

བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཛིན་པ་མེད་པར་ཕྱུད་དེ་ཞོག །སྣང་བ་དགག་མི་དགོས། འཛིན་མེད་ལ་གནས་ཀྱིན་འདུག་ན་དེ་ཀ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ཀ་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོངས་ཤིག །དེས་ཆོག །ཅེས་དང་། སྤྱིར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ནི་རང་གི་སེམས་ཡིན། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པས་
ཤེས་པ་ནང་དུ་གཟུང་མི་དགོས། དེའང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སྣང་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཀ་རང་གི་སེམས་ཡིན། གཟུགས་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། གཟུགས་ཐོག་རང་དུ་ ༨
འཛིན་མེད་དུ་ལྷུན་གྱིས་བཞག་པས་གཟུང་འཛིན་རང་སར་གྲོལ་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ཡིད་ལ་འགྱུ་ནའང་འགྱུ་བའི་ཐོག་རང་དུ་བཞག་པས་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་
བ་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་མ་བསྒོམས་པར་ཕྱི་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འཛིན་མེད་དུ་བསྒོམས་པས་ཚོགས་དྲུག་སྒོམ་དུ་ཤར་ནས་བོགས་ཐོན་ནས་འོང་བ་ཡིན། ང་མཚམས་བྱས་པ་

༄༅། །ཡིན་སྣམ་པའི་རྟོག་པས་མ་བཅིངས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཕར་མི་བལྟ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ཀྱང་རྟོག་པར་མ་བཟུང་བས་ཆོག་པ་ཡིན། ལར་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གང་གནོད་པའི་སྡེང་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ནན་ནད་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ། ལྟོགས་ན་དེ་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ། གྲང་ན་གྲང་ཐོག །མི་དགའ་ན་མི་དགའ་བའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམས་པས་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་སྒོམ་དུ་འཆར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཅི་སྟེ་ན་རྐྱེན་སྣང་ཁོ་རང་རང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ན་ཆོས་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་བོགས་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཆེད་དུ་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་མི་སྒོམ་པའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པ་ཞིག་ནི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པས། སྣང་བ་དང་རིག་པའི་སྟེང་ནས་སྣང་བ་ཞེས་པ་སྦྱངས་མ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཀུན་གཞི་སློ་ལྟའི་སྟེང་དུ་ཤར་བ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ། སྣའི་ཡུལ་དུ་དྲི། ལྕེའི་ཡུལ་དུ་རོ། ལུས་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་རིག་བྱ་སྟེ་དེ་རྣམས་རྟོག་མེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གནས། སྒོ་ལྔའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་མཐོ་དམན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་
འཛིན་པ་ཞུགས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཐོག་མེད་དུས་ནས་གོམས་པའི་བློ་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པས་འདི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་
ཞིང་། དངོས་པོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་བདེ་སྡུག་གི་མྱོང་ཚོར་སྣ་ཚོགས་ཞིག་སྣང་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་
དེ། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་ན་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའམ། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་སྣང་ཡང་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ནས་སྣང་བ་མིན་སྒྱུ་མའི་རྫས་དང་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
གྲུབ་པའི་རྫུན་སྣང་ཤར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བློ་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྣང་བས་བདེན་པའམ་རྟག་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་སྣང་མཁན་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རིག་པ་

སྒོམ་དོན་ བཀྲ་ བཅུ་གསུམ་ ཀྲ་མཚོ་

༄༅། །ཞེས་པའང་སྒོ་ལའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་མཁན་པོ་དེ་ཀ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་ལས་ལོགས་པའི་རིག་པ་ཞེས་པ་ཞིག་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
སྣང་བའང་རིག་པ་རིག་པའང་སྣང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་
ནོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྣང་བ་ཇི་ལྟར་ཤར་བའི་ཐོག་ཏུ་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་ཞིང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་གློད་ནས་བཞག་པས་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་རྟོགས་ ༥
སྐྱེས་ཏེ་བདེ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ། དེར་སྣང་བ་དགག་མི་དགོས། སྟོང་པ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། སྣང་བ་དུ་མར་སྣང་ཡང་སེམས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པས་དུ་མ་རོ་གཅིག་སྟེ། སྣང་བ་ཕྱི་རྡུམ་
ལུས༔ རིག་པ་ནང་དུ་མ་ལུས་པས་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར། དེ་ཉིད་བསྒྲུངས་པ་ལས་རོ་གཅིག་དུ་མར་ཤར་བ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཉེ་མའི་གུང་ལ་ཟ་འོག་བཀྲམ་པ་བཞིན་འཆར་བ་ཡིན། ཞེས

དང་། རྗེ་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོས་འབུམ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྣང་བ་རང་གི་སེམས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྩིས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་དམ་ཆོས་
བླ་ན་མེད་པར་མཛད་པས་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དག་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་རབ་རྟོགས་པ་འབྲིང་ཉམས་ཐ་མ་འང་གོ་བའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཅི་ལོངས་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
དང་། སྐྱབས་པ་འབྲི་གུང་པས། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་སེམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཕག་
གྲུས། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། ཅི་སྣང་རང་གི་ངོ་བོར་ཤར་ཞེས་པ་ནི་སྣང་
གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཆར་ལ་དོན་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་མདོར་བསྡུས་ལས། རང་རིག་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ནི། །སྣང་ཞིང་

༄། །སྟོང་ལ་སྟོང་ཞེང་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ། །དཔེར་ན་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་མེད་གཏན་ལ་དབབ། །ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། །ལུས་
དང་སེམས་ནི་དབྱེར་མེད་དེ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྱུང་ལྡོག་གིས། །ཀུན་གྱི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་
བྱའོ༔ ༔ཆོས་ཐུན་ང་བཞི་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་སེམས་སྟོང་པར་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་སེམས་ཉིད་དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་པ་སྐད་ཅི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་གཟུགས་ཁ་དོག་དབྱིབས་ ༨
ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་རྣམ་པ་སོགས་འདི་འདྲར་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བསམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱུར་སེམས་འཚོལ་གྱི་མན་ངག་གི་སྐབས་སུ་བཙལ་བཤུག་པ་ཡིན་པས་
སེམས་དེ་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དྲིས་པས། གང་དུའང་མ་མཐོང་བའི་མཐོང་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་ 229

བཞིན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མཚོན་དུ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་ཕྱི་ནང་ཕྱོགས་བཅུ་གར་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྲུབ་ནས་མ་རྙེད་པ་ནི་མིན། དེས་ན་སེམས་ངོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འོན་དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་འདི་བལྟར་མེད་མཐོང་མེད་དུ་སྟོན་རིགས་པ་ལས་ཁ་དོག་སོགས་བཙལ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ངའོ་བདག་གོ་ཞེས་བདེན་པར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཚོལ་བརྟག་དཔྱད་པས་འཁོར་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་དེ་རྒྱ་བ་བཙད་དེ་སྟོང་པ་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བར་ངེས་ཤིང་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པས་འཁོར་

༥ 230

༄༅། །བའི་བདག་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་
བཟློག་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དངོས་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་འཚོལ་བ་ནི་རིགས་ལ། བཙལ་བས་གང་དུའང་རྙེད་པར་མ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
སྦྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཡིན་སྣམ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་སུ་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་ ༥
བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གདོད་མའི་དབྱིངས་སྟོང་ཆེན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོན་ཆད་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ལ་བདག་མེད་དུ་མ་མཐོང་བས་འཁོར་བར་
འཁྱམས་པ་ལས་འདིར་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་མན་ངག་གི་མཐུས་རང་གི་གདོད་མའི་གཤིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ 231

པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་ཞོག །ཆོས་ཐུན་ང་ལྔ་པ། དམིགས་པ་ཞེ་གསུམ་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། སེམས་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་
ཆོས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྩལ་གདངས་འགག་མེད་དུ་འཆར་ཞིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་འང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་སྣང་
སྟོང་རིག་སྟོང་གསལ་སྟོང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །འོན་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་མི་རུང་ཞིང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མེད་ན་སྣང་མི་རུང་ཞིང་ཡོད་ན་མེད་པར་ ༥
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱར་སྲིད་ཚད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བ་མེད་དེ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་འང་སྣང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཚེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་རྩལ་འགག་མེད་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་འདི་ལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག

༄༅། །སྟོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་སྟོང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བཟུང་ད་མི་རུང་བས་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའང་དག་པ་རྣམས་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་བྱའི་མ་དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བརྗོད་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན་བཟང་ངན་དང་མཆོག་དམན་དུ་འཛིན་པའི་བློར་སོང་བས་རྣམ་པར་མ་དག་པའོ། །དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་རྩལ་གདངས་འགག་མེད་དུ་འཆར་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་ང་དྲུག་པ། དམིགས་པ་ཞི་བཞི་པའོ།། ༈ །།བཞི་པ་ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྣང་རིག་སྟོང་གསུམ་གདོད་ནས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་འཁོར་འདས་ཀྱིས

བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་སྨྲོན་གྱི་ཆ་སེལ་རྒྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་སྒྲུབ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་གདོད་མའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཕྲི་བསྣན་དང་སྤྱང་
བླང་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བླང་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་གྱིས་རང་
གྲོལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་གཉེན་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲོལ་ཆེན་པོ་སྟེ་རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོས་ཤིག །དེ་སྐད་དུའང་། གང་གིས་འཆིང་བར་བྱེད་ ༥
པའི་རྒྱུ། །དེ་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ། །འདི་ན་འཆིང་བ་གང་ཡང་མེད། །འཆིང་བ་གང་ཡིན་དེ་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རང་གི་སེམས་ལ་རྟེན་པར་བྱ་བའི་
ཐབས་མན་ངག་གི་ངོ་སྤྲོད་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངོ་འཕྲོད་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་འདི་ར་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ 234

ཚོ་དཀོན། བརྒྱ། བརྒྱ་བརྡུབ་ཕྱིན། ཀྲུ་ཤཱཎ

༄། །དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་རྟོགས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རྟོགས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དང་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཙམ་མམ་ཟུང་འཇུག་གི་
གནས་ལུགས་ཙུང་ཟད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་ལ། དེས་ན་འདི་དག་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྡ་ཐབས་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་སྐབས་སུ་
བབ་པར་རིག་སྟེ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཚོན་པའི་དཔེ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་དུའང་རུང་བ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་ ༥
བྲལ་བ་མཉམ་ཉིད་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་ང་བདུན་པ། དམིགས་པ་ཞེ་ལྔ་པའོ།། ༈ །།འདི་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་ནི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་བླ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལས་རིམ་པར་གསལ་བར་འགྱུར་སྟེ། དེ་སྐད་དུའང་། ཏི་ལོ་པས། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལས་འདས། །དཀར་ནག 235

དག་གིས་མ་གོས་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བཞིན་རང་སེམས་སྙིང་པོ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལས་འདས། །དགེ་སྡིག་དཀར་ནག་ཆོས་ཀྱིས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཐ་སྙད་རབ་བཏགས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འདི་འདྲར་བརྗོད་དུ་མེད། །དེ་བཞིན་རང་སེམས་འོད་གསལ་བརྗོད་གྱུར་ཀྱང་། །བརྗོད་པས་འདི་འདྲར་གྲུབ་ཅེས་ཐ་སྙད་གདགས་གཞི་མེད། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་དེ་རུ་མ་འདུས་མེད། །ཅེས་དང་། སེམས་ལ་གཏད་སོ་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ས་ར་ཧས། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་སེམས། །རྟོགས་ནས་སྒོམ་དུ་མེད་ཀྱི་ལྷུག་པར་ཞོག །རང་ལ་བཞག་ནས་གཞན་ལ་འཚོལ་བ་ཨ་རེ་འཁྲུལ༔ ༔འདི་ཡིན་འདི་མིན་མེད་དོ་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་ངང་། །ཞེས་དང་། ཞི་བ་འཚོས། མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཆུ་བྲན་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོར་གཅིག་གོ་

ངོ་ཧྲོན་ བསྐྱ་ བཙོང་བསྐྱེད་ ཨ་ཨཱཾ

༄། །བ་ཚྭའི་རོ། །དུ་མ་རོ་གཅིག་འདི་ལ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གཞུག་མའི་རོ་ཡིས་ཁྱབ་པས་བདེ། །ཞེས་དང་། ཉི་མའི་རྒྱལ་གྱིས། སྣ་ཚོགས་སེམས་ཀྱི་ཆོ་
འཕྲུལ་ཏེ། །སེམས་ནི་འདི་ཞེས་མཚོན་དུ་མེད། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་འདས་རྩ་བ་བྲལ། །དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཌོམ་བྷི་པས། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྤྲོས་དང་བྲལ། །རྩོལ་སྒྲུབ་
བྱེད་པ་ཤ་ཐང་ཆད། །ལུས་སེམས་གཉིས་མེད་ཟང་ཐལ་ལ། །ཐ་དད་འཛིན་པ་ཉོན་རེ་མོངས། །བདག་གཞན་གཉིས་མེད་ཆོས་སྐུ་ལ། །བཟང་ངན་འཛིན་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། །ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྦས་ ༨
པས༔ ལུས་ལ་བལྟས་པས་སྐྱེ་བ་མེད། །སེམས་ལ་བལྟས་པས་སྤྲོས་དང་བྲལ། །གཉིས་མེད་དོན་འདི་བློ་ལས་འདས། །ངས་ནི་ཅིའང་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཻ་ཏྲི་པས། ཆོས་རྣམས་རང་རང་
ངོ་བོས་སྟོང་། །སྟོང་པར་འཛིན་བློ་རང་སར་དག །བློ་བྲལ་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ལམ། །ཞེས་དང་། རྗེ་སྒོད་ཚང་པས། རང་གི་སེམས་ལ་ཅེར་གྱིས་ལྟོས། །བལྟས་

པས་མི་མཐོང་དངོས་པོ་མེད། །ཅེས་དང་། གླིང་རྗེ་རས་པས། སེམས་དེ་བཞིན་བཞག་པ་མ་ལགས་པ། །གཉེན་པོས་བཅོས་རྒྱུ་མི་གདང་བས། །ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྟོར་ནས་ཐལ། །ཞེས་དང་།
གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། །སེམས་དེ་བཞིན་བཞག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །བློས་བྱས་ཀྱི་རྟོག་པ་རང་སར་གྲོལ། །དོན་བསམ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལོངས། །ཞེས་དང་། ཨོཾ་ཊྲུན་པས། །སེམས་མིན་
སྣང་བ་ཡོགས་ན་མེད། །བག་ཆགས་འཁྲུལ་བའི་འཆར་སྒོ་རྣམས། །བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་མཉམ་པའི་ངང་། །ངོ་བོ་རང་སར་སྟོང་པ་ཡིན། །སྐྱེ་མེད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ལ། །བདེན་པར་བལྟ་ན་རང་སྣང་འཁྲུལ། །སྣང་སྲིད་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ལ། །ཡུལ་དུ་ཞེན་ན་རང་སྣང་འཁྲུལ། །ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའི་
ཚོ་འཕྲུལ་ལ། །དངོས་པོར་ཞེན་ན་རང་སྣང་འཁྲུལ། །ཞེས་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲང་པོ་ཨོཾ་ཊྲུན་པས། །ཡེ་ཤེས་གཉུག་མའི་དོན་ལ་སྤྲངས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མས་བྱིན་བརླབས་པས། །བག་

༄། །ཆགས་འབྲུལ་པ་རང་སར་བསྒྱུལ། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱངས། །ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའི་རོལ་པར་ཤར། །གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཟད་སར་བསྒྱུལ། །སྡུག་བསྔལ་མ་ མཆིས་སྐྱིད་པར་གདའ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་མེད་ཞང་གིས། རྟོག་པ་ངོས་ཅེར་གྱིས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ། ཧིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ། སྒོམ་བྱུང་ཞེས་ བྱ༔ རྟོགས་པ་ངོས་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མ་ལུས་པ་ཕམ་ཞིང་དག་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པ་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ པ༔ འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ། དངོས་པོ་མེད་པ། ངོས་གཟུང་མེད་པ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ལྷངས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའོ། །ཉམས་སྐྱོང་དང་རྟོགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ ཞེས་བྱའོ། །ཉམས་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ༨

འདི་ཐོས་པ་ཆེ་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། རྟོག་དཔྱོད་རགས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། མན་ངག་མཁས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། སྒོ་དྲུག་པོ་དང་རྩོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན། བཟ་སྤྲོད་དང་ཐབས་མཁས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཙབ་ཙུབ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །ཞེས་
གསུངས༑ འོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ན་ཅི་ཙུག་བྱ་ཞེ་ན། བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་ཅིང་ནང་ནས་འཆར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱིན་རླབས་ཁོ་ན་ལ་རག་
ལས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ལས། རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། །ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་ཕྱིར། །འདི་ནི་བྱིན་རླབས་རིམ་པ་སྟེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་
པོ་ཆེས། རང་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་སུ་གྱིས། །རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་ཙ་ན། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་ན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་། །ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ

༄༅། །ཡིན༔ ༔ཐོབ་པའི་དུས་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཉིས་འཛིན་མ་བྲལ་སྒོམ་པ་དེ། །ཉམས་སུ་སྒྱོང་ཡང་དོན་མ་མཐོང་། །རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ། །མཐའ་བྲལ་ཟེར་ཡང་བློས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྣང་པ་ལས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྨོམ་འབྱུང་ལས། སེམས་བྱུང་སེམས་སུ་བསྟན་གྱུར་ན། །འགྲོ་ལ་རང་བཞིན་ཚུལ་དེ་བཞིན༔ ༔མཁའ་མཚུངས་ནམ་མཁར་ཡང་དག་གནས། །ཤེལ་ལམ་ནོར་བུ་གསལ་བ་བཞིན། །ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པའི་གཟུགས། །སྤྲོས་བྲལ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་

པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས
རྣམ་པར་སྤངས་བྱས་ནས། །མཁས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་བལྟས་མཐོང་བ་འགག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བལྟ
བྱས་ན། །རྣམ་རྟོག་ཚོགས་འགགས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་རྙེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས
ཡིན༔ ༔ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་ང་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་དོན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་བླ་མས་ངོ་སྤྲད་པ་དེ་ཉམས་སུ་ ༨
མྱོང་ནས་རྩལ་སྦྱང་ཞིང་བོགས་འདོན་པའི་ཚུལ། །གེགས་བསལ་བ། ལམ་བསྒྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བོགས་འདོན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ལོག་རྟོག

༄། །ལྷ་བསལ་ཏེ་བོགས་འདོན་ན། ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་དུག་གསུམ་སོགས་མི་དགེ་བ་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་བླང་བྱའམ་འཐོབ་བྱར་ཞེན་ན་མི་རུང་སྟེ། འདིའི་ལུགས་ལ་དུག་ལྔ་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་ཤིང་། དེ་ར་མ་ཟད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདི་དང་འདི་ནི་སྤང་བྱ་དང་འདི་དང་འདི་ནི་བླང་བྱ་ཞེས་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལའང་སྤང་བླང་དུ་ཞེན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱར་ཨ་འཐས་ཀྱི་བློ་སྤང་བར་བྱ་དགོས། དེ་སྐད་དུའང་། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཁྲི་ཕྲག་ཕུལ་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་འཆིང་འགྱུར་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་དགེ་སྡིག་སྤང་བླང་ལ་སོགས་པ་གཉིས་བརྟུས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་

གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་མཉམ་པར་བྱུས་པས་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐུན་ང་དགུ་པའོ།། ༄ །།དུས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ་བོགས་འདོན་ན། རང་དུས་འདི་
ཙམ་ན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་འདོད་ན་མི་རུང་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གང་ཟག་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ
རྟོགས་དགོས་པ་ལས། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་སོགས་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འདས་པ་འདས་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་སྔ་མའི་ད་ལྟར ༥
བའང་མ་འོངས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་རམ་ཟད་ཆོས་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ད་ལྟ་སྟོན་ཐོག་འདི་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །
དེས་ན་དུས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའང་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སྐད་ཅིག་མའང 244

༄༅། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ནུས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་རིག་པས་བདག་འདི་ཙམ་ན་འཚང་རྒྱ་འོ་སྙམ་པའི་དུས་ལ་བདེན་ཞེན་རང་རྒྱུད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་སྤྱན་
དྲུག་ཅུ་པའོ།། ༈ །།ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ད་ལྟའི་སེམས་དན་པ་འདི་སྤྲངས་ནས་ཕྱིས་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ ༥
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་སྤྲང་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་ནའང་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་སེམས་གདོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་
དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ངེས་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། མེ་ནི་བུད་ཤིང་ཡོད་ན་འབར། །པདྨ་འདམ་གྱི་གསེབ་ན་སྐྱེ། །ལོ་ཏོག་རྩུ་ 245

ལུད་འཛོམ་ན་ཀྲུས། །ཉོན་མོངས་སྤྲངས་པའི་གོང་རོལ་ན། །ཡེ་ཤེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་རིག་སྟོང་པ་རྩལ་འགག་མེད་དུ་འཆར་བ་ནི་མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་རོ་མཉམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སོ་སོར་སྣང་བ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོད་མའི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་བརྗོད་པ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སེམས་དེ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ༥
གནད་ཚུལ་རྟོགས་པས་དགོས་དོན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རང་གི་སེམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོའམ་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཤེས་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་མ་དག་པའི་ཞེན་པ་དྭངས་འབྱིན་པའི་ཐབས་ཏེ། འདིས་ནི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐུན་རེ་གཅིག་པའོ།། ༀ ། །རང་བཞིན་ལ་

༄༅། །ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་བྱར་འདོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་གསང་སྔགས་སོགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་དག་སྦྱོར་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སེམས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་རུང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱིན་པའི་བདུད་རྩི་དམ་པའམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་དུག་ལྟ་བུའམ་གཡངས་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་སྐྲག་ཅིང་ཡ་ང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབུལ་པོས་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་གཏེར་རམ་གྲུད་ཀྱི་ནོར་བུ་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་མི་ཤེས་པར་

གཞན་དུ་འཚོལ་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པར་གནས་པ་ངེས་པའི་གསང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙལ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་
སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་དང་། སམྦུ་ཊི་ལས། རང་གི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །གཞན་དུ་གང་ནའང་སངས་རྒྱས་མེད། །མི་ཤེས་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་རྣམས། །ལུས་ལས་གཞན་དུ་སངས་
རྒྱས་འདོད། །ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་རྙེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་
རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་འཚོལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཙུང་ཟད་

ངེས་དོན་ བརྒྱ་ ཉེར་བཞི ཨ་མཚོ

༄། །ཙམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་བཟང་ངན་གཏན་མེད་པས་སོ། །ཆོས་ཕྱུན་རེ་གཉིས་པའོ།། །།ཤེས་རབ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ནི། མཐར་ཕྱུག་གི་དམ་
པའི་དོན་སེམས་ཉིད་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་ལེན་ཚིག་དྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་སམ་བླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རླབས་དང་གདམས་ངག་སྦྱངས་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་
དད་གུས་ཅན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཐོས་བསམ་ཙམ་དང་བརྟག་དཔྱད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་བློ་རྣོ་བ་བཤད་པ་ཚ་ཞིང་ ༥
སྟོན་པ་བཟང་བ་རྟོག་གེ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །དཔེར་ན་ལ་ལ་ཆུ་ཀླུང་གིས། །
སྟོབས་མེད་ནན་གྱིས་ཁྱེར་བ་དག །སྐོམ་ནས་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །མ་བསྒོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ཡང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་བརྗོད་

ཅིང་༑ ༑བདག་གིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ། །མ་བསྒོམས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དེ། །ཨ་རེ་འདོད་ཀྱིས
འཆར་བ་མིན། །བརྟག་དཔྱད་མཁས་པས་འོང་བ་མིན། །ཐོས་པ་ཆེ་བས་ཤེས་པ་མིན། །རྟོག་གེ་བ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་འབྱུང་དེ། །ཨ་རེ་འདོད་དང་གློད
པ་དང་། །བརྟག་དཔྱད་མཁས་དང་མི་མཁས་དང་། །ཐོས་པ་ཆེ་དང་ཐོས་ཆུང་དང་། །ཤེས་རབ་ཅན་དང་རྨོངས་པ་དང་། །ཉམས་མྱོང་བཟང་དང་ངན་པ་དང་། །རྩོལ་བ་དྲག་དང་ཞན་ལ་སོགས། །
གང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་འཆར་ཏེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་ཞེས་པ། །རྟོགས་ལྡན་བླ་མ་མཉེས་པ་ཡི། །བྱིན་རླབས
སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ཡིན། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནི། །སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་རྣམས་ལ་འཆར། །དེ་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །བྱིན་རླབས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །དད་པ་ཅན

༄༅། །ཕྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །གུས་པ་ཅན་ལ་འཆར་བ་ཡིན། །སྦྱངས་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཀུན་གྱི་གྲོགས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན། །སྐལ་ལྡན་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་མཐོང་། །ཚིག་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་བློར་མི་ཤོང་། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་སྐལ་ལྡན་ལ། །གཉིས་མེད་རྟོགས་པ་འཆར་བ་དེ། །བླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །རྟོགས་པའི་དཀྱིལ་ནས་ཆོས་སྐུ་མཆེད། །སེམས་ཉིད་དཀྱིལ་ནས་གཉིས་མེད་ཤར། །ཉོན་མོངས་དཀྱིལ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཤར། །ཉམས་མྱོང་དཀྱིལ་ནས་རྟོགས་པ་ཤར། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ༔ །རྗེས་ཀྱི་དོན་ནས་བཟུང་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་ན། ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལྔ་པོ་སོ་སོ་ལ་ཐུན་རེ་བྱས་པས་ཆོས་ཐུན་རེ་གསུམ་པའོ། །བསྡུ་ན་ལྔ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་འདི་ར་ཐུན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཡོང་།། ༈ །།གཉིས་པ་མཐབས་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བཅས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ཀྱང་འགྲོ

ན་འཕྲོ་ཐོག་གནས་ན་གནས་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་གོང་གི་གཞག་ཐབས་དང་མཐུན་པར་ཞལ་གདམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྲམ་ཟེ་སྐུད་པ་འཁལ་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གློད་ལ་ཞོག ༔མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་བཞིན། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་མ་ཡེངས་ཞོག །གཟིངས་ལས་འཕྱུལ་བའི་བྱ་རོག་བཞིན། །ཡུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་སེམས་མི་གཟུང་། །ནགས་ལ་མཆེད་པའི་མེ་ལྕེ་བཞིན༔ ༔ཅིར་སྣང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞོག །རྒྱ་མཚོར་སྣང་བའི་གཟའ་སྐར་བཞིན། །སྣང་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞོག །མཁས་པས་གླང་པོ་སྐྱོང་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གང་བདེར་ཐོང་། །འབབ་ཆུ་རྒྱུན་དུ་འབབས་པ་བཞིན། །སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་ཆོས་སྐུར་ཞོག །ཞིང་ལ་ཆུ་ལུད་བསྟེན་པ་ལྟར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་འདོད་ཡོན་བསྟེན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བཅོས་སོ་མ་ལྷུག་པ་རང་བབས་ཀྱི་ངང་ནས་མི་དམིགས་པའི་བློ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ཏེ་བཞག་གོ །དེ་ནི་དང་པོ་སྒོམ་གྱི་མགོ་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བར་དུ་སྒོམ་གྱི་འཕྲོ་གཅོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དེ་དག

༄༅། །གང་ལ་འཇག་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་བ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལུས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབྱམས་པ་བོར་ཏེ་བསྒྱུར་ཞིང་གསལ་ལ་ཡུན་ཐུང་གྲངས་མང་བ་སྒོམ་དང་འཕོན་གྱིས
སུམ་སོང་བར་བྲོད་པ་སྐྱེ་ཞིང་གསལ་དངས་ངར་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་འཕྲོས་གཞིན་པ་བྱའོ། །མཐར་ཉམས་བསྐྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ནི། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་གང་ཤར་ཡང་ཆགས་པ
དང་ཞེན་པར་མི་བྱ་ཞིང་བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟོག་པའི་སེལ་གཏན་མ་ཞུགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉམས་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཉམས
ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཉམས་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཤོར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཉམས་ལ་མ་ཞེན་པར་སྐྱོང་མཁས་པར་བྱའོ། །ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར། ཉམས
ནི་བློའི་ཆ་ལས་མ་འདས་པས་མི་བརྟན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་གསེབ་ཀྱི་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་རེས་གསུམ་ག་མཐོ་རེས་གང་རུང་རེ་མཐོ་རེས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྒྲུངས་པས་བློའི་དྲི་མ་དངས་ནས་རྟོགས་པ་གདོད་ནས་འཆར་བ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མྱོང་ན་ཉམས། ཡུལ་མེད་དུ་ཤར་ན་རྟོགས་པ། སེམས་ཀྱིས་མྱོང་
ན་ཉམས། སེམས་ཁོ་རང་དེའི་ངོ་བོར་ཤར་ན་རྟོགས་པ། དོན་གྱི་རྣམ་པར་མྱོང་ན་ཉམས། རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཏེ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ། སྒོམ་མཁན་རང་གི་སེམས
དང་། སྒོམ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་སྒོམ་རྒྱུའམ་མྱོང་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ན་ཉམས། སྒོམ་མཁན་དང་སྒོམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིད་བཟོ་དང་གོ་བ་ཙམ་མིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ན་རྟོགས
པ་ཡིན་པར་འདུག །འདི་ར་ཐུན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆོག །མ་བྱས་ཀྱང་འཐུས།། ༔ །།ཉམས་དེ་ལའང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་པོར་ཉོན་མོངས
དང་འདྲེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་བདེ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། མཐར་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པས་རེག་ཀྱང་བདེ་ཕྲིལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིད་དགའ་བ་མགུ་བ ༥

ཞོ་དོན་ བཀྲ་ ཉེར་བདུན་ ཀྲ་མཚོ་

༄༅། །ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དགའ་སེང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་གང་ཡིན་ངོས་མི་ཟིན་པའི་དགའ་སེང་ངེ་བ་འབྱུང་། ད་ནི་ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་མེད་
པས་འཕགས་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། དོན་མེད་དུ་གད་མོ་ཤོར་བ་དང་། བླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ད་ལས་སྐྱིད་པ་མེད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བོར་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་སྙམ་པའི་བློ་གྲོད་
མང་དུ་ལྡང་ཞིང་བྲོ་འཁྲབ་འདོད་པ་དོན་མེད་དུ་སྐད་འདོན་སྙིང་འདོད་པ་སོགས་དང་། སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་མི་འདོད་བདག་ལ་སྒོམ་ཡེ་མི་ཡོང་བ་འདུག་སྙམ་པ་དང་སྟོང་པ་དང་ ༥
སྟོང་པ་ཕྱད་ཕྱོད་དུ་ཤོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཆེར་སོང་བ་འདྲ་སྙམ་པ་ཤེས་པ་བྱིང་རྒོད་ཁོ་ན་ཤས་ཆེ་བ་ཅི་ཡང་མི་དྲན་དུ་སྙིང་འདོད་ད་སྒོམ་མི་འོང་བ་འདྲ་སྙམ་པའང་འབྱུང་ངོ་། །གསལ་བའི་
ཉམས་ལ་སྒོ་ལྔའི་གསལ་ཆ་སེམས་ཟིན་པའི་རྟགས་སུ་མིག་གི་ཡུལ་དུ་དུ་བ་དང་མེ་ཁྱེར་སྒྲིག་སྒྲུ་མར་མེ་ཟླ་བ་ཉི་མ་མེའི་འོད་ལྟ་བུ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་དང་འཇའ་ཚོན་སོགས་དང་

གཞན་ཡང་མིག་བཙུམས་ཀྱང་གསལ་པོར་མཐོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་དུམ་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་གསལ་ཆ་སྣང་གཉན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་རིག་པ་སི་ལི་ལི་འཕྲོ་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་ཤིང་། དངས་པ་གསལ་བ་གཉིད་རྨུགས་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འདུག་སྙམ་པ་སོགས་དུམ་འབྱུང་ངོ་། །མི་རྟོག་པ་ནི། དང་པོར་སེམས་གང་ལ་གཏད་པ་ཟིན་ཅིང་། དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ནུབ་ཅིང་བཞག་སར་སྡོད་པ། མཐར་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྙམ་བྱེད་པ་འབྱུང་། དེ་དག་ལ་རོ་མྱོང་ཞིང་ཆགས་ཞེན་དང་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ན་ཉམས་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཤོར་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤང་དགོས་ཏེ། །དབྱར་གྱི་ས་ལ་ཅི་ཡང་སྐྱེ། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལ་ཅི་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉམས་ལ་འཆར་ཚུལ་མ་ངེས་ཤིང་དེ་ལ་ཞེན་པར་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཞེན་སློམ་སེམས་མཆོག་འཛིན་

༄༅། །སོགས་སྦྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་དང་ནས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུ་གནས་པ་མེད་པ་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གསུམ་དབྱེར་
མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་འདི་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྣང་འགག་མེད་འདི་སྤྲུལ་སྐུ། རིག་ཅིང་གསལ་བ་ལོངས་སྐུ། སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ
དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མདོར་ན་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་ལྔའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྲུལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སོགས་ཀྱང་ཚང་བར་འདུས་ཏེ། ༥
ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་བསམ་ཡས་ཕྱིར། །རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དག་པ་གཉིས
ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐག་བཅད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་

མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་ཡར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་རེ་བ་སོགས་དང་། མར་འཁོར་བར་འཁྲུམས་ཤིང་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་མ་
སྐྱེས་དོགས་པ་སོགས་མདོར་ན་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོས་ཐུན་རེ་བཞི་པའོ། །བསྒོམས་ན་ལོག་རྟོག་ལྔ་གསལ་བ་ལ་གཅིག་མཁས་པ་གསུམ་ལ་གཅིག་སྐྱེ་ཐུན་གཉིས
ཐུས་ཀྱང་ཆོག་གོ། ༔ །།ཤོར་ས་དང་གོལ་ས་བཅད་དེ་བོགས་འདོན་པ་ནི། ཤོར་ས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་ཤོར་བ་དང་། རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་དང་། གཉེན་པོར་ཤོར་བ་དང་། ལམ་
དུ་ཤོར་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་དང་ལུང་རིགས་མང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་དུ་མ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པ་བྱ་བའམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའམ་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་སྒོམ་སྐྱེ་བླ་མས་གདམས་ངག་བསྟན་ནས་བསྒོམ་བཙུག་པའི་དུས་སུའང་ང་རང་

༄༅། །ཤེས་སྣང་རྟོགས་པ་དེ་ལས་ཁྱད་མི་འདུག་ཟེར་དགེ་མེད་སྡིག་མེད་ར་རོག་ཕད་རོག་པའི་ནག་པོ་ཁ་འབྱམས་སུ་སོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའམ་སྟོང་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་སྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བློས་བྱས་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་སྣང་གྱི་ལྷུང་རིག་གི་སྟེང་དུ་ཤེས་པ་མང་ལ་སོང་ཞིང་སྒོམ་ཉམས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་ཤོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཤེས་བྱའི་གཤིས་སུ་ཤོར་ཞེ་ན། །གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གདོད་ནས་གནས་མོད་ཀྱང་ཡིན་སྙམ་པས་འཛིན་པ་ནི་བློས་བྱས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་རམ་ཤོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤོར་གྱི་ཤེས་བྱ་གཤིས་ལ་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་འཕྲུལ་ཤོར་གོ་ཡུལ་གྱི་ཨ་ཙུ་ཁོག་སྟོང་སྐམ་པོ་དེ་གཉིས་འགག་མེད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གོ་བ་དང་ཉམས་ལེན་རྗེ་རྫུས་གཏུགས་པས་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་རེ་ལྔ་པའོ།།

༄། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅི་རིགས་བསྒྲུབས་ཏེ་དེ་ནི་བདག་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་
དབྱིངས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་འཛིན་གྱི་མཚན་མར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ལུང་རིགས་ལ་སོགས་པས་གཞལ། གཞིག་འགྲེལ་བྱས་པས་མ་གྲུབ་པར་
གཏན་ལ་ཕེབས་པའམ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤུནྱ་ཏཱ་དང་སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པར་སྒོམ་པ་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་
དག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དང་པོར་དངོས་པོ་མཚན་མ་ཅན་དུ་དམིགས་པ་རྗེས་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པར་ཀྲུས་བཏབ་པ། སྣང་བ་ལ་སྟོང་
པས་ཀྲུས་བཏབ་ནས་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས། །དེ་ནས་དེ་སྟོང་པས་ཀྲུས་བཏབ་སྟེ་སྟོང་པར་སོང་བར་བསམས་ཏེ་སྒོམ་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྲུས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་ཞེས

༄། །བྱ་ཙ། །དེས་ན་ནན་གྱིས་སྣང་བ་འདི་སྟོང་པར་མི་གཅོད་པར་སྣང་བ་འདི་མི་འགོག་པར་སྣང་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་བདོ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཞག་གོ །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྒྱུས་འདེབས་སྤྱི་ཡེ་ཤོར་དགེ་བ་མཚན་བཅས་ལ་སྟོང་ཉིད་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་འདེབས་པ་དེ་དང་འཕྲལ་ཤོར་དྲེད་པོ་རྒྱུས་
འདེབས་ཉམས་མྱོང་ཡལ་ནས་ཡིད་སྨོན་བྱེད་པ་དེ་དང་བློ་ཚུང་སྣང་སེམས་ལ་ཆོས་སྐྱུའི་ལྟན་པ་གླན་པ་དེ་གསུམ་གཉེན་པོའི་རང་ཞལ་ལྟ་བ་དང་ངེས་འབྱུང་ཉམས་ལེན་གསོས་འདེབས་པ་དང་ཐ་ ༥
མལ་ཤེས་པའི་རང་ངོ་བསྐྱངས་བས་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་རེ་དྲུག་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ནི་དུག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཐར་པའི་སྲོག་འཕྲོག་
པ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དུ་བློས་བཅད་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་བླ་མས་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ་ 261

རང་གིས་སྟོང་ཉིད་བག་ཙམ་རྟོགས་ནས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་སོགས་སྤྲངས་ནས་དོན་དམ་པའམ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མཆོག་ཅིག་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་སྤྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བྱ་བར་མཆོག་དམན་དང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་
སོགས་རིས་སུམ་ཆད་པར་ཧྲི་ལྷར་ཤར་བ་དང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་གོ །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཡེ་ཤོར་སྟོང་ཉིད་ལོགས་པ་ཞིག་གིས་ཉོན་མོངས་ལོགས་པ་ཞིག་འཇོམས་ ༨
པར་འདོད་པ་དང་། འཕྲུལ་ཤོར་ལྷུགས་ཀྱིས་འགྱུགས་པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ཏེ་རྩུར་འགྱུགས་པ་གཉིས་སྤང་བྱའི་རང་ཞལ་ལྟ་བ་དང་གང་ཤར་རྩོལ་མེད་དུ་བལྟས་
པས་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་རེ་བདུན་པའོ།། ༈ །།བཞི་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་སེམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས

༄༅། །ཤུ་མེད་པ་ལ་བདག་གིས་ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་དེས་ལམ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ། བདག་གིས་སྟོང་ཉིད་
བསྒོམས་པ་ལས་འབྲས་བུས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་སྟོང་ཉིད་ལམ་དུ་ཤོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་གི་སེམས་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་
སྐུ་ཡིན་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འཚོལ་བར་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ལམ་དུ་ ༥
ཡེ་ཤོར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་དང་གཞོད་ཆོས་སྐུ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། འཕྲལ་ཤོར་གང་ཤར་གྱིས་སྒོམ་གོ་མི་ཆོད་པར་བློས་བྱས་ཀྱི་རི་མོ་བྲིས་ཏེ་སྒོམ་པ་གཉིས་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་
དུ་ཤེས་ཤིང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བཟོ་འཕྱོ་བཅད་པས་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཤིས་དང་རྒྱུས་འདེབས་དང་གཉེན་པོ་དང་ལམ་དུ་མ་ཤོར་བར་རང་བྱུང་ལྷུན་གྲུབ་མཉམ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མཉམ་པར་ 263

བཞག་པར་བྱའོ། །འོན་སོ་སོར་བཞིའི་སྟོང་ཉིད་བློས་བྱས་ཀྱི་སྒོམ་པ་འདི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་

ཞིང་ཞི་བའོ་ཞེས་བློས་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པར་མ་བྱས་ན་བྱིས་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་ཆེས་ནས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་ལུང་དང་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཐབས་ཀྱིས་བཀྲ་བཀྲི་བྱས་ནས

སྒོམ་པའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་སྤྲོས་བཅས་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་དུ་རྒྱུས་བཏབ་ནས་བསྒོམ་སྟེ་རིམ་གྱིས་གོམས་སུ་ ༥

འཇུག་པའང་འཐད་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱ་ཐོག་མར་ཚུལ་མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དར་ལ

བབ་པའི་ཁ་ཟས་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བློའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་པ་གལ་ཆེའོ། །མཐར་ནི་སོ་སོར་བཞིར་མ་སོར་བར་ལྷུ་བའི་གནས་ལུགས་

༄། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་དུ་བྱས་ན་བོགས་འདོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལྟ་བའི་ཤོར་ས་བཞི་བཅད་ནས་བོགས་འདོན་པ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་གི་བོགས་འདོན་ནོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ཤོར་ས་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་བྱས་པས་འདིར་ཆོས་ཐུན་རེ་བརྒྱད་པའོ། །བསྡོམས་ན་འདིར་ཤོར་ས་བཞི་པོ་བསྡོམས་པར་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། ༈ །།སྒོམ་པའི་གོལ་ས་བཅད་དེ་བོགས་འདོན་པ་ནི། ཉམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས་བདེ་བའི་ཉམས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ༑ ༡ །དེ་ཉིད་བསྒོམས་ནས་ཡང་དག་པར་ཞེན་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཞེན་ནས་གོལ་ཡང་འདོད་ཁམས་གནས་རིགས་ཉེ་ཤུ་ལས་ངན་སོང་གི་གནས་བཅུར་ནི་མི་སྐྱེའོ། ༢ །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ཉམས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ན་འང་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་གོལ་ལོ། ༣ །དེ་ལྟར་དུ

མི་རྟོག་པ་ལ་ཞེན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིར་གོལ་ཞིང་། ༤ །དེ་ལའང་ཆོས་རྣམས་ཁ་དོག་དབྱིབས་མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་དེ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ་ལོ། ༥ །ཡང་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མམ་སེམས་ཡིན་སྙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་ ༥
མཆེད་དུ་སྐྱེའོ། ༦ །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་དེ་ལ་ཞེན་ནའང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གོལ་ལོ། ༧ །ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མིན་སྙམ་དུ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ན་
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེའོ། ༨ །དེས་ན་དེ་དག་ནི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་གང་ཤར་ཆེ་བའམ་མཉམ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་རོ་མྱོང་བ་དང་ཆགས་ཞེན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་

༄། །རང་ཞལ་མཐོང་བས་སེལ་ལོ། ༩ །ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྟོང་རྐྱང་ལ་ཞེན་ན་ཐེག་དམན་དུ་གོལ་འགྲོ་ཞིང་དེ་སྤང་དགོས་ཏེ། །དམྱལ་བར་
འགྲོ་བ་བྱང་ཆུབ་ལ། །གཏན་གྱི་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དག །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གཏན་གྱི་གེགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བརྩེ་བ་
སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་དེ་ཉིད་སེལ་ལོ། ༡༠ །གཞན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་བོགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདོན་ན་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་ ༥
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ཟག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ༡༡ །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་ན་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བོགས་འདོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ༡༢ །སྟོང་རྐྱང་གིས་ཀྱང་ཐེག་དམན་དུ་གོལ་ཞིང་འགྲོ་དོན་རླབས་ཆེན་མི་འབྱུང་ལ་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་

ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་གཅིག་གི་བོགས་གཅིག་གིས་འདོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། ༡༣ །ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་རྐྱང་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་སྐྱེས་ན་ཐར་
པའི་ལམ་དུ་ཚུད་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བོགས་ལྷག་མཐོང་གིས་འདོན་པར་བྱའོ། ༡༤ །ཡང་ཞི་གནས་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་གི་རྩལ་མི་རྫོགས་མངོན་ཤེས་རྫུ་
འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འཆར་ལ་ཞི་གནས་ཇི་ཙམ་བཟང་རིམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ནུས་པ་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་ལྷག་མཐོང་གི་བོགས་གི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོན་པར་བྱ་ ༤
དགོས་སོ། ༡༥ །རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོའི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དུ་མ་བྱུང་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་པས་འདིར་མ་བཀོད་ཀྱང་ཟུར་དུ་གསལ་ཞིང་ཁྲིད་ཡིག་རྙིང་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་ཞི་ལྷག་
དེ་གཉིས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་ལ་ཉམས་ཀྱི་བོགས་ཉམས་ཀྱིས་འདོན། སྤྲོས་བྲལ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་སྣང་བ་རྒྱལ་སྦྱངས་ནས་རྟོགས་པའི་བོགས་ཉམས་ཀྱིས་འདོན། རོ་གཅིག་ལ་མཉམ་ཉིད་

འགྲོ་དོན་ བརྒྱ་ ལོ་བཞི་ ཀྲ་མཚོ་

༄༅། །རྟོགས་པ་དེ་སྙིང་རྗེས་རྒྱལ་སྤྲུངས་ནས་རྟོགས་པའི་བོགས་རྟོགས་པས་འདོན། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་སྤྲུངས་ཤིང་སྒོ་གསུམ་ཐ་མལ་དུ་མ་ལུས་པར་ཅི་བྱེད་དགེ་བའི་ཡོ་ལང་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཐ་མལ་ཡོན་ཏན་དུ་བོགས་འདོན་ནོ། ༡༥ །ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་ཆད་སྐྱོན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཤར་ཡང་སྤངས་བླང་མེད་པར་རང་ཞལ་བལྟས་ནས་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་ནམ་ལྟས་ངན་གཡང་དུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་བོགས་འདོན་ནོ། །དེ་ལའང་དགེ་སྦྱོར་དམའ་དུས་ཉོན་མོངས་དང་ན་ཚ་དྲག་པོ་དེ་ལ་བལྟས་མ་ཐག་ཏུ་རང་དགེ་སྦྱོར་དུ་ཚུད་མི་འགྲོ། དེ་ཀའི་ཐོག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་བསྐྱེད་གཞུགས་བསྒྲིངས་ནས་བརྟད་པས་རིམ་གྱིས་ལྷོད་ལྷོད་སོང་ནས་སྒོམ་ཉམས་དམའ་བ་ལ་རྗེས་མེད་དུ་སྟོང་སང་འགྲོ། མཐོ་བ་རྣམས་ལ་རང་སྒོམ་འཁྲུགས་པར་རང་སྟོང་དུ་རྗེན་ལྷང་ལྷང་ཡོང་། དེའི་ངང་ནས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སོ་མ་ལྷུག་པ་རང་གའི་ངང་ནས་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པར་བྱའོ། ༡༦ །རྒྱས་པར་གོལ་ས་བཅད་པ་གསུམ་སོགས་བཅུ་བདུན་པོའི་དོན་ཚན་སོ་ ༥

སོས་པོགས་འདོན་ཞིང་གོལ་ས་བཅད་ལ་སྐྱོན་སེལ་དགོས་པའི་སྐྱོན་སེལ་གོལ་སའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མ་བྱུང་ན་ཀ་དཔེ་མར་འདི་རྣམས་སྟོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་རྟགས་ཅན་ནི་མེད་སྐྱོན་གང་བྱུང་དེ་
ངོས་བཟུང་ལ་སྐྱོན་སེལ་གཉེན་པོ་རེ་སྟོན་ཞིང་པོགས་འདོན་རེ་དོགས་དང་གོལ་ས་བཅད་དེ་ཐུན་དུ་བསྟུན་འདི་རར་ཆོས་ཐུན་རེ་དགུ་པའོ།། ༈ །།འཕྲང་གསུམ་བསྒྲལ་ཏེ་པོགས་འདོན་པ་ལ་སྟོང་
པ་དཀྲར་ལངས་ནི། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟག་དཔྱད་བཙལ་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བས་
ཅི་ཞིག་བྱ། དགེ་སྡིག་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་སྐམ་དུ་སྤྲང་གཉེན་གང་ཡང་མེད་པར་བཟུང་བ་ནི་ནག་པོ་ཁ་འཐྲམས་ཞེས་བྱ་བས་ལྟ་སྤྱོད་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་དཀྲར་
ལངས་ཀྱི་གོལ་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྔགས་ལོག་པར་

༄༅། །བསྔུབས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་སྟོང་ལྷ་ཏད་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པར་སྣང་བའི་
རྒྱལ་མདངས་འགག་མེད་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དགེ་སྡིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསླུ་བ་མེད་པའི་མཚང་རིག་སྟེ་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཕྲ་ཞིབ་ལེགས་ཚོགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སློབ་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོ་སབཞིན་ལྷ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་བོ། །འོན་གོང་དུ་སྲུང་བླང་མེད་པར་མ་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲུང་གཉེན་གྱི་ ༤
འཛིན་པ་གྲོལ་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའམ་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐད་དུ་བཟུང་ནས་ནག་པོ་ཁ་འཐུམས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པའི་ཆེད་དོ། །ཆོས་ཐུན་བདུན་ཅུ་པའོ།། ༈ །།
ཡང་སྙིང་རྗེ་དགྲར་ལངས་ནི། ཧ་ང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་ཀྱེ་མ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་གྲོལ་བར་མ་བྱས་ན 271

བདག་ཉིད་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་བསམ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དོར་ནས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱིས་དུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དགྲར་ལངས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྙིང་རྗེ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་རང་གི་རྟོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐྱོང་བ་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུ་འཛིའི་རྣམ་གཡེང་རྣམས་བོར་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོས་ཐུན་དོན་གཅིག་པའོ།། ༈ །།རྒྱུ་འབྲས་དགྲར་ལངས་ནི། ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་མན་ངག་ཟབ་མོ་བསྒོམས་པས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའམ། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ད་དུང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་

༄༅། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ་བསམས་ནས་སྒྲ་ཚད་བཟོ་སོགས་བྱ་བ་ཐུན་ཚོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཞི་ལྷག་གི་རྒྱལ་སྦྱོང་རྣམས་དོར་བར་བྱེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་པ་དཀྲར་

ལངས་ཀྱི་གོ་ལ་ས་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས

ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་གང་ལའང་མཆོག་འཛིན

ཀྱི་ཞེན་པ་ཨ་འཐས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་བས་གང་ལའང་མ་ཞེན་པར་རང་གི་སེམས་མཉམ་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཐང་འདི་ལ་མ་བཅོས་པར་བག་ཡངས་སུ་རོལ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེག་དྲིལ་དུ ༥

བྱའོ༑ ༑འདི་དག་ནི་རྒྱལ་སྲུང་དང་པོགས་འདོན་གྱི་རིམ་པའོ། །རྒྱས་པར་དཀྲར་ལངས་གསུམ་པོ་སེལ་ཆེད་སོ་སོ་ལ་ཐུན་རེ་བྱས་པས་འདིར་ཆོས་ཐུན་དོན་གཉིས་པའོ། །བསྟུན་དཀྲར་ལངས་

གསུམ་བསྡོམས་པར་གཅིག་བྱའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་གེགས་སེལ་ལ། ནད་དང་གདོན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་སེལ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། ནད་ཐམས་ཅད་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་འང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་བསྒོམས་པས་རླུང་ནད་སེལ། ལྷག་མཐོང་གི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་ནན་ཏན་བྱས་པས་བད་མཁྲིས་ཀྱི་ནད་སེལ་ལོ། །ཡང་ན་བད་ཀན་སའི་ནད་ལྷག་མཐོང་རླུང་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཁྲིས་རླུང་གཡོ་བའི་ནད་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་རི་བོས་གནོན་ལ། དེར་མ་ཟད་ནད་ཐམས་ཅད་ཚ་གྲང་གཉིས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཞི་གནས་བསིལ་བའི་ཆུས་ཚ་བ་མེའི་རང་བཞིན་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷག་མཐོང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གྲང་བ་ཆུའི་རང་བཞིན་རྣམས་སྐེམ་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ཚ་སོགས་བྱུང་ན་ནད་དེའི་ངོ་བོ་དབྱིབས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་

༄༅། །པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐག་བཅད། དེས་ཀྱང་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པའི་དབང་གིས་མ་རྙོག་ན་ནད་འདི་ལྟ་བུས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་ཅིང་དེས་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གོ་ཆོད་དེ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ན་རུ་སོང་ན་
དགའ་བ་སྒོམ་པ་སོགས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ནད་ཀྱང་སྐུ་བཞིར་འཁྱེར་ཏེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུ། རིག་པ་ལོངས་སྐུ། སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། དེ་གསུམ་རོ་མཉམ་པ་ ༥
ཆོས་སྐུ་འམ། ནད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུ། གནས་པ་མེད་པ་ལོངས་སྐུ། འགག་པ་མེད་པ་སྤྲུལ་སྐུ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིར་ཁྱེར་ཏེ་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྩད་བཅད་དེ་
ནད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྙོག་སྒོམ་གྱི་གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་ནད་ཟེའི་ལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་ནད་སྐུ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ཁྱེར་ཏེ་རང་ཞལ་ལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས

ནད་སེལ་ཞིང་། མདོར་བསྡུ་ན། རྒྱལ་བ་རྒོད་ཚང་པའི་གསུངས་ལས། ལུས་ལ་ན་ཚ་བྱུང་དུས་སུ། །སྔོན་ནས་གཞན་ལ་བརྡེག་འཚོག་གི །རྣམ་པར་སྨིན་པ་དུས་འདིར་སྨིན། །ལས་ངན་འཛད་
པར་བྱེད་པ་ལ། །ནད་ལ་སྨན་པ་མི་འགྲུགས་ཤིང་། །གདོན་ལ་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པར། །ནད་ཉིད་ལམ་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ། །ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་གསུངས་ཡིན་པས། །ནད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར། །
སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་སྐྱེ། །རྟོགས་པའི་བོགས་ནི་འདོན་པར་བྱེད། །ན་ཚ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ། །ཉམས་སུ་འདི་ལྟར་ལོང་མཛོད་དང་། །ང་ཡི་ན་ཚ་འདི་ལྟ་བུས། །མནར་བའི་སེམས་ཅན་
སྙིང་རེ་རྗེ། །སྙམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ། །ང་ཡི་ན་ཚ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་དག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། །དེ་
རྗེས་ནད་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟ། །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི། །ནད་ལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རང་སར་གྲོལ། །ཡང་ཅིག་ན་བར་གྱུར་

༄༅། །པ་ན། །རྗེ་ལ་གསོལ་བ་དུངས་ཀྱིས་གདབ། །ལམ་དུ་སློངས་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གྲོགས་སུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་པའི་
གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ། །ཡང་ཅིག་ནད་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟ། །ཐེར་མ་གྲུབ་པའི་ནད་དེ་ཉིད། །ཕྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །མ་གྲུབ་པ་ལ་གློད་ལ་ཞོག །ནད་ཉིད་ཆོས་སྐུར་འཆར་བ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་དུ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་སེལ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྨན་དང་མན་ངག་གེགས་སེལ་གཟིར་ལྡེ་རླུང་གིས་འཚོས་པ་སོགས་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །ཆོས
ཐུན་དོན་གསུམ་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་གདོན་གྱི་གེགས་སེལ་ནི། །ཇི་སྐད་དུ། རང་གི་སེམས་ནི་གེགས་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་བདུད་ཅེས་བྱ། །བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་རྟོགས་ལས
བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདོན་དུ་སྣང་བ་དེའང་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གམ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་རང་སེམས་སུ་ཐག་བཅད། སེམས

དེའང་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་དམ་སྐུ་བཞིར་ཁྱེར་ལ་གདོན་དེ་ཉིད་སྐུ་བཞིར་བསྒོམས་པས་སེལ་ལོ། །འདི་ར་ཐུན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆོག །བསྡུ་ན་ནད་གདོན་གཉིས་ཀྱི་གེགས་སེལ་ཕྱོགས་གཅིག
ཏུ་བསྟན་ནས་འདིར་དོན་བཞི་པ་བྱས་ཀྱང་ཡོང༎ ༈ ༎གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་སེལ་བ་ནི། སྒོམ་སྒྲུན་མང་པོ་ཡོང་དོན་མེད་ཅིང་སྒོམ་སྒྲུན་ཐམས་ཅད་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེ
ཉིད་སེལ་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤྱོད་ལམ་ཁ་ཟས་རླུང་ལུས་གནད་སོགས་ཀྱིས་བྱིང་ན་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དང་རྒོད་ན་བྱིང་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང ༥
བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སློབ་བོ། །ཡང་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱིང་རྒོད་སེལ་ན། བྱིང་ཆེ་སྤྱི་བོར་བླ་མ་འོད་དཔག་མེད་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ལ
བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱིམ་ལ་མོས་གུས་དུངས་དུངས་པ་རང་དང་བཅས་པས་གསོལ་བ་བཏབ། བླ་མ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ནས་རང

༄༅། །ལ་ཐིམ་པས་བྱིང་བའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་དུས་ཀྱི་བྱིང་བ་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བྱིང་བ་གྲིབ་ཀྱིས་བྱིང་བ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་ཀྱིས་དག །བླ་མ་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་ལ་
ཐིམ་པས་རང་ལུས་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ། འོད་དེའང་ནམ་མཁར་དེངས་ནས་རིག་པ་དར་དང་བཅས་པའི་ངང་དུ་ཡེ་རེ་བཞག་པས་སེལ་ལོ། །
རྒོད་པ་ལ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་སྙིང་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམས། འདབ་མ་བཞི་ལ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའང་སྐུ་མདོག་དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་
རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཌཱ་ཀི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་བསྐོར་བར་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྔོན་པོ་འཕྲོས་བླ་མ་ལ་ཐུག་པས་སྦྲའི་ཆོན་ཐག་བརྒྱངས་པ་
བཞིན་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱངས་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག །སྤྱིར་བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀ་ལུས་གནད་དང་སེམས་གནད་ལ་རག་

གཅོད་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

པས་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ་བ་གལ་ཆེ། ཡང་ན་བྱིང་རྒོད་གང་བྱུང་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་ལེགས་པར་སེལ། ཡང་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཤར་ཚུང་ན་བླ་མ་སྣང་བ་
མཐའ་ཡས་སུ་བསྒོམ། གསལ་བ་ཤར་ཚུང་ན་མི་བསྐྱོད་པ། མི་རྟོག་པ་ཤར་ཚུང་ན་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམས་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གེགས་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྱུར་རོ། །འཆི་བའི་ཚེའང་འཆི་བ་ཉིད་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བྱས་ཏེ་གང་ལའང་ཞེན་ཆགས་དང་རེ་དོགས་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པར་གསལ་སྟོང་དུ་བསྲེས་ན་འཆི་བ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ ༥
རོ༔ ༔རྒྱས་པར་ནད་གདོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་སེལ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པ་རེ་བྱས་པས་ཆོས་ཐུན་དོན་ལྔ་པའོ། །བསྡུ་ན་འདིར་གེགས་སེལ་རྣམས་བསྡོམས་ནས་ཐུན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆོག།
༄ །།གསུམ་པ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཏེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། །རྨོངས་པས་ས་ལམ་རྩི་བ་

༄༅། །འཁྲུལ༔ ༔ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྲི་ཆེད་དམ་གང་ཟག་གི་བློའི་རིམ་པ་མཐོ་དམན་ལ་ཅིག་ཅར་བ་དང་ཐོད་རྒལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལས་འདིར་རིམ་གྱིས་པ་དང་པོ་བསྟན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་ཚུལ་དང་གོང་འོག་གི་ས་མཚམས་སོགས་དང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་རྣམས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་འང་སོ་སོར་བཞི་རེ་སྦྱར་དུ་རུང་མོད། འདིར་ལམ་དང་པོ་བསྟན་ནས་བརྗོད་ན། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་ལས། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་ནོར་རར་རེ། དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་ནི། ཤེས་པ་སིང་ངེ་བ་དེ་ངོ་བོ། མཐོ་དམན་འབྱུང་ན་དུང་ཉམས་ཡིན་མི་བརྟན། མཐོ་དམན་ཚུང་ན་བག་དྲག །ཕྱིར་རྩེ་གཅིག་ཙམ་ཉམས་ཡིན་རྟོགས་པ་མིན། སྤྲོས་བྲལ་ཡང་ནང་ནས་ཤེན་ཅིག་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ལ་བླ་མས་བསྟན་པ་དེ་འདི་ཡིན

པར་བྱུང་ཨང་སྐམ་ནས་རང་སེམས་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ཉམས། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷངས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། རོ་གཅིག་ནི་རང་གི་ལུས་ཕྱིའི་སྣང་བ་རང་གི་
སེམས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཨང་སྐམ་པ་ཉམས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་སོ་སོར་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། ནན་
ལྟར་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་མི་འདུག་སྐམ་པ་ཉམས། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་ལྷན་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་མ་ནོར་བ་
གལ་ཆེ་གསུངས། རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རིག་པ་གསལ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་དེ་ལས་
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་གསུམ་ཡང་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་མ་གོམས་པ་དང་གོམས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུན་ཐུང་བ་དང་རིང་བ་

༄། །དང་ཧེ་ཙམ་འདོད་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་སོ། །རྩེ་གཅིག་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་བཅས་བཅོས་མེད་པར་བཞག་ཙ་ན་མངོན་འགྱུའི་རྟོག་པ་འགགས་བདེ་གསལ་མི་
རྟོགས་པར་སོང་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཟིན་འོང་། ཏིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་རེས་བསྒོམས་ཀྱང་མི་འོང་རེས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་འོང་ངེས་གསལ་རེས་མི་གསལ། དེའི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་
མ་ཐོབ་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས། དེས་ཀྱང་དངབ་འབྲེན་ནུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་ཙམ་དང་ལམ་གྱི་སྣ་ཙམ་ཡིན། རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་འདི་རྣམས་དཔེར་ན་ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ཟུར་ཙམ་མཐོང་བ་ ༥
དང་འདྲ་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་བདེ་སིང་ངེ་བར་གནས་ཏེ་བཤིགས་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བས་དེ་མ་བཤིག་ན་སྒོམ་དོན་མཐུན་མི་སྐྱེ་བས་བཤིག་སྟེ་རྟོག་པ་མི་འགོགས་པར་རྟོག་པ་གང་
སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་ངོ་ཤེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བྱའོ། །དེའང་རྩེ་གཅིག་ཆུང་ངུའི་དུས་སེམས་གསལ་སྟོང་དང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ངེས་བཟུང་ཅན་ཡོད་པ་དེའི་ངང་ནས་རྣམ་ 283

རྟོག་ཤར་ཚེ་རང་དངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྒོམ་ཡིན་སྙམ་པའི་བློས་བྱས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་འོང་། རྗེས་སྣང་དུ་ཨ་འཐས་ཀྱི་དྲན་པ་བྱ་བ་འོང་བས་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ཕལ་ཆེར་ཨ་འཐས་སུ་
འཆར། དྲན་པས་ནམ་ཟིན་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་པ་དང་སེམས་སྣང་ཡིན་སྙམ་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་རྨི་ལམ་སྔར་ལས་གསལ་དངས་ཡོན་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་ཆེར་མི་འབྱུང་། ངེས་སྒོམ་མི་
ཡོང་བ་འདྲ་སྙམ་པའི་མཉམ་པར་འཛོག་དཀའ་བ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་ཆེ་ཞིང་མོས་གུས་དག་སྣང་སྙིང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ། ཆོས་ཐུན་དོན་དྲུག་པའོ།། ༈ །།འབྲིང་པོ་ནི་རེས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཧིང་ངེ་ ༤
འཛིན་དེར་འགྲོ་ཞིང་བསྒོམས་པའི་ཚེ་བརྟན་པོར་འོང་བ་སྟེ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཧིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྦྱངས་པའི་དངས་ཆ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་སྟོན་ནུས་པ་སྐྱེ་
ཉམས་དེའི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་སྐར་བས་འཆར་བ་ཉུང་ཞིང་གང་ཤར་དེ་རང་དངས་སུ་འགྲོ། རྗེས་སྣང་དུ་གསལ་སྟོང་གི་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་གུ་ཡངས་པ་ནམ་དྲན་སྒོམ་དུ་འཆར། ངེས་

༄༅། །ཨ་འཐས་སུ་འཆར། ཐྱི་ལམ་སྤྱར་བས་གྲངས་ཞུང་དུ་འགྲོ། ཉམས་དེས་རེས་སླེབ་རེས་མི་སླེབ་སྒོམ་ལ་བྲོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངོ་། །ཆོས་ཐུན་དོན་བདུན་པའོ།། ༔ །།རྩེ་གཅིག་ཆེན་
པོ་ནི་མཉམ་རྗེས་དང་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གསལ་སྟོང་གི་ངང་ལ་ཆལ་གྱིས་འགྲོ། གསལ་སྟོང་བདེ་ཉམས་དང་བཅས་པའི་ཉམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
འཆར་ཞིང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སྣང་དང་ཐྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་སོང་། སེམས་ཉིད་བདེ་སྟོང་རིག་སྟོང་སྣང་སྟོང་གསལ་སྟོང་སོགས་སྟོང་ཉམས་དང་ཐམས་ཅད་ཐྱི་ལམ་སྒྱུ་ ༥
མ་ལྟ་བུའི་སྤྲོང་བ་མང་པོ་གཙོ་བོར་འཆར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་འདི་བས་བཟང་བའི་སྒོམ་མེད་པས་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་འབྱུང་ཡང་ཉམས་རྟོགས་དེ་དག་ལ་མ་ཞེན་
པར་རྣམ་རྟོག་གསལ་སྟོང་དང་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སེམས་སེམས་སྐྱེ་མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དྲན་པ་རྣེད་ཅིང་མངོན་འགྱུར་རྟོགས་པ་འགགས་ཤིང་བླ་ 285

མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། གསལ་སྟོང་དེ་འི་ངང་ལ་ཉེན་མཚན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་རྟོག་མེད་ལ་ངོ་བོ་མཐོང་ནས་བསྒོམ་དུ་མེད་པར་སོང་ན་རྩེ་གཅིག་གི་རྩལ་
རྫོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །འདི་འི་སྐྱང་བྱ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཡིན་པས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་
ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་ཞེན་པ་སོགས་སྤྲངས་ཏེ་གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པས་དབེན་པར་གནས་པར་བྱ་དགོས་ལ། འདི་འི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གནས་མི་གནས་ཀྱིས་འབྱེད་དེ་བདེ་གསལ་མི་
རྟོག་པར་གནས་པ་དེ་མཉམ་བཞག །དེ་ལ་མི་གནས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྤྱན་དོན་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་སྤྲོས་བྲལ་ནི། དེ་ཡང་གནས་ཐོག་ཏུ་བདེ་ན་རྩེ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྩེ་
གཅིག་གི་ཉམས་དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱངས་པས་ཇི་ཞིག་ན་སྒོམ་དྲན་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གནས་འགྱུ་གཉིས་དང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་འགག་

༄། །གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་བཙོས་མིན་དུ་གོ །ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་སྟོང་པར་སོང་། རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཤུན་པ་
འཕྲུས་པའམ་གཉེར་རྙེད་པ་ལྟར་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྗེན་ལྷང་གིས་རྟོགས། སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་སྣམ་བྱེད་ཅིང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདུག་པ་དང་པོ་ནས་ངོ་ཤེས་ཐང་བ་ལ་སྣམ་པ་དང་
ཉམས་ལའང་འཕེལ་འགྲིབ་ཆེར་མི་འབྱུང་གལ་ཏེ་བྱུང་ཡང་དགའ་སྡུག་མེད། ཕྱིའི་སྣང་བ་ལ་སེམས་བཏད་ན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར། ཡང་སྟོང་པར་འགྲོ་མ་སོང་ཡང་འགལ་བ་མེད། དེ་
ནི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་སྟེ་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདུག་སྣམ་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་ཆུད་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་རང་སར་གྲོལ་བས་རྟོག་པ་
ཆོས་སྐུར་འཆར། སྣང་བ་ཡང་རང་གི་སེམས་སུ་རྟོགས། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐུར་ཤེས། ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་ཤས་ཆེ་བས་སྣང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གཤིས་བྱེད་ཅིང་སྟོང་ཐོག་ཏུ་ ༥

བདེ༑ ༑རྒྱུ་འབྲས་དང་སྟོང་པ་ཤས་ཆེར་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་སེམས་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་

དང་བྲལ་བ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པའི་འཕྲིས་ཤིག་ཞུགས་ཤིང་དེ་དང་མ་བྲལ་བས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཤན་ཆེར་མ་ཕྱེད། རྗེས་ཤེས་སུ་དྲན་པས་མ་ཟིན་པའི་དུས་དག་

གཉེན་དུ་འཛིན་པ་མ་འགགས་ཤིང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཆོད་པས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་གང་ཤར་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་པར་ཆགས། མི་ལེགས་པར་འཛིན་པ་སྡང་། རྨོངས་སེ་འདུག་པ་གཏི་ ༨

མུག་པ་ཡིན་པས་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་འཛིན་པ་འབྱུང་སྟེ། ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་ན་མི་དགེ་བ། མ་བྲལ་ན་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ལུང་མ་བསྟན་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་

ལ་ཆེར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ཡང་འབྲུལ་ཤས་ཆེ་ཙམ་ཡོང་། དགེ་སྦྱོར་ལ་མཐོ་དམན་ཙུང་ཟད་འབྱུང་ངོ་། ༑ཆོས་ཐུན་དོན་དགུ་པའོ༎ ༄ ༑༑སྦྱོར་བྲལ་འབྲིང་ནི་སྔར་

༄༅། །སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཚོར་རགས་པ་དང་སྟོང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་དེ་དག་ནས། དགའ་ཚོར་རམ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་ཏུ་ལྷང་སོང་། སྣང་སྟོང་གི་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་རང་སར་རང་ངོ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཆོག །ད་དུང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ཅུང་ཟད་འཕྲིག་མ་ཚུད་པས་སྣང་ཐོག་ཏུ་ཅུང་མི་བདེ། སྣང་བ་འདི་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང་སྣང་བ་འདི་འགགས་ཏེ་གཏན་བྲལ་དུ་མ་སོང་སྙམ་པ་སོགས་རེ་དོགས་ཕྲན་བུ་ཡོད། རྗེས་ཤེས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་ཤེས་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཟེར། མཉམ་གཞག་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་གནས་པ་དེའོ། །ཆོས་ཐུན་བརྒྱད་ཅུ་པའོ།། ༈ །།སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དེ་སྣང་བ་རང་སེམས་སུ་ཤེས། སེམས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡུལ་དམིགས་གཏད་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་བདེ་ཆམ་གྱིས་རྟོགས། སྔར་

སྣང་ཐོག་ཏུ་མ་བདེ་རིག་ཐོག་ཏུ་བདེ་ཉམས་ལེན་རིག་ཐོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ། འདི་ར་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་སེམས་སྟོང་པར་ཤེས་སྣང་བས་སྟོང་པའི་གོ་ཆོད་སྟོང་པ་ལ་སྒོམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་སྟོང་ཐག་ཏུ
སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ད་ལྟར་གྱི་སྣང་ཐོག་སོ་མ་ཉམས་པ་འདི་ཅུང་མི་བདེ། སྣང་བ་འདི་གཞི་མེད་འཁྲུལ་སྣང་དུ་འདོད་པ་འབྱུང་། འདི་འི་
སྐབས་སུ་ཉིན་པར་སྒོམ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་མཚན་མོ་རྨི་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་རྗེས་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་པ་དང་རྟོགས་པ་དུམ་རེ་འཆར། དེ་འབྱུང་བའང་གཉིད་ཀྱིས་དྲན་འདུན་ཉམས་པས་ལན་པ་ཡིན།
ཡུལ་རྐྱེན་དྲག་པོས་དཀྲུགས་པའི་དུས་སུའང་རྗེས་ཤེས་སུ་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བའང་འབྱུང་འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པར་མ་སོང་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོང་། དྲན་པ་རྒྱུན་ཆད་
མེད་པར་མི་ཡོང་བར་བཟུང་དྲན་ལ་ཅུང་ཟད་ལྟོས་པས་དྲན་པ་གསལ་ཆེ། སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་རྗེས་དྲན་པས་འབྱེད། སྤྲོས་བྲལ་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་བར་ན་དྲན་མ་དྲན་ལས་མེད། གདམས་ངག་གི་

༄། །གཙོ་བོ་དྲན་པ་ཡིན། གང་ཤར་ལ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་ན་ཞེ་སྡང་གར་རེ་བའང་རང་སྟོང་ཡིན། ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་ཞུགས་ན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མ་
རིག་པ་ཡིན། དེ་ངོ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་ཚེ་ཉོན་མོངས་སུ་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་བྱར་མེད་དེ་དེའི་རྟགས་སུ་གང་ཤར་ལས་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་འཚོལ་བའི་བློ་མི་སྐྱེ། རྟོག་པ་དག་པའི་
རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཆར་སྒོ་དངས་སིང་ངེ་བ་དེའི་ངང་དུ་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་མི་ཡོང་བས་བཟུང་དྲན་ལ་བལྟོས་རིང་རྟོག་པ་རེ་ལ་དྲན་པ་རེས་ཟིན་པའང་དཀའ། དེས་ན་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ ༥
བསྟེན༔ ཉིན་པར་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་གྱུར་ན་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་བློ་འདས་སུ་མཐོང་། འཇིག་རྟེན་བློས་ཐེངས་
གཞན་ལ་ཕྲག་མི་དོག་མངོན་ཤེས་སོགས་དུ་མའི་ཡོན་ཏན་འཆར་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་སྒྱུ་མར་འཆར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་རེ་དོགས་དང་བྲལ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཆོད། མཐོང་སྣང་

བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤངས་ནས་འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སློན་ལམ་དབང་གིས་མ་གཏོགས་སྲིད་པར་ལས་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ན་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ཞིང་རྒྱལ་རྫོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྩེ་གཅིག་དང་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཡིན། འདི་ར་ཡང་ཞེན་པ་གསུམ་བཏང་སྙིང་དབེན་པ་དང་འདག་སྦྱར་དགོན་པ་བསྟེན་པ་དང་སྨྲ་བཅད་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་གྱི་གཅིག་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རོ་གཅིག་ནི། སྔར་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའམ་སྟོང་ཐོག་ཏུ་བདེ། གང་ཤར་གྱི་རྣམ་རྟོག་སོ་མའམ་སྣང་ཐོག་ཏུ་ཙུང་མི་བདེ་བ་དེ་དག་ནས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་དོན་ཡང་མ་འགགས་པའི་སྣང་བ་སོ་མ་འདི་ལ་སྣང་བར་འཛིན་པའི་དངོས་འཛིན་ཀྱང་མེད། སྟོང་པར་ཞེན་པའི་སྟོང་ཞེན་ཀྱང་མེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་རང་གི་བློས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའམ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ། བློས་གཞལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྣང་མི་སྣང་སྟོང་མི་སྟོང་སྣང་ ༥

༄༅། །དམིགས་སྟོང་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་མདོར་ན་བདེ་སྡུག་སོགས་གཉིས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་
དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། གང་ཤར་གྱི་སྣང་བ་སོ་མ་རྟོག་པ་སོ་མ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་བྲལ། རང་རིག་རང་གསལ་རྩོལ་མེད་ཡང་དག་གི་
དྲན་པས་སེམས་དང་དྲན་པ་སྣང་བ་གསུམ་མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་སྣང་ཐོག་ཏུའང་བདེ་བ་ནི་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ། དེ་ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ ༥
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་སྟོང་མི་སྟོང་མེད་པར་གང་ཤར་གྱི་ཤེས་པ་སོ་མ་དེ་ཀས་ཆོག །ཆོས་སུ་རྟོགས། སྣང་སྟོང་གང་
རུང་རེའི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ཚང་བར་རྟོགས་ཀྱང་ལུས་སྣང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་ངེས་སེམས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་ཡོང་། དེར་སྒོམ་རྒྱུ་དང་འཛིན་པའི་ངེས་ཤེས་ཆུང་ཟད་ཡོད།

རྗེས་ཤེས་སུ་ས་སོགས་སྲ་འཐས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་ཡུལ་རྐྱེན་དྲག་པོས་དཀྲུགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་ལ་དགེ་སྦྱོར་དུ་མི་བདེ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་དུམ་རེ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་པ་ལ་ངོ་ཀློག་ཙུང་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་བའང་འབྱུང་། རྗེས་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་རྨི་ལམ་ན་ཡང་འཁྲུལ་པ་དང་འཛིན་པ་དུམ་རེ་འབྱུང་། རེས་ལུས་སྣང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཉམས་ཀྱང་འབྱུང་༔ རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྩེ་འཛོག་དང་མོས་གུས་སྙིང་རྗེ་ཆུང་བ་འདྲ་ཡང་སྲིད་པས་དེར་མ་སོང་བར་བྱ། ཆོས་ཐུན་གྱུ་གཉིས་པའོ།། ༈ །།རོ་གཅིག་འབྲིང་ནི་སྔར་གྱི་མྱོང་བ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཆ་གཅིག་འདྲེ་བས་དེ་དག་ནས་བེམ་པོ་ཕྱིར་མ་ལུས། རིག་པ་ནང་དུ་མ་ལུས་སྣང་སེམས་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཏུ་གྲོང་དེ་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཐད་ཀྱིས་ཆོད། འཛིན་པ་དེའང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལས་འདིར་གཟུང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་རང་གསལ་དུ་ཤར་བས་དེ་མེད་ཙན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་བྲལ། འཛིན་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཆར་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་གྲོགས་སུ

གོཾ་ཆོང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

༥

294

ངོ་དོན་ བརྒྱ་ཞེ་བདུན་ ཀརྨ

༄༅། །ཐམས་ཅད་འཆར། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་མི་རྟོག་པར་འཆར་བས་གཟུང་འཛིན་དེ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཆར། རོ་གཅིག་ཆུང་ངུ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྐྱོང་བ་
བརྟན་དུ་སོང་བ་ཡིན། ལུས་སྣང་སེམས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཉམས་འབྱུང་། རྗེས་ཤེས་དང་རྨི་ལམ་ཡང་སྔར་བས་འཁྲུལ་པ་ཆུང་ཞིང་ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་ཆེར་མི་ཡོང་། འོན་ཀྱང་
རྨི་ལམ་མམ་དུས་གཞན་དུ་ཡང་རུང་ཡང་དག་གི་དྲན་པས་ཡེངས་མ་ཡེངས་སུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཡང་ཡུད་ཡོང་བ་ཡིན། གཟུང་དྲན་དང་ཡང་དག་གི་དྲན་པའི་ཁྱད་པར་ ༥
ཡེངས་དུས་སུ་ཡེངས་འདུག་སྙམ་པའི་རྗེས་ལ་དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཡེར་ཡོང་བ་དེ་གཟུང་དྲན་ཡིན་ཞིང་སྔར་འཛིན་པ་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན། རྟོག་འཛིན་དེ་མེད་པར་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་
ལེན་གྱི་སྙེང་དུ་ཡེར་ཡོང་བ་དེ་རྟོགས་ཚོས་ཡང་དག་གི་དྲན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་སྔར་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཆོས་ཐུན་གྱི་གསུམ་པའོ།། ༈ །།རོ་གཅིག

ཆེན་པོ་ནི། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རྟོགས། སྣང་སེམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤེང་སྟེར་གྱི་དེ་ཀ་སྐྱོང་བ་བརྟན་དུ་སོང་ནས་སྣང་བ་མ་འགགས་པ་
འདི་ལ་བདེན་འཛིན་དག་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཉིན་མཚན་འཁོར་མར་འབྱུང་། མི་རྟོག་པའི་འཆར་སྒོ་གསལ་ཙམ་གྱི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོང་ཚོར་ཙུང་ཟད་རེ་འབྱུང་། འཛིན་མེད་ཀྱི་
གསལ་སྣང་མི་འགགས། རེས་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཚད་རྟོགས་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཤར་ནས་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད། ངོས་འཛིན་མེད་པའི་རྗེས་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད། ༥
དེའང་སྒྱུ་མ་མཁན་པོའི་སྣང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་མི་འགགས། འཛིན་མེད་ཀྱི་རྨི་ལམ་ཀྱང་འལ་འོལ་ཙམ་འབྱུང་རེས་རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བའང་ཡོད། འདིའི་གཉིས
སྣང་ནི་འཆར་སྒོ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་ངང་དུ་དག་པའི་མདངས་སམ་གསལ་སྣང་ངམ་སྟོང་སྣང་དུ་ཡང་ཡུད་འབྱུང་བ་དེ་ལ་རོ་གཅིག་གི་རྗེས་སྟོང་པར་འཆར་བ་ཟེར། དོན་ལ་སྤང་བྱའི་ལྷག་

ཚོ་དྲོན་ བརྒྱ་ ཞི་བརྒྱད་ རྒྱ་མཚོ་

༄༅། །རོལ་ཡིན་པས་སྒོམ་གྱི་མྱོང་ཚོར་ཡོད་རིང་ལ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་གཞན་ཞིག་ཤུགས་ལ་ཡོང་བས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་མ་དག་པ་ཡིན་ཡང་མི་རྟོག་པའི་འཆར་སྒོ་འགག་ཞིག་སྣང་ལ་མ་ངེས་

པའམ་རང་རྒྱལ་དུ་མ་ཤར་བས་དྭན་པས་ཡེངས་མ་ཡེངས་སྐྱོང་པར་བྱས་པའི་འཆར་སྒོ་རྒྱུང་པ་མི་བདེ་བར་གསལ་ཙམ་གྱི་མྱོང་ཚོར་དམ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ་སྤྲང་བུའི་ལྷག་མ་ཡིན། དེ་ཡོད་རིང་དེ་

ལ་ལྟོས་པའི་ཕྲ་མོ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བས་རོ་གཅིག་ཆེན་པོའི་སྒྱུ་མ་ཕྲ་མོ་དེ་ལ་ཟེར། དེས་ན་གང་ཤར་གྱི་སྣང་བ་ལ་སྤང་བླང་དགག་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་མཉམ་ཉིད་གཞུག་ ༥

མ་ཡུལ་མེད་གསལ་སྟོང་དུ་རང་ངོ་ཤེས། འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་འདིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག

འཆར༑ སྣང་ཐོག་ཏུ་བདེ་ན་རོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མཐོང་ཞིང་རྒྱལ་རྫོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོས་བྲལ་དང་རོ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་སྣང་བ་སྒོམ་དུ་ཤར་མ་ཤར་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དྭན་ 297

ལ་ལྷོད་མི་ལྷོད་དང་སྣང་བ་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྣང་བ་སྒོམ་དུ་ཤར་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། རྩོལ་མེད་ཟེར་ཡང་སྒོམ་མེད་ལ་ལྷོད་པའི་རྩོལ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོང་། སྤྲོས་བྲལ་ནས་གཟུང་
འཛིན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཞི་ཞིང་འདི་ར་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་འང་ཞི་བ་ཡིན། འདིའི་མཉམ་རྗེས་འཛིན་མི་འཛིན་དང་གཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །རོ་གཅིག་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་དཔེན་པ་བསྟེན།
སྐབས་སུ་ཚོགས་སུ་འང་བསྟད་ནས་བོགས་འདོན། སྒོམ་མི་སྒོམ་ཁྱད་མེད་སྐམ་ཡང་ཡང་དག་གི་དྲན་པས་སྒོམ་པ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཐུན་གྱི་བཞི་པའོ།། ༈ །།བཞི་པ་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ༥
དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་མན་ཆད་རྗེས་ཤེས་ལ་གཉིས་སྣང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དེ་དག །རྟོགས་ཚོས་ཡང་དག་གི་དྲན་པ་མ་ཡེངས་ཙམ་དང་སྟོང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཙུང་ཟད་ཡོད་
པ་དང་ཡང་དག་གི་དྲན་པའི་རྩོལ་བ་ཟི་བ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་དེ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་ཟིན་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས། ཅི་བྱས་ཀྱང་བདེ་བ་མ་ 298

༄༅། །བསྒོམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒོམ་དུ་འཆར་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་དྲན་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ཡེངས་མ་ཡེངས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒོམ་དུ་འཆར། བློ་གཉིས་ཐོག་ཏུ་དག །
བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་མ་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དངས་པའམ་ཆུ་ནྟབས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་འོད་གསལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཆོས་སྐུ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར། སྟོང་བླང་དང་བྱ་བྱེད་བྲལ་ཤི་མ་ཤི་མེད་སྣམ་པ་དང་མཉམ་རྗེས་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷངས་ཀྱིས་སྐྱེས། གཞན་སྣང་དུ་མཁའ་འགྲོས་བསྐུར་བ་ལུས་དུམ་མར་མཐོང་བ་མོས་གུས་ཅན་ ༥
གྱི་གང་ཟག་ལ་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཤར། དག་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སུ་འགྲོ། ལུས་ཅི་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་། གནས་གར་བསྡད་ཀྱང་བྱིན་རླབས་སྐྱེ། གཅིག་པུར་བསྡད་ཀྱང་སྐྱོ་དུབ་མེད།
ལུང་བ་གར་ཕྱིན་པ་དེར་བདེ་ལེགས་འབྱུང་། རེས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་དགའ་འདུག་སྣམ་པ་གཞན་སྣང་ལ་ཡོང་། བྱང་སེམས་བརྟན། ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཐམས་ཅད་

སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་གང་ལའང་ཞེན་པ་མེད་གཙང་བཙོག་དང་ངོ་ཚའི་རྣམ་རྟོག་མེད། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལའང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དྲན་པས་གཟུང་མ་དགོས་པར་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་དུ་ཤར་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་
དང་བྲལ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒོམ་དུ་འཆར། གོང་གི་རོ་གཅིག་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་འང་ཕྲ་མོར་སོང་ནས་ཡང་དག་གི་དྲན་པས་ཀྱང་གཟུང་མི་དགོས
པོ་རང་རང་དག་ལ་འགྲོ། རྗེས་སྣང་མི་རྟོག་པ་ངོ་མ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མན་ཆད་དུ་དག་པའི་མ་རིག་པའི་ལྷག་མ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་བྲལ
ལུང་མ་བསྟན་དུ་གནས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་སུམ་སྒྱུར་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་མེད་པའི་སྤྲང་བྱ་རགས་ཆད་པོ་རྟོག་མེད་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་མ་རིག་པའི་ཆ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དུས་ཐུང་བས་

༄༅། །སྐད་ཅིག་མ་རེ་འབྱུང་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པར་ཡོད་པ་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས། གཉིད་དུས་སྤྲུའང་རེས་འགའ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཕྲུང་ཟད་ཙམ་འབྱུང་ཡང་སྲིད་པ་རང་གསལ་དུ་མ་ཤར་བས་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཆོས་སྤྱན་གྱི་ལྷ་པའོ།། ༈ ། །སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་ནི། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་ཅིར་གྱིས་ཟིན་སྣང་བས་སྐྱོང་བ་བརྟན་དུ་སོང་འཁོར་འདས་གཉིས་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་གཉུག་མའི་རང་ས་ཟིན་ནས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་ཏེ་མཉམ་གཞག་གམ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྗེས་སྣང་མི་རྟོག་ངོ་མ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་ཞིང་སྣང་བས་ཕྲ་བ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ལོང་མེད་པ་སེ་གོལ་གཏོག་ཙམ་དུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རང་གསལ་དུ་གྲོལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ་རང་གསལ་དུ་མ་ཤར་ཙམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་རང་རྗེས་ཕྲ་མོ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་མཉམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད། རྗེས་སྣང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན

ལག་བརྒྱུད་པོ་སོགས་ཟབ་བཅས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་གྱ་དྲུག་པའོ།། ༈ ། །སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྲིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་རྩད་ནས་བཅད་དེ་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མའི་འོད་གསལ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བུའི་འོད་གསལ་གཉིས་འདྲེས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་གྱུར་མཉམ་རྗེས་མེད། གཉུག་མ་མ་བཅོས་པའི་ཐོག་ཏུ་སླེབ་པ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་གཉུག་མའི་རང་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འགྲོངས་བ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །སྒོམ་མེད་ལ་མཉམ་རྗེས་ཆེར་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་ཕལ་ཆེར་མཉམ་གཞག་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །དེས་ན་དྲན་རྒྱུ་དང་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱོང་བ་དག །ངེས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དྲན་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་འཁྱོལ། སྣང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་བྲལ། སྒོམ་མེད་འབྲིང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་

ཀློ་དོན། བཀྲ་ ང་གཅིག ཨཱ་ཨཱཿཧཱུྃ

༄༅། །རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྟོན་ནུས་པ་ན་སྒོམ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དང་རྩལ་རྫོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རོ་གཅིག་དང་སྒོམ་མེད་གཉིས་རྗེས་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་དག་གི་
དྲན་པ་བསྟེན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །སྤྲོས་བྲལ་ཡན་ཆད་ངོ་བོ་ལན་འཕར་རྒྱུ་མེད། །ཆོས་ཐུན་གྱི་བདུན་པའོ།། ༈ །།རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལམ་དང་སྦྱར་ན།
རྩེ་གཅིག་ཆུང་ངུ་ཚོགས་ལམ། འབྲིང་ཉམས་གསལ་སྟོང་འདྲ་བ་དེ་དྲན་པས་ཟིན་ན་རྒྱུན་དུ་ཡོང་མ་ཟིན་ནའང་རེས་ཡོང་བ་དེ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་ཟེར་ཏེ་མཐོང་ལམ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་ ༤
བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པ་དང་སྔར་གསལ་སྣང་མེད་པ་ལ་འདིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་ཞིང་ཉམས་དག་ནས་རྟོགས་པ་འབྱུར་ལ་ཁད་ཡིན་པས་སོ། །ཆེན་པོ་ཉམས་འཕོར་ཡུག་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་ཐིམ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཆར་སྒོམ་མེད་དུ་སླེབ་སྐམ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

གསལ་སྣང་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གོམས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་སྐྱེ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་ཕྱུར་མཐོང་ལམ་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པས་སོ། །འདི་ས་ཚོགས་ལམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས། སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བྲལ་ནི། གོང་གི་ཉམས་དེ་བཤིག་གིན་བསྐྱངས་
བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་དུངས་དུངས་བཏབ་གང་ཤར་གྱི་སྟེང་དུ་འཛིན་མེད་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་བཞག་པས་རྩེ་གཅིག་གི་ཉམས་དེ་དག་ནས་སྦྱོར་བྲལ་འཆར་ཞིང་དེ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ། ༥
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགགས་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ། དེས་ན་
སྦྱོར་བྲལ་ཆུང་ངུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་བྲལ་བས་སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་ 304

༄༅། །མེད་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །སེམས་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དེ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །རྩ་བྲལ་
གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་པའང་ཐོབ་བོ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྟོགས་པ་དེས་
བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་དཀའ་བ་རྣམས་སྦྱངས་པས་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ནར་སོན་པའི་རྟོགས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ ༥
ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་བདག་གཞན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རོ་གཅིག་ཆུང་ངུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་དེས་སྟོང་ཕྱོགས་
ལ་ཞེན་པའི་ཉན་རང་གིས་ཐག་བསྲིང་བའམ་དེ་ལས་རིང་དུ་སོང་། འགྲོ་སའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་བོ། །འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཆོད་པ

རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གཉིས་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་གཞུགས་མ་རང་གསལ་དུ་ཤར་བ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཡོས་པས་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་པ་ཐོབ་པའོ། །རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་རྗེས་
སྣང་སྒྱུ་མར་འཆར་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་གོམས་པས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེགས་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོམ་མེད་ཆུང་ངུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ ༥
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གཏིབས་པ་བཞིན་འབྱུང་བས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་ཐོབ། སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་ཙིར་གྱིས་ཟིན་ཤེས་སྒྲིབ་རྩ་བ་ནས་དག་པ་དེ་ལ་
ས་བཅུ་པའི་ནང་གི་རྒྱུན་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་འཐོབ། མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་མར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་དང་སྣང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག

༄༅། །རྟོགས་འོད་གསལ་མ་བུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །ས་དང་སྤྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱར་ན་རྩེ་གཅིག་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར། སྤྲོས་བྲལ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། རོ་གཅིག་སྒོམ་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ས་དགུ་པ། སྒོམ་མེད་མཐར་ཕྱིན་ལམ་ས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས། །འོན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་ན། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་
མི་ནུས་པ་ཅི་ཞེས་རྟོག་གེ་བ་དག་ཟེར་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོམས་པ་བརྟས་པ་དང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ང་བོ་མཐོང་མ་ཐག་ཉིད་དུ། །སྨུག་བསྔལ་སྤྲངས་པར་
མ་གྱུར་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་ནུས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །ཆོས་མིན་ཞེས་སུ་སུ་ཞིག་སྨྲོད། །ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་ཉིད་དུ། །ཆབ་རོམ་ཞུ་བར་མ་ནུས་ཤིང་། །ས་རྡོ་དྲོ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཉི་མ་མིན་ཞེས་སུ

ཞིག་སློད། །ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། །ངོད་རྟགས་ཁྱད་པར་སོ་སོ་ཀུན། །རིམ་འཇུག་གདུལ་བྱ་དྲང་དོན་དུ། །ཐུབ་པས་ལྡེམ་པོར་གསུངས་པ་ལ། །སློངས་རྣམས་ཉི་ཚེ་ཕྱོགས་ཆར་ཞེན། །
གདུལ་བྱའི་མཐོ་དམན་བསམ་མི་ཁྱབ། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་བསམ་མི་ཁྱབ། །རང་གི་ཆོས་དང་མ་མཐུན་ཡང་། །སྐྱོད་ཅིང་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ནམ་ཞིག་གོ་བར་སློན་ལམ་ཐོབ། །ཅེས་དང་།
ཐོད་ཚང་པས། གཞན་ཡང་སྣང་སྲིད་འདི་ལ་འགལ་རྩུལ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཁྱད་མཚན་ཉིད་པའི་བློ་ཁོག་ཏུ་མི་ཤོང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རང་སྣང་ཡིན། གང་ཟག་དང་ ༥
ལས་ཀྱི་མཐུན་སྣང་ཙམ་ལས་མི་མངོན་པར་གདའ་བ་སྤྲུལ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟོན་ནུས་ཞེས་དང་། ཨོཾ་ཊྲན་པས། སྦྱོར་བྲལ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་
བཅུ་གཉིས་སོགས་མི་འདུག་པས་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་མི་འོང་སྟེ་མཚན་ཉིད་ནས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་ཐམས་

༄། །ཅད་ལ་སྟོན་នུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཕར་ཕྱིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉོན་རྟགས་མང་པོ་འཐོབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དང་བླ་མའི་མོས་གུས་ཀྱིས་ལམ་བཙན་ཆོད་དུ་བགྲོད་པས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཉོན་རྟགས་ཆེར་ཐོན་ཡང་ལམ་གྱི་གོ་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་དག་པ་ལ་ཉོན་རྟགས་སྟོན་ནུས་པའང་མི་ཁེགས་པ་ལགས། ཉོན་རྟགས་ཡོད་མེད་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚོད་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཕར་ཕྱིན་པ་ལ། ཐེགས་བླ་ན་མེད་པའི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ ༥
ཤས་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ས་ལམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་གནས་འགྲོ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལམ་རིམ་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ལམ་གྱི་འགལ་བ་ཡང་དེས་འདུམ་འཚལ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་བརྟག་དཔྱད་རྒྱུང་པས་དུས་འདའ་བ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་མ་བསྣུན་པས་རྟོག 309

གེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ཐལ་རྒྱེད་རྒྱེ་ཡིན་དབྱུ་ནག་རྟོག་གེ་བཞུགས་འདུག་པ་དེས་ལེན་པར་གདའ། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལའང་སྦྱར་ཏེ་སྤྲོས་བྲལ་ཆུང་ངུའི་དུས་ཀྱི་ས་རབ་དགའ་ཐོབ་དུས་སྦྱིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཉམས་ལེན་དུ་བྱ་ཞིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་ནས་སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ཞིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐུན་གྱུ་བརྒྱད་
པའོ།། ༄ ། །རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་ས་ལམ་སྦྱར་ཚུལ་འདི་གཉིས་རྗེ་གོང་ཚང་པའི་བཞེད་པའི་གཏིང་མཐིལ་ཕྱིན་རྟོགས་པ་མིན་ཀྱང་འོལ་ཚོད་ལ་འདི་བཞིན་ཡིན་པ་འདྲ་ ༥
བསམ་པའི་མོས་བློས་ཡར་གཞལ་ཙམ་སྟེ། དེའི་གསུངས་ལ་སློབ་བུ་དམ་པ་འགས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀྲིས་པ་ལས། རྩེ་གཅིག་ཆུང་ངུ་འདིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཉམས་ལེན་ལ་ཚོགས་ལམ་བཞི་གསུམ་
བཅུ་གཉིས་བརྩིས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྩེ་གཅིག་འབྲིང་པོ་སྒྲོང་བ་བརྟན་དུ་སོང་ནས་ཉམས་གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དེ་དྲན་པས་ཟིན་ན་རྒྱུན་དུ་ཡང་ཡོང་རེས་མ་ཟིན་ཡང་ཡོང་འདི་ཀ་ལ་དྲོད་ 310

༄༅། །དང་རྩེ་མོ་ཡང་ཟེར་ཏེ། ཞེས་དང་། རྩེ་གཅིག་ཆེན་པོ་ཉམས་ཀྱི་འཁོར་ཡུག་ཅེས་པ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཐིམ་ནས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གསལ་སྟོང་ནམ་མཁའི་
དཀྱིལ་ལྟ་བུ་འཆར་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སླེབ་སྙམ་པ་འབྱུང་བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཆར་
རྩལ་འདི་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤྲོས་བྲལ་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་ལམ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་མན་ཆད་སྒོམ་ལམ་སྟེ། ཞེས
དང་། སྤྲོས་བྲལ་དང་པོ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་ས་དང་པོ་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཟེར། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བས་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཟེར། ཞེས་དང་། སེམས་སྐྱེ་འགག་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བར་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དེ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཟེར། ཞེས་དང་། རྩ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཟེར། ཞེས་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱང་དཀའ་བ་རྣམས་སྦྱངས་པས་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཟེར། སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ནར་སོན་པའི་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཟེར། སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོས་བྲལ་འབྲིང་པོ་ས་ ༥
དང་སྦྱར་ན་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ས་དང་བསྟུན་ན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། རོ་གཅིག་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་སྨྱུ་མ་ཕྲ་མོ་བྱ་བ་དེ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་སྦྱར་ན་ས་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་རོ་གཅིག་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་

༄༅། །འཆར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ནི་དོན་ལས་དགུ་པ་རང་ཡིན་བཅུ་པའི་མཚན་གསོལ་བ་ཙམ་ལས་མེད་གསུངས། ཞེས་དང་། སྒོམ་མེད་དང་པོ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་ལྟར་གཏིབས་པས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རང་ས་ཅེར་གྱིས་ཟིན་ཏེ་སྣང་བས་མྱོང་བ་བརྟན་དུ་སོང་ཞེས་པ་ནས་
རང་གསལ་དུ་ཤར་བའི་གྲོལ་བ་དེ་ལ་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཟེར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་མ་བུ་འདྲེས་ནས་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་མེད་
ཅིང་གཉུག་མ་མ་བཅོས་ཐོག་ཏུ་སླེབ་པས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ། གཉུག་མའི་རང་རྩལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འབྱུངས་པས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་
མཛད་པ་འདི་ལ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་ཏེ། ཆོས་རྗེས། སྒོམ་མེད་བཅུ་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལམ་ལྔ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་

༨

བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་ཏེ་ཤུ་སྒྲེང་གི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་དང་སྦྱར་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་རང་འགྲིག་དཀའ་དེ་མ་འགྲིག་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། འདིར་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ན་ཚེ་གཅིག
ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒོད་ཚང་པའི་བཞེད་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ལ། ཚོགས་
བསགས་པ་ཚོགས་ལམ་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ས། རྩེ་གཅིག་སྦྱོར་ལམ་དང་མོས་སྤྱོད། སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོ་རོ་གཅིག་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྒོམ་མེད་ཆུང་འབྲིང་ས
ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ་དེ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བཞེད། འགའ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉམས་རྟོགས་སོ་སོར་དབྱེ་བས་ཉེར་བཞིར་ཕྱེ་ནས
ཉམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་གསུམ་ས་དང་པོ་གསུམ། སྤྲོས་བྲལ་གསུམ་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ། རོ་གཅིག་གསུམ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ

༄། །དགུ་པ། སྒོམ་མེད་གསུམ་བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྒྱུར་བའང་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་དང་པོར་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་རྩེ་གཅིག་གསུམ་ཚོགས་ལམ་དང་ལས་དང་

པོ་པའི་ས། སྤྲོས་བྲལ་གསུམ་སྦྱོར་ལམ་དང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས། རོ་གཅིག་གསུམ་དང་སྒོམ་མེད་ཆུང་འབྲིང་མཐོང་སྒོམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག

ན་ལེགས་ཏེ། སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རོ་མཉམ་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་ཙུང་ཟད་མེད་དེ། དེ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བར་མི་རྟོགས་པས་སྤྲོས་བྲལ་ས་དང་པོ་དང་མཐོང་ལམ་དུ

བཞག་ན་ཙུང་མི་བདེ། སྔར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོས་བྲལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་དེར་སྣོང་འཛིན་སོགས་ཉམས་མྱོང་གི་ཞེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཟུང་འཇུག་རོ་མཉམ་གྱི

རྟོགས་པ་འཆར་བས་དེ་ངེས་ངག་གི་རྣམ་བཞག་འཆད་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོས་བྲལ་ཆུང་འབྲིང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་ན་དེའི་ཉམས་མྱོང་དང་ས་ཚོད་འགྲིག་དཀའ་བར་སེམས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བཞེད་པས་དེ

༥

དག་ལ་སྦྱོད་ལྡན་དག་གིས་དཔྱོད་ཅིང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་དང་གོ་བསྟུན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་ཚོགས་སྦྱོར་སྦྱོར་མཐོང་ལམ་རོ་གཅིག་ནས་སྒོམ་མེད་འབྲིང་པོའི་
བར་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཛོག་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ལྷག་གི་ཤར་བ་དེ། །མཐོང་ལམ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །རོ་སྙོམས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་
ལ༑ ༑གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་པའི་ལམ། །སྒོམ་དུ་མེད་ནས་མཐར་ཕྱིན་ལམ། །ཞེས་དང་། རྒོད་ཚང་པའི་རི་མིག་མ་ལས། ལམ་ལྔ་ས་བཅུའི་གནས་ཚོད་རྩེ་གཅིག་ཚོགས་ལམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་
གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་སྦྱོར་མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ། རོ་གཅིག་སྒོམ་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ས་དགུ་པ་ཐོབ་
པའོ༑ ༑སྒོམ་མེད་མཐར་ཕྱིན་ལམ་ས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་གནོན་པའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་གླིང་གིས་ཀྱང་། དང་པོ་རྩེ་གཅིག་སྦྱོར་བའི་ལམ། །ངེས་ཤེས་ཙུང་ཟད་སྐྱེས་པ་དྲོད། །དེ་ཉིད་ ༥

༄༅། །འཕེལ་བས་རྩེ་མོ་སྟེ། །སེམས་མེད་མི་སྐྲག་བཟོད་པ་ཡིན། །རྩེ་གཅིག་འཛིན་རྗེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །སྦྱོར་དང་བྲལ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །དྲུ་མ་རོ་གཅིག་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་འཆར། །
སྒོམ་མེད་བཅུ་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ལམ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་རས་ཀྱིས། ས་སོགས་ལམ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་བསྟན་ན་འདི་ལྟར་འདོད། །མཐུན་འབྲུལ་བ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ། །ཉམས་མྱོང་
སྐྱེས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ། །རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་སྒོམ་པའི་ལམ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ། །སྒོམ་མེད་བཅུ་གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ལམ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་
འདིའི་ངོ་བོ་དང་མཉམ་བཞག་རྗེས་ཤེས་རྗེས་སྣང་རྗེས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱང་བྱ་དང་རྩལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ངོ་བོ་མཐོང་མ་མཐོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བོགས་འདོན་གེགས་སེལ་རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་ཁྱད་པར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ས་དང་ལམ་བགྲོད་ལུགས་སོགས་རྒྱས་པར་ཁྲིད་ཡིག་རྙིང་པ་ཁུངས་བཙུན་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་འདི་རུ་མ་བཀོད་ཀྱང་ ༥

དེ་དག་ཏུ་བལྟ་ཞིང་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱོས་ཤིག །རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གི་ཉམས་ཐོག་ཏུ་དྲིལ་ན། སེམས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་སེང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའམ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་རྩེ་གཅིག །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དུ་གསལ་སིང་གི་ཤར་བ་དེའི་རང་ངོས་ནས་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྤྲོས་བྲལ། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཅིང་བདག་གཞན་འཁོར་འདས་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རོ་གཅིག །ཡིན་མིན་ཕན་ཚུན་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་འདང་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་འོད་གསལ་དུ་ཆམ་ཆམ་འཆར་བ་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ད་ལྟའི་དགེ་སྦྱོར་འདི་རྩེ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་འདུག་གམ་གང་དུ་འདུག་བརྟགས་ཏེ་རྩེ་གཅིག་གི་འང་ཆུང་འབྲིང་སོགས་གང་དུ་འདུག་བརྟགས་ཏེ་འོག་མར་འདུག་ན་རིམ་གྱིས་གོང་མ་གོང་མར་ན་

༄༅། །འཕར་ཞིང་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་རྩོལ་བས་འབད་པར་བྱའོ། །ཉམས་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ལོག་ངེས་འབྱུང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཁ་ཞེ
མེད་པར་བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གསོལ་འདེབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་ཡང་ན་འཕར་
ཞིང་གེགས་སེལ་ཐབས་དམིགས་པ་དང་སྦྱོར་བཅས་ཀྱི་ཐབས་སོགས་ཡའང་ཤུགས་འབྱུང་གིས་འབད་དགོས་སོ། །འདི་དག་ལ་ལམ་བསྒྲོད་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་ཚུལ་ ༤
སོགས་སྙིང་པོར་དྲིལ་ཏེ་ལུང་རྒྱབ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྟན་པ་ལགས་སོ། །ཞིབ་ཏུ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་དང་ཡི་གེ་ཆ་གཞན་དུ་གསལ་ཞིང་རྟོགས་ལྡན་གྱི་བླ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་
ལ་ཇི་ལྟར་མངའ་བསྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་བུ་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱས་པར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་རེ་བྱས་ཀྱང་ཆོག

པས༔ ཆོས་ཐུན་གྱི་དགུ་པའོ། །བསྡུ་ན་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒོམས་ནས་འདིར་ཐུན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཆོག ༔ ||བཞི་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་སློམ་མེད་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་མཉམ་པ་གཞིའི་དོན་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་མཆོག་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཆོས་སྐུ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་བོ་རྟོགས་པའམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མཐར་སོན་པའི་ ༨
འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སམ། ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེའང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་
ཆོས་སྐུ་དག་མ་དག་གང་འདུལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་གཟུགས་སྐུ་སྟེ་འདི་ལས་སྐུ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་དབྱེར་རུང་བའོ། །དེས་ན་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་

༄༅། །བཞིན་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་དེ་འང་ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་ཀུན་ཁྱབ་མཐའ་གྲུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ར་མ་
ཟད་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རང་དོན་མཐར་ཕྱུག་རྫོགས། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད་ནས་
གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་ཁྲིད་དེ་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་ཚེ་གཅིག་ལུས་ ༨
གཅིག་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་བསྐྲུན་ཏེ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་ནུས་པའི་མཐུ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐུ་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་ཏུ་སྦྱར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་ཟུར་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་འདིར་མ་བཀོད། དེ་དག་གིས་ནི་སྔོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་
རྗེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་དང་ཉམས་སུ་བླངས་བྱའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་དགུ་བཅུ་པའོ།། །།
འདིར་འཕྲོས་དོན་ཙམ་ཟད་བཤད་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དབྱེ་བ། མཚན་གྱི་སྒྲ་བཤད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ ༨
གྱི་ཁྱད་པར། ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མིང་གི་འདོགས་ཚུལ་
ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ནི་བརྗོད་པ་དང་ངོས་གཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་མཛུབ་མོས་ཟླ་བ་མཚོན་པ་ལྟར་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པས་

༄། །དངོས་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་དོན་དམ་རྟོགས་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་
པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གཞི་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། དཔྱད་པ་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བློ་བསམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡོད་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་མུ་བཞི་ལས་གྲོལ་ཞིང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་རེ་དོགས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་འགྱུར་དང་ ༥
བཟང་ངན་མེད་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཡོད་མ་མྱོང་མེད་མ་མྱོང་སྣང་སྟོང་རྟག་ཆད་འཁྲུལ་གྲོལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་མཛད། སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བཅོས་རྒྱ་ཆད་
ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ། མདོག་མ་བསྒྱུར། གཟུགས་མ་འདྲེས། སྒོམ་རང་བབས། སྐྱོན་རང་དག །ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས། མཐའ་ཡེ་བྲལ། སྐུ་གསུམ་རང་ཆས། སྤྱངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས།

མཁྱེན་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་ལམ་མེ། དངོས་པོ་གཤིས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་གནས་ལུགས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་རྒྱུབ་མ་གྱེས་བློ་ཡི་བྱར་མ་བཏུབ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གདགས་ས་མ་རྙེད་སྣང་ཞིང་སྟོང་ལ་སྟོང་ཞིང་སྣང་བ་ཅིར་ཡང་སྣང་ལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གསལ་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་སྟོང་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། འདི་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི་བཀའ་སྡེ་སྡོད་རྒྱུད་སྡེ་བླ་མའི་མན་ངག་རྣམས་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །འོན་དེ་འདྲའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཏ་མི་གོ་བས་ཉམས་སུ་བླང་དུའང་མི་བཏུབ་པས་དེའི་སྙིང་པོ་ངོ་ཧེ་མཇུག་གྲུ་འཛུགས་ས་མེད་དམ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་སྙིང་པོར་དྲིལ་ན་རང་གི་སེམས་མི་དྲན་དགུ་དྲན་རིག་རིག་ཙུར་ཙུར་པོ་གཞན་གྱིས་བློ་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་ཐོག་ ༥

324

ངེས་དོན་ ༄༅། །མའི་སེམས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཙལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། ཐ་མལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་གཉིས་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པ་མ་བཅོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ལོགས་ནས་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་སྒོམ་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། ཡང་ན་སླ་བ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནས་བཙལ་མི་
བརྒྱ་ རེ་གཉིས་ དགོས་པར་རང་ལ་ཡོད་དེ་ངའི་སེམས་ངའི་སེམས་ཟེར་བ་འདི་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མིན་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་རང་གསལ་ཙམ་དུ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་འདི་རང་ཡིན། ཞེས་དང་། ཞང་ ༥
རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་སྦྲ་བོ་ཆེ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སེམས་ངོ་མ་ཤེས་ན་ངའི་སེམས་ངའི་སེམས་ཟེར་བའི་མི་དྲན་དཀྲུ་དྲན་པའི་རིག་རིག་པོ་འདི་རང་ཡིན།
རྒྱ་མཚོ་ འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་རང་ལས་མ་འདས། བཀའ་སྡེ་སྡོད་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་ཀྱང་འདི་རང་ཡིན། ཞེས་དང་། གོང་ཚང་པས། ངོ་ན་དེ་ལྟར་

ཡིན་གྱིས་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་འཛིན་དང་སྟོང་འཛིན་ཡེ་བྲལ་དུ་འདུག་པ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་མཛུག་གུ་འཛུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འཆར་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་གཞུག་མ་མ་བཅོས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་འདི་ཀའི་འགྲོས་ལས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཨོ་རྒྱན་པས། དེའང་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཉིད་འདི་ཀ་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་བཟང་པོ་གཞན་ནས་
བཙལ་དུ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སམྦུ་ཊི་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཀྱིས་བཏགས། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ནི། །གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། །འགའ་ཞིག་ཕྱག་སྣང་བ། རྒྱ་སྟོང་
པ༑ ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐད་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐད་མིན། གསལ་སྟོང་གི་སྐད་ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐད་ཡིན། བདེ་སྟོང་གི་སྐད་ཐམས་

༄། །ཅད་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྐད་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་འི་བཞེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བ། དགའ་བ་བཞི་ལས་འདས་པ། འོད་གསལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་བྱ་བ་ཞིག་བཞེད་པས་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་བའི་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས། གསལ་བའི་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས། མི་རྟོག་པའི་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྐྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་བླ་མས་བསྟན་དུ་མེད། སློབ་མས་གོ་རུ་མེད་པ། ཉམས་དང་སྒྲོང་བས་མ་སྣགས་པ་དང་། ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསླད་པ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པས་མ་ཕྱེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་མ་ཆད་པར་འདི་ལྟར་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ། བསལ་བཞག་གམ། བཅིངས་གྲོལ་ལམ། གཉེན་པོས་བཅོས་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རང་སར་ངོ་ཤེས་ཤིང་རང་གྲོལ་བ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་རྡུལ་ཙམ་མེད། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས

པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐུན་གོ་གཅིག་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང་། བསྡུ་ན་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གཤིས་ཀྱི་བབས
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་འོ་སྐོལ་སེམས་ཅན་འཇིག་མི་ག་གི་སྲིན་བུ་ཡན་ཆད་ནས་སངས་རྒྱས་མར་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ༥
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཡིན། གནས་ལུགས་ཆོས་སྐུའི་བཞུགས་ཚུལ་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་བྱུང་བ་ལས
རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་གཞིའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཀ་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་འི་གོང་ན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བཟང་པོ་ཞིག་བཙལ་དུ་མེད་

༄༅། །པས་ཆེན་པོ་ཞེས་གདགས་སུ་རུང་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཅིང་དེའང་སྣང་སྟོང་རིག་སྟོང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་མེད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གནས་ཀྱང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་མུན་པའི་
ནང་དུ་གཟུགས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་ལུགས་དེ་སླ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་ཤིང་ངོས་གཟུང་བྲལ་བས་མེ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་རི་མོ་བྱེད་མ་གཏུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རིག་ ༥
བྱ་རིག་བྱེད་དང་བྲལ་བས་མ་ཤེས་ཏེ། མིག་གིས་མིག་མ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་བླ་མ་མེད་པས་མ་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་བུ་དམངས་སུ་འཁྱམས་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་
པས་མ་ཤེས་ཏེ། སྨན་ག་བུར་དུག་ཏུ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་རིག་པར་གནས་པ་དེས་དེ་མ་ཐག་ལོག་པར་རིག་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཏགས་པས་མ་ཤེས་ཏེ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ 329

ནོ༔ ༔དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པས་རང་རིག་དེ་ཉིད་ངོ་མ་ཤེས་པས་ང་མེད་པར་ང་བདག་མེད་པར་བདག་སྤྲོས་པ་མེད་པར་སྤྲོས་པ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན། ཡང་ཉེ་དྲགས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རང་ལ་ཡོད་གཏན་དུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཐག་མ་ཆོད་པ་རང་གི་
གདོང་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས། སླ་དྲགས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་བློ་ཆུང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའམ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་
མིན་དོན་མེད་སྙམ་ནས་ཡིད་མ་ཆེས་པས་མ་ཤེས་ལ། ཟབ་དྲག་པས་མ་ཤེས་ཏེ་རྟོགས་པའི་དྲ་བས་གཡེངས་ཏེ་ཡེངས་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་དང་བྲལ་བས་ངོས་མ་ཟིན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་ཤེས་སོ། །
བཟང་དྲགས་ནས་མ་ཤེས་ཏེ། སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད་དེ་དེའི་ངང་ནས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཡུལ་མེད་དུས་ལེ་བ་འདི་ཀ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལྟ་བུ་བློར་མ་ཤོང་

ཀློང་ཆེན་ཞལ་ལུང་

༄༅། །ནས་མ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་སྦྱོང་ཐབས་ལ་བླ་མའི་གདམས་ངག་དང་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟོན་པ་
བསྐྱེད་པས་སེལ་ལོ། །ཆོས་ཐུན་གོ་གཉིས་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་ནི། གཞི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྡུ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་
རྣམས་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེའང་བླ་མའི་མན་ངག་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐལ་ཆེར་ ༥
དག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ངོ་ཤེས་ནས་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་དུ་མ་
གསུངས་ཀྱང་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་ལུགས་ལ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མའི་མོས་གུས་སུ་འདུས་པར་བཞེད་དེ། །རྒོད་ཚང་པས། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

བསླབ་པར་འདུས་ལ། དེ་ཡང་མོས་གུས་སུ་འདུས་ཏེ། བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བར་གདའ་བས་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་དེ་སོང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལ་དེས་འགྲོ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པར་འདུས་ལ་དེ་ཡང་ཟབ་མོ་མོས་གུས་ཀྱི་ལམ་འདིར་འདུས་ཏེ། ཆོས་
ཀྱི་སྐུའི་མོས་གུས་ཀྱིས་བླ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ས་མཱ་དྷི་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ཕྱེད་པ་
རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་འདུ་བར་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་ཀུན་བཞེད་པར་འདུག །ཅེས་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་
པར་འདུས། དེ་ཡང་ཟབ་མོ་མོས་གུས་ཀྱི་ལམ་འདིར་འདུས་ཏེ། རྗེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་བླ་མ་ཆོས་སྐུར་ཤར། ལུས་སྣང་སེམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་གཉུག་མ་

༄༅། །སྒྲིབ་བྲལ་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེམས་ཐོག་ཏུ་ཆོད་ཅིང་དབང་བསྒྱུར་བས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡང་མོས་གུས་སུ་འདུས་ཏེ་ཞེས་པ་
ནས༔ ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མ་མཆོད་པས་ཞབས་ཏོག་ཏུ་སྒྲོག་གཏོང་ཞིང་ལུས་ལ་ལྷུགས་གཞིར་སྟོང་བཏབ་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྫེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་སྙན་པའི་བ་དན་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ངག་སྤྱོད་གཙོ་བོར་སྟོན། ༨
ཞེས་གསུངས། མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དང་དྲན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་ཐུགས་སུ་སྒོམ་ཞིང་ཤར་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ། གསུམ་པ་སེམས་ཆོར་གཙོ་བོར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས།
རྫེ་བཙུན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ན་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་འབབ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་དང་།

དབང་བཞི་རིམ་གཉིས་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་གསུམ་པོ་ན་ལ་ཚང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སྣང་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འང་དབྱེར་ཡོད་
པ་ལས། ཡེ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་གློང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆམ་གྱིས་རྫོགས་པའམ་ཤར་བ་དེ་ལ་སྣང་སྲིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་གོང་གི་ཁྲིད་རིམ་རྣམས་དང་འཇོག་ ༥
ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐུན་གོ་གསུམ་པའོ།། ༈ །།དེ་རྨ་ཟད་ལྟ་བ། སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་ང་བ་ལས། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ནི། རྗེ་མི་ལས། ལྟ་
བ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས། །སེམས་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་བ་བཙལ་བ་ན། །ཀྱད་ཀྱིས་ནོར་འཚོལ་འདྲའོ་ཨང་དེ་ལྟ་རྗེ་སྟོན་པ་བ། །སྒོམ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་བྱིང་རྒོད་སྐྱོན་མ་སེལ། །

༄༅། །སྒོམ་པ་བྱིང་རྒོད་འཐོར་རྨུགས་སྐྱོན་སེལ་ན། །ཉིན་བར་མར་མེ་འདེགས་པ་འདྲ་འོ་ཨང་ངེ་ལྷ་ཧེ་སྟོན་པ་བ། །སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་བླང་དོར་རེས་མ་བྱེད། །སྤྱོད་པ་བླང་དོར་རེ་
དོགས་རེས་བྱེད་ན། །སྦྲང་བུ་རྒྱུར་ཚུད་འདྲ་འོ་ཨང་ངེ་ལྷ་ཧེ་སྟོན་པ་བ། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད། །ཐོབ་མེད་འབྲས་བུ་གཞན་ནས་བཙལ་བ་ན། །སྤྲེལ་པ་
གནམ་དུ་མཆོངས་པ་འདྲ་འོ་ཨང་ངེ་ལྷ་ཧེ་སྟོན་པ་བ། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སེམས་གསལ་ལ་འཛིན་མེད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཕྱོགས་སུམ་ལྷུང་ལྟ་བ་ཡིན། ། ༥
སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་མེ་ལོང་འདྲ། །གསལ་འགྲིབ་མེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན། །སེམས་མ་བཅོས་ལྷུག་པ་བུ་ཆུང་འདྲ། །དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་
ལྟ་བ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སེམས་སུ་རྟོགས་ན་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ན་སྒོམ་པ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཉམས་མྱོང་ཡིན། །དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ངོ་བོ་

མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཕྲིན་ལས་ཡིན། །ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་རྟོགས་པ་འཆར། །སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ། །འབྲས་བུ་ལས་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་། །
ཞེས་དང་། གོང་ཚང་པས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བ་ཡིན། །ཚོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་དང་བྲལ་བ་དེ་སྒོམ་པ་ཡིན། །བདེ་སྡུག་
གང་བྱུང་ཀྱང་རོ་སྙོམ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན། མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་རྩལ་གྱིས་དྲིལ་ན་དེ་བས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ༨
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞང་གིས། བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད་ན་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། །དྲན་མཐོང་དངོས་པོ་མེད་ན་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། །བདེ་སྟོང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ན་ཉམས་མྱོང་དེ་ཉིད་ཡིན། །སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་
དང་བྲལ་ན་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རེ་དོགས་སྤྲོས་པ་ཆོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཡིན། །བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་པར་ཞུ། །ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གྱིས། །སྤྱོད་པ་རྩལ་ 336

༄༅། །རྒྱུད་ལ་ཐེབས་པར་ཞུ། །ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གྱིས། །སྤྱོད་པ་རྩོལ་འཚོས་མེད་པར་གྱིས། །སྙིང་རྗེ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པར་གྱིས། །སྒོམ་པ་གཡེང་བ་མེད་པར་གྱིས། །
ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་། །གདམས་ངག་སྟོད་ཆོད་མ་འཆུགས་དང་། །སྒོམ་པ་མ་ནོར་ཐང་ལྷོད་མེད། །སྤྱོད་པ་ཞེན་མེད་སྐྱོན་མ་གོས། །དམ་
ཚིག་ལྷ་ཡིས་མ་ཁྲེལ་ན། །འབྲས་བུ་དགོས་འདོད་གཏོན་མི་ཟ། །དཔེར་ན་ སྨན་གྱི་སྡོང་པོ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་མེད་པས། །ཞེན་མེད་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་
བྱེད་ཞེན་མེད་པས། །ཞེན་མེད་སྒོམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཞེན་མེད་པས། །ཞེན་མེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཞེན་མེད་པས། །ཞེན་མེད་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་པོ་
ཡིན༔ ༔ཞེས་དང་། རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས། རང་གི་རིག་པ་འདི་ལ་རང་གིས་བལྟས་ན་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ཡིན། སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཟེར་བ་ཡིན། མ་ ༨

ལ་བལྟ་ན་ལྟ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་ཡེངས་སྒོམ་པ་ཡིན། །དེ་དང་མ་བྲལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། །དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་ཡིན། །བལྟས་པས་བལྟ་རྒྱུ་མེད་དོ་སྣང་བ་སེམས་ཉིད་ཡིན། །བསྒོམས་པས་
བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་དོ་རིག་པ་རང་གསལ་ཡིན། །སྤྱོད་པས་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་དོ་རང་བྱུང་ཤུགས་ལ་སྤྱོད། །འབྲས་བུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་དོ་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཏཻ་ལོ་པས། གཟུང་འཛིན་
ཀུན་ལས་འདས་ན་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཡེངས་པ་མེད་ན་སྒོམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །བྱ་རྩོལ་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །རེ་དོགས་མེད་ན་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་
གསུམ་མགོན་གྱིས། སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བ། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་མ་ཡེངས་བསྒོམ་པ། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་
རྟེན་འབྲེལ་འབའ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་རང་གནས་པ་ཡིན། སྐད་ཅིག་དེ་འང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་

༄། །དེའང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འོ། །ཞེས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་བཞིན། འབའ་ར་བས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། །ཅེར་གྱིས་ལྟ་བ་ལྟ་བ་
ཡིན༑ ༑དེ་ལ་མ་ཡེངས་སྒོམ་པ་ཡིན། །རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ལྟ་བ་གྲུབ་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ། །སྒོམ་པ་སེམས་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ། །སྤྱོད་པ་བླང་དོར་ལས་གྲོལ་བ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྗེ་ཕག་གྲུས། སྤྱིར་སྒོམ་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བ་གདེངས་དང་ལྡན་པ་རྣོད་པོ་ནམ་འཕང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། །སྒོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འཛངས་མའི་སྲིས་ལྟ་
བུ་ཞིག་དགོས། །སྤྱོད་པ་ཤུགས་ལས་བྱུང་བ་གླང་རྣན་རྩ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། དེའང་དཀའ་སླ་སྐྱིད་སྡུག་བྱུང་ན་ལྟ་བ་བརྟེད། ནད་ཚབས་པོ་ཆེ་བྱུང་ཡང་ལྟ་བ་བརྟེད། རང་ཉིད་འཆི་བའི་
ཆོ་ནའང་ལྟ་བ་བརྟེད་པར་བྱས་ནས་ཁམས་བདེ་སོས་དལ། ཉི་གྲིབ་མཚམས་ན་འབོལ་གདན་ཆེན་པོའི་ཁར་བསྡད་ནས་སྐྱེམས་ཀྱིས་བཟེ། ཤས་བརྒྱགས་པའི་དུས་སུ་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྒྲེང་།

པ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་ཟུང་མི་ཕན་གསུངས། དེས་ན་ལྷ་བ་གདེངས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་ལ་དཀའ་སླ་ན་ཚ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལྷ་བའི་གནས་ལུགས་དྲན་ནས་ཟུག་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་
ནུས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལའང་ལྷ་བའི་གནས་ལུགས་ཡོད་པས་མི་ཆོག་གོ་དགོས། རྟོགས་དགོས། གོ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་དང་མཇལ་ནས་མོས་གུས་རབ་དང་ལྡན་
པས་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་རྒོད་ནམ་མཁར་འཕྱུར་བའི་དུས་སུ་མཇུག་སྒྲི་ས་གཞི་ལ་གཏད་དགོས། འཕྱུར་ཟིན་ནས་གར་སྡོད་པའི་སར་ཤེས་པ་འཕེན་པས་
འགྲོ་བ་མིན་པ་འདབ་མ་གཡོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་གསུངས། སྒོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བླ་མའི་རྩ་དང་མི་སྡུན་ལ་སོགས་པར་ཅབ་ཅུབ་མང་པོ་བྱེད། མཉམ་
གཞག་ཐུན་གྲངས་མང་པོ་བགྲང་ཡང་རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ཡང་ཟུང་ཞིག་མགོ་མ་ནོན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེར་སོང་རྒྱུད་ཀྱང་རྒྱབ་ཏུ་སོང་ན་ཐམས་པ་དང་ཁྱད་མེད།

ཛོ་ཏོན། བཀྲ། བདུན་ཚ། ཨ་ཆོང་

༄༅། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེར་སོང་རྒྱུད་ཀྱང་རྩུབ་ཏུ་སོང་ན་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད། དེས་ན་མི་རྣོམ་པ་འདྲ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གལ་ཆེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱ་ཞིང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དྲན་པ་ཡེངས་པ་མེད་པར་འབད་དགོས། དེའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཟེར་ནས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེན་ནམ་རྒྱུར་བཤད་དེ། དུས་རྟག་ཏུ་དེ་ར་འགྲོ་ན་རྣོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིན། དེའང་མཛངས་མའི་སྲིས་ཟད་པ་དང་འདྲ་ནའང་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་རྒྱུ་སྲིང་ངེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་འདྲ། སྤྱོད་པ་ཤུགས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་རབ་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་ཡིན། དེའང་སྤྱོད་པ་ཟེར་ནས་ཕ་གི་ན་མར་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཚུང་མིན། འགྲོ་ཉལ་འདུག་སྡོད་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། སྤྱོད་པ་ཤུགས་འབྱུང་ཟེར་ནས་ངན་པའི་ཤུགས་འབྱུང་དུ་སོང་ན་མི་ནག་ལྷིངས་པོར་འགྲོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ ༥

ཟ་བ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་དུ་བསྔོ། སློག་ཏུ་ཁབ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད། མི་སྟུན་ན་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་ནས་མཎྜལ་ཕྱི་བ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕག་
མཛུག་འདྲ་ནའང་བརྩོན་འགྲུས་ཙུང་མིན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་དྲག་ཞན་མེད་པར་འབྱུང་དགོས། གླང་ཆེན་ཆུ་གཏོང་བ་ལ་དང་པོ་དྲག་ཏུ་མེད། ཕྱིས་མ་ཆད་པར་དུ་ཞེན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་
དགོས། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །བསྟུན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟ་བས་ལྟ་བ། ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་རྩེ་གཅིག་གི་དོན་ལ་འཇོག་པས་སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དགེ་ ༥
སྦྱོར་ལ་བོགས་འདོན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རེ་དོགས་དང་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཕྲིན་ལས་བཞིས་གདུལ་བྱ་ཐམས་
ཅད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་ལྟ་སྒོམ་གཉིས་ནི་ཁྲིད་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ཀའི་ཁོག་ཏུ་ཆུས་པར་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་པ་ལའང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། གསང་སྤྱོད། རིག་པ་བརྟུལ་

ངེས་དོན་ བཀྲ་ དོན་གཅིག ཨ་མཚར

༄། །ཀྲུས་པར་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་པ་ལའང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། གསང་སྤྱོད། རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས། ཚོགས་སྤྱོད། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་
ཉམས་དང་མ་བྲལ་བ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞིར་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྡོ་ཚན་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ལྷན་གྱིས་ཞི་རང་ཡལ་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་བོགས་
འདོན་པར་གསང་སྤྱོད་བྱ་སྟེ་དུར་ཁྲོད་དམ་ཤིང་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱུག་རྒྱ་མོ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའོ། །རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ནི་ལུས་གཅེར་བུར་བྱས་རྒྱན་དྲུག་གིས་བརྒྱན་ཕྱག་རྒྱ་མོ་
དང་ལྡན་ཅིག་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བའོ། །ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ཁྲོམ་ཆེན་པོའམ་ཚོང་འདུས་སམ་རིགས་ངན་གྱི་ཁྱིམ་སོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་གླུ་གར་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་རྒོད་གཤེ་དེག་འཚོག་སོགས་བྱུང་ན་ནགས་ལ་
མི་མཆེད་པ་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་གྲོགས་སུ་སོང་ན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་སྟེ་མ་རིག་པ་སངས། དྲག་ཟློས་པས་ཀུང་བདུད་རྩེར་འགྱུར་བས

༥

ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། བླང་དོར་མེད་པས་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལྟའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ནའང་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་དེའི་
མདངས་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ། དེའི་གོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་བཙལ་དུ་མེད་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིམ་པའོ། །ཆོས་ཐུན་མོ་བཞི་པའོ།།
ཀོཾ ||གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བགྲོད་པས་གཞིའི་ཉེས་པ་ཟད་དེ་མངོན་དུ་གྱུར། ལམ་གྱི་ཉེས་པ་ཟད་དེ་མཐར་ཕྱིན། གཞི་ཐོག་ཏུ་འབྲས་བུ་སླེབ། ཆོས་ཅན་ ༨
ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འགགས་པར་སྣང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་། སྟོང་པའི་བཞུགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་
གཉིས་སུ་མེད་པས་གཉིས་འཛིན་དང་རེ་དོགས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་

༄༅། །དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དྲུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྒོམ་མེད་
མཐར་ཕྱུག་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་རིག་སྟོང་གསུམ་ལས་མ་འདས་པས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན། དེ་དག་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྦྱར་ན་གཞིའི་སྐུ་གསུམ་ནི་རང་སེམས་ཅིར་མ་
གྲུབ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའི་དབྱིངས་སྟོང་པར་འཆར་བ་ཆོས་སྐུ། དེའང་སྟོང་པ་ཙམ་མེད་དམ་ཐེམ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་རང་རིག་རང་གསལ་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་རིག་
པས་ལོངས་སྐུ། སྟོང་ཉིད་དེ་མདངས་མ་འགགས་པར་རང་གཟུགས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། སྐུ་གསུམ་རང་ལ་ཚང་བའི་དཔེ་ཉིལ་ལ་སྐུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་བཻ་ཌཱུརྻ་ལྟ་བུ་དང་མ་

པ་ཆོས་སྐུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྐུ། མ་འགགས་ཤིང་ཅིར་ཡང་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན། སྟོང་པ་དེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། གསལ་བ་དེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་མཉམ་པོར་གནས་པ་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གནས་པ་དེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་རྣམས་མ་བཙལ་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། གོང་གི་སྟོང་པ་དེ་སྐུ་ཡིན། གསལ་ལེ་བ་དེ་གསུང་། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པོར་གནས་པ་དེ་ཐུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་ ༨

ཕྱག་ཆེན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བདེ་སྟོང་ཕྱག་ཆེན། ཐབས་རྒྱུད་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གསལ་སྟོང་ཕྱག་ཆེན། གཉིས་མེད་རྒྱུད་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རིག་སྟོང་ཕྱག་ཆེན་; ཞེས་དང་། ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དགོངས་ནས་གནས་ལུགས་ཕྱག་ཆེན། དེ་རྟོགས་བྱེད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་སྟོང་ཕྱག་ཆེན་དང་གཉིས

༄། །རྟོགས་བྱེད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་སྟོང་ཕྱག་ཆེན་དང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའམ། ཡང་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས། དེ་
མཚོན་བྱེད་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་རིམ་ཞུ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དབང་བཞི་པའི་ལམ་བདེ་སྟོང་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་
བར་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། དེར་མ་ཟད་དཔེར་ན་དཧུལ་རྫ་དང་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་དཧུལ་དང་དཧུལ་དེ་ལས་སྐུ་འདྲ་ལ་སོགས་བཟོས་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲའོ། །དམ་ཚིག་ཀུང་ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་ནི་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དུ་མེད་དེ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་དུ་མེད་དེ་
དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་དུ་མེད་དེ་དམིགས་སུ་མེད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་དེ་རང་གི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་

ཐིག་ལེ་ལས། ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་བཞི་པར། ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། །རྒྱ་ནི་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིན། །ཆེན་པོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། །དེས་ན་ཡི་གེ་འབྲུ་བཞིར་གྲགས། །ཞེས་དང་། སྒོ་མ་མ་མོ་ཆེན་མོ་ལས། །ཕྱག་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ། །མི་
འདའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལ་ཕྱག་ནི་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་འདའ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱག་གོ །སྣང་ ༨
སྲིད་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱའོ། །ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་པས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་
ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་

༄། །ཏྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་སྲིད་དེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། ཞེས་
དང་༔ ཨོ་རྒྱན་པས། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཀ་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་གོང་ན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་བཟང་བ་ཞིག་བཙལ་དུ་མེད་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། ༥
དཔལ་མཁའ་སྤྱོད་པས། ཕྱག་གི་དོན་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ། །འཁོར་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། །
ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱིས། །དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་

ལས་འདས་པའམ་འདི་ལས་དབང་ཆེ་བ་མེད་པས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། ཕྱག་ནི་ཞེ་སའི་དོན་ཏེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གོ །རྒྱ་ནི་ཐུང་དུ་འཇུག་
ཅིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་པ་ཡིན་པས་འདའ་བ་ཡོད་ཅིང་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སུས་ཀྱང་འདའ་བ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་པ། མཁའ་སྤྱོད་པས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གང་སྐྱེས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་བརྗོད་ ༥
བྱ། །རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉིད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་གཅིག །ཅེས་ལྷན་ཅིག་གི་དོན་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། །སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སྐྱེས
པའི་དོན་དང་སྦྱོར་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་མིན་ཞིང་། །ཤེས་རབ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱིས་མིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས

༄། །གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱིས་མིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འབྱོར་གསུངས། །ཞེས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་རབ་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་དེ་ཡན་ལག་གི་དོན་མང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི་གང་དང་གང་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེ་ན། རིག་པ་དང་སྟོང་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་རང་ཡང་ཐ་དད་འདུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ། གསལ་བ། བདེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་དང་། འཁའ་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གིས། ངེས་ཚིག་ནི། ཕྱག་ཅེས་པ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཞེས་པ་མི་འདའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ན་འདི་ལྟར་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བཅོས་མ་བསྒྱུར་མ་བསླད་སོ་མ་ཉམས་གྲ་མ་ཆག་པར་གང་སྣང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་མེད། །སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། །སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཤར་
ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་བའམ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཉ་ཇི་ཙམ་ཞིག་འགྱུ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་གསང་
བ་སྙིང་པའི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། །སེམས་ནི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རོ་གཅིག་པས། །འདི་ནི་བླང་དོར་མེད་པའི་དབྱིངས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གང་དང་
གང་ཤར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བས་ན་སྲུང་བྱ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་སྟེ་སྲུང་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པས་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད། ངབདག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་འཆིང་
བྱའི་བདག་མེད། །འཆིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་མེད་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བའོ། །གང་སྣང་བའི་ཐོག་ན་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། སྟོང་པའི་གདངས་གསལ་ལ་མ་ ༥

༄༅། །ཐོག་ནི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཅི་ར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། སྟོང་པའི་གདངས་གསལ་ལ་མ་འགགས་པར་རྗེན་ནེ་བ་སྣང་བ། གང་ཤར་གྱི་ཐོག་ཏུ་སུས་ཀྱང་བཅོ་མ་བྱུས་པར་ཟུང་
འཇུག་ཏུ་ཁྲིག་གེ་བའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་ཆེན་པོ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པ། དེ་ལ་དེའི་
རང་བཞིན་མི་འདུག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས། ཉོན་ཅིག་ལྷ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་བ་ཆེ། །བརྗོད་མེད་མི་ཟད་མ་
སྐྱེས་པ། །ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་དང་བྲལ། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཀྱི་བདག་པོ་མཆོག །སྦྲིམ་ཕྲ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བ། །གཞལ་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི། གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་དེ། །དངོས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ ༥

དེའི་སེར་པོ་ལས་གཞན་པའི་ལྷིད་ཆེ་བ་དང་བཞུ་བརྟུལ་བྱས་པས་མི་འགྱུར་བ་ལོགས་ན་མེད་ལ། ལྷིད་ཆེ་བ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་གཉིས་པོ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ག་གསེར་མ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
གསེར་ཡིན་ཕན་ཆད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་སེར་པོའི་སྟེང་དུ་ཁ་དོག་སེར་བ། ལྷིད་ཆེ་བ། བཞུ་བརྟུལ་བྱས་པས་ངན་དུ་མི་འགྱོ་བ་གསུམ་ཚང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་གསུམ་
གསུམ་ཚང་བ་བཞིན་དུ། གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལའང་ངོ་བོ་རིག་པ། རང་བཞིན་སྟོང་པ། མཚན་ཉིད་གསལ་བ་གསུམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ལས་གཞན་པའི་ལོགས་སུ་རིག་པ་ ༥
དང་གསལ་བ་མེད་ལ། གསལ་བ་ལས་གཞན་པའི་ལོགས་སུ་སྟོང་བ་དང་རིག་པ་མེད། རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལོགས་སུ་གསལ་བ་དང་སྟོང་པ་མེད། ངོ་བོ་སེམས་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་ལ་ལྡོག
ཆོས་ལ་སྟོང་པ་རིག་པ་གསལ་བ་གསུམ་བྱུང་བའོ། །གསུམ་བྱུང་ཡང་དེ་གསུམ་ག་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་རིག་པ་དང་གསལ་བར་སྐྱེས། རིག་པ་ཉིད་སྟོང་པ་དང

༄། །སྐྱེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་རིག་པ་དང་གསལ་བར་སྐྱེས། རིག་པ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་གསལ་བར་སྐྱེས། གསལ་བ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་རིག་པར་སྐྱེས་པས་གསལ་རིག་སྟོང་གསུམ་པོ་རེ་
རེའི་སྟེང་ན་གསུམ་ག་ཚང་བར་སྐྱེས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུའང་བརྟག་གཉིས་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གང་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་སྡོམ་པར་གཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡ་གི་སངས་རྒྱས་ནས་མ་གི་འཇིག་མིག་གི་སྲིན་བུ་ཡན་ཆད་ལ་བཟང་ངན་ནམ་ཆེ་ཆུང་
མེད་པར་གནས་སོ། །དེ་རང་ངོ་ནམ་ཤེས་པའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ངོ་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་གང་སྔ་ན་དུས་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་དོ། །ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་མ་ཧཱ་མུ་དྲཱའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ་མི་འདའ་བའམ་མི་ཕྱེད་པའམ་མི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ས་རང་ས་ནས་སོ་མ་ཉམས་མདོག་
མ་བསྒྱུར་བར་དུས་གསུམ་དུས་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ། དེ་ལས་ལོགས་པའམ་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་ན་ཆེན་པོའོ། །དེའང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་
ཐོག་ཏུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་ཐོ་ལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རྣམ་རྟོག་ཏ་ལེ་བ་དེ་རང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས ༨
གཞིར་འདུག་ལ། དེ་རྟོགས་རྫུང་མ་རྟོགས་རྫུང་དེ་ལས་མི་འདའ་བས་ཕྱག་རྒྱ། རྣམ་རྟོག་དེ་ལས་ལོགས་ན་ཡེ་ཤེས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཞེས་བཙལ་དུ་མེད་པས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་།
འདི་དག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་མཚན་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་ཅིང་། དེ་རམ་ཟབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཧེ་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་

༄༅། །དང་༔ དབུ་མ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཕག་གྲུས། རྣམ་རྟོག་དང་ནི་ཉོན་མོངས་པ། །ཐམས་ཅད་འདུལ་བས་འདུལ་བ་ཡིན། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཆོས་སྐུ་རུ། །ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ས། །སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་གཅོད་པས་ན། །འདི་ནི་བླ་མའི་གདམས་ངག་ཡིན། །རྟག་ཆད་སྒྲོ་སྐུར་ལ་སོགས་པའི། །མཐའ་དང་བྲལ་བས་
དབུ་མ་ཡིན། །སྨྲ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གདམས་ངག་ཡིན། །འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས། །སེམས་སུ་རྫོགས་པས་རྫོགས་ཆེན་ཡིན། །བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་ ༥
ཐམས་ཅད་ཀུན། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སྡུག་བསྔལ་ཞི་བས་ཞི་བྱེད་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དང་ནི་རྣམ་རྟོག་ཀུན། །ལམ་དུ་སློང་བས་གསང་སྔགས་ཡིན། །སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་
གསུམ༔ ༔དང་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ཏེ། །གདམས་པས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་སུ་བཤད། །འདྲེ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བར་གཅོད་ལ་ཡང་བསྟགས་སོ་

ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། ཕག་གྲུ་ལ་དྲིས་ལན་གནང་བར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བདོག་གམ་མི་བདོག་ཞུས་པས༔ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཅིག་ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་སྐུ་བཞིར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་པར་མི་འདོད་དེ་རྒྱུན་ཆད་ཡོད། ཅེས་དང་། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ངོ་བོ་དེ། ཆོག་དང་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་མི་མཐོང༔ ༔ཐ་མས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་ལ་འབབ། །འབྲིང་གི་ཙ་རླུང་ཐབས་ལ་འབབ། །རབ་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་རྟོག་གཞིགས་ནས་ཆོས་སྐུར་བཀྱེར། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ནི། །རྣམ་རྟོག་གློད་ནས་ཆོས་སྐུར་བཀྱེར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ

༄༅། །སྐྱུར་བཀྱེར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ལ་དེར་བརྗོད་དོན་མཐའ་དག་འདུས་ཤིང་། དེའང་གོང་ཚང་པའི་
གསུངས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་ན། གོང་ཚང་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག །དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་དང་བཞི། །ངོ་བོ་ནི་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་
བཞིན་དུ་འདུས་པ་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ངེས་ཚིག །ཕྱག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་ ༥
ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ནི། ངོ་བོ་
ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་མ་འགག་པ། དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཡང་ལྔ་སྟེ། ལྟ་བ་ལུང་རིགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་ནང་ནས་ཤར་བའི་ཁྱད་པར། སྒོམ་པ་

བསྒྲུང་སྟོམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཁྱད་པར། སྤྱོད་ལམ་གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བླང་དོར་མདུད་པ་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་དུས་རྟགས་ལ་མ་
ལྟོས་པར་ལྷུན་གྲུབ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ སྤུན་གོ་བདུན་པའོ།། ༈ །།ལྔ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། གོང་གི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། རྩེ་གཅིག་སྤྲོས་བྲལ་རོ་གཅིག་སྒོམ་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་
ཅིང་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ར་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུངས་རྣམས་ངེས
ཤེས་འདྲོངས་ཕྱིར་དང་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་བསམས་ཚིག་ཚོགས་ལ་མ་འཇེམས་པར་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་ལུང་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་ལེན་སྒྲིང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚིག་རིས་ཟིན་ན་བྱིན་རླབས་ཆེ་

༄༅། །ཡིན་ལ། ཉམས་ལེན་སྐྱོང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚིག་རིས་ཟིན་ན་བྱིན་རླབས་ཆེ་བས་གཟུང་ཚོག་ལ་ཚིག་རིས་གལ་ཏེ་མ་ཟིན་ཀྱང་དེ་འི་དོན་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཅི་
འདྲེར་བསྒོམ་པས་དོན་འགྲུབ་པོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་མན་ངག་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་པ་གཞན་དང་ཚིག་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྨིན་གྲོལ་དུ་ ༥
འགོད་པར་མཛད་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་གི་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་
ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཁྲིད་ལས་འོད་འཕྲོ་ཐར་འདོད་དགའ་སྟོན་འདོད་དགུའི་འབྱུང་གནས་རྣམ་གྲོལ་མཆོག་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་བཟོའི་ལྷད་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བྱོན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་རྣམས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས
ཆོས་སྦྱིན་དུ་བྱས་པའོ། །འོན་ཀྱང་རང་བཟོ་དང་ལྷག་ཆད་བྱུང་ཆེ་བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡོད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱག་རྒྱ
ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྨྲས་པ། བདག་ནི་ཐོས་ཚུང་ཉམས་ལེན་གྱིས་དབེན་ཞིང་། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཙམ་ལའང་འཕྲིག་མ་ཚུད། །ཚེ་འདིའི་ ༥
གཡེང་བ་འུར་སྒྲོག་གིས་ཁྱེར་ནས། །ཉམས་མྱོང་ཐམས་ཅད་ཡིད་སྨོན་ཙམ་དུ་བས། །དེ་ཕྱིར་རང་མྱོང་སྐྱེད་ནས་བརྗོད་དཀའ་ཡང་། །བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་འདི་ལ་ནུས་མཆིས་པས། །དེ་ལ་ཡིད་
ཆེས་མོས་པ་སྐྱེས་པའི་མཐུས། །ངེས་དོན་སྙིང་པོ་ཟུང་ཟད་བཀོད་པ་ཡིན། །འདི་ན་དེང་སང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡང་། །ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་དུ་ཉེ་བ་ནས། །རབ་བྱུང་ཕལ་ཆེར་ཁྲིམ་པའི་བྱ་བས

༄༅། །བསྟན་པ་ཡང་། །ལྔ་བརྒྱ་ཕ་མར་གྱུར་དུ་ཉེ་བ་ན། །རབ་བྱུང་ཕལ་ཆེར་ཁྲིམ་པའི་བྱ་བས་གཡེངས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྒྱབ་ཀྱུ་ལིངས་ཀྱིས་བོར། །ཉིན་མཚན་དགེ་ལ་
བཀོལ་བ་སློམས་ཅི་དགོས། །དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ཕྱེར་ཤ་སྟོང་སྒྲོབ་དང་། །ལྟོ་ཕྱིར་གནམ་རྡེབ་གྲལ་ཕྱིར་བསྙེན་རྫོགས་དང་། །ཟང་ཟིང་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་འཆོས་སློབ་གཉེར་བྱེད། །བདག་བསྟོད་
གཞན་སྨོད་ང་རྒྱལ་སེར་སྣས་བསྒྲུབས། །བརྟགས་ན་རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གང་ཡང་། །གྲུབ་ཐོབ་མཁས་བཙུན་འགྲན་ཟླ་མེད་སྙམ་བགྱིད། །རང་ལ་ལྟོས་བཅས་སྡིག་ལ་སྦྱོར་བ་མང་། །བླ་
མའི་གསུང་རྣམས་ལྐོག་ན་མོར་བྱས་ནས། །རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་ཁས་འཆེས་ཏེ། །གཞན་ལ་འཆད་ཅིང་འདྲེན་པར་བཅོས་པ་ཡི། །རང་མགོ་རང་གིས་གཡོགས་པ་དུ་མ་སྣང་། །དེ་ཡང་
བདག་གིས་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི། །མཁས་རློམ་རྒྱང་བསྲིངས་མ་རྟན་སེམས་ཅན་ཆེད། །རང་བཟོའི་བསླད་སྤྲངས་བཀའ་བརྒྱུད་གསུང་བཞིན་དུ། །མ་སྤྲས་དྲང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྨྲས་པ་ཡིན། །འོན་

གསོལ༑ ༑དགེ་བ་གང་མཆིས་མཁའ་ཁྱབ་སེམས་ཅན་རྣམས། །གནས་ལུགས་མཆོག་གི་རང་ཞལ་མཐོང་གྱུར་ཅིག །ཟབ་དོན་སྙིང་པོ་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །ཐར་འདོད་དོན་གཉེར་རི་བ་
བསྐང་ཕྱིར་དུ། །རང་བློར་གང་ཤར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་ས་ཐོབ་ཤོག །ངེས་དོན་སྙིང་པོ་ཕྲིན་ལས་འོད་འཕྲོ་འདི། །མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་ཉམས་སུ་སུས
བླངས་པ། །ཉམས་རྟོགས་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་ལྟར་ཕྱུར་ཞིང་། །འབད་མེད་གྲོལ་ཏེ་ཕྲིན་ལས་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག །དེ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི། །ཉམས་ལེན་ཁྲིད་རིམ་ཟབ་དགུའི་སྙིང་པོ་ ༨
འདི༑ ༑སྐུ་སྐྱེ་ཀརྨ་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བ། །སོགས་ཀྱིས་གཡར་ནན་ཇི་བཞིན་བཀོད་པའི་དགེས། །ཀུན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྣང་བ་ཆེར་རྒྱས་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་ཆེ། །
ཕྱོགས་བརྒྱར་རབ་བཞད་ལྟར་བཅས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས། །ཟུང་འཇུག་བདེ་ཆེན་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་འབྱོར་བ་སྔོན་སྦྱངས་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དཔལ་རི་བོ་

༄༅། །དང་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་འབྱོར་བསྟོན་སྤྲུངས་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དཔལ་རི་བོ་ཆེ་བ་པདྨ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྐུ་སྐྱེ་ཀརྨ་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་མོས་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་འགའ་ཞུང་གིས
བསྐུལ་བར་གཡར་ཁྲལ་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་པ་དཔལ་ལྡན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་མཚུར་ཕུ་ནས་མགོ་བཙམས། འཕྲི་ཁུང་བཀྲ་ཤིས་ཚལ་དུ་དམིགས་ཐུན་དང་ལྷག་བསྟུན་རེག་ཐིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་སྤྲུབ
བརྒྱུད་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་བདེ་དགེའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་དུ་ཤོག །ཆོས་ཐུན་གོ་བརྒྱུད་པའོ། །དམིགས་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་སྐབས་ཐོབ་དང་བསྟུན་པའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་ཡང་སྒོམ་རྒྱུ་ནི་ རི་ ༥
ལྷུར་རིགས་པ་ཡོད། འདི་འི་དམིགས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་དང་ཆོས་ཐུན་རྣམས་གོ་བྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་འི་བཀའ་སྲུང་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བེར་ནག་པོ་ཅན་ལྕམ་དྲལ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛོད་ལ། མི་མོས་པ་དང་སྐལ་མེད
དང་། ཡི་གེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཁ་བའི་སྒོ་ནས་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་མགོ་སྐོར་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་སྤྲེལ་བར་བྱེད་ན་བཀའ་ཆད་དྲག་པོ་ཆོད། དེ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་མོས་པ་རྣམས་བལྟས་པ་ཙམ་

གྲོགས་མཛད་དུ་དངོས་གྲུབ་སྩོལ།། ༄ །།ཁྲིད་གཞན་རྣམས་ན་དམིགས་ཐུན་དང་རྒྱུན་ཆོས་ཙམ་མ་གཏོགས་དྲི་བ་དང་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་པ་རྣམས་ཞལ་ཤེས་མ་དང་། ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསལ་པོར་བློ་
དམན་པས་མཐོང་ཡང་བལྟས་ཆོག་མ་བླ་མ་ལ་ལུང་ཙམ་ཐོབ་ནས་ཞི་ཐག་པ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཁྲིད་ཡིག་འདི་ཀའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བཤད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ལྷག་བསྟུན་ན་འདི་ཀས་དོན་འགྲུབ་ཅིང་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་
ཐག་ཆོད། ཡང་ཁྲིད་ཡིག་གསལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་འདིའི་ཚིག་རིས་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་རྒྱུ་བ་དང་གོ་བ་སྐམ་པོ་ཙམ་སྐྱེས་པས་ཆོག་པར་བཟུང་ན་མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་གིས་རང་བསླུས་པར་འགྲོ་བས་དེ་བཞིན་ ༨
སྲུང་བར་བྱ།། ༄ །།ཆོས་འདིའི་བཀའ་སྲུང་ཆོས་སྐྱོང་བེར་ནག་ཅན་གྱིས་མཛད་ལ་རང་གི་རྒྱུད་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། དམ་མེད་དང་ལོག་ལྟ་ཅན་སོགས་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་སྤེལ་ན་ཆད་པ་ཆོད། ཆོས་འདི་ལ་སྤྲོ་ཞིང་སྣོད་དང་
ལྡན་པ་དང་། མོས་གུས་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཉམས་ལེན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་མཛོད། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པའི་སྟོང་གྲོགས་མཛོད། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་

༄༅། །མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པའི་སྔོང་གྲོག་མཛོད། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འདས་པས། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ། །འཁྲུལ་དང་གྲོལ་བའི་མཚན་མ་མ་དམིགས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཤར་ཙམ་དེ་ཉིད་ལས། །འཛིན་སྟངས་གཏད་ཙམ་ལོག་ལས་འཁྲུལ་པ་སྟེ། །མ་རིག་འཁོར་བ་རིགས་དྲུག་སྣོད་ཡུལ་ལོ། །རང་བཞིན་བབས་ལས་ཤར་བ་རང་གྲོལ་ཏེ། །འཛིན་སྟངས་མ་གཏད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ། །རང་སར་གྲོལ་བ་གཞི་ཡི་ཕྱག་ཆེན་ཞེས། །གཞི་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས། །ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་དེ་ལ་འདོགས། །ཐམལ་ཤེས་པ་སྣ་ཕྱི་ལས་འདས་པའི། །ད་ལྟའི་ཤེས་རིག་སྐྱེམ་མེད་གོ་ཕྱེ་བ། །བསྒོམ་པས་མ་བསྒྲིབས་འཁྲུལ་པས་མ་བསླད་པ། །གཏད་མེད་རྒྱལ་ན་གསལ་སྟོང་རང་ག་མ། །སངས་རྒྱས་ལག་བཅང་འབྲས་བུ་ངོ་ཐོག་སྟེ། །གཞི་ལམ་འབྲས་སོགས་ས་ལམ་རྣམ་དབྱེ་རྣམས། །གདག་གཞི་གདག་ཆོས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད། །གཅིག་ཏུ་འདོམས་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཁྱད་ཆོས་དངོས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཀ་རང་། །གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་འདི། །ནང་ལུགས་ཐ་གྲུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ན་ཡང་། །གཅིག་ཏུ་གདམས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་ཤིང་། །ཁྱད་པར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀརྨ་ཀཾ་ཚང་གི། །དོན་བརྒྱུད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་ ༥

བརྒྱུད་སྐལ་ལྡན་སློབ་མའོ། །སྐལ་མེད་རྟོག་ངོར་འབྱུང་བྱའི་མིག་ཤེས་བཞིན། །རང་རང་བསྒོ་སྐལ་སྤྱོད་འདི་ཅི་བུ་བྲལ། །གྲུབ་མཐའི་འཇུག་སྒོ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རུང་། །བདེན་གཉིས་འཇོག་མཚམས་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གཡེང་། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ

རྟོག་ངོར་བདེན་ཙམ་ལས། །མ་སྐྱེས་ནམ་མཁའི་པདྨོའི་རང་བཞིན་ཏེ། །དོན་དེ་བདེན་པ་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ལས། །ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་མཁའ་དབྱིངས་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཆོས་ཉིད་རང་། །མ་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་

གཉིས་སོ་སོར་སྣང་། །རྟོགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཐ་དད་དུ། །གལ་ཏེ་བཞེད་པ་སྲིད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག །དོན་ལ་རང་བདེན་བསླུ་མེད་གནད་སྲང་ཉིད། །མན་ངག་བྱིན་རླབས་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ། །མཐོང་བའི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས། །གཞན་ ༥

གྱི་ཡུལ་མིན་རྟོག་བཏགས་ཁོ་ན་འོ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་མངོན་ཕྱུངས་ལམ་འདི་རྨད། །ཕྱག་རྫོགས་དབུ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་ནའང་། །གསང་ཆེན་དྭངས་ངེས་མཐར་ཐུགས་ཀུན་གྱི་སྲོག །ཟབ་དོན་རྒྱ་མཚོ་གྲུབ་པའི་ཤུལ་ལམ་འདི། །མ་རྒན་མཁའ་མཉམ་

སྲིད་ལས་མྱུར་སྒྲོལ་ནས། །རྟེན་འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་གྲུབ་པ་དང་། །རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྙིང་བརྒྱུད་བསྟན། །ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་གྲུབ་པའི་སྡེའི། །ས་གསུམ་གྲགས་སྙན་དབྱར་རྔས་འགེངས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་བདག་རང་བྱུང་ 368

༄། །སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ། ། ། ༼ཆ། ༽

༄། །གྲུབ་པའི་སྟོད། །ས་གསུམ་གྲགས་སྙན་དབྱུར་རྫས་འགེངས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་བདག་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །པར་འདི་གསར་བསྐྲུན་ཀུན་འཚང་སྐར་བཞུགས། །དགེ་བས་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཤོག །ཅེས་པའི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིགས་འདི་བཞིན་བགྱིས་ཞེས་དཔལ་ཀརྨ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཟང་སྤྱི་བོར་ཕེབས་པར་བརྟེན་གང་གི་གྲུས་འབངས་ཐ་ཤལ་བ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཅན་ཕྱུག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་པོ་འདུ་གསུམ་པ་ཀརྨ་བསྟན་འཛིན་ནས། མིང་གཞན་ཆོས་ཀྱི་བློ་བའམ། རྒྱལ་སྲས་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་སུ་འབོད་པ་དེས་སྦྱར་བའོ།། ༈ །།མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསམས་ཤེང་། །འདོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྤྲོང་དང་གློག་པའི་སྙིང་གིད་བྲུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་རྗོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་ཐུན་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༨

༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་རིག་མུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གྲངས་མེད་གོང་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་གང་འདུལ་སྐུར་སྤྲུལ་ནས། །མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་འཁོར་བའི་འཇིགས་སེལ་བ། །བཀའ་
བརྒྱུད་རིན་ཆེན་དེ་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །བླ་མ་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཡང་སྙིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཐར་
འདོད་སློབ་བུས་བསྐུལ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་བརྗོད། །དེའང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་བཅུད་སངས་རྒྱས་ནས་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་

༄། །གདམས་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་མ་ཡལ་བ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་
སྲོལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་སྤྲོ་ན། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
དཔག་བསམ་ཤིང་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལྔར་གྱེས་པའི་དབུས་སུ་བླ་མ་མདུན་དུ་ཡི་དམ། གཡས་སུ་སངས་རྒྱས། རྒྱབ་ཏུ་ཆོས། གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་རང་རིགས་ ༨

ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་དམིགས། རང་ཉིད་མདུན་དུ་གནས་པས་འདྲེན་དཔོན་བྱས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲིམས་ཚོགས་སུ་གནས་པས་རང་གི་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་སྐྱབས་
འགྲོ་བྱེད་པར་དམིགས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་གང་འོས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས་པས་དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཆེད་དུ་བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་སྙམ་པའི་ངང་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ། མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་འོད་དུ་ཞུ་རང་ལ་ཐིམ་པར་སྒོམ་པ་བརྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་དང་
གཅིག ༔ །རང་གི་སྤྱི་བོར་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་གཡོན་དྲིལ་བུ་དཀྱུར་བརྟེན་པ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་བསྒོམས་ནས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་

མ་ཏོག་ བཀྲུས་ ཕན་ཡོན་

༄༅། །སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་བཤགས་པ་ཅི་རིགས་བྱས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལས་བདུད་རྩི་
དཀར་པོ་བབས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། རང་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་ཤུལ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིས་གང་བླ་མ་དགྱེས་བཞིན་འོད་དུ་ཞུ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པར་སྒོམ་པ་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དང་གཉིས། ༈ །མཎྜལ་ལ་ཚོམ་བུ་ལྔ་བཀོད་པའི་ ༥
དབུས་སུ་བླ་མ་མདུན་དུ་ཡི་དམ་གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་རྒྱབ་ཏུ་ཆོས་གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་སྒོམ་པ་སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་དང་། དེ་ལ་མཎྜལ་གཞན་ཞིག་ལ་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས། ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་
ཞིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མཎྜལ་གྱི་ཚ་ག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཕུལ་ནས་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ། དེ་ལྟར་ཕུལ་བའི་མཐུས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ 375

ཉམས་རྟོགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྲུལ་པའི་མཎྜལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འོད་དུ་ཞུ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དང་གསུམ། ༈ །རང་གི་སྤྱི་བོར་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་སྐུ་དེ་ཀ་འམ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གང་མོས་ཞིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་
གི་བར་གྱི་བླ་མ་རྣམས་མཐོ་བརྩེགས་སུ་སྒོམ་པའམ་ཡང་ན་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་ཚད་བཟུང་མེད་པའི་མོས་གུས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དུང་བ་བྱས་ནས་གསོལ་འདེབས་དང་དྲག་ལ་ ༥
ཡུན་རིང་བ་སྣང་བ་འགྱུར་ངེས་སུ་བྱས་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་
ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་

ས་སྐྱི

༄༅། །བ་འདེབས་སོ། །བླ་མ་ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། །སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གསོལ་འདེབས་དྲག་ཏུ་བགྱིས་ལ། བླ་མ་རང་ལ་ཐིམ་པས་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམས་ཏེ་
སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་དུ་བཞག །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་རག་ལས་པས་ནན་ཏན་བྱ་བ་ནི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་བཞི། ༈ །མི་
རྟག་པ་སྒོམ་པར་མ་བྱས་ན་ཚེ་འདི་ལ་བློ་མི་ལྡོག །དེ་མ་ལོག་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས་དེས་ན། ཚེ་འདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྔུབ་
དབུགས་དབྱུང་གཉིད་ཀྱི་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །སྒོས་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྲོག་ནི་ཆུ་བུར་ལྟར་མི་རྟག་པས་ནམ་

བཞི

ཨུན་ཡིག

༤

འཇིག་ཆ་མི་འཚལ། ད་ལྟ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད། ཤི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས། དོན་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་མ
འདས་པས་ད་ལམ་ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཡེང་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བྱེད་རི་ཤི་བསམ་པས་ཞེ་མཐའ་དང་། སྐབས་སུ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་བ་སོགས་སྔར་ཤི་བ་རྣམས་བགྲང་ཞིང་དེ
དག་གི་འཆི་ཚུལ་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་ལུས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ། སླར་རང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་གཤེད་མའི་ལག་ཏུ་ཚུད་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན་འདར་ཡིད་ཡེད ༥
ཀྱི་ངང་ནས་གནས་པར་བྱས་ན་རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག་ཅིང་ཚེ་བློས་ཐོངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་ལ་ཆིག་དྲིལ་དུ་སྒོམ་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་ལྔ། དེ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར
མ་འཆོལ་བར་བྱ་དགོས་པས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ལས་གང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་རང་ཐོག་ཏུ་སྨིན་ལ། དེའང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དུས་གསུམ་མམ

༄། །གྲངས་མང་ཉུང་ངམ་ཡུལ་གཞན་མི་གཞན་ནམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སྤྱད་པས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བས་དེ་ར་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་དེ་
དང་དེ་དག་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སོགས་སུ་སྤྱད་པས་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བས། དེས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་
ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས། དགེ་བ་གང་བྱས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་བྱས་ལ་ཚར་བཅད་དེ་སྤང་བླང་འཇུག་ལྡོག་མ་འཆོལ་བར་མི་དགེ་བ་རྒྱུན་བཅད་དེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བའི་ ༨
འཁོར་ལོར་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞིང་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་དོན་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བླང་དོར་
ཕྲ་ཞིབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་དང་དྲུག ༔ །དེའི་རྗེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་བསྒོམས་ན་ཞེན་པ་མི་ལོག་ཅིང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་

པའང་མི་སྲྀ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་མི་འཆར་ལ་འཆར་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས་དེ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ན། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ཉེ་ཚེ་ཉེ་འཁོར་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ། དུད་འགྲོར་གསོག་གཅོད། མི་ལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི། ལྷ་ལ་འཕོ་ལྟུང་། ལྷ་མིན་ལ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་རིགས་དྲུག་པོ་དེར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་བ་དུ་མ་མྱོང་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་སྣང་བ་རྣམས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་མནར་བས་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ཡོལ་སྲུར་རྒྱལ་དང་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པས་འདི་ལས་ད་རེས་གཏན་གྱིས་སུ་ཅི་ཐུབ་བྱ་སྙམ་པས་འཁོར་བ་འདི་བཙོན་དོང་དམ་མེའི་འོབས་ལྟ་བུར་ཐག་ཆོད་དེ་འདི་ལས་ཐར་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ ༥

ལྔ

༄། །པའི་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་དུ་མ་གྱུར་པས། དེ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བ་
འདི་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཏུ་ངེས་པས་འདི་དག་ངེས་པར་གཏན་བདེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་གིས་གཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བཅོས་མིན་དུ་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཉིད་ལ་ནན་དུ་བྱ་བ་དང་བདུན། ༈ །དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་བས་སྐོམས་ལས་དང་ལེ་ལོའི་དབང་ ༥
དུ་མ་སོང་བར་ཉམས་ལེན་ལ་ཆེག་དྲིལ་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་ཏུ་སོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འང་རྙེད་དཀའ་ཞིང་
འཇིག་སླ་བ་ཡིན་པས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་རབ་ཏུ་བྱ་བ་དང་བརྒྱད། ༈ །སྒྲུབ་རྐྱེན་བཞི་ལས་མི་རྟག་པས་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་འཁོར་

བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞེན་ལོག་ཏུ་བཏང་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་དགུ། ༈ །ཁང་ཟག་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་བདེ་གཤེགས་བཀའི་བླ་མ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་སྣང་བ་བརྡའི་བླ་མ་སོགས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་གདམས་ངག་ཅི་ལྟ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་བཅུ། ༈ །འདིར་ཐ་སྙད་དང་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐད་བཅད་དེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྒོམ་བྱ་མ་འཁྲུལ་པ་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་བཅུ་གཅིག ༈ །སྒོམ་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་ནན་ཏན་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་བདག་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་བྱའོ་བྱས་སོ་སྐྱེས་ན་ལེགས་མ་སྐྱེས་ན་མ་ལེགས་སོ་སྙམ་པ་སོགས་རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་

༄༅། །གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པས་མ་བཅོས་པའི་ངང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་བ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སྟོན་འགྲོའོ། ༈ །དངོས་གཞི་ལ་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱེ་ཐབས་མང་ཡང་གནད་གཅིག་ཤེས་ན་གེགས་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྐྱོན་བྲལ་གཉུག་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཉམས་རྟོགས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་འབད་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ནི་ལས་
དང་པོ་པ་རྣམས་ལུས་གནད་ལ་རག་ལས་པས། དེའང་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྐང་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས། ས་རླུང་དབུ་མར་གནས་ཕྱིར་
སྒལ་ཚིགས་དོང་རྩེ་ལྟར་བསྲང་། ཆུ་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པའི་ཕྱིར་ལག་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟེ་འོག་ཏུ་བཅིངས་ལ་དཔུང་པའི་རྩེ་ཕན་ཚུན་གདེངས་པར་བྱ། མེ་རླུང་དབུ་མར་འཛུད་པའི་

ཕྱིར་མགྲིན་པ་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་ཡིད་ཙམ་དགུག །རླུང་གི་རླུང་དབུ་མར་མཛུད་པའི་ཕྱིར་མིག་གདངས་ཟུམ་མེད་པར་སྣ་རྩེའི་ཐད་དུ་ལྟ། ལྕེ་མཆུ་རང་བབས་སམ་ལྕེ་ཡ་རྐན་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ ༤
ལུས་གནད་བཅས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་བ་རང་དག་ཏུ་སོང་ནས་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འཆར་ལ་ལུས་གནད་དེའང་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་སེམས་བདེ་འབོལ་འགྲོ་བ་གྲིམས་མ་
དྲགས་བཙུམ་མ་དྲགས་པར་བྱས་ལ། དང་པོར་རླུང་རོ་ཙུང་ཟད་བུས་སྣར་དབུགས་དབྱུང་རྩུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་བར་བཞག་ནས། སྔོན་འགྲོ་རྣམས་ལམ་ཙམ་གསལ་བཏབ་ནས་འདས་པའི་བྱ་
བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མ་འོངས་པ་ན་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་མི་བསམ། ད་ལྟར་གྱི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པའི་སོ་མ་ལྷུག་པ་རང་ག་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་སྤྲང་བླང་མེད་པར་བཞག་པས་སེམས་
ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟའི་ལུས་གནད་སེམས་གནད་སྒོམ་གྱི་རྨང་རྫོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་དང་གཅིག ༔ །དེ་ལ་སེམས་གནས་མ་ནུས་ན་དམིགས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་

384

མ་སྨིག་ བརྒྱུད་ ཨ་ཏི་ཡ་

༄༅། །ཤིང་བྱ་དེ་འུ་སྟོན་པའི་སྐུ་མར་མེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་སྟངས་གཏད་ལ་དམིགས་རྟེན་དེའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀུང་མི་བསམ་པར་ཧ་ཅང་གྲིམ་དྲགས་

པ་དང་རྒྱ་ཡན་ལ་སོར་བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཏེ་དེ་དམིགས་རྟེན་ཙམ་བྱས་ལ་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་བཞག །རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཆད་བཅད་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ་ཨཱཿདམར་པོ་ཧཱུྃ་སྔོན་པོའམ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྔོན་པོ་རྣམས་གང་འོས་མདུན་དུ་བྲིས་པའམ་དམིགས་ཏེ་མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རིགས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ལ་ ༨

སེམས་འཛིན་གང་བདེ་བ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འཛོག །འཛོག་ཚུལ་གཤིས་ཅེར་ཡང་མ་ཡིན་པར་གློས་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པར་སེམས་དེ་གནས་ན་ཞོག་འགྲོ་ན་ཐོང་གཉེར་ཁ་མ་བྱེད་པར་

ཡན་དུ་ཆུག །སྒོམ་སྙམ་པ་དང་མི་སྒོམ་སྙམ་པ་དང་སེམས་གནས་སུ་རེ་བ་དང་མ་གནས་དོགས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཆད་བཅད་པ་སྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡེངས་སུ་སྐྱིད་ 385

ཅིག་ཀྱང་མི་འཇུག་པར་དྲན་པའི་རྩེ་ས་ཟིན་པར་སྒོམ་དང་བཟང་གྱིས་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བ་གསལ་དངས་བྲོད་པ་དང་བཅས་པས་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་ཡང་ཡང་འཕྲོ་བཅད་མ་སྨྱུན་
པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་གལ་ཆེ། དམིགས་རྟེན་དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་ལ་སེམས་གཟུང་བདེ་ནའང་བྱ། ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་འདོད་ཀྱང་རུང་། གཅིག་ལ་ཟིན་ན་དེ་ཀས་ཆོག་པས་
ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་ཀ་དཔེ་མ་རང་མི་དགོས་ལ། མདོར་ན་གཟུགས་གང་རུང་གཅིག་ལ་སེམས་གཟུང་བ་དང་གཉིས། ༈ །དེ་ཟིན་པ་དང་རྣ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་སྣའི་ཡུལ་གྱི་དྲི་ལྕེའི་ཡུལ་གྱི་རོ་ ༥
ལུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རེག་བྱ་སོགས་ལའང་རིམ་གྱིས་གཟུང་། དེ་ལ་སྒྲ་དྲི་སོགས་ལ་སྒྲ་ལྡང་དེ་བ་དྲི་ཞིམ་ལེ་བ་ལ་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་མ་ཡེངས་པར་དྲན་པའི་ལྷུགས་ཀྱུ་བཟུང་ནས་རང་བབས
སུ་གཞག་པ་མ་གཏོགས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་གང་རུང་ལ་སེམས་ཟིན་ཏེ་གསལ་བདོ་བར་མཚམས་བཅད་དེ་ངལ་གསོ་ཉོག་མི་འཇུག །ཐུན་བར་ཐམས་ཅད་དུ

༄༅། །དྲན་ཐག་མ་ཆད་ཙམ་དང་མིག་ལྟ་སྟངས་སྣ་རྩེ་ར་དབབ་ལུས་འགྲོ་འདུག་ངག་སྨྲ་བརྗོད་རྣམས་དྲག་ཤུལ་ཅན་དང་མང་པོ་མི་བྱ། ཡིད་ཀྱིས་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསམ་བློ་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱུན་བཅད་དེ་རིམ་གྱིས་མཉམ་གཞག་ལ་གོམས་འཇུག་པ་དང་གསུམ། ༈ །གཞན་ཡང་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་སོགས་སེལ་བས་སྨིན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་སྲན་མ་ཙམ་པ་དཀར་འཚེར་སྣུམ་འཁྱིལ་
ཤིན་ཏུ་དངས་པ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཏད། སྐབས་སུ་གདན་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་སྣུམ་འཁྱིལ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་ལ་གཏད་ལ་བྱིང་ན་དཀར་པོ་ལ་རིག་པ་གཏད་དེ་ལྟ་སྟངས་ ༥
ནམ་མཁར་ལྟ། ལུས་ལ་སེར་བུ་དང་ཆུ་ལྷུག་བརྡེག་གོས་སྲབ་ཅིང་ཟས་བཅུད་ཆུང་བ་བརྟེན། མེ་དང་ཉི་མར་མི་སྡོད་ཤེས་པ་རྒོད་དེ་སེམས་མང་པོར་འཕྲོ་ན་ལྟ་སྟངས་དང་དམིགས་པ་ཐིག་ལེ་ནག་
པོ་ལ་གཏད། སྤྱོད་ལམ་དྲོད་ཅན་དང་བསྐུ་མཉེ་བྱ་ཟས་བཅུད་ཆེན་བརྟེན་ནོ། །བྱིང་རྒོད་མེད་ན་ཐད་ཀའི་ཉི་གྲིབ་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེའམ་ཇྫ་ས་སྔོན་པོ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ལ་མིག་དང་ཤེས་པ་གཏད་དེ་དེ་

རྣམས་ལ་དང་པོར་ཐིག་ལེ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་ཙམ་བཏང་ནས། དེ་རྗེས་གསལ་ན་རབ་མ་གསལ་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྙམ་པ་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་བརྟག་གཞིག
མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བབས་མ་ཡེངས་ཙམ་རང་ལུགས་སུ་བཞག་གསལ་བདོ་བར་མཚམས་བཅད། ཡང་བསྒོམས་ཏེ་ཐུན་ཐུང་གྲངས་མང་བར་བྱས་ཏེ་སེམས་འཛིན་པ་དང་བཞི།
༈ །རྟེན་མེད་ལ་གཏད་པ་རང་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་མིག་ཧ་རེ་བལྟས་ནས་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡིད་ལའང་གང་ཡང་མི་བསམ་པར་མ་ཡེངས་ཙམ་བྱ་ཡོད་མེད་འདས་མ་འོངས་
གང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་མ་ཡེངས་པར་དྲན་པའི་རྒྱུང་སོ་ཙམ་བཀོད་ནས་ལྷོད་དེ་འབོལ་ལེ་མ་བཅོས་སོ་མའི་ངང་དུ་བཞག་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པ་ཁབ་མིག་ཏུ་སྐུད་པ་འཛུད་
པ་ལྟ་བུ་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་རྒོལ་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་ཁྱུང་ནམ་འཕང་གཅོད་པ་ལྟ་བུར་འཛོག་ཅིང་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པར་རྣམ

མ་རིག་ བརྒྱ་ མུན་སེལ་

༄༅། །རྟོག་མི་ཡོང་ནམ་ཡེངས་ཙ་ན་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ཡེ་ར་གྱིས་ཡོང་བས། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཀ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་ནས་སྔར་བཞིན་འཛོག །དེ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ཀྱང་ངོས་བཟུང་སྟེ་དགག་སྒྲུབ་དགའ་མི་དགའ་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་བཞག །གྲིམ་དྲགས་པ་ལྷོད་དྲགས་པ་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བར་སྐྱོང་བ་དང་ལྡ། ༔ །སེམས་འཛིན་ཐབས་རླུང་ལ་བརྟེན་པ་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་སྟེ་མ་ཡེངས་པར་བཞག །བུམ་ཅན་མི་ཆུན་ན་གྲངས་སོགས་ལ་འཛིན་དགོས་པས་རླུང་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ནང་དུ་གནས་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་གཟུང་། ཐོག་མར་ཉེར་གཅིག་ཙམ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་བར་བགྲངས། སྣ་སྒོ་རང་དུ་སེམས་གཏད་དེ་རླུང་གྲངས་སུ་གཟུང་གཞན་གང་དུའང་མ་ཡེངས་པར་བྱ། དགང་བ་དང་གཏོང་བ་ལ་འཛིན་ན་རླུང་ཕྱིར་ལན་གསུམ་འབུད་དེ་ནས་ནང་དུ་བརྫུབས་ཐུབ་ཚད་གཟུང་ཞིང་ལྟེ་འོག་ཏུ་མནན་མི་ཐུབ་པ་

དང་སངས་ཀྱིས་བཏང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིངས་པར་བྱ། བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་རིམ་གྱིས་སེལ་ཐབས་ལ་འབད། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྣ་མ་ཟིན
ན་གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་བྱ། གང་ཟག་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་ལ་ཁྲིད་ཡོགས་པ་རེ་རེ་གཉིས་གསུམ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ། འགའ་ཞིག་ལ་མང་པོ་བསྒོམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་དཀའ་ལས་ཡོད
དེ་ལ་སྙིད་མ་ལུག་པར་བསྐྱངས་ན་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད། བླ་མ་ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱིས་སློབ་མའི་བློ་ཚོད་དང་མཐུན་པར་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་སོགས་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པས་གནས་པ་ ༨
དང་པོ་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུ་རྣམ་རྟོག་རགས་ཤིང་མང་བ་དང་གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ནུབ་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་རེ་ཏོལ་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་ངོས་ཟིན་ཡོང་ཞིང་དེ་མ་ཐག་རང་ཞིར་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་
དང་འདྲ་བ་སློམ་རྒྱུན་ན་རར་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་རྟོག་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ནུབ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ཆམ་འགྲོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ཆམ་མེ་མེ་རེ་ས་ལེ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་གནས་པ་

མ་རིག་ བཅུ་གཅིག་ མུན་སེལ་

༄༅། །འབྱུང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་པ་མ་སྐྱེས་བར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་དྲུག ༑ །དེ་ལྟར་གྱི་གནས་པ་གསུམ་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ད
ངུང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་གྲིམས་ལྷོད་ཕྱོག་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གྲིམས་པ་ནི་ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་ཤེས་པ་གཙུན་དེ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྒྲིམས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་པ་
ཟམ་པ་མདའ་གཅིག་མའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་འདི་བསྒོམ་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ཕྲེ་ལི་ལི་བསྐྱུལ་ལེགས་པར་འཛུར་ལ་བཏབ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་པ་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བ་
བྱ༔ ལྷོད་པ་འབྲུལ་འཁོར་ལྟ་སྟངས་བཅས། འདི་སྒོམ་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་སེམས་ཁོ་རང་རང་ལུགས་སུ་གློད་བཟོ་མེད་བདག་མེད་གཉེར་མེད་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་གཞག །འཕོལ་
ལེ་ལྷོད་དེ་རང་བབས་སུ་ཆམ་གྱིས་རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པར་བུ་ཆུང་ལྷོས་འགྲངས་པའམ་སོག་མ་ཡོན་ཐག་ཆད་པ་བཞིན་ལྷོད་དེ་བཞག་ལ་དེའི་ངང་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱི་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་བྱ། དེ་མིན་

ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་པར་རང་ལུགས་སུ་བཞག །ཐུན་ཚུང་རིང་ཙམ་བྱ། ལྷན་ནེ་གནས་པ་དང་བཤིག་ནས་ངལ་གསོ། །ཐུན་བར་ལའང་དྲན་པའི་རྗེས་ཟིན་ཙམ་བྱ། ལྷོག་སྒོམ་བྱེད་ན་མ་ཡེངས་པའི་ དུས་རྣམ་རྟོག་མི་ཡོང་ནམ་ཡེངས་པའམ་རྒྱུན་གྱི་བུར་བ་ལ་བརྟེན་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ལྡང་ཚེ་དེ་སྒྲོང་དམ་ཞེ་ན་མི་སྒྲོང་པར་དེ་ཉིད་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟས་ཏེ། ཁྱད་རང་འགྱུ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་འགྱུས་ཤིག་ཅེས་ འགྱུས་བཅུག །ཡང་གཅིག་སྐྱེས་གཉིས་སྐྱེས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས། སྣང་ཡང་མི་སྣང་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་། གནས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་འགྱུ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་སྒོམ་མ་བྱུང་དོགས་ཤིང་བཟང་ ༥
པོ་ཡོང་དུ་རེ་བ་སོགས་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་རྟོག་པ་དེ་ཀ་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས། རྟོག་པ་བཀག་ནས་མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་ཏུ་ཞོག་དང་ རྟོག་པ་རང་ཞེར་སངས་ནས་མི་རྟོག་པ་ངང་གིས་འཆར་བས་དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱ་བ་དང་བདུན། ༈ །དེ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་སེམས་རྣམ་རྟོག་དང་

མ་རྟོག ཕྱག་ཆེན ཞུན་ཐེལ

༄། །མཚན་འཛིན་གྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། བྱིང་རྒོད་རྨུགས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྔར་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ད་རྩོལ་བ་ལ་མ
ལྟོས་པར་སླ་ལ་བདེ་བ་གུ་ཡངས་པ་སྐྱོར་བདེ་བ། སྒོམ་ལས་ལངས་དུས་ཀྱང་སེམས་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བར་དེ་ཀར་སྐོར་རེ་སྡོད། འགྲོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་ཚེའང་ཤེས་པ་དལ་ལ་ལྷུན་ཆགས་པ
ལྷོད་དེ་ཤིག་གེ་མེ་རེ་སྣང་བ་ཟི་བུན་བཀྲག་མེད་དུ་ཡོང་དེ་ཡུལ་ལ་ཆེད་དུ་ཤེས་པ་མ་བཏུག་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་མི་ཟིན་རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཆ་མཉམ་པའི་ ༥
གསུམ་ག་ཡོད་པ་ལ་གང་རུང་ཞིག་ཤས་ཆེ་བ་མཐོང་ཉམས་ཐོས་ཉམས་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་རྟགས་བཅུ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་འཆར་བའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་དེ་བཞིན
ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། འདི་ལྷག་མཐོང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་འདི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་ན་ཚ་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་རྨི་ལམ་བཟང་ངན་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་བདེ་གསལ་མི

རྟོག་པ་སོགས་ཉམས་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆགས་ཞེན་མི་བྱེད་པར་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དགའ་སྡུག་གི་བསམ་མནོ་གང་ཡང་མི་བྱ། གལ་ཏེ་ཉམས་ལ་ཞེན་ཆེ་ཁམས་གསུམ་པའམ་
འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ། འདི་ཙམ་གྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཕན་པ་མེད་པས་མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་གང་ལའང་ཞེན་ན་ཕུང་། དེ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་
འཁྲིས་མེད་པའི་ངང་ནས་ཡུན་བསྲིངས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་ནས་བཏོན། ཕྱག་བསྟན་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་ན་ཡོན་ཏན་བསམ་ལས་འདས་པས། དེ་ལྟར་སློབ་པར་བྱ་ཞིང་ཉམས་གོ་བ་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་རྣམས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་མ་ནོར་བར་བྱས་ཏེ་ངོ་འཕྲོད་ངེས་བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོར་འདོད་ཡོན་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་མ་ཞེན་པར་བླ་མར་མོས་གུས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་འགྲོ་
དྲུག་ལ་བྱང་སེམས་འབྱོངས་པ། ཡེངས་མེད་དྲན་པའི་རྩེ་ས་ཟིན་པ་ལོང་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་ཐུང་སྲིད་པ་ཞེ་བཅད་ཅན་མི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བྱ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

མ་སྨིག་ བཅུ་གསུམ་ སྨན་སེལ་

༄༅། །ཞིང་༔ དེ་ལྟར་སྒྲོན་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཉམས་རྟོགས་རྣམས་འབད་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། ༔ །གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་ནི། ལུས་
གནད་སྔར་ལྟར་བཅས་ལྟ་སྟངས་སྐབས་འདིར་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མིག་ཚམ་ཚུམ་ཡ་ཡོ་གྱུ་གྱུ་མེད་པར་མདུན་གྱི་བར་སྣང་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འདིར་ཐད་ཀར་འབྲུར་ཚུགས་སུ་གཏད་དེ་ཧ་རེ་བལྟ།
སེམས་གནས་པ་སྒྲོན་མེད་དེའི་ངང་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་མེད་བདག་མེད་གཉེར་ཁ་མེད་པར་རང་བབས་སུ་ཆམ་བཞག་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དར་སྐྱེད་ལ་སལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་མ་ཡེངས་པའི་དྲན་པ་ཡུད་དེ་ ༥
བ་བྱུས་ལ། ཞི་གནས་བཟང་བའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་ལྟོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཁ་དོག་གཟུགས་དབྱིབས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་མེད་ཕྱི་ནང་གར་གནས་གནས་པ་དེ་ཀ་མ་གཏོགས་
གཞན་ལོགས་སུ་ཤེས་རྒྱུ་ཨེ་འདུག་ཅི་ཡང་དོས་གཟུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཅང་མེད་གཅིག་འདུག་གམ་གནས་པའི་ངང་ནས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་སལ་ལེ་ཡེ་ར་རེ་ལྷང་ངེ་བ་དག་ཏུ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ 395

ཞིག་འདུག །གནས་པའི་ངོ་བོ་དེ་འང་ཤེས་པ་ནག་ཐོམ་མེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་ཧྲེ་ན་ནེ་བ་ཞིག་འདུག །འདི་ར་གནས་ལུགས་ཀྱི་མཚང་གནད་འགག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་གོ་ཡུལ་
དང་རྣ་ཐོས་དང་ཆོས་སྐད་མཐོ་བ་ཉམས་རྟོགས་བཟང་བཟང་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་སྙིས་པར་སྙིས་ཁ་བའི་རང་མགོ་རང་གཡོགས་བྱས་ན་རང་བསླུས་ཤིང་རབ་
བྱུང་ཡིན་ན་མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན་གྱིས་སྡོམ་པ་ཡང་ཉམས་པས་རང་གིས་ཉམས་ལེན་ངོ་རྒྱུས་གཏུགས་ནས། རྣམ་རྟོག་གི་ཕར་ལྟེན་པ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ནང་ནས་ཚུར་ལ་སྒོམ་སྟོབས་ ༥
ཀྱིས་སྙིས་པའི་མྱོང་རྟོགས་གཤའ་མ་ཞིག་དགོས་པས་རིག་པ་འཇུར་བཏབ་ནས་ལྟ་ཡང་དལ་གསོ། ཡང་ལྟ་བ་སྡེ་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་དགོས་ཤིང་འདི་སྐབས་རྣམས་སྲུའང་འཇོག་
ཚུལ་གསལ་དངས་མདངས་དང་ལྡན་པ་ཉེ་མ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་གཞག །སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ཧུར་ཕྱུང་ནས་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་བ་ལ་འབད་པ་ངོ་སྤྲོད་བཏབ་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པས། བླ་མས་ཀྱང་སློབ་མའི་

༄། །རྒྱུད་ཚོད་དང་མཐུན་པར་གཙུན་ཞིང་འདྲི། འགའ་ཞིག་ལ་བསླབ་རྒྱུ་ཕྲིད་ཅིང་ཡང་དྲི་སྐྱེ་གོ་བ། ཉམས། རྟོགས་པ། མྱོང་བ། ཆོས་སྐད་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ངོ་སྤྲད། སློབ་མས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་འབད་དེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་བ་དང་གཅིག ༔ །ཡང་གཞི་རྩ་བཅད་དེ་འགྲུ་ཕོག་གམ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་རྩད་བཅད་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱ་བ་ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་སྤྱོད་ལམ་སོགས་སྔར་
བཞིན་བྱས་ནས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ངང་དུ་སིང་ངེ་ལྷོད་དེ་དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་གློ་བུར་བ་ཞིག་ཐོལ་སྐྱེས་པའམ་ཡང་ན་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ཞིག་ལ་རྣམ་རྟོག་སྤྲོས་ཏེ། འཕྲོས་ ༨
པའི་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ། འཕྲོ་དུས་ལ་ལྟ། འཕྲོས་པའི་གནས་ལ་བལྟས་ཏེ། ཁ་དོག་དབྱིབས་སྐྱེ་ས་གནས་ས་འགག་ས་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཕྱིར་གནས་སམ་ནང་ལུས་ལ་གནས། ནང་ནའང་སྙིང་
དབུས་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དང་འཕྲོ་ཞེས་བརྟག །སེམས་དེ་དངོས་པོར་འདུག་གམ་དངོས་མེད་དུ་འདུག །སྐྱེ་འགག་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཇེ་ 397

འདུག ༑འདུག་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག ༑མི་འདུག་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ་འདི་ཡིན་སྙམ་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་ཤེས་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་རྟོག་པ་ལ་ལྟ་དུས
དེར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྤྲོས་བྲལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཞིག་གམ་རྟོག་པ་དེ་ལ་བལྟས་པས་རྗེས་མེད་དུ་ཤིགས་ཤིགས་འགྲོ་ཡིན་གང་འམ་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་ངོས་གཟུང་མེད་པར་ཤར་ཤེ་འདུག
ལྟ༔ ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་འདུག་ན་དེ་དུས་ངོས་གཟུང་ཆ་མི་འདུག་སྙམ་པ་འདུག་གམ་མི་འདུག ༑རྣམ་རྟོག་འཕྲུས་སམ་འཕྲུར་བཅུག་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་འགག་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ལྟ། དེ་ལ་ ༥
བདེ་འམ་མ་བདེ་ན། བདེ་མི་བདེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ། རྣམ་རྟོག་ཅི་མང་གྱིས་ལ་ལྟོས། ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་སོགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་སམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལའང་ལྟ། རྟོག་པ་རང་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་
དེ་སྔ་ཕན་གྱི་རྟོག་པའམ་སེམས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་སོགས་ཀྱང་ནང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ངེས་ཐག་ཆོད་པར་ལྟ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་གསལ་རིག་རྗེན་པར་མཐོང་ན་སྣང་གནས་པའི་སྙིང་གི་མཐོང་ 398

སྨི་ བཅུ་ལྔ་ ཚན་སྐོར་

༄༅། །འདི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་དངད་རེསད་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཨེ་འདུག་ལྟ། མ་ཆོད་ན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཚུར་བཀུག་ནས་གསལ་རིག་ལ་བཞག་སྟེ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ཐོལ་སྐྱེས་པར་ཐོག་མའི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་ལྟ་བ་སོགས་མདོར་ན་འཆར་ཚུལ་དང་གོ་བསྟུན་ནས། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་ཤན་ཕྱེད་པར་བྱས་ཏེ། ཕུ་ཐག་དང་གཞི་རྩ་བཅད་དེ་ལྟ་བ་ངོ་སྤྲོད་དང་བལྟ་ལུགས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་དང་གཉིས། ༼ཀ༽ །ཡང་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་ངོ་སྤྲོད་ཕྱིར་སྣང་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་ཡང་ལྟ་སྟངས་ལུས་གནད་སྔར་བཞིན་ལ་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་ཀ་བུམ་མམ་སྐུ་བརྟེན་ནམ་རི་རབ་ལྟ་བུའམ་བར་སྣང་གི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ཞིག་ལ་མིག་དང་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་དེ་ལ་ཅེར་ལྟ། དེ་ཐོག་ཤེས་པ་གློད་ལ་ཙུང་ཟད་བཞག །ཡང་ལྟ་དེ་བཞིན་རྣ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྙན་མི་སྙན་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཡོད་མེད་རང་དང་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ ༥

སོགས་ལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ། དེ་བཞིན་སྣའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དྲི་བཟང་པོ་ངན་པ་ལྕེ་ལ་རོ་ཞིམ་མི་ཞིམ་ལུས་ལ་རེག་བྱ་བདེ་སྡུག་ཚ་གྲང་ན་ཚ་ཟུག་གཟེར་སོགས་གང་ཤར་བ་དེ་ལ་ལྟ། དེའི་དུས་ན་སྣང་བ་དེ་འགག་འགྲོ་ཡིན་འདུག་གམ་རང་དང་སྣང་བ་གྲུད་ན་སྣང་ངམ་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཚུར་འཆར་གདའམ་སེམས་ཀྱིས་སྣང་བས་འདི་སྣང་བའོ་ཞེས་པར་བཟུང་མཆིས་སམ་སྣང་བ་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་པས་ཡུལ་མེད་སྣང་སྟོང་དུ་ལྟང་ངེ་ཡོད་པ་ལགས། ཞེས་ལྟ་བ་ལྟ་མཁན་གྱི་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་ལྟ་པོ་གང་རུང་རེ་ལ་ལྟ་བ་སྤེལ་ལ། དེ་གཉིས་ཁྱད་ཤེ་འདུག་བལྟས་ཏེ་ཡུལ་སྣང་བ་དང་ ༥

ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་ལྟ། ཡུལ་ལ་བལྟས་ཚེ་ཡུལ་དེ་ཕ་གིར་ལམ་མེ་འདུག་ན་དེ་སྐད་སྣམ་པའི་གད་དེ་བ་ཞིག་འདུག་གམ་དེ་སྐད་སྣམ་པའང་མེད་པར་ཡུལ་དེའང་མ་འགགས་ཐལ་ལེ་བ་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེའང་འཛིན་མེད་གསལ་མེད་དུ་ཤིག་གེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པ་འདྲ་བ་ལ། དེ་སྐད་ཐ་དད་མེད་པའོ་སྣམ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འདུག །ཡུལ་ཕ་གིར་ 400

ཨ་མྱོག་ ཕྱུ་ཏུག་ ཨེན་རྒྱལ་

༄། །ལམ་མེ་འདུག་སྒོམ་པའི་ཀད་དེ་བ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་སྐད་སྒོམ་པའི་ཀད་དེ་བ་དེ་ཀ་རང་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ལྷ། དེ་བཞིན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལྷ།
གཅིག་ན་ལུས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བ་རྟག་པ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་གཟུང་དགོས་པ་ལ། སེམས་ནི་འདི་ན་གནས་མེད་པར་ལུས
མགོ་མཇུག་མེད་པར་ཁྱབ་ནས་ཚོར་བ་སྐྱོང་བ་དེ་ཅི་ཡིན། ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་ལུས་ཕྱི་སེམས་ནང་ན་མི་དང་གོས་བཞིན་དང་ཚོར་བ་སྐྱོང་བ་དེའང་ལུས་གཅིག་ཕུས་ཚོར་སྒོམ་དུ་ ༥
སེམས་ན་རོས་ཀྱང་ཚོར་དགོས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ནས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན། སེམས་ལ་ནི་གསོད་གཅོད་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལ། ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ན་དཔེ་རྟེན་གོས
མེས་ཚིག་ན་བརྟེན་པ་མི་མེས་ཚིག་པ་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། དེས་ན་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ་ཐག་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་པས། འདི་སྐབས་སུའང་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལྟར་སེམས་སུ

ཞེས་ཏེ་བཞག་ལ་དེའི་དང་ནས་གནས་ལུགས་ཕྱུ་ཐག་བཅད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་གསུམ། ༑ །ཡང་སེམས་བསལ་སྟོང་དུ་ཡེ་རེ་གནས་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ། ཡང་རྣམ་རྟོག་ཞིག་འགྱུར་བཙུག
ནས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ། གནས་འགྱུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ལྟ། དེ་ལྟར་བལྟས་པས་ཐ་དད་པར་མཐོང་ན་ཐ་དད་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུག །གནས་འགྱུ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱུད་པ་ཐང་ལ་
བརྒྱང་བ་ལྟར་ཤེད་མཉམ་དུ་སྒྲིལ་ནས་རེས་མོས་ཀྱིས་འཆར་འདུག་གམ། གནས་པ་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུ་བ་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འདུག་གམ། སྤྲུལ་ལམ་ཐག་པ་འཁྱོག་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ ༤
གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་མི་ཡོང་བ་གནས་ཙ་ན་མི་འགྱུ་འགྱུ་ཙ་ན་མི་གནས་པ་ཞིག་འདུག་དེ་འང་འགྱུ་བ་ནི་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་ཡིན། གནས་པ་མི་འགྱུ་བར་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁྱད་
པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་སྣམ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་འདུག་གམ་སྐྱེ་གནས་འགག་གསུམ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་སོགས་དང་། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་གང་འདྲ

མ་རིག་ བཅུ་བདུན་ མུན་སེལ་

༄། །ཞིག་གི་ཁྱད་པར་འདུག་ཀྱང་ལྟ། ཡང་རྣམ་རྟོག་སྒོམ་དུ་ཤེས་ན་གནས་འགྱུ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་མི་འདུག །འཆར་ལུགས་རེ་མོས་སུ་འཆར་ཞིང་གནས་དུས་འགྱུ་མཁན་དང་
འགྱུ་དུས་གནས་མཁན་གང་ཡང་མི་གདའ། ཆུ་དང་རླབས་བཞིན་དུ་སེམས་གཅིག་པུའི་འགྲོས་སམ་བྱེད། འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པ་གནས་འགྱུ་གཉིས་ཀ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས་པར་
འདུག་པར་རྟོགས་ན་ཧུར་ཐང་རྟོགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་སྒོམ་ལ་བཞག་པས་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ་རྟོག་པ་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ་རྟོག་པ་ཐོལ་ལེ་ ༥
བ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག །དང་པོ་གཉིས་ལྟར་སྣམ་ན། ད་དུང་ཀྱང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ལ་སླར་ལྟ་བ་ལ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ན་མཐོང་བར་ངེས་སོ། །ངོ་ལྟ་འདི་རྣམས་བྱས་པས
ཐོད་རྒལ་བའི་རིགས་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་དེ་ནས་ཞི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་མེད་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་འཆར། གཅིག་ཆར་བ་ནི་སྔོན་སྦྱངས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཞི་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་བཏང་བསྟུན

ཙམ་གྱིས་སྐྱེ། རིམ་སྐྱེས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་འདི་ར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འཆར་ཚུལ་ལ་དཔགས་ནས་སྟོན་དགོས་ལ་ལྟ་བའང་གསལ་ཆ་ཡོད་ལ་འཛིན་ཆ་མེད་པ་བུ་ཆུང་ལྷ་ཁང་
ལྟ་བ་ལྟར་བཞག་ལ་དེའི་ངང་ནས་ལྟ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་དེ་ལེ་ལོ་སྤངས། ཞེན་ལོག་དགོས་མེད་ངེས་འབྱུང་མོས་གུས་དད་པ་ཡེངས་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་བརྟན་པ་མ་བཅོས་པའི་ངང་ནས
རེ་དོགས་གང་གིས་མ་བཅིངས་པར་ཉམས་ལེན་བྱས་རྒྱུ་བའི་ཟབ་ཟོབ་ལ་མ་སོང་བར་ཚེ་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སེམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་དག་འབད་ན་ངེས་པར་མྱུར་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས
འདི་ཙམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་ག་མེད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གནས་འགྱུ་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་བཞི། ༈ །དེ་ལྟར་ངོར་བལྟ་དང་སེམས་ཀྱི་མན་ངག་དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པས་ཕལ་ཆེར་ངོ་སྤྲོད་མ་དགོས
པར་ནང་ནས་རང་ངོ་ཤེས་ཡོང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གོ་བ་དང་རྣ་ཐོས་སྒོམ་པོ་དང་མགྱོགས་པོར་ཉམས་རྟོགས་བཟང་པོ་སྐྱེས་རྒྱུ་བར་འདོད་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་

༄༅། །ཆོས་སྐད་མ་འཛོལ་བར་སླ་ཉན་ཡོད་པས། དེ་ལ་བླ་མས་ཀྱང་ཤན་འབྱེད་པར་བྱེད་དགོས། སློབ་མས་ཀྱང་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ལས་དང་པོ་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་དུས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ་དང་པོ་ནི། སྔར་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ཚུལ་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་པས་གནས་པའི་ངོ་བོ་དེའང་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བ་རྗེན་ནེ་བ་སྟོང་རྐྱང་མིན་པའི་གནས་པའི་ངང་ནས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་སལ་ལེ་ཧ་རེ་ལྷང་ངེ་ཡེ་རེ་ལྷོད་དེ་བ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་འདི་འདྲ་དང་། ངག་ཏུ་སླ་རྒྱུ་འདི་དང་འདི་བཞིན་ཡིན་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པར་ངོས་གཟུང་མེད་བཞིན་གསལ་ལ་མ་འགགས་པའི་ཤེས་སེང་ངེ་ཡེར་རེ་རྗེན་ནེ་ལྷང་ངེ་ཧྲིག་གེ་བ་མ་མཐོང་བའི་མཐོང་རྒྱུ་མ་མྱོང་བའི་མྱོང་རྒྱུ་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་རྒྱུ་འདི་འདྲ་རང་སྣམ་རྒྱུ་མེད་པར་རང་ལ་ཤར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཁར་འདོན་རྒྱུ་འདི་བཞིན་ཞེས་པའང་མེད་ལ་གཏིང་ནས་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་གསལ་ལ་སྟོང་པ་ངོས་གཟུང་མེད་པ་གསལ་ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཞིག་འདུག་ན་གོ་བ་ཡིན་ན་གྲུལ་མི་ཐུབ་པས་

ཅུང་མི་ཡོང་། ནང་ནས་ཤར་བ་ཡིན་ན་འོ་དེ་ནི་གནས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་རྗེན་གྱིས་རྗེ་རྩས་གཅུགས་པས་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་ངོ་སྤྲོད་སྟེས་ན་གོ་ཡུལ་དུ་ལུས་ཏེ་དྲེད་པོར་

འགྲོ་སྲིད། རྟིང་སོར་གཞན་གྱིས་ཁྲིད་འདེབས་པ་སོགས་ལའང་གནོད་པས་ངོ་སྤྲོད་མི་འདེབས་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ངོ་བོ་མི་མཐོང་། ངོ་བོ་མ་མཐོང་བར་ངོ་སྤྲོད་མི་བཏུབ། ངོ་མ་འཕྲོད་ན་སྒོམ་

ལམ་དུ་མི་འགྲོ། ཉམས་བཟང་དུས་ཀྱང་བལྟ། ངན་དུས་ཀྱང་གསལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ལུགས་བསླབ་པ་ལ་ཁྲིད་ཟེར་བ་ཡིན། སྒོམ་ཤེས་པ་ལ་ཁྲིད་ཚར་བ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ ༤

དེའི་ངང་ནས་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱངས་ནས་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཆགས་མེད་པས་ངོ་བོ་མཐོང་ནས་ངེས་ཤེས་འཁྲུངས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་ངོ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་སྒོམ་ལ་ཞི་ལྷག་

གཉིས་ཡིན་པ་ལས། སེམས་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་བཞག་པའི་དུས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་ནས་རང་ལུགས་སུ་གསལ་ལྷན་ནེ་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདི་འི་རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་

༄༅། །བདེ་འབོལ་ལེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲ་ཉལ་གྱིས་ཞི་ཞིང་། དགེ་བའི་ངོ་བོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ཙམ་སྡོད་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་པ་རླུང་འགྲོ་འོང་ཡང་མི་ཚོར་བ་ཞིག་འདུག་
གམ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ཉམས་གཙོ་ཆེ་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ་མེད་ཀྱང་མི་རུང་། དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱངས་པས་དེའི་ངང་ནས་བྱིང་རྒོད་ལྷུང་མ་བསྟན་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་
ལུས་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འདི་འདྲ་ཞེས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སྣ་བསམ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་རྒྱུ་དང་སྟོང་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ངག་ཏུ་སྨྲར་མི་བཏུབ་པ་ ༥
གཞོན་ནུའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ངོས་གཟུང་དང་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་མ་
རྙོག །ཞི་གནས་དང་མི་རྟོག་ལྷིང་པོས་མ་བཅུབ་པའི་ཤེས་པ་རང་སོ་རང་བབས་སུ་རང་གར་འདུག་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པའམ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་མ་ཤེས

ན་མ་རིག་པ་དང་འཁོར་བ་ཤེས་ན་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སམ་མྱུར་འདས་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སམ་གཉུག་མ་འཛམ་འོད་གསལ་ལམ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བས་ད་འཁོར་འདས་ཀྱི་མགོ་རྟགས
ཕྱེད་པ་ཡིན། བླ་མས་ངོ་སྤྲོད་པ་ལས་སློབ་མས་དེ་སྟར་འདྲེས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་བཞིན་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློབ་མ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བླ་མ་གདམས
ངག་མཁས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན། གདོད་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་སྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྒྲིབས་ནས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་དེ་ངོ་སྤྲོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་།
སེམས་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་གསལ་སིང་ངེ་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་སལ་ལེ་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་གསལ་རིག་པའི་ངོ་བོ་སིང་ངེ་མེར་རེ་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ་ངོ་བོ་ཡིན།
དེ་ལ་ངོ་ཤེས་རྗེན་པ་དེ་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་མ་གཡོས་པར་སྐྱོང་ན་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གནས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་དེ་ངོ་འཕྲད་པ་ཡིན་པས། དེ་ངོ་སྤྲོད་དངོས་གཞི་གཅིག་སྟེ་དེ་

༄༅། །ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་ངོ་ཤེས་ཏེ་སྐྱོང་བ་དང་ལྔ། ༔ །བལྟ་ཚུལ་གཉིས་པ་གཞི་རྩ་བཅད་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། འགྱུ་ཐོག་གམ་རྣམ་རྟོག་གི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་རྣམ་རྟོག་འགྱུས་སམ་འགྱུར་བཅུག་པའི་འགྱུ་བའི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་དུ་ལྷན་ནེ་གསལ་སེང་ངེ་གནས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་བལྟས་པས་དེའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་དང་སྐྱེ་འགག་མི་འདུག་སྙམ་པའི་ཀད་དེ་བའི་འདི་ཡིན་སྙམ་རྒྱུ་ཡང་མེད། སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ ༥

ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་ན་རྟོག་མེད་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་འགྱུས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་འདུག་ཟེར་ན་སྟོང་སྣང་ཡིན། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་ངོས་གཟུང་དང་བྲལ་བར་རྗེས་མེད་དུ་ཤིགས་སེ་འདུག་ན་ཅུང་ཟད་ཤར་བ་ཡིན། ངོས་བཟུང་མི་འདུག་སྙམ་པའི་ཀད་དེ་བ་ཡང་མེད་ལ་གཟུང་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ 409

ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཡང་རྟོག་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གནས་དུས་དང་འགྱུ་དུས་ཀྱི་སེམས་སྣང་གྱི་སེམས་སྣང་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་ལའང་བཟང་ངན་
དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་གསལ་རིག་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་པའི་རྗེས་སམ་རྟོག་པ་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྟོང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ག་
གསལ་སྟོང་དུ་ཤར་བའམ་རྟོགས་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་ད་རྟོག་པ་འགྱུས་པ་དང་། གནས་པ་དང་རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་ག་ཡང་གསལ་སྟོང་དུ་རྗེན་ནེ་འདུག་པ་རྟོགས་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ ༥
གཉིས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཟུང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྔོན་རྟོག་པ་ངོ་མ་ཤེས་པས་སྒོམ་དུ་མ་སོང་ཞིང་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ད་ངོ་ཤེས་ན་རྟོག་
པ་ཁོ་རང་སྒོམ་པ་དང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུག །ད་སྒོམ་གྱི་རྩ་བ་རྟོག་པ་ལ་གྱིས། དེ་ལྟ་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་ཁོ་རང་བསྒྲིབས་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན། མི་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ

༄༅། །འཕགས་པ་ད་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གང་ཤར་བའི་རྟོག་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་གྱིས་ལ་རྟོག་པ་མ་སྐྱེས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ངང་དུ་ཞོག་སྤྲོ་མི་དགོས། སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པའི་ངང་
དེར་ཞོག་ལ་བསྡུ་མི་དགོས་པས་རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་གང་ཡང་མ་བྱེད་པར་སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་རང་ལ་གྱིས་དང་། རྟོག་པ་དེ་སེམས་ལས་མ་འདས། སེམས་དེ་ནི་རང་གྲོལ་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་
རྗེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གྲོལ་བྱ་གྲོལ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་འཕྲོད་པའོ། །མདོར་ན་གང་ཤར་ལ་ངོ་ ༥
ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་བཅོས་ཤིང་མ་ཡེངས་པར་བཞག་ནས་སྐྱོང་བར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་དངོས་གཞི་གཉིས་པ་སྟེ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པས་མི་ཚོག་རྒྱུན་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་དང་དྲུག
༈ །ངོ་སྤྲོད་གསུམ་པ་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་སྣང་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལྟ་སོགས་གང་རུང་ལ་བལྟས་པས། ཡུལ་དེ་ཕ་གིར་འདུག་སྙམ་པའི་གད་དེ་བ་ཡང་མེད་པར་ཡུལ་ 411

མ་འགགས་ཐལ་ལེ། དེ་ལ་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་སེམས་དེའང་འཛིན་མེད་དུ་ཤིགས་སེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་ལ་མེད་སྣམ་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པར་དབྱེར་མེད་གསལ་སྟོང་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཚ་གྲང་སོགས་ཚོར་བའང་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་དུ་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་མ་
གཏོགས་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར་གྱི་གདགས་གཞི་དང་བྲལ་བར་འདུག་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྣང་བ་གང་བྱུང་ཞིག་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་སེམས་གཏད། དེ་ནས་རྩུང་ཟད་གློད་ནས་
བཞག་པས་དང་པོར་ཡུལ་དེའི་སྤྱི་རིས་ལམ་ཡོང་དེ་ནས་རྩུང་ཟད་ལྟ་མི་འདོད་པར་སྒྲུག་ལོག་པ་མིག་སྲིད་ཆིལ་བ་འོང་བས་དེ་རང་ལོག་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་རྩུང་ཟད་བལྟས་པས་སྣང་བ་འཛིན་མེད་
དུ་ལྷང་ངེ་བ་ཞིག་འོང་བ་དེ་རང་སར་ལོག་པ་བྱ་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་རང་དང་སྣང་བ་དབྱེར་མེད་སྣང་སྟོང་ཡུལ་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་འདུག་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་སྣང་ངམ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ ༤

མ་རིག་ ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ ཨན་ཐོལ་

༄༅། །ཡིན་པས་ཕྱིའི་སྣང་བ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཕ་དད་མེད། སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་མ་འགགས་པར་ཤར་བའོ། །སྣང་བ་ལ་ཡུལ་དུ་གཟུང་བས་འཛིན་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་ཤར་
བ་ཡིན། དེའི་དུས་དེ་གྲུད་དུ་སོང་བ་མིན་སེམས་རང་འཁྲུལ་པས་སྣང་བའོ། །དེས་ན་སེམས་སྣང་མ་གཏོགས་སྣང་བའམ་ཡུལ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལས། སྤྲར་མ་རིག་པའམ་
ཡིད་འཛིན་གྱིས་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། ངའཛིན་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུལ་མེད་དུ་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན། སྣང་བ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པར་སྟོང་སང་ངེ་ཡུལ་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ ༥
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུའི་འོད་ཟེར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ད་བཟོ་མེད་དུ་སྐྱོང་ཚོགས་དྲུག་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ཉམས་ལེན་སྣང་ཐོག་ཏུ་སྐྱོང་། དེའི་ངང་ལས་ཤེས་པ་འཐོལ་ལེ་ཤིགས་སེ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་མ་བཅོས་པར་འཇོག །དེ་ཡང་བདེ་བདེ་པོ་གསལ་གསལ་པོ་སྟོང་སྟོང་པོ་བཟང་བཟང་པོ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲུབ་པར་འདས་པ་མི་སྣོན། མ་འོངས་པ་མི་བསམ། ད་ལྟར་བ་མི་སེམ་བློས་བྱས་མི་ 413

སྒོམ༔ ཡིན་མིན་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་མི་གཞུག་སེམས་ཁོ་རང་རང་བབས་ལྷུག་པ་སོ་མ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་གཉེར་མེད་པའི་ངང་དུ་སེམས་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ངང་དུ་ཞོག །སྣང་སྟོང་དབྱེར་
མེད་གྲགས་སྟོང་དབྱེར་མེད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྣང་ལ་མ་འགགས་འཛིན་པ་དང་བྲལ་
བར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ནི་སྣང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་འཕྲོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་སྐྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ཉམས་རྟོགས་ཡུལ་ཕྱིན་སྐྱེ་བས།
དེ་ནི་སྣང་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་སྟེ་ངོ་སྤྲོད་གསུམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་བ་དང་བདུན། ༄ །ཡང་གནས་འགྱུ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་བལྟས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། གནས་འགྱུ་
གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྟོག་སྒོམ་དུ་ཤེས་ནས་གནས་འགྱུ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འཆར་ལུགས་རེ་མོས་སུ་འཆར་ཞིང་གནས་དུས་མི་འགྱུ། འགྱུ་

༄༅། །དུས་མི་གནས་བྱེད་མཁན་ནི་སེམས་གཅིག་པུས་བྱེད་པར་འདུག་ཅིང་གཉིས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོན་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས། དེའང་རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་གསལ་སྟོང་རྗེན་
པར་མཐོང་བ་མིན། དྲན་རྟོག་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྟོང་དུ་སོང་བའང་མིན་པར་ཐོག་མའི་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་རྟོགས་པའམ་སོང་ན་ད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
ཤེས་ཤིང་། གནས་འགྱུའི་བར་ལག་འགྲེལ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སེམས་མི་རྟོག་པ་གསལ་ལྷན་ནེ་གནས་སམ་རྟོག་པ་འགྱུས་སམ་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་ ༥
འདས་སོ། །ད་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆུ་དང་ཆུ་བས་ལྟར་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དོན་དུ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྣང་བ་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་འགྲོ་
གནས་འབྱུང་གསུམ་ལ་དཔྱད་པས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་སེམས་སྟོང་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། སྟོང་བཞིན་གསལ་དངས་ཀྱི་ངང་ནས་འགག་

མེད་དུ་སྣ་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་བ་ཚུལ་ནང་གི་ཀློ་བ་ལྟར་རྫོགས་པས་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་རིག་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་སྤྲོས་བྲལ་འགྱུར་མེད་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་མ་གཡོས་པར། སྤྲུལ་ལ་མདུད་པ་བོར་བ་ལྟར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པར་ངེས་པས་ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། ངོ་སྤྲོད་རྒྱུའི་སེམས་དེ་ནི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་མི་འགྱུ་
དགུ་འགྱུ་རིག་རིག་ཏུར་ཏུར་པོ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངོ་ཤེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ ༥
ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་རིག་པ་རྗེན་གེ་རང་སོར་བཞག །ཡིགས་སུ་རེ་བ་དང་ཉེས་དོགས་པའི་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ལྷོད་གློད་ལ་ཐ་
མལ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་ངོ་བསྐྱངས་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་

༄༅། །ཉམས་རྟོགས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་པའི་གོ་བཅད། སྟོང་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཟང་ངན་སྐྱེ་
འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་མེད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྣ་བསམ་ལས་འདས་ཤིང་ངོས་གཟུང་དང་བྲལ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་གསལ་ཧྲིག་གི་རྗེན་ནེ་
བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་རང་བྱུང་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཉམ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་ ༥
པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དམ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རྟོགས་པས་སེམས་ཙམ་དང་།
མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དབུ་མ་ཆེན་པོ། །ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་གསང་སྔགས། འདིས་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམ་པས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཐོང་ 417

བས་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བའོ། །མདོར་ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ད་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེའང་
མོས་གུས་གནད་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཕྱིང་བ་ཡིན། གསོལ་འདེབས་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ལ་འཁོར་བ་ཡིན། བྱིན་རླབས་མངོན་སུམ་ཞུགས་པ་ལ་འབབ་པ་ཡིན། མ་སྒྲས་མངོན་སུམ་མ་བྲལ་བར་རང་ཆས
མ་སྒྲིབ་པར་རྗེན་པར་འདུག་པ་འདི་ད་ངོ་འཕྲོད་པས་དེ་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཏུ་སླེབ་པ་ཡིན། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་མཐོང་། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་འདི་ ༥
བཞིན་དགའ་བས་སྐྱོངས། ད་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་དུ་བྱས། ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཚུད་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་པས་ལེགས་དགའ་(བ)སྒོམས་ལ་ཡུན་དུ་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་གནས་འགྱུ་ལ་
བལྟས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་པ་སྣང་བ་སེམས་སེམས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྐུ་མཇུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས་ཏེ། མཐར་

མ་མཻ། ཞི་ཁྲོ་ཨ་ལུ་ ཕྲན་ཚེལ་

༄། །འཕྲོ་བ་བར་གོ་བའི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཐོག་ཁེལ་ངེས་བྱ་བ་དང་བརྒྱད་དོ། ༔ །འདི་དག་ནི་དངོས་གཞི་ཞི་ལྷག་ངོ་སྤྲོད་དེ་དང་པོར་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས

ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དང་གོ་བསྟུན་ནས་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན། གཞན་སྐྱེས་ཚུལ་རེ་རེ་དང་གོ་བསྟུན་ནས་ངོ་སྤྲོད་རེ་རེ་བྱས་ཀྱང་རུང་མོད། །འདི་ར་ཚིགས་ཚོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་

ལྟ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་རྟགས་བསྟུན་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་རིམ་བཞིན་ཀ་ཐོ་དང་རྟགས་བརྒྱབ་པ་བཞིན་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་སྐབས་ཐོབ་སྐྱེས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ ༥

ནས་ཁྲིས་པ་ཡིན། དང་པོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ན་ངོ་སྤྲོད་ཀྱིས་དྲེད་ནས་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་དྲེད་པོར་སོང་སྟེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་དོགས་པས། དེ་སེལ་ཆེད་ངོ་སྤྲོད་བཏབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལགས། དེ་དག

ནི་དངོས་གཞིའོ། ༔ །གསུམ་པ་རྗེས་ལ་བོགས་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་དྲན་འཛིན་ཡེངས་མེད་དུ་འབྱམས་ན་ཕྲལ་བཞག །རྗེས་ཐོག་ཏུ་ཡེངས་འགྲོ་ན་མཉམ་གཞག་དང་ཡེངས་

མེད་སྐྱོང་བ་རེས་འཛོག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་ལ། འཆི་བ་སོགས་སྲུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྲུ་འཆི་འོ་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་འཆི་བ་དང་འཆི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་སྟེ།
དེའང་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རྟག་མི་རྟག་གི་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་པས། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་རྨི་ལམ་
གྱི་ཕ་རི་ཚུ་རི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས་པས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དྲུང་དྲུང་སྒོམ། དེ་བཞིན་སྨོན་འཇུག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒོམ་ལ། དེའི་རང་ ༥
བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་མ་བཙོས་པར་བཞག་པས་རྣམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལམ་མེ་ངོ་བོ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངང་དུ་བཞག་པས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དུ་
འགྲོའོ། །ཡང་དབང་བཞིའི་ཐུམ་དབང་གི་ལམ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་ཚོག་བཞི་གང་རུང་ཞིག་གིས་རང་ཡི་དམ་དུ་བསམས། སྟོད་བཅུད་ལྷ་སྔགས་གྲགས་སྟགས་སུ་སྒོམ་ལ་གསལ་བ་དང་དེའི་ངོ་བོ་

༄། །ལ་ལྟ། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འོད་གསལ་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་དང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གཏམ་གླིང་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེའང་རང་ངོ་ངོས་གཟུང་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྲེ། ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སམ་ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཀུན་བཟང་། དེ་བརྟན་པར་གྱུར་ན་གཞན་ས་
རྣམས་སུ་རིག་པས་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསངས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསང་སྤྱོད། དེ་མི་གཡེང་བར་བརྟན་ན་མང་པོ་ཚོགས་སར་གཡེང་བ་དང་བསྲེ་ཞིང་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ ༥
ཚོགས་སྤྱོད། དེ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལས། ཆེན་པོ་ལ་རྟགས་ངེས་མེད་ཡིན་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སྤྲོས་བཅས་བྱ་ན། ཧེ་རུ་ཀའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་བཟའ་བྱ་
ཡིན་མིན་གཙང་བཙོག་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་མི་རྟོག་པར་རྐྱེན་དྲག་པོ་དང་བསྲེས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་བགྲོད་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་རང་ངོས་ནས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་

པ་དང་ཐེག་དམན་ལས་རྒྱལ་བས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། གཞན་ངོར་ཚོགས་སྦྱོད་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་དེ་འང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ལ་པོགས་འདོན་བྱར་མེད་དེ་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པའི་པོགས་འདོན་ཚུལ་དུམ་ཡོད་པ་རྣམས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དང་སྔགས་ལུགས་དང་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་སྦྱོར་ནས་པོགས་འདོན་ཚུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་པོགས་འདོན་པ་དང་ ༥
གཅིག ༔ ༔གེགས་སེལ་ལའང་ཡུལ་དགེ་མི་དགེ་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་དུས་གསུམ་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུས་འདི་ཙམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའང་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་ངེས་པ་དང་། རང་སེམས་ཐ་མལ་པར་མི་གཟུང་བར་གདོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མི་གཙང་བར་མི་གཟུང་

༄༅། །ཞིང་༔ གདོད་ནས་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་གཤེགས་པ་གཤེགས་མར་ངེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ཁོ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སྤྲངས་ཏེ། སྒོམ་སྟོབས་དང་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གྲོལ་བར་ཐག
ཆོད་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ལྔ་སྤྲངས་ཏེ། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་གནས་ན་གནས་ཐོག་འཁྲོ་ན་འཁྲོ་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་
མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་པོར་སྒོམ་གྱི་མགོ་རྩོམ་པར་མཁས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལུས་གནད་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲུམས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུད་དུ་བ་པ་སྤྲངས་ཏེ་བར་དུ་འཁྲོ་གཅོད་པར་མཁས་པ་དང་། ༥
ཉམས་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་ཤར་ཡང་མ་ཞེན་པར་བྱ་བ་མཐར་ཉམས་བསྐྱང་བར་མཁས་པ་སྟེ་མཁས་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་པ་དང་། སེམས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུ། རིག་པ་ལོངས་སྐུ། སྟོང་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐག་བཅད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས

གོཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

དབེན་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས། སྤང་བླང་རེ་དོགས་ཀུན་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་གཉིས། ༈ །ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གསུམ་ལ་ཞེན་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་བས་ཉམས
བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་མཆོག་འཛིན་མི་བྱ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་སོང་བའམ་བློས་དཔྱད་དེ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་མེད་
པ་ཙམ་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སེམས་ཞིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་གཤིས་ཤོར་ཏེ་དེས་ལས་འབྲས་ལ་རྩིང་པོར་གྱུར་པས། དེའི་མེད་འཛིན་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ ༨
སྤངས་ཏེ། མེད་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་མ་བཅོས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་གཉེན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་དུས
འདི་ཐར་པའི་སྲོག་འཕྲོག་པའོ་ཞེས་དགྲར་བཟུང་ནས། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན

མ་རིག ཉི་ཁྲི་ཚ་བརྒྱད་ ཕྱིན་སྤེལ་

༄༅། །མོངས་པ་དེའམ་སྣང་གཉེན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་པ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ག་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་མཆོག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་རྟོགས་ན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་དམན་པའོ་ཞེས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་སེམས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལམ་
ཤོར་ཡིན་པས། དེའི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཀ་ངོས་གཟུང་སྟེ་བལྟས་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྣང་གཉེན་མཆོག་དམན་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ ༥
བ་དང་། ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བའི་སྒགས་སམ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕར་རྒྱས་བཏབ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་ཙམ་མམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་གང་ཡང་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བས་ཅི་བྱེད་ཅེས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྙམ་པ་དེ་ཀ་ལ་བལྟས་ཏེ་ངོས་གཟུང་ནས་ཁོ་

རང་གི་རང་ངོ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་བློས་བྱས་སྒོམ་པར་མ་བྱས་ན་
ཐོག་མ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་མི་ནུས་པས་དེ་ཉིད་གོམས་ནས་མཐར་སྟོང་ཉིད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའང་འཐད་ལ། མཐར་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ཤོ་རིས་ཡིན་པས་སྲུང་བར་བྱ་དགོས། འདི་དག་ནི་ཤོ་རིས་བཞིའི་གེགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྲུང་བླང་མ་འཚོལ་བར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ངང་ནས་ཡིད་དཔྱོད་མི་བྱ་བར་གང་ཤར་གྱི་སྟེང་དུ་མ་ ༥
བཅོས་པར་འཇོག་པ་སོ་མ་དེ་ལས་མ་གཡོས་པར་ལུས་གནད་དྲག་པོ་དང་རླུང་གཟུང་བ་སོགས་མི་བྱ་བར་ལྷུག་པར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ལའང་དགག་སྒྲུབ་སྤང་བླང་
མེད་པར་རང་ཡན་དུ་གང་ཤར་འཛིན་མེད་རང་གར་འཇོག་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ། ༈ །ཡང་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྒོམ་དུ་དཀའ་རབ་ཤར་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རྟོག་པ་རགས་ཤིང་མང་བ་

མ་སྡིག ཉིན་ཁ་དཔྱ ཨན་སྟེལ

༄༅། །སྒོམ་གྱིས་མི་ཚུན་པ་དྲག་པོ་གཡོ་ན་རྟོག་པ་དཀྲར་ལངས་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་དང་རྟོག་པ་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་བལྟས་པར་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་བསམས་ནས།
སྒོམ་གྱི་ངོ་ཏེར་བྱས་པས་རང་ངོ་སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་སྐུར་འཆར་བས་དེ་བཞིན་སྐྱོང་བ་དང་། སྔར་ཉོན་མོངས་གང་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་འདག་པ་ལས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སོགས་
དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་དཀྲར་ལངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་གང་སྐྱེས་དེའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་པས་མ་སྤངས་རང་སར་དག་ནས་ཉམས་པ་ལམ་མི་བདེའང་བདེ་ ༥
གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པའི་སྙིང་དུ་ཉམས་རྟོག་ལམ་ཁྱེར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་དག་ལ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་བརྟག་དཔྱད་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་
ནས་སྣང་གཉེན་དགེ་སྡིག་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྟོང་ཉམས་ཀྱི་རིགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སོང་ནས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་པར་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོང་པ་

དཀྲར་ལངས་སམ་ནག་པོ་ཁ་འཁྱམས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་འཛིན་དེ་ཀ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་ན་སེལ་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དང་། སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་

དངོས་འཛིན་གྱིས་ཞེན་ཏེ་ཀུ་དོགས་སྐྱེས་པའམ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཅི་མཐོང་ལ་སྐྲག་ཅིང་ཞེན་ཏེ། དེ་ལ་མ་བདེ་ཀྱིང་རེ་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་དཀྲར་ལངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྣང་བ་དང་དངོས་འཛིན་དེ་

དང་དེའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་པར་བྱས་ན་སེལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་ནའང་། དེ་ཉིད་ཕྱག་ཆེན་དུ་མ་དག་ ༨

པར་རང་ག་བར་ཤོར་ནས། གཞན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ། ད་འདི་ལས་གཞན་དོན་བྱས་ན་ཕན་པ་ཆེ་འདུག་བསམས་ནས་མི་འགྲུབ་བཞིན་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་

བསྐྱུར་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དཀྲར་ལངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་དུང་དེ་བའི་བློ་དེ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་ནས་སྙིང་རྗེ་ལམ་མེ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ 428

༄༅། །འོད་གསལ་བའི་ངང་ནས། སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་པས་དགྲ་ལངས་སེལ་ཞིང་། གཞན་ཕན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ནས་སྒྲ་ཚད་
སོགས་ཕྲན་ཚེགས་ལ་སྦྱངས་ནས་གཏོད་ད་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འདོད་ནས་སྒོམ་དོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དཀར་ལངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ན་ལྟ་སྒོམ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་རེ་དོགས་མེད་པར་སྐྱོང་བས་
སེལ་ལ། དེ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ནད་གདོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་བྱིང་རྒོད་རྨུགས་གསུམ་སོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁ་དོག་དབྱིབས་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ ༨
ལ་བརྟགས། དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད། ཡང་ན་གཏོང་ལེན་བྱེད། ནད་བྱུང་དོགས་ཕན་རེ་སོགས་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ནད་གདོན་རྣམས་སྐུ་བཞིར
ཁྱེར་ཏེ་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །བྱིང་རྒོད་སོགས་ལའང་སྦྱོང་ལམ་དམིགས་པ་སོགས་བྱིང་ན་རྒོད་ཐབས་དང་། རྒོད་ན་བྱིང་ཐབས་བྱ། ཡང་བྱིང་རྒོད་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བཞག་པས་སེལ་ལོ། །

གེགས་སེལ་མང་ཡང་འདི་རུ་ཡི་གེ་ས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་པས་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དབང་པོ་རབ་ནི་ཐམས་ཅད་གཞུག་མ་སྦྱོར་བྲལ་ཏུ་རྟོགས་པས་གེགས་སེལ་བྱར་མེད་དོ། །
འཕྲང་འདི་རྣམས་རོ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱག་ཆེན་པས་འདི་རྣམས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་འཐས་པ་རྣམས་ལྡོངས་པས་སྟོང་པར་འདུག་པའི་རྟགས་སུ་
གསུངས་༑ ལམ་འབྲས་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་རྫོགས་རིམ་མཚན་བཅས་ཀྱི་དུས། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་དེའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟོབས་ལས། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་དང་སེམས་རྣམས་འདུས་པའི་ ༥
རྟེན་འབྲེལ་ལས་འཆར་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤོར་ས་དང་འཕྲང་ནད་གདོན་ཏེང་དེ་འཛིན་གྱི་གེགས་མང་མོད་ཀྱང་། །ཕལ་ཆེར་འདི་ཙམ་ལ་འདུས་ཤིང་། སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས
པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་གོལ་ས་གསུམ། ཤོར་ས་བཞི། འཕྲང་ལྔ། གེགས་གསུམ་སེལ་བའི་རིམ་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་སྐྱོན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འབད་ནས་བླང་དོར་མ་འཆོལ་བ་དང་ལྔ། ༔ ཡོན་

༄༅། །ཏྲན་སྐྱེ་རྩུལ་ཡང་རྫོན་འགྲོའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་སྐབས་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། ཡམ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
བསྒོམས་པས་ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལོག་ལས་འབྲས་བསམས་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། སྡིག་ལ་བཟློས་ནས་སྲུང་ནུས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས
ཏེ༑ ངེས་པར་འབྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ཐོབ་པར་འདོད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་རང་བདེ་འདོད་དང་བྲལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བསམ་པ་འབྱུང་། ཡིག
བརྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་དུ་འབྱུང་བས། དེས་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེས། མཎྜལ་གྱིས་ལུས་བདེ། སེམས་གསལ། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་བསོད་ནམས
དཔག་མེད་འཐོབ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་མོས་གུས་ཁོང་ནས་འབར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། ཉམས་རྟོགས་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ། དངོས་གཞི་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་འདི་ལ་རག་གོ། ། ༤

དངོས་གཞི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སྐྱོན་མེད་དུ་སྐྱེ་བས། ཟས་གོས་ལ་སྲེད་པ་ཆུང་། བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཟིལ་གྱིས་ནོན། ལྷག་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་དབང་པོ་རབ་ས་ལམ་ཅིག་ཆར་བགྲོད། འབྲིང་རེས་གཅིག་ཆར་རེས་རིམ་གྱིས་ཏེ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྐྱེ། ཐ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ལ། བགྲོད་ཚུལ་ལའང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་འཆར་ཚུལ་དང་གོ་བསྟུན་ཏེ། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་རི་ཙམ་བཞག་པ་དང་། ཡང་ན་བསྒོམས་ལ་བཞག་པས་རེས་བསྒོམས་ཀྱང་མི་ཡོང་། རེས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཡོང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཆེར་མ་ཐོབ་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཆུང་ངུ། རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་གནོད་པར་ཁྲིག་གེ་གནས་ཤེང་། ཉམ་བསྒོམས་ཀྱིས་འོང་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་འབྲིང་དང་། རྒྱུན་དྲག་པོས་མི་གཡེང་བར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤར། རྣམ་

༄༅། །རྟོག་ཐམས་ཅད་དེའི་ངང་དུ་ཞི། གཉིད་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་འདྲེས་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་དུ་འབྲལ་བ་མེད་ན་རྩེ་གཅིག་ཆེན་པོ། ཉམས་ཀྱི་འཁོར་ཡུག་བྱ་བས་འདི་དུས་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྙམ་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། ཉམས་རྟོགས་པར་ཤར་བ་ལས་རྟོགས་པ་དངོས་གཞི་མིན། འདི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་དུས་ཡིན། སེམས་ངོ་ཅུང་ཟད་མ་ཤེས་པས་སྟོང་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཞི་གནས་གཙོ་བ་ཡིན། ཉམས་དེ་ཉིད་ཞེན་མེད་དུ་བསྐྱངས་པས་ཉམས་སྣོད་དེ་རྣམས་དག །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་གནས་ཆ་ཐམས་ཅད་སེལ་གྱིས་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པ་གསུམ་ཡུལ་མེད་དུ་ཞི་ནས། རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཤུན་པ་བཤུས་པའམ་གཏེར་རྙེད་པ་ལྟར་ཡེ་རེ་འཆར་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་དེའི་དུས་སུ་སྟོང་ཞེན་གྱི་འཛིན་པའི་འཁྲིས་ཅུང་ཟད་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། སེམས་ངོ་ཅུང་ཟད་མཐོང་མ་ཐག་པ་སྤྲོས་བྲལ་ཆུང་ངུ། དེ་རྒྱ་བ་ནས་དག་སྟེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་

༤

433

དུ་ལྷུངས་སོང་ན་སྤྲོས་བྲལ་འབྲིང་། དེ་བརྟན་པོར་གྱུར་ཅིང་སྣང་ཐོག་ཏུ་མི་བདེ། རྟོག་པའི་ཐོག་ཏུ་བདེ་བ་དེ་དག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར
རྟོགས་ནས། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཐོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་སྒྱུ་མར་འཆར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས། མཐོང
སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་སྤངས། འཁོར་བ་དང་སྲིད་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ལྡོག་པར་མི་བྱེད་པས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས ༥
བྱའོ༔ ༔དེ་ཉིད་ཡུན་དུ་བསྐྱངས་པས་རོ་གཅིག་ཏུ་ན་འཕར་ཏེ། དེ་ལའང་ད་དུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་གཅིག་བདེ་བ་གང་ཤར་གྱི་རྣམ་རྟོག་སོ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་
མི་བདེ་བ་དེ་དག་ནས། སྟོང་མི་སྟོང་མེད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་རུང་། མ་བྲལ་རུང་གང་ཤར་སོ་མ་དེ་ཀས་ཆོག །ཆོས་སུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པ་སྣང་སྟོང་གང་རུང་རེ་རེའི་སྟེང་དུའང་ལམ་གྱི་

མ་རིག། སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། མུན་སེལ།

༄། །ཆོས་རྣམས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་རྫོགས་པ་རོ་གཅིག་ཆུང་ངུ། ད་དུང་དེ་ལ་སྒོང་བ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་འདྲི་བས། དེ་དག་ནས་ཞིམ་པོ་ཕྱིར་མ་ལུས། རིག་པ་ནང་དུ་མ་ལུས་པར་སྣང་སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དག་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བས་མདོར་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་གྲོང་ངེ་ཤར་བ་དེ་རོ་གཅིག་འབྲིང་པོ། །དེ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་དེ་ལས་ཐབས་མཁས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་མཆེད་ནས། རོ་གཅིག་ཏུ་མར་ཤར་བས་རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །ལ་ལར་བརྒྱད་པའི་བར་དུའང་བཤད། དེར་མཉམ་རྗེས་འདྲེས། འོན་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྟོང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས། དེ་དག་ནས་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད། མཉམ་རྗེས་ཡེངས་མ་ཡེངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་སྟེ། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྒོམ་མེད་ཆུང་ངུ་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ། གཉིད་དུས་སུ་རེས ༥

435

འགའ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་རབ་འབྱུང་སྲིད་པས། དེ་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྒོམ་མེད་འབྲིང་། ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རལ་གྲིས།
ཤེས་སྒྲིབ་བག་ཉལ་དང་བཅས་དྲུང་ཕྱུང་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མའི་འོད་གསལ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བུའི་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་བགྲོད་པས་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་དག་པ། དེ་
མངོན་དུ་མཛད་པས་ཆོས་སྐུ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་དག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ལོངས་སྐུ། རྐྱེན་དབང་གི་ཡུལ་ལྟར་སྣང་གི་རང་བཞིན་དག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྤྲུལ་སྐུ།
སྐུ་གསུམ་མམ་མཐའ་ཡས་པས་འབད་རྩོལ་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའི་མཐར་

༄༅། །ཁྱབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་སྟོན་འགྲོ་ནས་སྒོམ་མེད་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་། གོང་འཕེལ་གྱི་ཐབས་ལ་འབད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བས། དེ་བཞིན་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་དྲུག །དེ་ནས་དོན་དུ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་རྩམ་མ་གདོགས། རང་ཆས་སུ་སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པ་གཞི་དུས་དང་། དེ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་ཞུགས་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཉིད་ནི་ལམ་དུས། དེ་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། གཟུང་འཛིན་ཀུན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་བལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ། དེ་དོན་ཡེངས་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་སྒོམ་པ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། སྤྱོད་པ་བཞི་གང་རུང་སྐྱོང་བ་སྤྱོད་པ་དང་། མར་འཁོར་བར་ལྷུང་དོགས་དང་ ༤

ཡར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་སོགས་རེ་དོགས། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་།
བླ་མ་ལ་བློ་གཏད་ལིང་སྐྱུར་གྱི་མོས་གུས། འཁོར་བ་དང་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བའི་ཞེན་ལོག །དུས་རྟག་ཏུ་ཡེངས་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་བསྟེན་ཏེ། དགོས་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་ཐུང་སྤྲུད་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས
བརྒྱད་དང་། ཚེ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་དང་ངོ་བསྲུང་སོགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེས་ན་འབུར་འཇོམས་བྱས། རང་ཉིད་ཚེ་འདིའི་སྤོས་ཐག་ཐད་བཅད་དེ། སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པར་མ་སོང་བར་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་ ༤
བ་ལ་འབད་དགོས། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་ཡང་སྒོམ་མཁན་རང་གི་སེམས། སྒོམ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པ་དེ་སྒོམ་རྒྱུའམ་སྐྱོང་རྒྱུ་འདུག་ན་ཉམས། སྒོམ་མཁན་དང་སྒོམ་
གཉིས་སུ་མི་འདུག་པ་ཡིད་དཔྱོད་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཉམས་རྟོགས་རྣམས་ཀྱང་ཤན་ཕྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་མཆོག་འཛིན་མ་ཞུགས་པའི་ངང་

༄༅། །ནས༔ དུས་རྟག་ཏུ་འབད་པས་སྒྲོང་བ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལས། ལས་རྒྱ་ནི་དབང་རྩལ་གྱི་ལམ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ལ། དམ་རྒྱ་དང་ཆོས་རྒྱ་ནི་དབང་
འབྲིང་གི་ལམ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དབང་རྣོན་གྱི་ལམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། སྣང་སྟོང་བདེ་སྟོང་རིག་སྟོང་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བླ་མས་བསྟན་དུ་མེད། སློབ་མས་གོ་རུ་མེད། ཚིག་གིས་གོ་རུ་མི་བཏུབ་པ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ངོས་གཟུང་མེད་ལ་ཉམས་སུ་ ༤
མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་བློ་འདས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བླ་མའི་གདམས་ངག་གིས་སེམས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་གསུམ་ལྡན་
ཅིག་གདོད་མ་ནས་གནས་ཀྱང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་ལས་ད་རེས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་སྟོན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་པ་སྟེ། ནོ་རྗེ་འཆང་ནས་ཏཻ་ལོ། ནཱ་

རོ༑ མར་པ། མི་ལ། སྒམ་པོ་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལས། སྒམ་པོ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་ཞང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན། འབའ་རོམ་ཕྱག་ཆེན། ཕག་གྲུ་ལས་བརྒྱུད་པ་འབྲི་ཁུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན། སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན། སྨྱུན་སྨྲ་བཀའ་བརྒྱུད། དམར་ཡེ་བཀའ་བརྒྱུད། ཤུག་སེབ་བཀའ་བརྒྱུད། ཁྲོ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱུད། གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱུད། གླིང་རས་རྒྱ་རས་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ཁྱད་པར་སྒམ་པོ་པ་ནས་དུས་མཁྱེན་ནས་བཟུང་བདག་གི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གི་བར་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་མ་
ཡལ་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རླངས་མ་ཡལ་བའི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཀརྨ་ཀཾ་ཚང་གི་ཕྱག་ཆེན་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་མང་དུ་དར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་བརྒྱུད་པ་
དང་ལྡན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་འཛམ་གླིང་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ལགས་པས། འདི་ལ་ཇོ་ རྗེས་གཏུགས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ན། ཉམས

༄༅། །རྟོགས་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཐག་ཆོད་པས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་བདུན་ནོ། །འདི་ར་ལུང་འདྲེན་སོགས་གཏན་མ་བྱས་པར་ཉམས་ལེན་མཇུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་གཙོ་བོར་

བཟུང་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་པས་མ་སྟེ་བླ་མ་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བསམ་གཏན་ཀུན་དགའ་ནན་གྱིས་བསྐུལ་ཕྱིར་རང་ལ་ཉམས་མྱོང་མ་མཆིས་ཀྱང་། བླ་མ་གོང་མའི་གསུང་བཞིན་གསལ་ཁྲལ་དུ་མི་ཕམ་ཆོས་དབང་ངམ་བཛྲ་ཤྲཱི་རས་ཞོ་ཁ་འོར་གྱི་ཁང་པར་སྦྱར་

ངོས་སུ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རུ་ཡང་དྲི་ལ་ཐུན་ཉི་ཤུའམ་ཉེར་གཉིས་སམ་ཉེར་ལྔའོ། །དགེ་བ་འདིས་བདག་གཞན་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྙིང་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བར་ཤོག །སརྦ་མངྒ་ལཾ་ཛ་ཡ་ཏུ༎ ༈ ༎མགོ་རྒྱའི་ལོངས་ ༥

སྤྱོད་འཇོམས་ཀྱང་མ་བསགས་སེད། །འདོད་ཡོན་འགོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྲོང་དང་གློག་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་

ངེས་ཐུབ་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ༎ ༎སརྦ་མངྒ་ལཾ༎ ༎

གཅིག

༄། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སྙིང་པོ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་

ཆོས་སྐུ་མཛུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་བཞུགས། །

༨

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི་སིདྡྷི་ཧཱུྃ། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བཅུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱལ་བ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དྲོད་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རླངས་མ་ཡལ་བ་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཟུང་

༄༅། །འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཟུང་མཁོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་
ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་འགྲོ། ཁྱད་པར་
གྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་གསུམ། དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། ལས་འབྲས་བསམ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ༨

དེའང་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ན། དཔེར་ན་སེང་གེའི་འོ་མ་དེ་སྣོད་ཕལ་པར་བླུགས་ན་སྣོད་ཆག་ཅིང་འོ་མ་ཆུད་ཟོས་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྣོད་དམ་རྟེན་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་དགོས། རྟེན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ད་ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། འདི་ཡང་སྔོན་ཚོགས་མང་པོ་བསགས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྲོག་དང་བསྡོས་ནས་བསྲུངས། དགེ་བ་བཅུ་དང་དུ་བླངས། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་བསྐྱུན་པའི་མཐུ་ལོ་ནས་རྙེད་པ་མ་གཏོགས་སྐབས་ལེགས་ཀྱིས་རྙེད་པའམ་རྒྱུ་མེད་པར་ཞར་བྱུང་གིས་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ། གྲངས་ཡོགས་ལ་བྲན་མ་གཏོར་བ་ཆགས་པའམ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཤིང་བུག་པ་གཅིག་པ་ཞིག་བསྐྱུར། དེ་ན་རུས་སྦལ་གནས་པ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་མགོ་ཉང་ཙམ་བྱུས་པ་ཤིང་གི་བུག་ར་སྙེ་ཆུད་པའམ། ཨུ་དུམྦ་རའི་མེ་ཏོག་རྙེད་པ་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་

༄༅། །སྙིང་པར་དཀའ། ཉན་སོང་གསུམ་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ། མི་ལུས་ཙམ་པོ་བའང་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཙམ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ཚོད་ཡིན། དེའང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆེ། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཤས་ཆུང་བས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མང་ཞིང་། སྤྱིར་མཐོ་རིས་དེའི་ནང་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་ཉུང་བས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ། འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་ད་ལམ་རྙེད་པ་འདི་འང་རྙེད་དཀའ་ཞིང་འཇིག་སླ་བས་ད་རེས་མི་ལུས་སྟོང་ལོག་ཏུ་སོང་ན། ཚེ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན་ཐར་མེད་ཀྱི་དོང་དུ་ཚུད་པ ༥

ཡིན་སྙམ་དུ་སྙད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་དགེ་སྦྱོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་ཞིག་མི་བྱེད་རེ་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དང་རྒྱུད་ལ་ཅི་འདྲེར་བྱ་བ་དང་བློ་སྣ་ཆོས་ལ་བསྒྱུར་

གང་ཐུབ་བྱའོ། །ཐུན་གཅིག །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་མ་བསྒོམ་ན་ཚེ་འདི་ལ་བློ་མི་ལོག །དེ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་མི་ནུས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་ 447

ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སྐྱེའོ། །དེས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པོར་ཆགས་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐའ་མར་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འཇིག་ལ། དུས་སྔ་ཕྱི་ཡང་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་ཉིན་གུང་མཚན་སོགས་སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་མི་བརྟན་ཞིང་། ནམ་ཟླ་ཡང་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་སོགས་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་ལ། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱང་། སྐྱེས་ཙམ་དང་། བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་དང་། དར་ལ་བབས་པ་དང་། རྒས་འཁོག་ཐམས་ཅད་མཐར་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། འཆི་བདག་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། དེ་རིང་སང་ཙམ་མི་འཆི་བའི་གདེང་མེད། ད་ལྟ་གསོན་པོར་ཡོད་བདོ་ལ། གཟའ། དུག །མཚོན། མེ། ཆུ། གཡང་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ངེས་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་བློ་ཕུར་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་རོ་རུ་སོང་བའང་མང་ལ། ཡང་ཇི་ཙམ་ཚེ་རིང་ན་ལོ་བརྒྱ་ལས་མི་ཐུབ་ལ། དེའང་ཚེའི་སུམ་ཆ་གཅིག་སོང་ཚར་འདུག་པས་འཆི་བར་གཏུག་འདུག །

༥

448

༄༅། །རང་རེའི་སྟོར་ཀྱི་བླ་མ་སློབ་དཔོན་གྲོགས་མཆེད་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་གྲོང་མི་ཁྱིམ་མཚེས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཆི་ལུགས་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་ཤི་བའམ་ནད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་མནར། ན་ཚ་ཟུག་རྡུ་
སྡུག་བསྔལ་བསམ་ལས་འདས་པ་མྱོང་བཞིན་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ན་ཡང་བྱ་ཐབས་དང་བསླུ་ཐབས་མེད་པར་འཆི་ལུགས་དེ་བཞིན་བྱས་སོང་། ཤི་ནས་འཕྲད་དབང་ཡང་མེད། གར་སོང་ཆ་མེད་ཆུ་
ནང་རྡོ་འཕངས་པ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཡོང་ཅིང་རྗེས་མེད་དུ་སོང་། རོ་དེ་ནི་དུར་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་ལངས་མེད་དུ་གཏོར། སེམས་ནི་གང་དུ་སོང་དང་ད་ལྟ་གང་དུ་སྐྱེ་མི་ཤེས་པར་འདུག །རང་ཡང་ ༤
དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས་ཅི་དྲག་ད་ལྟ་རང་ཤི་ན་ཅི་འདྲ་སྙམ་པས། ཚེ་འདིའི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྙོན་པ་ཟང་མ་ཡིན་འདུག །ཕྱིས་རང་ཁྲིད་པའི་སེམས་ཅན་དང་འདྲ་འདུག
པ་ལ། ད་ལྟ་རྒྱུན་རིང་སྡོད་གྲབས་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངང་དུ་བཏང་ན་འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་མེད་པས་ཚེ་འདིའི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ཅི་རེད་ལ་བཏང་།

ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་གཅིག་མི་སྒྲུབ་རེ་སྙམ་པའི་འདར་ཡིད་ཡིད་ཀྱི་དང་ནས་རྣམ་གཡེང་ལ་བློ་མི་འཇུག་པར་ཚེ་བློས་བཏང་ནས་མི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པའི་ཞེ་དམ་དང་། རྒྱུད་ལ་ཅི་འདྲིར་བྱས་བློ་སྣ་ཐུང་སྲུད་སྲུད་བྱའོ། །དེས་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་དང་པོར་གལ་ཆེ་སྟེ། སྔོན་ཤི་བ་རྣམས་ལ་བསམ། རང་ཡང་འདི་ལས་མ་འདས་པས་འཆི་ཙ་ན་ལོངས་སྤྱོད་སྙན་གྲགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་འགྲོགས་དབང་མེད་པར་ཤུལ་དུ་ལུས་པས་ཕན་པ་མི་འདུག །དེ་དུས་ཕན་པ་ནི་ཆོས་ཁོ་ན་རེད་སྙམ་དུ་དང་པོར་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བར་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཙ་ན་དལ་བར་སྡོད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ལྕག་བྱེད། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་སྟེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའམ། འཆི་བའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་འདི་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ཐུན་གཉིས། གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ནི། འོན་ཤི་ནས་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པར་

༄༅། །འགྱུར་བའམ། འདི་ར་སྐྱེ་རང་དབང་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཀས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལས་གང་བྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། དེའང་ཞེ་སྡང་གིས་གཙོ་བོར་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་གཉེན་པོ་ལ་སྡིག་བསགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དྲག་པོ་དང་གྲངས་མང་པོར་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་འབྲིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་བསགས་པ་དང་། མི་དགེ་བཅུ་འབྲིང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱང་བར་མ་ཙམ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་། ཡུལ་ཕལ་བ་དང་དམན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་བསགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱང་ཉུང་ངུར་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སྤྱད་པས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་རང་གིས་ལས་གང་བསགས་པ་དེ་བར་མདོར་རྒྱུད་མི་འཛའ་བར་རང་ཐོག་ཏུ་གནས། ཐིག་དྲང་པོར་

བཏབ་པ་བཞིན་འཆུག་པ་མེད་པར་སྲོང་བས་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་དགེ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྒོམ། དེ་ཆུད་མི་འཛའ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་གདབ། མི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་གནོང་འགྱོད་ཀྱི་བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། སྡིག་ལྟུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་ནམ་སྐྱེས་འབྲུར་འཛོམས་བྱས་ནས་འདིའི་དབང་དུ་གཏོང་རེ་སྐམ་པའི་ཞེ་དམ་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྡིག་སྤང་བླང་གོ་མ་ལོག་པར་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་བྱའོ། ། ༤

ཐུན་གསུམ། བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་རིགས་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུས་རིམ་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད༑ གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཚེ་ཉི་འཁོར་བ་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་དཔག་དཀའ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ།

༄༅། །ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེས་ན་ད་ལྟ་ཐུག་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཁ་ཆིག་ན་ཚ་ན་ཇི་ཙམ་འདུག །ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མས་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་ཅིང་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོད་པ་སོགས་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ། ཆེར་མ་ཙམ་ཟུག་ཀྱང་ཟུགས་གཟེར་འདི་ཙམ་འདུག་པ་ལ། སྣ་གྲི་དང་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་ལུས་ཚལ་པར་གཏུབ་ཅིང་གཤག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གོས་

ཅུང་ཟད་སྲབ་ཀྱང་གྲང་རེག་ཅི་ཙམ་ཡོད། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེས་ན་གོས་མེད་གཅེར་བུར་འཁྱག་སྦྲུབས་རླུང་མི་འཐད་པས་ཉེན་པའི་ནང་དུ་ཚུད་ནས་ལུས་དུམ་བུར་གས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་

བཟུང་མེད་པར་མྱོང་བས་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ན་ད་ལྟ་ལྟོ་ཉིན་གཅིག་མ་མྱོང་ཡང་རྐྱེན་མི་ཐེག་ན། དེར་སྐྱེས་ན་མིའི་ཟླ་བ་ལ་ཞག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆུ་ཐིག་པ་

གཅིག་དང་ཟན་རྡོག་གཅིག་ཀྱང་ཟ་རྒྱུ་མི་རྙེད། གལ་ཏེ་ཐོས་ཀྱང་མགྲིན་པར་མི་ཐར་ལྟོ་བས་མི་ཐེག །ནང་ཁྲོལ་མེ་འབར་བས་བསྲེག་པས་སྡུག་བསྔལ། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོན་ ༨

ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་མི་ཁྲུག་བཞིན་ཁལ་འགེལ། མི་ནུས་བཞིན་རྨོས་རྨོ་ཤ་གཅོད། སྣ་འབིགས། བཤའ་བ་སོགས་དང་། ནམ་

མཁར་འཕུར་བའི་བྱ་བྱེའུ། ས་ལ་རྒྱུ་བའི་རི་དྭགས་སོགས་དུད་འགྲོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་མི་སོགས་མཐོང་ཚད་གཤེད་མ་ཁོ་ར་ལག་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་བསད་དོགས་པ་སོགས་ད་ལྷ་མིའི་ལུས་ལ་

མདུང་ཐུང་ལྟ་བརྒྱུས་བསྣུན་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པས་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དམྱལ་བ་འབུམ་འགྱུར་ལས་ཆེ། ཉ་བྱེ་ཚན་ལ་ ༨

བསྲེགས་པ་དང་མཚུངས། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཚིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་རྨས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གོང་དང་འདྲ། མི་ལ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མིའི་མངལ་ན་གནས་དུས་མ་

བསྒྲང་ན་རིས་ནོན་པ་ཙམ། ལྟོག་ན་དབྱུང་ལ་བཏགས་པ་ཙམ། ཁ་ཟས་ཚ་བོ་ཟོས་ན་ཚུ་ཚན་ལ་བཙོས་པ་ཙམ་དང་། གྲང་མོ་ལ་འཁྱག་སྤྲུབས་སུ་བཅུག་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། སྐྱེ་དུས་རི་ཆེན་

༄། །པོའི་བར་དུ་བཅར་བ་ཙམ། ཐང་ལ་ལྷུང་ཆེ་ཆེར་དོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ། ཕྲུམ་བཤུས་ཆེ་བགས་པ་བཤུས་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྣས་པ་ན་ཁའི་སོ་ནི་ཐུད། མགོ་
ནི་སྐྲ་བོར་སོང་། མིག་ནི་འགྲིབ། རྣ་བ་ནི་འོན། སྙིང་པ་ནི་སྐྱུར། ལངས་ན་འཐེན་པ་འདྲ། བསྡད་ན་ལྷུང་བ་འདྲ། རྐང་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག །ཀུན་གྱིས་བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ།
ན་བ་སོན་པ་ཙམ་ལའང་བཟོད་གླག་མེད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མལ་གྱི་ཐ་མར་ཉལ། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ཟ། ཉེ་དུ་འཁྲིལ་བས་མཐའ་བསྐོར། གདམ་གྱི་ཐ་མ་འོར་སྙིང་བྱེད།
ཐིམ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་ལུས་ས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བ་སྙམ་བྱེད། ཅི་བྱ་གཏོལ་དང་བྲལ་ཏེ་དབུགས་སྣ་དང་ཁ་ནས་ཡང་ཡང་བཤོ་བའི་དང་ཕྱིར་ལྡོག་མེད་པར་ཁྲིག་གིས་ཆད་འཛིགས་སྐྲག་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྐྱོང་ཡང་བསླུ་ཐབས་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ། གཞན་ཡང་ཡོད་པ་བསྲུང་མི་ཐུབ། མེད་པ་བཙལ་བས་མི་རྙེད། དགྲ་དང་ཕྲད་དོགས། གཉེན་དང་བྲལ་དོགས། ཐུ་མ་ཕོག་དོགས། ཐུ་མོ་མ་

བརྟེན་ནས་དོགས། མངའ་རིས་ཕྱོགས་རིས་སྣན་གྲགས་ཉམས་དོགས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ། དེས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ནི་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
ཀྱང་ཕན་པ་མེད། དཔེར་ན་མི་བཙོན་དོང་དུ་ཚུད་པ་དེ་འབྲོས་པའི་བསམ་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་མི་འདོད་ཞེན་ཆགས་མེད་པར་འདི་ནས་ནམ་ཐར་རམ་སྙམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་
འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་པ་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ལས་མི་འོང་བས་སམ་བཙོན་དོང་ངམ། ངན་སྐྱུགས་ཀྱི་འདམ་ནས་འབྲོས་པ་བཞིན་དུ་ཅི་ཐར་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ ༨
དང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་སྒྲུབ་རེ་ཤི་སྙམ་པའི་ཞེ་དམ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱའོ། །ཐུན་བཞི། འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ། རྒྱུད་སྔོན་དུ་རུང་ཞིང་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ 456

༄༅། །པར་བྱེད་པ་མཛུལ་གྱི་ཁྲིད། བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་གང་
ཡིན་ན་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་ལ། མཐར་ཐུག་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཁོན་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་ཞུ། སྐྱབས་ཞུས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས། དེའི་དྲིན་དྲན་པ་དྲིན་ལན་གཞལ་བའི་བསམ་པས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་བདག་གིས་སྔོན་
གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སློན་ལམ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་སྙམ་པས་སེམས་བསྐྱེད། མདོར་

ན་བསྒོམ་བྱ་ནི་དཀོན་མཆོག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་མཚོན་བྱེད་དུ་མདུན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐའ་ནེའུ་གསེང་གིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྣམ་པའམ་ཤིང་སྡོང་གང་
གསལ་བ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལྔར་གྱེས་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བར་པདྨ་ཉི་མ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་ཐབས་སུ་འཛིན་པ།
ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་ཞིག་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཐོ་བརྩེགས་སམ
ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་གྱི་ཡལ་གའི་སྟེང་ན་གདན་པད་ཉི་དང་རོ་གདན་ནམ། འཇིགས་བྱེད་དུས་མཚན་གྱི་སྟེང་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའམ་ཡི་དམ་གང་འོས་ལ་རྒྱུད་
སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། གཡས་ཀྱི་ཡལ་ག་ལ་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་པདྨ་ཉི་ཟླའི་གདན་གྱི་སྟེང་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། རྒྱབ་

༄༅། །ཆུ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཕུ་སྡེ་བརྩེ་གསལ་པ་ལྟར་གསེར་གདོང་བྲ་ཆེམ་གྱིས་རང་ལ་བསྟན་པ། གཡོན་དུ་ཉེ་བའི་ཐྲས་བརྒྱད་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་དང་། རབ་འབྱོར་ཀུན་
དགའ་བོ་མཆོག་ཟུང་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཁྲིམ་ཆོགས་པ་བཞིན་བཞུགས་པ། གཙོ་བོའི་གདན་མཚམས་སུ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ། བར་མཚམས་སུ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ནུ་ཡུག་
འཚུབས་པ་བཞིན་གསལ་གདབ། མཆོ་འཁྲམ་གྱི་ནེའུ་གསེང་གི་སྟེང་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པའི་འདྲེན་དཔོན་རང་རེས་བྱས་ཏེ།
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚིག་ཅི་རིགས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུམ་ཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་

སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སོགས་དར་དྲགས་ལ་གསལ་ཐབས་པ་འདོན་སྒོམ་ཡིད་ལ་ཅི་འདྲིར་བྱ།
མཐར་སྐྱབས་ཡུལ་འོད་ཞུ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་སྒོམ། ཐུན་ལྔ། གཉིས་པ་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་
བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་གཡས་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་གཡོན་དྲིལ་བུ་དཀུར་བརྟེན་པ་མཚན་ ༨
དཔེས་སྤྲས་པ་བསྒོམ་ནས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་། བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་
ཉམས། །བླ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀྱེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྩ་བ་ཡན་ལག་གི་

༄༅། །དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་པོའི་རྒྱུན་བབས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་ཞུགས། ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐལ་ཕྱུང་ལ་ཆུ་བཏང་བ་བཞིན་ནག་ལྷུར་ལྷུར་དུ་ཁྱིའི་རྣམ་པར་བཤང་གཅིའི་ལམ་དང་བ་སྤུའི་བུ་ག་དང་མཐེ་བོང་སོགས་ནས་ཕྱིར་ཐོན། ལུས་ཤེལ་གོང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་ནུས་འདོན། མཐར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ཡོད་དོ་གསུངས་ནས་བཀའི་གནང་བ་བྱིན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་བསམས་ནས་དར་ཅིག་སེམས་མ་བཅོས་པར་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་བཞག་གོ །ཐུན་དྲུག །གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་

མཎྜལ་གྱི་ཁྲིད་ལ། སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་དང་མཆོད་པའི་མཎྜལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཎྜལ་གཅིག་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ལ་འབྲུ་འཛིན་བཞིན་པས་ རྡུལ་ཕྱི་བསྐོར་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱི། གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པས་བསྡུས་པའི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྦྱངས་བར་བསམ། ནང་བསྐོར་དུ་ལན་གསུམ་སྐོར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བསམ། དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཚོམ་བུ་བཀོད། མཎྜལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཚོམ་བུ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས་བཞིན་དཀོན་མཆོག་ལྔ་ཚོམས་སུ་བསྐྱེད། མཆོད་པ་སླ་བའི་ཆེད་ཞལ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བསྟན་པར་བསམས་ལ་མཆོད་ སེམས་ཀྱི་དབུས་སུ་བཞག །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་མཎྜལ་བཞིན་འབྲུ་འཛིན་པས་ཕྱི་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་ཕྱིས། བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་ བསམ། ཚོམ་བུ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བཀོད་ལ། སགཞི་སྤོས་ཆུགས་མ་དང་། གཞན་ཡང་མཎྜལ་གྱི་ཚོགས་རིགས་པ་དང་། ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སོགས་ཕྱིའི་མཆོད་པ ༥

མཆོད་སྤྲིན། བཅུ་གཅིག མཇུག་ཚིགས།

༄༅། །དང་། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སོགས་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་བདེ་བའི་མཆོད་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་གཉིས
སུ་མེད་པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ་མཆོད་རྫས་རི་སྙེད་ཅིག་གིས་མཆོད་པར་བསམ། དེ་ལྟར་ཕུལ་བའི་མཐུས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ཉམས་རྟོགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ
བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྲུལ་པའི་མཎྜལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་ངང་ནས་དར་གཅིག་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག ༨
གོ ༑ཐུན་བདུན། བཞི་པ་བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོར་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ཞྭ
ནག་གསེར་མདངས་ཅན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་མཚོན་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་ཐུན་བཞིའི་གསོལ་འདེབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་དེ་

ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད། ཡང་ན་རང་གི་སྤྱི་བོར་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་སྐུ་མདོག་དེ་ཀའམ་ཡི་དམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་མོས་ཞིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་བླ་མ་རྣམས་ཐོ་
བརྩེགས་སུ་སྒོམ་པའམ། ཡང་ན་ཁྲིམ་ཚོགས་སུ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་ཚད་བཟུང་མེད་པའི་མོས་གུས་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེངས་པ་བྱས་ནས། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་ལ་དབང་བཞི་
བསྐུར་བ་དང་། །རྒྱུད་བཞི་སྨིན་དང་གྲོལ་ལས་བཞིའི། །དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་སྩལ་དུ་གསོལ། །ཁྱད་པར་ཉམས་རྟོགས་སྐྱོལ་མེད་དུ། །རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཁྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་རབ་འགྲུབ་ ༥
ནས༔ ༔འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་གསོལ་འདེབས་དར་དྲགས་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྣང་བ་འགྱུར་ངེས་སུ་བྱ། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་ཐིམ་པས་རྩ་བའི་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་སྐུར་བསྒོམས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་ 464

ཨོཾ་ཧཱུྃ་ བཛྲ་གཉིས་ མཎྜལ་ཆོག་

༄༅། །འབུལ་ཡ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདེ་ཆེན་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལཿ ཐུགས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལཿ ཞེས་སོགས་རྗེ་ལྟར་འོས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཏེ། བླ་མ་ལས་དབང་བཞི་ལེན་པར་སྤྲོ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་སྐུར་
བསམ་པ་ལ་མོས་གུས་དྲུང་བྱས་བླ་མའི་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དམར་པོ་སྔོན་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕྲོས། རང་གི་གནས་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག །བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་དང་། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་དང་། དགའ་བཞིའི་ཐབས་ཤེས་སྙོམས་
འཇུག་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་ལོངས་སྐུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱས། ཡང་བླ་མའི་སྐུའི་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ་པ་ཞིག་འཕྲོས། རང་གི་

ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །དབང་བཞི་པ་ཐོབ། ལམ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྒོམ་པར་དབང་། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འམ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས། དེ་ནས་བླ་མ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སྙམ་པའི་ངང་དུ་
དར་ཅིག་མ་བཅོས་པར་བཞག་གོ །འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ། སྔོན་འགྲོ་བཞི་པོ་གང་དང་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེའང་ཐུན་བཞི་འབད་རྩོལ་གྱིས་འདོན་བཞིན་དུས་རྒྱུན་དུ་མ་ ༥
ཐལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཕྱི་ལམ་དུའང་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་ན་ཐུན་འདྲིལ་བའི་ཚད་ཡིན་ལ། ཚོགས་འཕེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་རྟགས་རྣམས་དངོས་དང་རྨི་ལམ་དུའང་
འབྱུང་བས་འབད་པས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ་། །ཐུན་བརྒྱད། གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་སྒྲུབ་རྐྱེན་བཞི་ལས། མི་རྟག་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཞིང་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

སྐོར་ཁྲི། ཕྱུ་ཁུམ། མཆོད་པ་ཚོགས།

༄༅། །མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲུང་ཞིང་ཞེན་ལོག་བྱ་བཏང་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། གང་ཟག་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ། བདེ་གཤེགས་བཀའི་བླ་མ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ། སྣང་བ་
བརྡའི་བླ་མ་སོགས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། འདི་ར་ཐ་སྙད་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ཐད་བཅད་དེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་སོ་ཞེས་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་བྱ་མ་འཁྲུལ་བ་ ༨
དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ནན་ཏན་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་བདག་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་སོ། །བྱའོ། །སྐྱེས་ན་ལེགས་
མ་སྐྱེས་ན་མ་ལེགས་སྙམ་པ་སོགས་རེ་དོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་གང་ཤར་སྐྱོང་བ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུག་ཐོག་ཏུ་ཉམས་

ཧོགས་ཐམས་ཅད་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སྔེ་སྔོན་འགྲོའི་རིམ་པའོ། སྒྲུབ་རྐྱེན་གྱི་ཐུན་འདི་རྣམས་ཐུན་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཐུན་དགུའོ། །བཞི་པ་དངོས་
གཞི་ལ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་གནད་དང་སེམས་གནད་གཉིས། དང་པོ་ལུས་གནད་ནི། རྐང་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་དུ་
བཅའ༔ སྣལ་ཚིགས་བསྲང་། དཔུང་པ་རྒོད་གཤོག་ལྟར་བརྒྱང་། མགྲིན་པ་ཡིད་ཙམ་དགུག །ལྕེ་ཡ་རྐན་ལ་སྦྱར་བའམ་རང་བབས། མིག་གདངས་ཟུམ་མཉམ་པར་སྣ་རྩེའི་ཐད་སོར་བཞིའི་བར་ ༥
སྣང་ལ་བལྟ། དེ་ལྟར་བཅས་པའང་དོགས་པ་གསུམ་པ་མི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ། བདེ་འབོལ་ལེར་འགྲོ་བ་ཞིག་བཅས་པས་རིམ་བཞིན་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་། རྒྱུ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་
པ་དང་། མེ་མཉམ་དངས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་མེ་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པ་དང་། སྲོག་འཛིན་དང་རླུང་གི་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུས་གནད་དེ་

སྔོན་འགྲོ་ ཀླུ་བཞི་ ཐོད་པ་ཚོགས་

༄༅། །ལྷུར་བཅས་པས་རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་འཆར་ཞིང་ལུས་གནད་བཅས་པ་ཁ་ནས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་རང་འབར་ལ་ཡོང་བས་ལུས་གནད་དེ་བཞིན་བྱས་

ཏེ༑ དང་པོར་རླུང་རོ་རུང་ཟད་བུས། དེ་ནས་རང་བབ་ལ་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་བར་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་རགས་རིམ་གསལ་བཏབ་སྟེ་རང་གི་ཅི་བདེ་ར་བཞག་གོ །དེའི་ནང་ནས་སེམས་གནད་ལ་ཕྱི་དང་

སོ་སོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད་མི་བསམ། མ་འོངས་པའི་སྔུན་བསུས་ཏེ་འདི་བྱའོ་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་མནོ། །ད་ལྟ་བ་ལ་རྩིས་གདབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཐོལ་སྐྱེས་ ༥

ཀྱི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སྤང་བླང་རེ་དོགས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སོ་མ་ལྷུག་པ་རང་ག་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅི་གནས་སུ་བཞག་གོ །ཕྱུན་བཅུ། གཉིས་པ་སོ་སོ་བ་ནི། དེ་ལ་

སེམས་གནས་མ་ནུས་ན་ཤིང་དུམ་བུའམ་རྡེའུ་ཕྲ་མོ་ཞིག་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་གཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་བཤམས་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་

ཏེ་བྱིངས་རྨུགས་འཐིབས་གསུམ་བྱུང་ན་དབུའི་གཙུག་ཏོར་རམ་མཛོད་སྤུ། རྒོད་འཕྲོར་བྱུང་ན་ལྟེ་བའམ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་གདན་མཚམས། བྱིང་རྒོད་མེད་ཚེ་སྒྲུ་རིལ་པོའམ་ཐུགས་ཀའི་
དཔལ་བེའུ་ལ་རྩེ་གཅིག་གཏད་དེ་བཞག །མཚན་བཟང་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་ཡས་ནས་མར་དང་། མས་ནས་ཡར་བསྒོ་བགྲང་བྱེད་བཞིན་གསལ་བཏབ་པ་དང་གཉིས། མར་མེ་སོར་བཞི་པ་
ལྟ་བུ་ལ་གཏད་པ་དང་གསུམ། ཐུག་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཆ་ལག་མཐིལ་ཙམ་མམ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་པ་ལ་གཏད་པ་དང་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ་ཨཱཿདམར་ ༤
པོ་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་གསུམ་མདུན་དུ་བྲིས་ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་ལྔ། མདུན་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྔོན་པོ་སོགས་ཅི་རིགས་བྲིས་པའམ། མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་
གཟུགས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་དྲུག་སྟེ། འདི་འདྲའི་རིགས་མང་ཡང་འདི་ཙམ་གྱིས་འདུས་ཤིང་འདི་རྣམས་འཛིན་གང་བདེ་བ་ཞིག་ལ་བཟུང་ལ་ཟིན་ན་དེ་གས་ཆོག །ཐམས་ཅད་མཐར་

༄༅། །ཆགས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། འཇོག་ཚུལ་གཞིས་ཅི་ར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བློ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པར་སེམས་དེ་གནས་ན་ཞོག །འགྲོ་ན་ཐོང་། གཉེར་ཁ་མ་བྱེད་པར་ཡན་དུ་ཆུག །སྒོམ་སྐམ་པ་དང་། མི་སྒོམ་སྐམ་པ་དང་། སེམས་གནས་སུ་རེ་བ་དང་། མ་གནས་དོགས་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཐད་བཅད། དམིགས་རྟེན་འགྱུལ་བའམ་གྲུམ་པའམ་མིག་སྒྲིད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་འཁྲོ་བཞག་ནས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་བར་སྣང་ལ་བལྟ་ཞིང་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད་ལ་བཞག་གོ །འདི་སྒོམ་གྱི་གཏད་སོ་གང་ཡང་མི་བྱ་མ་ཡེངས་པ་ཙམ་བྱ་ཞིང་བྱིངས་རྨུགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་རིག་པ་དང་སེང་ངེ་བ་ལ་ཙན་ནེ་བཞག་གོ །སྒོམ་དང་བཟང་གྱིས་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བ་ལ་གསལ་དྭངས་བྲོད་པ་དང་བཅས་པས་ཡང་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡང་ཡང་འཁྲོ་བཅད་མ་སྲུན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པར་གལ་ཆེ། ཐུན་བཅུ་གཅིག །དེ་ལ་སེམས་ཟིན་པ་དང་། རྣ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ། སྣའི་ཡུལ་གྱི་དྲི། ལྕེའི་ཡུལ་གྱི་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་

རེག་བྱ་སོགས་ཐོས་ཚད་ལའང་རིམ་གྱིས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་སྒྲ་དྲི་སོགས་སྒྲ་ལྷང་ངེ་བ་དྲི་ཆེལ་ལེ་བ་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་མ་ཡེངས་པར་དྲན་པའི་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུང་སྟེ་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་
མ་གཏོགས་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་གང་སྣང་ལ་སེམས་འཛིན་ཏོ། གསལ་བརྡ་བར་མཚམས་བཅད་དེ་ངལ་གསོ། ཉོག་མི་འདུག །ཐུན་བར་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་
ཐག་མ་ཆད་ཙམ་དང་། མིག་ལྟ་སྟངས་སྣ་རྩེ་ར་དབབ། ལུས་འགྲོ་འདུག །ངག་སྨྲ་བརྗོད་རྣམས་དྲག་ཤུལ་དང་མང་པོ་མི་བྱ། ཡིད་ཀྱིས་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསམ་མནོ་རྣམས་ཀྱང་ཆུན་བཅད་དེ་རིམ་ ༥
གྱིས་མཉམ་བཞག་ལ་གོམས་འདུག །ཐུན་བཅུ་གཉིས། ཡང་ནང་དུ་སེམས་འཛིན་པའི་བྱིང་རྒོད་བྱུང་ན་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་སྙིང་གར་ཡི་དམ་མམ། བླ་མ་གང་མོས་སམ། ཡང་ན་བླ་མའི་ངོ་བོ་འོད་
ཀྱི་གོང་བུ་ལ་སེམས་འཛིན་ལ། བྱིང་རྨུགས་བྱུང་ན་སྙིང་གར་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྲན་མ་ཙམ་ཞིག་སྙིང་ག་ནས་སྤྱི་བོར་རྒྱང་ཕོན་པར་སྣང་ལ་ཡེ་རེ་གནས་

༄༅། །བར་བསམ། གོས་འཐུག་པ་དང་ཉི་མ་མེ་སོགས་དྲོད་ཀྱི་རིགས་སྤང་། ཟས་བཅུད་ཅན་མི་བསྟེན། ཆུ་ལུག་བཏབ། རླུང་དང་བསེར་བུ་ཡོག་པ་དང་། རི་འགོར་བལྟ་བ་དང་སྡོད།
རྐོད་པ་དང་འཕོར་བ་སོགས་ལ་སྙིང་གར་པདྨ་ནག་པོ་ཁ་མཐུར་དུ་ལྟ་བ་ནས་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་ཞིག་བ་ཐག་ཚད་པ་བཞིན་དུ་རྩ་ལམ་ནས་ཐོན། གདན་མཚམས་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཐིམ་པར་བསམ་
ལ་གོས་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་གོང་ལྟར་གོ་བཟློག་སྟེ་དྲོད་ལ་བསོར། བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་ཤེས་པ་སོན་གནས་དུས་ཐད་ཀའི་གང་འོས་སམ། ཉི་གྲིབ་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་འཛམ། ཐུས་སྔོན་པོ་ཆུང་ངུ་ ༥
ཞིག་ལ་ལྟ་སྣངས་དང་དམིགས་པ་གཏད། དེ་རྣམས་ལའང་དང་པོར་ཐིག་ལེ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་སྒོམ་སྐམ་དུ་གསལ་ཐབས་ངེས་དང་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་། དེ་རྗེས་གསལ་ན་རབ། མ་གསལ་
ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྙམ་པ་ཙམ་ཡིད་ཡུལ་ལ་བྱས་ཏེ་བརྟག་གཞིག་སོགས་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བབས་སུ་མ་ཡེངས་ཙམ་དུ་རང་ལུགས་སུ་བཞག །གསལ་བདེ་བར་མཚམས་བཅད་ 473

ལ་ཐུན་ཐུང་ལ་གྲངས་མང་བར་བྱའོ། །ཐུན་བཅུ་གསུམ། ཡང་རྟེན་མེད་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། རིམ་གྱིས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་སྟེ་སྟོང་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྙམ་པས་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ཀྱི་སྟོང་སང་ངེ་བ་དེ་ལ་མིག་ཧ་རེ་བལྟས་ནས་དམིགས་པ་གཏད། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འབོལ་ལེ་ལྷོད་དེ་གློད་ལ་མ་ཡེངས་པའི་
རྒྱུན་སོ་ཙམ་བཀོད་ནས་བཞག །སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་པ་ཁབ་མིག་ཏུ་སྐུད་པ་འཛུད་པ་ལྟ་བུ། གཡོ་འགུལ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་རླབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཁྱུང་ནམ་ ༥
འཕང་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རི་དྭགས་དང་བྲལ་བ་སེང་གེ་གངས་ལ་གནས་པ་བཞིན་བཞག་པས་མ་ཡེངས་པར་རྣམ་རྟོག་མི་ཡོང་། ནམ་ཡེངས་ཙ་ན་རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཡེ་ར་གྱིས་ཡོང་། དེ་བྱུང་མ་ཐག
ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་རྣམ་རྟོག་ཅི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དགག་སྒྲུབ་སྤང་བླང་དགའ་མི་དགའ་གང་ཡང་མི་བྱེད་

༄༅། །པར་ངོས་བཟུང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་དུ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟ། རྟོག་པ་དེ་སེམས་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། གྲིམས་དྲག་པ་དང་ལྷོད་དྲག་པའི་སྐྱོན་དང་
བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བར་ཅན་ནེ་བཞག་གོ །ཐུན་བཅུ་བཞི། དེས་ཀྱང་མ་ཟིན་ན། རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་ལ་བུམ་པ་ཅན་དང་། གྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་ནི། རླུང་རོ་དགུ་ཕུས་རྗེས་མར་ལ་ཆིལ་གྱིས་བཟུང་། མཆིལ་མ་མེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལྟེ་འོག་ཏུ་མནན་ཅིང་ཅི་ཟིན་བཟུང་། གཏོང་དུས་རླུང་འབུད་པ་དང་བསྟུན་རེ་ཞིག་འོག་རླུང་རང་སར་ ༥
བཞག །འདི་ལ་ལེགས་པར་བྱང་ནས་འོག་རླུང་ཡར་ཐུང་ཟད་འཐེན། བུམ་པ་ཅན་ལ་བསླབ། དེ་ནས་རྟུབ་ཆུང་ཡང་བྱ་ཞིང་། ལྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་ནང་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་སེམས་གཏད།
བར་བར་དུ་སྨིན་མཚམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གློད། རྟ་ཅང་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་ལྷོགས་པའི་དུས་མི་འཛིན། ཐོ་རངས་ལྟ་བུར་ཅི་ནུས་བཟུང་། དེ་བཞིན་མི་ཆུན་ན་གྲངས་ལ་འཛིན་པ་ནི། རླུང་ནང་དུ་རྒྱུ་ 475

བ་དང་གནས་པ་ཕྱིར་དབྱུང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཐོག་མར་ཉེར་གཅིག་ཙམ་མམ་མཐར་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཀྱིས་བཟློ་བགྲང་དང་། སྣ་སྒོའི་ལམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་དུའང་
མ་ཡེངས་པར་བྱ། དམིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྣ་གཅིག་ངེས་པར་ཟིན་ཡོང་ཞིང་། གང་ཟག་གི་རིགས་གཅིག་ཅར་བ་དང་། ཐོད་རྒལ་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གང་ཡང་སྲིད་
པས་དེ་དག་ལ་འཆར་དཀའ་སླ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཡང་སྙིད་ལུག་པར་མི་བྱ་བར་བསྒྲུངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས། བླ་མ་ཉམས་མྱོང་ཅན་དང་བསྟུན་ནས་ཁྲིད་པས་གནས་པ་དང་པོ་རི་
གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཆུ་བོ་དལ་འབབས་ལྟ་བུ། ཐ་མ་མི་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཆར། སྔ་མ་རྣམས་ལས་རྣམ་རྟོག་རགས་སུ་སོང་བ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཡང་
དེ་སྔར་མ་ཚོར། ད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཚོར་བ་ཡིན་པས་མ་སུན་པར་བསྒྲུངས་པས་མཐར་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར། དེ་ལྟར་གནས་པ་གསུམ་པོ་ལ་མ

༄། །སྐྱེས་ཀུང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། ཁྲིམས་ལྡོད་བཟློག་སྒོམ་སྤྱིལ་ནས་བྱས་པས་སྐྱེ་ལ། ཁྲིམས་པས་ལུས་སེམས་ཤེས་པ་ལྷ་སྣང་ས་ཐམས་ཅད་བཙུན་ནས་ཟམ་པ་མདའ་གཅིག་མའི་
སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་འདི་སྒོམ་གྱི་གཏད་སོ་མེད་པར་ཕྱི་ལི་ལི་བསྐྱུར་ཞིང་འཇུར་འདེ་བས་ཐུན་ཐུང་བར་བྱ། སློད་པ་ནི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྷ་སྣང་ས་སོགས་སློད། སེམས་ཁོ་རང་རང་ལུགས་སུ་ལྷོད་སློད།
བཟོ་མེད་བདག་མེད་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་འབོལ་ལེར་བཞག །རྩོལ་སྒྲུབ་བྲལ་བ་བུ་ཆུང་ལྷོས་བཀྲངས་པ་ལྟར་འབོལ་ལེ་བཞག་ནས་མ་ཡེངས་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་བྱ། དེ་མིན་གང་ཡང་མི་
བསམ། ཐུན་ཐུང་རིང་བ་བྱ། བཟློག་བསྒོམ་ནི་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ངོས་བཟུང་ནས་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟས། སྤང་བླང་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དོར་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས། དེ་ཙམ་འགྱུར་
ཀུང་འོར་ཆེ། ད་དུང་ཡང་དེ་ཙམ་འགྱུ་ཡོད་པ་འགྱུས་ཤིག་བྱས། རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོས་ཀུང་ཟིན་པར་བྱས་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མི་བྱེད། ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཀུང་དེ་བཞིན་

བལྟ་བར་བྱས་པས་རང་ཞི་ལ་འགྲོ་འོ། །ཐུན་བཅོ་ལྔ། དེ་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ངོ་སྤྲོད་ནི། དེའང་སེམས་འཛིན་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅུང་ཟད་གནས་པ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཞི་གནས
ཞེས་བྱ་ཡི་འཕྲོ་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་པར་གྱི་ན་བར་ལུས་ལ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་མི་བྱ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མཚན་འཛིན་རྣམ་གཡེང་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་ངོ་
བོར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་སིང་ངེ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྔར་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པ་སླ་ལ་གྲུ་ཡངས་བ་སྐྱོང་བདེ་བ་སྒོམ་པ་ལས་ལངས་དུས་ཀྱང་སེམས་གང་ ༥
དུའང་མི་འགྱུ་བར་སྙོར་རེ་སྡོད་པ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དལ་ལ་ལྷུན་ཆགས་པ་སྣང་བ་བཀྲག་མེད་དུ་ལོང་ངེ་བ་ཡུལ་ལ་ཆེད་དུ་བློས་མ་བཏུག་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་མི་ཟིན།
བརྗོད་དས་ཆེ་རུ་སོང་བ་འདྲ་བ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཅི་རིགས་པ་མཐོང་། ཉམས་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་མང་པོ་དང་། རྟགས་བཅུ་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་འཆར་བས་འདི་ 478

ཆོས་སྐུ་ བཅུ་དགུ་ མཛུབ་ཚུགས་

༄༅། །བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྨིན་ན་ལྷག་མཐོང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན། འདི་སྐབས་སྤུན་ཚ་ཟླུག་གཟེར་ཐུག་བསྡུལ་མ་ཉེས་པའི་ཁ་ཡོག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་འཆར་བ་
སྨི་ལམ་བཟང་ངན་མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆགས་སྡང་སྤྲངས་ཏེ་ཞེན་འཁྲིས་མེད་པའི་ངང་ནས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐྱ་བར་ནས་བརྟོན་
བསྒོམས་ན་ཡོན་ཏན་བསམ་ལས་འདས་པས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་ཞི་གནས་ལྷིང་པོ་དང་འཁྲུམས་པོ་སྐྱོན་ཅན་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་འདི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱུན་པ་དང་ནན་ ༥
ཏན་སྙིང་པོར་བྱའོ། །འདི་ཞི་གནས་རྒྱུད་པའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །ཐུན་བཅུ་དྲུག །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་བལྟ་བ་དང་ངོ་སྤྲོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་དང་། འགྱུ་ཐོག་ནས་
བལྟ་བ་དང་། སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་དང་ལུས་སེམས་གཅིག་ཐ་དད་པ་ལྟ་བ། གནས་འགྱུ་ལ་བལྟ་བ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་སྔར་ལྟར་བཅའ། ལྟ་སྟངས་སྐབས་འདིར་གལ་ཆེ་བས་ 479

སྣར་ལས་མཐོ་ཙམ་བར་སྣང་གི་དཀྱིལ་ལམ་ཐད་ཀར་ཆམ་ཆུམ་ཁྱེར་ཁྱུར་ཡ་ཡོ་མེད་པར་ཧ་རེ་བལྟ། སྔོན་འགྲོ་རགས་རིམ་ལམ་ཙམ་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སེམས་རང་ལུགས་སུ་གློད། དེ་རྗེས
སེམས་གནས་པ་སྐྱོན་མེད་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བར་གནས་པ་དེའི་ངང་ནས་དྲན་པ་ཡུད་དེ་བ་བྱས་ལ་ཞི་གནས་བཟང་བརྡོའི་དུས་སུ་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ཁ་དོག་གཟུགས་དབྱིབས་སྐྱེ་འགགས་གནས
གསུམ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་སྣམ་དུ་བལྟ་ཞིང་གནས་པའི་སེམས་དེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་བལྟ། ༡ གནས་པ་དེ་ཁ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལོགས་སུ་ | ༨
ཤེས་རྒྱུ་ཨེ་འདུག ༢ །ཅི་ཡང་ངོས་གཟུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཅང་མེད་རི་རྡ་འདྲ་ཞིག་འདུག་གར། ༣ གནས་པའི་ངང་ནས་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་བདེ་འབོལ་ལེ་བ་ངག་ཏུ
སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཨེ་འདུག ༤ །གནས་པའི་ངོ་བོ་དེའང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ནག་ཐོམ་མེ་བ་གང་ཡང་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ། གསལ་ཆ་མེད་པ་ཞིག་འདུག་གམ། ༥ གསལ་ཧྲིག་གེ

༄༅། །རྫེན་ནེ་ཨ་ན་ནེ་གནས་པ་ཞིག་འདུག ༤ །འདི་ར་གནས་ལུགས་ཀྱི་མཚང་ཡོད་པས་གོ་བ་སྙམ་པོ་དང་། ཆོས་སྐད་མགོ་མགོ་དང་། མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཁ་བ་བྱས་ན་
རང་གིས་རང་བསླུས་ཤེང་དྲེན་ཆུང་བས་རྫ་རུས་གཅུགས་ཏེ་ནང་ནས་བཙོས་མིན་དུ་ཤར་བའི་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་རྣམ་རྟོག་གི་ལྟན་པ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་རྟོགས། ༧ ཡང་
ངལ་གསོ་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངེས་ཤིག་བྱས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཐུན་བཅུ་བདུན། གཉིས་པ་འགྱུ་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་ནི། ལུས་གནད་སྔོན་འགྲོ་ནས་གནས་པ་བལྟ་བ་ཡན་རགས
རིམ་ཙམ་གསལ་བཏབ་ནས་སེམས་གནས་པ་སྐྱོན་མེད་དེའི་ངང་ལ་ལྷོད་གློད་ལ་བཞག །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་གློ་བུར་བ་ཞིག་སྐྱེས་སམ་སྐྱེར་བཅུག་སྟེ་འཕྲོས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ། ཁ་
དོག་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ། འདི་འི་སྐྱེ་བ། འགགས་པ། གནས་པ་གང་འགྱུས་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་གཏལ་མེད་དུ་བལྟ། ༡ རྣམ་རྟོག་ཅི་མང་དང་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སོགས་ ༥

ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེར་བཅུག་ནས་དེ་ལའང་སྔར་བཞིན་བལྟ། ༢ རྟོག་པ་རང་རང་དང་རྟོག་པ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དང་། སྔར་ཕན་གྱི་རྟོག་པའི་སེམས་ལ་ཁྱད་ཅི་འདུག་བལྟ། ༣ རྟོག་པ་དེ་ལ་བལྟ་
དུས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གམ། ༤ དེ་ལ་བལྟ་དུས་རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་རྗེས་མེད་དུ་ཤིག་ཤིག་འགྲོ་ཡིན་གདའ་འམ། ༥ རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་ངོས་
བཟུང་མེད་པར་རང་གྲོལ་གསལ་རིག་རྗེན་པར་ཞེ་འདུག་བལྟ། ༦ ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་གནས་པའི་སྟེང་གི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་དང་། ད་རེས་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་གསལ་རིག་རྗེན་པ་ ༥
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞེ་འདུག །རྟོག་པ་སྐྱེས་ཚད་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་འདུག་ན་ངོས་བཟུང་མི་འདུག་སྙམ་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། ༧ རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་གསལ་སྟོང་དུ་
བཞག་པས་གསལ་རིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ༨ ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསླད་པ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་བལྟ། ༩ འཆར་ཚུལ་

ཚོམ་བུ ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག མདོ་ཕྱོགས

༄༅། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་ཁེལ་ངེས་སུ་བལྟ་འོ། །ཐུན་བཅོ་བརྒྱད། གསུམ་པ་སྣང་ཐོག་ནས་བལྟ་བ་ནི། ལུས་གནད་སྔོན་སོང་རྣམས་གསལ་ཙམ་བཏབ། ཡུལ་ཀ་བ། ཐུམ་པ། རྟེག་པ། རི། ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ཞིག་ལ་མིག་ལྟ་སྟངས་གཏད་དེ་དེ་ཉིད་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟ། དེ་ཐོག་ཙུང་ཟད་གློད་ལ་བཞག །ཡང་བལྟའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་གྱི་ གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ལའང་ངོ་བོ་ཁ་དོག་དབྱིབས། སྐྱེ་འགགས་གནས་གསུམ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་དུ་བལྟ། ན་ཚ། སྡུག་བསྔལ། ཚ་གྲང་སོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཅད་ལ་ བལྟའོ༔ །དེ་ལྟར་བལྟས་པས་སྣང་བ་དེ་འགགས་འགྲོ་འདུག་གམ། རང་དང་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ངམ། སེམས་ལ་སྣང་བ་ཚུར་འཆར་རམ། སེམས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་སྣང་བའོ་སྙམ་དུ་ཕར་ ༨
བཟུང་བ་ཡིན་ནམ། སེམས་སྣང་བ་དང་དབྱེར་མེད། ཡུལ་མེད་སྣང་སྟོང་དུ་ལྷང་ངེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལྟའོ། །ཡུལ་ལ་བལྟས་པས་ཡུལ་དེ་ཕ་གིར་ལམ་མེར་འདུག་ན་དེ་སྐད་འདི་འོ་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ

ཞིག་འདུག་གམ། དེ་སྐད་སྨྲས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་མེད་པར་ཡུལ་ཡང་མ་འགགས་པར་ཐལ་ལེ་བ་དེ་ལ་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེའང་འཛིན་མེད་ཤིགས་སེ་བུ་ཆུང་ལྷ་ཁང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ ༥
ཀྱང་མེད་པ་འདྲའོ་སྨྲས་ཀྱུ་ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག །དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་ག་ལ་བལྟའོ། །ཐུན་བཅུ་དགུ། བཞི་པ་ལུས་སེམས་ཐ་དད་ལ་བལྟ་བ་ནི། འོ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས
གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་ལུས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་སེམས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་གཉིས་ག་མི་གཅིག །དེར་མ་ཟད། ལུས་བེམ་པོ་དང་། སེམས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག །གཅིག་ན་ལུས་ཤི་
དུས་སེམས་ཀྱང་ཤི་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་ན་སེམས་ལའང་ཟུག་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་ལུས་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར། ལུས་གཅིག་པུས་ཚོར་ན་རོས་ཀྱང་ཚོར་
བར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ན་ལུས་སེམས་ཐ་དད་ཅིང་ལུས་ལ་ཟུག་རྔུ་བྱུང་ན་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་ཚེ་ས་རྡོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་སེམས་ལ་ན་ཚ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ལ།

༄༅། །དེས་ན་ལེགས་པར་བལྟའོ། །དེའང་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་ཆུ་དང་རླབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བལྟའོ། །ཆོས་ཐུན་ཉེ་ཤུ་པ། ལྟ་བ་གནས་འགྱུ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ལ་བལྟ་བ
ནི༑ ཡང་སེམས་གསལ་སྟོང་གི་ངང་དུ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་གནས་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟའོ། །ཡང་རྣམ་རྟོག་གཅིག་འགྱུ་རུ་བཅུག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟའོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བརྟག །ཐ
དད་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་ངོ་བོ་གང་འདྲའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད། དེ་གཉིས་ཐང་ལ་སྐྱུད་པ་གཞིས་པ་ལྟར་ཤེད་མཉམ་མམ། ༡ གནས་པས་ལྟ་བ་ལ་འགྱུ་བ་ཤེད་རྟ་ལྟ་བུའམ། ༢ ཐག་པ་འཁྱོག་པ་ལྟར་རེ
མོས་སུ་གནས་དུས་མི་འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས་པའམ་བལྟའོ། ༣ །གཅིག་ན་འགྱུ་བ་ནི་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་འདི་ཡིན་གནས་པ་ནི་ལྷན་ནེ་གནས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་གཅིག །གཅིག་ན་གཅིག་ལུགས
ལྕགས་ལ་གསེར་འགྱུར་ལྟར་གནས་གྱུར་ནས་གཅིག་གམ། ༤ ཆུ་དང་འོ་མ་ལྟར་འདྲེས་ཏེ་གཅིག་གམ། ༥ ཆུ་དང་རླབས་བཞིན་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རེ་མོས་སུ་འཆར་བཞིན་གནས་དུས་སུ་མི

འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་གཅིག་པར་འདུག ༤ །ཁྲི་མ་ལྟར་རོ་སྣམ་ན་རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས་སྒོམ་ལ་བཞག་པས་གསལ་སྟོང་དུ་འདུག་གམ། ༧ ཡལ་རྗེས
སྲུའམ། ༨ ཐོལ་སྐྱེས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རྗེས་མེད་ཤིགས་སེ་འགྲོ་འདུག་བལྟའོ། ༩ །དེ་ལྟར་བལྟས་པས་གནས་འགྱུ་གཏན་ལ་ཕབས་སོ། །བལྟ་བའང་བུ་ཆུང་ལྟ་ཁང་བལྟ་བ་ལྟར་བལྟའོ། །
བལྟ་ཚུལ་འདི་ཙམ་ལ་སྙིང་ནས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད། ཟབ་ཟོབ་དང་གོ་བ་སྣམ་པོ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱངས་ན་ངེས་པར་སེམས་ངོ་མི་མཐོང་ག་མེད་དོ། །ཐུན་ཉེར་གཅིག །གཉིས་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། ༤
བལྟ་ཚུལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་བྱས་པས་གནས་འགྱུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྟོང་རྐྱང་ཡང་མ་ཡིན། གནས་པའི་དང་ནས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་འདི་འདྲ་སྣམ་པའི་ངོས་བཟུང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལེ་
སིང་ངེ་བདེ་འབོལ་ལེ་བ་དག་ཏུ་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་ངོ་ཤེས་ཤིང་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་གི་གསལ་སྟོང་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གཅིག་འདུག་ཟེར་ན། གོ་བ་ཡིན་ན་གྲུལ་མི་ཐུབ་པས་ཅང་མི་ཡོང་། ནང་ནས་ཤར

༄། །བ་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི་གནས་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་གནས་ཐོག་ནས་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉམས་བཟང་དུས་དང་ངན་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཡང་བལྟ་ཞིང་གསལ་འདེབས། གནས་པ་ནག་ཐོམ་མེ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཧྲིག་གེ་རྗེན་པ་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་ནས་དགེ་བའི་ངོ་བོར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་ལྡན་ནེ་བདེ་འབོལ་ལེ་སྣ་བརྗོད་དང་བྲལ་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་ཅིང་བལྟས་པས་སྐྱེ་འགགས་ཁ་དོག་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་ཤིང་དེ་སྐད་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་དེ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བར་ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་མེད་ལས་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུན་ཉེར་གཉིས། བལྟ་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་འགྲུས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བར་འདུག་ན་སྟོང་སྣང་ཡིན། རྗེས་མེད་དུ་ཤིག་གེ་འགྲོ་འདུག་ན་ཝུང་ཟད་ཤར་བ་ཡིན། ངོས་བཟུང་མི་འདུག

སྣམ་པའི་སྐད་དེ་ཕ་ཡང་མེད་ལ་གསལ་མེད་འཛིན་མེད་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་པར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་གནས་དུས་དང་། འགྱུ་དུས་ཀྱི་སེམས་སྡར་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་ལའང་བཟང་ངན་དང་། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་གསལ་རིག་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་པའི་རྗེས་སམ། རྟོག་པ་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྟོང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གསལ་སྟོང་དུ་རྟོགས་ན་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས། ད་རྟོག་པ་འགྱུས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་ཀ་གསལ་སྟོང་དུ་རྗེན་ནེ་འདུག་པས། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཟུང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་སྔོན་རྟོག་པ་ངོ་མ་ཤེས་པས་སྒོམ་དུས་སོང་ཞིང་མ་རིག་པ་ཡིན། ད་ངོ་ཤེས་ན་རྟོག་པ་ཁོ་རང་སྒོམ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུབ། །ད་སྒོམ་གྱི་རྩ་བ་རྟོག་པ་ལ་གྱིས། དེ་སྔ་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། ད་མི་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ

༄༅། །སྒོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གང་ཤར་བའི་རྟོག་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པར་གྱིས་ལ་རྟོག་པ་མ་སྐྱེས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ངང་དུ་ཞོག་སྤྲོ་མི་དགོས། སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པའི་ངང་དེར་ཞོག་ལ་བསྒྱུ་མི་དགོས་རེ་དོགས་ཀྱི་བསམ་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར། སྒོམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་རང་ལ་གྱིས་དང་། རྟོག་པ་དེ་སེམས་ལས་མ་འདས། སེམས་དེ་ནི་རང་གྲོལ་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གྲོལ་བྱ་གྲོལ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་གང་ཤར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་བཅོས་ཤིང་མ་ཡེངས་པར་བཞག་གོ །ཐུན་ཉེར་གསུམ། སྣང་ཐོག་ནས་བལྟས་པས་ཡུལ་དེ་འང་སལ་ལེ་མ་འགགས་པ་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དེ་འང་འཛིན་མེད་དུ་ཐལ་ལེ་བ། ཡུལ་དེ་ཡང་ཕ་གིར་འདུག་སྙམ་པའི་སྐད་དེ་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་ཐུ་ཆུང་ལྷ་ཁང་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་བ་ཡུལ་མེད་ལྷང་ངེ་བ། སྣང་སེམས་གཉིས་ཐ་

དད་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་མ་འགགས་པར་སྣང་བ། སེམས་ལས་སྣང་བ་གུད་དུ་སོང་བའམ། ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསལ་སྟོང་དུ་ཤར་བ་ན། དེ་ནི་སྣང་བ་ལ་ལྷག་
མཐོང་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་སྐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུན་ཉེར་བཞི། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསལ་
སྟོང་ཟུང་འཇུག་རྒྱུ་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཚ་གྲང་སོགས་ཚོར་བར་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པས་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་འཐས་པ་མ་གཏོགས
དོན་དུ་གྲུབ་པར་ལུས་སེམས་གང་གིས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་བྲལ་བར་སྣང་བ་ཞིག་ལ་ལེགས་པར་གཏད། གཟིར་ནས་བལྟས་པས་རང་ལོག་ཏུ་སོང་། སྣང་བ་འཛིན་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་བ
ཞིག་ཡོང་བས་དེའི་དུས་ན་རང་དང་སྣང་བ་སྣང་སྟོང་ཡུལ་མེད་དུ་ལྷང་ངེ་འདུག་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བབས་སམ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རང་དང་སྣང་བ་སེམས་རྣམས་ཐམས་

༄༅། །ཅད་སེམས། སེམས་ཀྱང་རང་མདངས་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལུས་སེམས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་སེམས་ཁོ་ནས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །
ཐུན་ཉེར་ལྔ། གནས་འགྱུ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྟོག་སྒོམ་དུ་ཤེས་ནས། གནས་འགྱུ་གཉིས་ལ་གཅིག་ལས་མེད་པར་ཤེས། འཆར་ལུགས་རེ་མོས་སུ་འཆར་ཞིང་
གནས་དུས་སུ་མི་འགྱུ། འགྱུ་དུས་མི་གནས། བྱེད་མཁན་སེམས་གཅིག་ཕུས་བྱེད་པར་འདུག་ཅིང་གཉིས་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས། དེའང་རྟོག་པ་ཚུར་བཀུག་ནས
གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐོག་མའི་ཐོལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཀ་གསལ་སྟོང་རྗེན་པར་རྟོགས་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཤིང་གནས་འགྱུའི་བར་ལག་འགྲེལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས
སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་གསལ་ལྷན་ནེ་གནས་སམ་རྟོག་པ་འགྱུས་སམ། རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་གསལ་སྟོང་རྗེན་པ་དེ་ལས་མ་འདས་སོ། །ད་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆུ་དང་རླབས་ལྟར

༥

ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དོན་དུ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། སེམས་དེའི་ངོ་བོ་འགྲོ་གནས་འབྱུང་གསུམ་ལ་དཔྱད་པས་གང་
དུའང་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སེམས་སྟོང་པར་ངོ་འཕྲོད། སྟོང་ཞིང་གསལ་དྭངས་ཀྱི་ངང་ནས་འགགས་མེད་བདེ་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་བ་ཆུ
ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་རིག་སྟོང་པ་ལྷུན་གྲུབ་སྤྲོས་བྲལ་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་མ་གཡོས་པར་སྦྲུལ་ ༥
ལ་མདུད་པ་བོར་བ་ལྟར་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པར་ངེས་པས་ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ་དུ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། ངོ་སྤྲོད་རྒྱུའི་སེམས་དེ་ནི་ཐ་མལ་ཤེས་པ་མི་འགྱུ་དགུ་འགྱུ་རིག་རིག་ཅུར་ཅུར་པོ་འདི་ག
གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ངོ་ཤེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒོམ་

༄༅། །ཀྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་རིག་པ་རྟིག་གེར་རང་སར་བཞག །ལེགས་སུ་རེ་བ་དང་ཉེས་དོགས་པའི་རེ་དོགས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ལྷོད་གློད་ལ་ཐ་མལ་ཤེས་པའི་རང་ངོ་བསྐྱངས་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཚུད་པ་ཡིན་གོ་བཅད། མདོར་ན་གཉིས་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད ༥
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེའང་མོས་གུས་ཅན་ལ་ལྷེང༌། གདུང་ཤུགས་ཅན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འཁོར། བྱིན་རླབས་ཞུགས་པ་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ལ། མ་སྦྲས་པར་རང་ཆས་སུ་རང་ལ་ཡོད་པར་དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས། ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་པས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ཏུ་སླེབས། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་མཐོང་། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ཡིན

པས་དཀའ་བ་སྒོམ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེའོ། །འདི་ངོ་སྤྲོད་རྣམས་དང་བལྟ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བསྟུན་ངོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཐོག་མ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་དྲེད་པོ་ཆོས་རྒྱུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མར་ཕྱོགས་ཀྱི་འདེབས་པ་སོགས་ལའང་ན་འཕར་རྒྱུ་མེད་པར་གོ་བ་སླམ་པོར་ལུས་ཏེ་གནོད་ཉེན
ཡོད་པས་འདི་བཞིན་མཐོང་ཚུལ་རེ་དང་བསྟུན་ངོ་སྤྲོད་རེ་གདབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དངོས་གཞིའི་རིམ་པའོ། །ཐུན་ཉེར་དྲུག །གསུམ་པ་རྗེས་ནི་བོགས་འདོན་ཞིང་གེགས་བསལ་བ། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་
ཚུལ་དང་། ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་རྣམས་ལའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཁྱེར་སོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཀུན་ཏུའང་རང་ངོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བསྲེ། མ་བཅོས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ

༄༅། །བའི་ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བོགས་འདོན། གཞན་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་སྤང་བླང་ལ་ཞེན་པ་དང་། དུས་ གསུམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དུས་འདི་ཙམ་ལ་འཚང་རྒྱ་འོ་སྙམ་པ་དང་། རང་སེམས་གདོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མལ་དུ་བཟུང་བ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་མི་འདོན་པར་ ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཡུལ་དུས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ཏེ། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ། གནས་ན་གནས་ཐོག་དང་། འགྲོ་ན་ འགྲོ་ཐོག་ཏུ་དེ་འི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བཞག་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལུས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བསྒྱུར་ཅིང་དུབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་བཟང་ངན་གང་ལའང་ཆགས་སྡང་ཞེན་པ་ སྤངས་ཏེ། དང་པོར་མགོ་རྩོམ་པ་དང་། བར་དུ་འགྲོ་གཙོད་པ། ཐ་མར་ཉམས་སྐྱོང་བར་མཁས་པ་སྟེ་མཁས་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་བོ། །ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སོགས་མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ ༥

གང་ལའང་ཞེན་ན་གོལ་ཞིང་ཕུང་བས་དེ་བཞིན་ཆགས་སྡང་སྤྱང་ངོ་། །ཕྱུན་ཉེར་གསུམ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་སྟོང་པར་སོང་བ་བློས་
བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཤིས་ཤོར་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱར་བཟུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་ཤོར་བ། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ལམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་པར་བལྟ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་སེམས་པ་སྟོང་ཉིད་ལམ་ཤོར་དང་། ༥
ཉམས་སུ་མྱོང་བར་ སྭ་ ཧྭ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བ་སྟེ་ཤོར་ས་བཞི་
སྤང་བར་བྱའོ། །བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདི་རྣམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ལ་མཐར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤང་བླང་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་

༄༅། །མེད་ལྡུག་པར་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཐུན་ཉེར་བརྒྱད། ཡང་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་སྒོམ་དུ་དཀའ་རབ་རེ་ཤར་ཡང་རྟོག་པ་སྤྲུན་པོར་སོར་མི་ཆུན་པར་དྲག་པོར་
གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིད་ལུག །རྟོག་པ་དགྲར་ལངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་སྐྲུ་དྲིན་ཅན་དུ་བལྟས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དང་དུ་འཛིན་མེད་དུ་བཞག་པས་སེལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པ་དགྲར་ལངས་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟོང་ཉིད་དགྲར་ལངས་དང་། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་སྣང་བཀྲ་ལམ་མེ་བ་ལ་ཞེན་ཏེ་དེ་ལ་མ་བདེ་ཧ་ང་ངེ་བ་སྣང་བ་དགྲར་
ལངས་དང་། ཡང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཅུང་ཟད་དང་ལྡན་པས་གཞན་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་བྱའོ་
སྙམ་སྟེ་མི་འགྲུབ་བཞིན་རང་གི་དགེ་སྦྱོར་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྙིང་རྗེ་དགྲར་ལངས་དང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་སྨྲ་ཚད་བཟོ་སོགས་བྱ་བ་ཐུན་

ཚོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདོར་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་པ་དཀྲར་ལངས་ཏེ་ལྟ་བོ་འདི་འང་དེ་དག་གི་རྟོག་པ་ནམ་སྐྱེས་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤང་བླང་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་
བསྐྱངས་པས་སེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སྒོམ་སྐྱོན་བྱིང་རྒོད་རྨུགས་གསུམ་སོགས་སྐྱོན་དང་། ནད་དང་གདོན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གེགས་དང་སློང་ཚད་ན་ཚ་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་
སོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཏེ་དེ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རང་ཞིར་འགྲོའོ། །ཡང་ན་རྣམ་རྟོག་ནད་གདོན་གེགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཁ་དོག་
དབྱིབས་སོགས་ལ་བལྟ། ཡང་ན་ནད་སོགས་ལ་གཏོང་ལེན་བྱ། ཡང་ན་ནད་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་སྤྲུལ་སྐུ། རིག་པ་ལོངས་སྐུ། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུར་བལྟའོ། །འདི་ནི་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་སྨྲགས་པའོ། །གཞན་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་མང་ཡང་འདི་ཙམ་དུ་འདུས་སོ། །ཕུན་ཉེར་དྲུག །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་དང་ལམ་བགྲོད་

༄། །ཚུལ་ནི། སྔོན་འགྲོ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལོག །ལས་འབྲས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་སྡིག་དང་བསྡོས་ནས་
བསྲུང་༑ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་རང་བདེ་འདོད་དང་བྲལ་ནས་
གཞན་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ། ཡིག་བརྒྱས་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པའི་རྟགས་དངོས་ཉམས་དང་རྨི་ལམ་སོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ། མཎྜལ་གྱིས་ལུས་སེམས་བདེ། འདོད་པ་ཆུང་། ཚོག་ཤེས།
བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མོས་གུས་འབར། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བྱིན་རླབས་ཉམས་རྟོགས་རྩོལ་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ། མངོན་ཤེས་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཟས་གོས་ལ་སྲེད་པ་ཆུང་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་བགྲོད་ནས་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥

ཐུན་སུམ་ཅུ་པའོ། །ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཡང་འདི་ར་རྩེ་གཅིག །སྤྲོས་བྲལ། རོ་གཅིག །སྒོམ་མེད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རྣམས་བགྲོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཞི་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་
བརྟན་པ། རབ་ཏུ་བརྟན་པ། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རིམ་པས་རྩེ་གཅིག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད། གཉིས་པ་ནི། དེ་གོམས་པ་བརྟན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས།
སྒོམ་དྲན་འཛིན་ལ་ཆེར་མ་ལྟོས་པར། སྤྲོས་བྲལ་ཅུང་ཟད་ཤར་བ། རབ་ཏུ་ཤར་བ། ཤིན་ཏུ་ཤར་བ། མི་བརྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བརྟན་པ། རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་སྤྲོས་བྲལ་ཆུང་འབྲིང་
ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་བགྲོད། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པས་སྣར་གྱི་སྟོང་ཞེན་དེ་དག་པ་ལས་མི་བརྟན་པ་
དང་། ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་ལས་རོ་གཅིག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་འགྲོད། བཞི་པ་ནི། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། ཤིན་ཏུ་

༄། །ཧྲོག་པས་སྤྱར་སྣང་ཐོག་ཏུ་བདེ། ཛེས་ཤེས་ཀྱི་དྲན་འཛིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ཡང་བྲལ་བས་མི་བརྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་དབང་ལས་སྒོམ་མེད་ཆུང་
འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བགྲོད་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་རྩེ་གཅིག་ནས་སྒོམ་མེད་ཆེན་པོའི་བར་བགྲོད་དེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྲིན་ལས་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད་ ༥
ཅིང་ཐམས་ཅད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཙམ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་སྒོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་
མེད་པར་མ་སོང་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཀཾ་ཚང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེས་གྲགས་པའི་དམིགས་རིམ་མདོར་བསྡུས་དམིགས་ཐུན་དང་

སྒྲུབ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀྱེས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་བྱུང་ན་བླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །དགེ་བ་གང་ཡོད་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚེ་གཅིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་ནས་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་གུའི་གུང་པ་ནང་སོ་མཆོད་སྦྱིན་པས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བར་བརྟེན་ཟིན་ཐུན་དུ་སྒྲུ་རབ་བཀྲ་ཤིས་སྣང་ནས་བཟྡ་ཤྭ་རས་བྲིས་ཤིང་སྦྱིལ་བའོ། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་ཉམས་རྟོགས་འབར་ཞིང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱུན་དུ་བྱོན། །ཐུན་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད། ཤུ་བྷ་མསྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏ་མི་དཾ།། ༀ ༥